

2026–2031

Documentatie bij

Meerjarenplan **AGB Sport**

Ondernemingsnummer

0898.822.982

Pastorijstraat 30 | 3530 Houthalen-Helchteren

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
De omgevingsanalyse.....	3
Het overzicht van alle beleidsdoelstellingen die in het meerjarenplan zijn opgenomen, met de bijbehorende actieplannen en acties, telkens met de bijbehorende ramingen van de ontvangsten en uitgaven voor de exploitatie, de investeringen en de financiering.....	231
Het overzicht van de beleidsdomeinen en de beleidsvelden die er deel van uitmaken.....	248
Het overzicht van de jaarlijkse uitgaven en ontvangsten voor de exploitatie, de investeringen en de financiering per beleidsveld.....	252

BBC 3.0 schrijft voor dat de documentatie volgende onderdelen bevat:

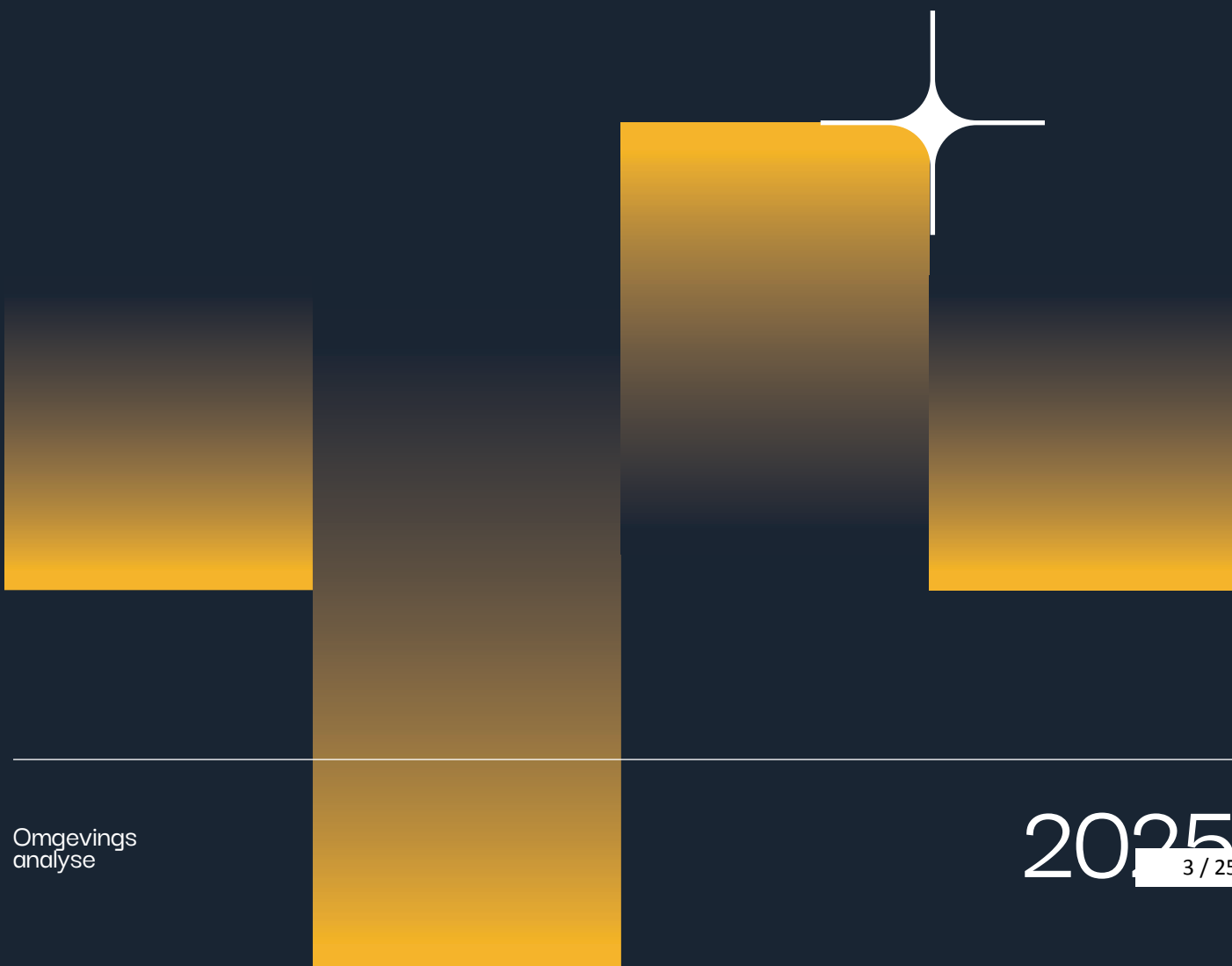
- De omgevingsanalyse
- Het overzicht van alle beleidsdoelstellingen die in het meerjarenplan zijn opgenomen, met de bijbehorende actieplannen en acties, telkens met de bijbehorende ramingen van de ontvangsten en uitgaven voor de exploitatie, de investeringen en de financiering
- Het overzicht van de toegestane werkings- en investeringssubsidies (per jaar)
- Het overzicht van de beleidsdomeinen en de beleidsvelden die er deel van uitmaken
- Het overzicht van de jaarlijkse uitgaven en ontvangsten voor de exploitatie, de investeringen en de financiering per beleidsveld
- Het overzicht van de jaarlijkse opbrengst per soort van belasting en per soort van retributie die het bestuur heft

De documentatie bij het meerjarenplan van AGB Sport bevat slechts 4 onderdelen. Gezien er geen toegestane werkings- en investeringssubsidies zijn ingeschreven en er geen belastingen of retributies geheven worden vallen deze twee onderdelen weg.

Omgevings -Analyse 2025

Ambities 2025-2031

Inhouds -Tabel

Thema's	Titel	Pagina
1	Gemeente Houthalen-Helchteren in cijfers	06
1.1.	Algemeen	
2	Werken vanuit een duidelijk waardenkader	09
2.1.	Algemeen	
3	NZ als rode draad doorheen de volgende beleidsperiode	12
3.1.	Realisatie van het Noord-Zuidproject	
3.2.	Het Noord-Zuid project als context voor het regulier en nieuw beleid van de volgende legislatuur	
3.3.	Het Noord-Zuid project als vliegwiel voor nieuwe beleidskeuzes	
4	Bestuurskracht	15
4.1.	AD	
4.2.	Bestuurskrachtmeting ifv	
4.3.	Innovatie en digitalisering	
5	Organisatiebrede thema's	21
1.1.	Toegankelijkheid (en e-inclusie):	
1.2.	Armoedebeleid	
1.3.	Taalbeleid	
1.4.	Mobiliteit	
1.5.	Duurzaamheid	

Thema's	Titel	Pagina
6	Communicatie	25
1.1.	Communicatie – as is en to be	
1.2.	Communicatie in het kader Noord-Zuidverbinding	
7	Analyse en uitdagingen interne dienstverlening	35
7.1.	Hr-management	
7.2.	Financiën	
7.3.	Interne zaken	
8	Analyse en uitdagingen interne dienstverlening	77
-	beleidsdomein Patrimonium	
-	beleidsdomein Dienstverlening	
-	Welzijn & Sociaal Beleid	
-	transversale beleidslijnen	
-	Vrije Tijd	
-	Gemeentelijk Onderwijs	
9	Gemeentelijk onderwijs	217
9.	Contact Informatie	
.		

Beschikbare teksten

1. GEMEENTE HOUTHALEN-HELCHTEREN IN CIJFERS
2. WERKEN VANUIT EEN DUIDELIJK WAARDENKADER
3. NZ ALS RODE DRAAD
DOORHEEN DE VOLGENDE BELEIDSPERIODE
4. BESTUURSKRACHT
5. INNOVATIE EN DIGITALISERING
6. ORGANISATIEBREDE THEMA'S
7. INTERNE EN EXTERNE COMMUNICATIE
8. ANALYSE EN UITDAGING
EN INTERNE DIENSTVERLENING
9. ANALYSE EN UITDAGING
EN EXTERNE DIENSTVERLENING

Voorwoord

Het lokaal bestuur Houthalen-Helchteren staat voor de uitdaging om zijn beleid en dienstverlening voortdurend af te stemmen op een snel veranderende omgeving. Maatschappelijke trends, demografische evoluties, economische ontwikkelingen en ecologische vraagstukken beïnvloeden rechtstreeks de leefwereld van inwoners en de werking van de organisatie. Een grondige omgevingsanalyse vormt daarom een essentieel instrument om inzicht te krijgen in de kansen en bedreigingen die zich voordoen, en om beleidskeuzes te onderbouwen met actuele gegevens en contextuele kennis.

Deze analyse biedt een overzicht van de belangrijkste externe factoren die het lokaal bestuur raken: van regionale en nationale beleidskaders tot lokale dynamieken zoals bevolkingsgroei, vergrijzing, mobiliteit, duurzaamheid en sociale cohesie. Door deze elementen in kaart te brengen, kan Houthalen-Helchteren niet alleen anticiperen op toekomstige uitdagingen, maar ook proactief inspelen op opportuniteiten die bijdragen aan een leefbare, inclusieve en veerkrachtige gemeente.

Het doel van deze omgevingsanalyse is dan ook tweeledig: enerzijds het schetsen van een helder beeld van de context waarin het bestuur opereert, anderzijds het formuleren van relevante inzichten die richting geven aan strategische keuzes en beleidsprioriteiten voor de komende jaren.

WIM HAEST

ELLEN JANSSEN

ALGEMEEN DIRECTEUR

FINANCIEEL DIRECTEUR

Hoofdstuk 1

Gemeente Houthalen -Helchteren in cijfers

01

Algemeen

Inwoners volgens Rijksregister

aantal

31.846

Houthalen-Helchteren

Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024

Bevolkingsdichtheid

Houthalen-Helchteren, aantal per km²

392

2014

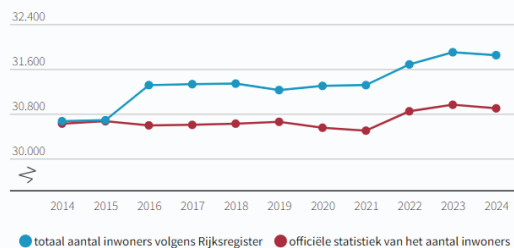
407

2024

Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2014, 2024

Inwoners volgens Rijksregister en officiële statistiek

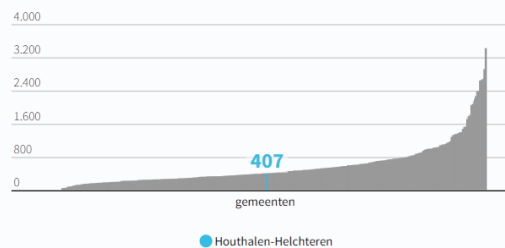
Houthalen-Helchteren, aantal

meerdere bronnen | 2014 - 2024

Bevolkingsdichtheid

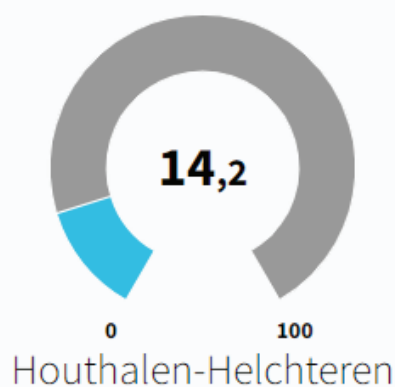
inwoners per km²

Rijksregister | provincies.incijfers.be | 2024
Meer info

Kansarmoede-index: geboorten in kansarme gezinnen

percentage t.o.v. geboorten

Opgroeien | provincies.incijfers.be | 2022

Voor wie een gedetailleerd zicht wil krijgen op cijfergegevens die de gemeente schetsen verwijzen we graag naar volgende interessante bronnen:

- Limburg in cijfers

[Limburg in cijfers | limburg.be](#)

- Gemeentemonitor

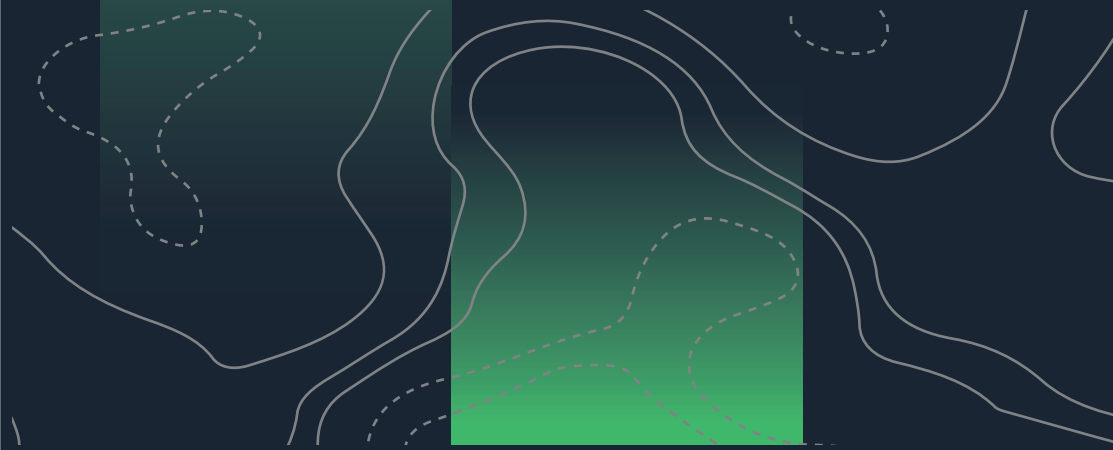
[Gemeentemonitor | Vlaanderen.be](#)

- Lokaal Energie- en Klimaatpact (LEKP)

[Steden en gemeenten in doelstellingen | Lokaal Energie en Klimaat Pact](#)

02

Hoofdstuk 2

Werken
vanuit een
duidelijk
waarden
kader.

Hoofdstuk 2:

Werken vanuit een duidelijk waardenkader.

Algemeen

De gemeente Houthalen-Helchteren streeft naar een efficiënte en klantgerichte dienstverlening. Het gemeentebestuur legt de nadruk op een klantvriendelijke benadering, waarbij de behoeften en verwachtingen van de burgers centraal staan, weliswaar binnen de wettelijk aangereikte kaders en het principe 'gelijke behandeling voor gelijke vraag'

Doorheen deze nota analyseren we de huidige interne en externe dienstverlening en doen we vanuit de organisatie voorstellen naar optimalisatie van deze dienstverlening. Daarbij staan de kernwaarden en engagementen in onze dienstverlening voorop. Het ultieme doel blijft om te interactie met onze inwoners op elk vlak te optimaliseren.

Engagementen van ons gemeentebestuur

De gemeente Houthalen-Helchteren hanteert vijf belangrijke engagementen om haar dienstverlening te organiseren:

1. De Klant Staat Centraal: De behoeften van de burgers vormen de leidraad voor alle activiteiten en beslissingen.
2. Multikanaal: Alle communicatiekanalen moeten toegankelijk zijn en bieden dezelfde klantgerichte en klantvriendelijke dienstverlening.
3. Bereikbaar voor Alle Burgers: De gemeente streeft ernaar dat alle inwoners, ongeacht hun achtergrond, toegang hebben tot de diensten.
4. Integrale Dienstverlening: Diensten worden aangeboden in een samenhangend geheel, zodat inwoners efficiënt en effectief geholpen worden.
5. Efficiënte Dienstverlening: De focus ligt op het optimaliseren van klantcontacten, zodat deze snel en met de hoogste kwaliteit worden afgehandeld.

Om optimale klantencontacten te garanderen werken wij vanuit een aantal belangrijke deontologische principes.

Aan de hand van deze principes worden wij als medewerkers van het lokaal bestuur gecoacht, geëvalueerd en bijgestuurd.

- Respect
- Verantwoordelijkheid
- Objectiviteit
- Vertrouwen

Deze 4 waarden zijn opgenomen in onze deontologische code en dragen wij uit als ambassadeurs van het lokaal bestuur. Ze nemen een prominente plek in in de dagdagelijkse werking van onze organisatie, zowel intern als in de dienstverlening.

Hoofdstuk 3

Noord-Zuid als rode draad doorheen de volgende beleidsperiode

Hoofdstuk 3:

Noord-Zuid als rode draad doorheen de volgende beleidsperiode

In dit hoofdstuk duiden we hoe ieder beleidsdomein zich zal moeten heruitvinden tegen de achtergrond van de werken aan de Noord-Zuid.

3.1 Realisatie van het Noord-Zuidproject

Uitrol van het project

Het complex project Noord-Zuidverbinding Limburg, waarvan het ontwerp projectbesluit 1 op 22 mei 2024 door de Vlaamse Regering is goedgekeurd, is een immens project en wellicht het grootste dat ooit in de gemeente gerealiseerd zal worden.

Ongeacht dat dit een Vlaams project is, heeft dit een zeer grote weerslag op het lokaal beleid.

Aangezien het een geïntegreerd project is met als output niet enkel de realisatie van een bovenlokale weginfrastructuur en HOV-oplossing maar ook van een volledige vernieuwde lokale publieke ruimte boven op de tunnels, een totale centrumvernieuwing voor Houthalen, Laak en Helchteren, noodzakelijke herlocalisaties ifv de verwervingen voor het project, het herleggen van nutsleidingen met impact op lokale wegen, het uittekenen van een volledige nieuwe mobiliteitsstructuur van de wijken ifv de nieuwe Noord-Zuid, ... betekent dit een zware inzet van heel wat diensten van de gemeentelijke organisatie voor de volgende jaren.

Voor het uitvoeren van al deze opdrachten zullen de nodige middelen vanuit de lokale overheid ingezet moeten worden (financieel, personeel en tijd).

Minder hinder

De werken van de Noord-Zuid zullen een zware impact hebben op onze gemeente gedurende een periode van 10 jaar. Start van de werken wordt voorzien voor 2027 maar nu reeds wordt er gestart met voorbereidende werken zoals verplaatsing van nutsleidingen, slopen van gebouwen,

Vanuit het project van Noord-Zuid zelf wordt een volledig Minder hinder traject voorbereid. Onze medewerking aan dit Minder hinder traject is van cruciale orde aangezien we als eerste aanspreekpunt van onze burgers fungeren en er continu oplossingen gezocht zullen moeten worden binnen onze reguliere opdrachten voor alle mogelijke problematieken die zich tijdens de werken zullen aandienen (bvb. bereikbaarheid van scholen, vrijetijdslocaties, diensten, ...).

3.2 Het Noord-Zuid project als context voor het regulier en nieuw beleid van de volgende legislatuur

Een nieuwe beleidsploeg kan zich doorgaans baseren op een omgevingsanalyse van de voorbije jaren, nieuwe maatschappelijke tendensen, input van bevestigingen van burgers/ondernemingen en focuspunten van het bovenlokaal beleid voor de uitrol van haar beleidsvisie en meerjarenplan. Ook door onze organisatie is op basis van deze standaardaanpak een omgevingsanalyse opgemaakt.

Het complex project Noord-Zuid Limburg doorkruist deze werkwijze echter. De schaal, impact en duur van het project noodzaken ons enerzijds tot het tijdelijk of definitief herevalueren van bestaande (al dan niet goedlopende) reguliere processen en anderzijds tot het formuleren van nieuwe beleidsambities binnen de context van de realisatie van deze Noord-Zuid.

Bij het uitwerken van deze lokale beleidsvisie van de volgende 6 jaar en het daaraan gekoppelde meerjarenplan zal dus bij iedere stap of keuze de vraag dienen gesteld te worden OF en HOE het noord-zuid project hier invloed op heeft. Het noord-zuidproject zal bijgevolg een randvoorwaarde-scheppende context vormen voor het lokaal beleid.

3.3 Het Noord-Zuid project als vliegwiel voor nieuwe beleidskeuzes

Het Noord-zuid project zal het beeld van de gemeente in een termijn van 10 jaar gigantisch wijzigen en de leefbaarheid, bereikbaarheid en attractiviteit ervan enorm verhogen. Naast de problematieken waar we gedurende de realisatietijd van dit project mee zullen kampen, betekent deze transformatie ook een potentie om lokaal mee aan de slag te gaan. Hoe krijgen **we** in onze nieuwe centra extra toegevoegde waarde? Hoe gebruiken we de goede bereikbaarheid van de nieuwe HOV in ons beleidskeuzes?, Het definiëren en uitwerken van deze lokale opportuniteiten vormt een extra taakstelling binnen de volgende beleidsvisie.

Hoofdstuk 4

Bestuurs -kracht

04

Hoofdstuk 4:

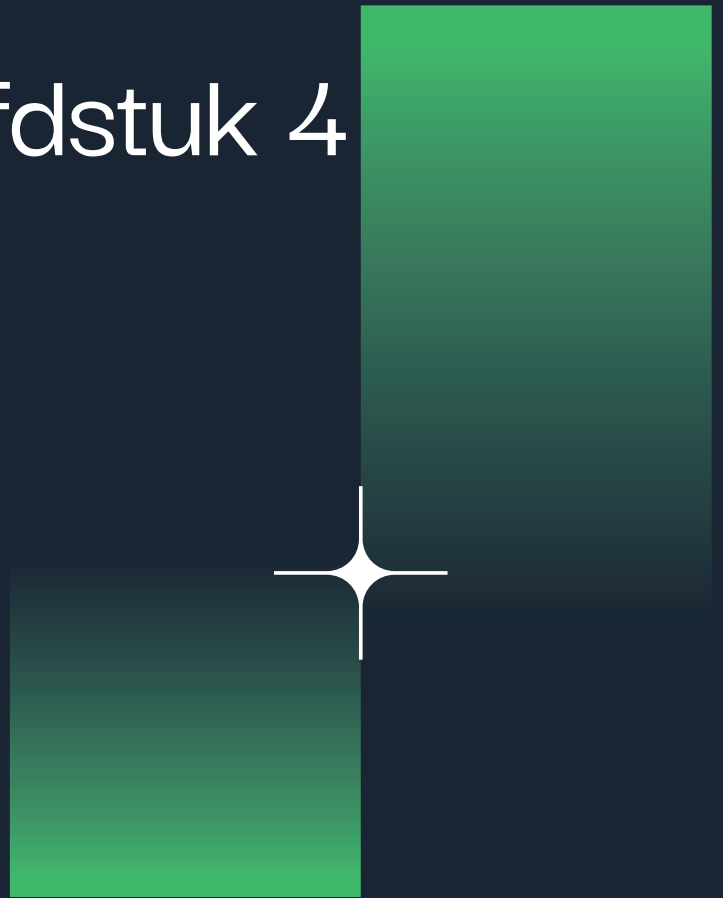
Bestuurskracht

Bestuurskrachtmeting ifv

- Intergemeentelijke samenwerking
- (eventuele fusie ?)
- Regiowerking
- Kostenefficiënt werken en intergemeentelijke uitbesteding van opdrachten
- ...

04

Hoofdstuk 4

Innovatie en digitalisering

Hoofdstuk 4:

Innovatie en digitalisering

Het lokale bestuur van Houthalen-Helchteren is al lang een voorloper op het vlak van innovatie en digitalisering.

Het NAC op zich, als project van een nieuwe dienstverlening in een nieuwe organisatie in een nieuw gebouw, bewijst dit en blijft andere besturen inspireren.

De afgelopen jaren hebben we gefocust op een aantal speerpunten, die tegemoetkomen aan uitdagingen die de huidige maatschappij kenmerken:

- e-inclusie
- Administratieve vereenvoudiging
- Samenwerking met andere overheden
- Veiligheid

Al deze speerpunten zijn in feite onderling verbonden.

Ons e-inclusiebeleidsplan steunt op twee pijlers: enerzijds willen we onze inwoners digitaal vaardig maken om te kunnen deelnemen aan onze digitale maatschappij, anderzijds willen we onze eigen dienstverlening zo eenvoudig mogelijk maken. De automatische dienstverlening is immers per definitie de meest inclusieve.

Daarnaast is een eenvoudige dienstverlening ook veiliger: hoe minder uitwisselingen van informatie, hoe minder kans op hacking en fraude. Nu worden te veel 'papieren' processen nog gewoon gedigitaliseerd in plaats van maximaal gebruik te maken van de bestaande technologische mogelijkheden om het proces zelf sterk te vereenvoudigen.

Omdat we als lokaal bestuur heel wat dienstverlening doen in opdracht van of met systemen van hogere overheden is het essentieel dat we met al deze stakeholders samenwerken om deze vereenvoudigingen te realiseren.

Daar zijn de afgelopen jaren al heel wat stappen gezet, o.a. via de projecten van Gemeente zonder Gemeentehuis en de e-inclusieprojecten, alle gesubsidieerd met relancemiddelen.

De komende jaren zullen de vereenvoudigings- en e-inclusieprojecten nog verder geïmplementeerd worden. Daarbij streven we ernaar om maximaal te werken met bovenlokale, generieke componenten zoals de Vlaamse bouwstenen. Deze laten immers toe om een meer efficiënte, uniforme en klantvriendelijke dienstverlening aan te bieden.

We omarmen de mogelijkheden die AI ons biedt om uitvoerende taken sneller te doen en zo ruimte te creëren om expertise op te bouwen en op een kwalitatieve manier onze inwoners te ondersteunen: in plaats van het helpen met invullen van dossiers willen we luisteren naar hun échte noden. Dit doen we wel met de nodige aandacht voor dataveiligheid en regelgeving, in nauw overleg met bovenlokale experts.

Tot slot willen we innovatie en e-inclusie breder verankeren in de organisatie.

Elke collega kent mensen die digitaal niet mee zijn, of is het zelf niet. Door de digitale kennis te vergroten bij de eigen medewerkers, o.a. door een begeleide uitrol van smartphones voor iedereen, en door iedereen bewust te maken van de digitale kloof, worden we allemaal alerter om op dat vlak ondersteuning te bieden.

Elke college heeft ook het potentieel om verbeteringen aan te brengen in de manier van werken. De interne hackaton die we in oktober 2024 organiseerden, en waarvoor maar liefst 20 ideeën ingediend zijn, bewijst dit.

Door van elke medewerker een innovator en een e-inclusieambassadeur te maken, kunnen we als organisatie enkel maar groeien voor het welzijn van onze inwoners.

05

Hoofdstuk 5

Organisatiebrede thema's

Hoofdstuk 5:

Organisatiebrede thema's

Bouwend op fundamentele keuzes uit voorgaande beleidsperiodes willen we als gemeentebestuur blijven inzetten op een aantal organisatiebrede thema's. Dit willen we doen vanuit een inclusieve en projectmatige aanpak. Concreet betekent dit dat deze thema's niet de bekommernis zijn van één bepaald beleidsdomein of team, maar gedragen en vertaald worden door de hele organisatie.

1.1. Toegankelijkheid (en e-inclusie):

De gemeente ondertekende het charter 'Naar een toegankelijke gemeente' in samenwerking met vzw Inter. Een toegankelijke gemeente is een gemeente waar iedereen gelijkwaardig en onafhankelijk toegang heeft tot de gebouwen, publieke ruimte, dienstverlening en communicatie.

- Infrastructuur: fysieke toegankelijkheid van gebouwen en publieke ruimte (Universal Design-principe)
- Dienst- en hulpverlening: makkelijk bereikbare dienst- en hulpverlening, dicht bij de burger, ...
- Communicatie: voor iedereen begrijpbaar taalgebruik, inzetten van diverse communicatiekanalen, ...
- Digitale inclusie (e-inclusie): digitale optimalisatie van dienst- en hulpverlening, automatische rechtentoekenning, digitale vaardigheidstrainingen, ...

Aandachtspunt: behoefte/nood aan een ambtelijke trekker of regisseur die hiervoor wordt vrijgesteld (eindverantwoordelijke)

1.2. Armoedebeleid

We definiëren armoede als "een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het scheidt mensen in armoede van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving. Deze kloof kunnen zij niet op eigen kracht overbruggen."

Het gemeentelijk armoedeplatform treedt op als actieve trekker van het armoedebeleid, in verbinding/relatie met alle beleidsdomeinen.

Voornaamste doelen op korte termijn:

- opstarten van een armoedetoets voor (grote) beleidsdossiers i.s.m. SAAMO Limburg
- uitrollen van de UitPas

1.3. Taalbeleid

Een goed uitgewerkt lokaal taalbeleid is een meerwaarde voor:

- het jonge kind (voorschoolse taalontwikkeling)
- anderstalige inwoners
- laagtaalvaardige inwoners
- inwoners met een beperking
- oudere inwoners
- hoogopgeleide inwoners

In het kader van Plan Samenleven willen wij een integraal lokaal Taalbeleid ontwikkelen, onder begeleiding van het Agentschap Integratie & Inburgering. Hiervoor wordt een kerngroep samengesteld, met een afvaardiging uit alle beleidsteams.

1.4. Mobiliteit

De realisatie van de Noord-Zuid ondertunneling en heraanleg zal de gemeente de komende jaren voor een grote uitdaging stellen op vlak van mobiliteit.

Ondanks voortdurende inzet op minder-hinder zal zowel de gemeentelijke organisatie als haar inwoners en bezoekers geconfronteerd worden met steeds wisselende scenario's van bereikbaarheid en verplaatsingstrajecten.

Tegelijk biedt deze uitdaging ook een unieke kans om met z'n allen in te stappen in de reeds vaak besproken mobiliteitstransitie: maximale verplaatsing per fietsen met het openbaar vervoer.

Zowel in haar communicatie als in haar dagdagelijkse praktijken zal het gemeentebestuur hierin een voorbeeldfunctie moeten opnemen en tegelijk maximaal faciliterend moeten optreden.

1.4. Duurzaamheid

Hoewel duurzaamheid een veelomvattend begrip is, dat afhankelijk van het perspectief een andere lading dekt, doelen we hier met de term duurzaam op volgende definitie:

De term duurzaam heeft betrekking op dingen die geproduceerd of verkregen zijn op een manier die het milieu en de natuur zo min mogelijk belast. Duurzaam betekent kortom: 'relatief milieuvriendelijk', 'grondstofbesparend'.

Voor de gemeentelijke organisatie valt er in dit kader heel wat winst te boeken op vlak van het verduurzamen van haar patrimonium.

We hebben het dan enerzijds over afbraak of afstoten van patrimonium waar duurzame renovatie geen haalbare kaart is. Anderzijds willen we inzetten op het duurzaam renoveren van patrimonium waar dat de beste keuze blijkt.

Met verduurzamen van het gemeentelijke patrimonium hebben we het echter ook over het optimaliseren van het gebruik van patrimonium dat het gemeentebestuur zelf benut of ter beschikking stelt. Deze oefening genereert impact op vlak van beheer, onderhoud (kosten en inzet) en efficiënt ruimtegebruik.

Waar de insteek 'duurzaam renoveren van patrimonium' een visie is die bij de brede bevolking al een zekere tijd ingang vond, is de bevolking en meer bepaald het verenigingsleven vaak nog niet klaar voor de noodzakelijk realiteit van optimaal (lees gedeeld) patrimoniumgebruik. Niettemin is dit een oefening die we als organisatie niet langere uit de weg kunnen gaan.

Vanzelfsprekend hangt het thema 'duurzaamheid' ook nauw samen met het thema 'mobiliteit'. (zie hoger).

Hoofdstuk 6

Communicatie

06

Hoofdstuk 6:

Communicatie

In een steeds complexer wordende communicatielandschap is het essentieel dat onze organisatie niet alleen reageert op veranderingen, maar ook proactief handelt. Deze nota biedt een diepgaande analyse van de huidige communicatiestrategieën, interne processen en digitale aanwezigheid. Door een omgevingsanalyse uit te voeren, kunnen we beter inspelen op de behoeften van onze doelgroepen en strategische keuzes maken voor ons nieuwe beleid.

COMMUNICATIE – AS IS en TO BE

Deze nota biedt een gedetailleerd overzicht van de huidige communicatiestrategieën en -processen binnen onze organisatie, evenals de gewenste verbeteringen. Gezien de toenemende complexiteit van de omgeving waarin wij opereren, is een grondige herziening van onze communicatiemethoden noodzakelijk.

1. Beeldmateriaal

Huidige Situatie:

- **Beperkingen in Visuele Content:** De beschikbare beeldmaterialen voor onze website en sociale media zijn verouderd of ontbreken volledig. Dit leidt tot een inconsistente en onprofessionele uitstraling van onze online aanwezigheid.
- **Onvoldoende Innovatie in Communicatie:** De huidige communicatie op sociale media, zoals Instagram en Facebook, mist vernieuwende elementen en blijft steken in traditionele formats. Dit maakt het moeilijk om de aandacht van onze doelgroepen vast te houden.

Gewenste Situatie:

- **Implementatie van Beeldambassadeurs:** Het aanstellen van beeldambassadeurs binnen de organisatie die verantwoordelijk zijn voor het creëren en cureren van visuele content. Deze ambassadeurs kunnen lokale evenementen, projecten en activiteiten vastleggen en delen, wat bijdraagt aan een authentieke en dynamische online aanwezigheid.
- **Gebruik van Modernere Formaten:** Meer investeren in video-inhoud zoals korte filmpjes, stories en reels die de interactie met onze doelgroepen bevorderen. Dit kan ook inhouden dat we samenwerkingen aangaan met lokale influencers om onze boodschap breder te verspreiden.

2. Communicatie

Huidige Situatie:

- **Ad Hoc Communicatie:** De communicatie is vaak sporadisch en niet goed gecoördineerd, wat leidt tot verwarring zowel intern als extern. Er is geen helder overzicht van de communicatiedoelen en -methoden.
- **Initiatieven zonder Volgorde:** Initiatieven zoals WhatsApp-groepen worden sporadisch opgezet maar niet onderhouden. Dit gebrek aan continuïteit kan leiden tot miscommunicatie en frustratie bij betrokkenen.
- **Doelgroepcommunicatie:** De huidige kanalen zijn niet afgestemd op de behoeften van verschillende doelgroepen, wat leidt tot inefficiënte communicatie en beperkte impact.

Gewenste Situatie:

- **Ontwikkeling van een Jaarplanning:** Er moet een jaarplanning voor communicatie worden opgesteld. Dit plan dient specifieke doelstellingen, doelgroepen, communicatiemiddelen en tijdslijnen te omvatten, zodat iedereen binnen de organisatie op dezelfde lijn zit.
 - **Doelgroepgerichte Strategieën:** Ontwikkelen van specifieke communicatieplannen voor diverse doelgroepen (bijvoorbeeld jongeren, ouderen, bedrijven), rekening houdend met hun voorkeuren en gedragingen. Dit kan ook inhouden dat we nieuwe kanalen verkennen die beter aansluiten bij deze groepen.
-

3. Crisiscommunicatie

Huidige Situatie:

- **Verhoogde Cyberdreigingen:** De afgelopen jaren hebben steeds meer organisaties te maken gekregen met cyberaanvallen, wat de noodzaak voor een sterk crisiscommunicatieplan onderstreept.
- **Onvoldoende Duidelijkheid over Permanentie:** Er is momenteel geen duidelijke regeling voor de bereikbaarheid van het communicatieteam tijdens een crisis, wat kan leiden tot vertragingen in de respons.

Gewenste Situatie:

- **Crisiscommunicatieplan:** Het ontwikkelen van een crisiscommunicatieplan dat een back-up website (Dark Site) omvat. Deze site moet basisinformatie bieden over de situatie en hoe inwoners gebruik kunnen maken van onze diensten in geval van een uitval.
 - **Implementatie van Wachtdiensten:** Invoering van een systeem waarin teamleden afwisselend verantwoordelijk zijn voor crisiscommunicatie. Dit model zorgt ervoor dat er altijd iemand beschikbaar is voor dringende vragen en situaties.
-

4. Gemeente App

Huidige Situatie:

- **Onvoldoende Gebruik:** De gemeente-app is geïntroduceerd zonder dat het team communicatie er volledig achter stond. De app biedt momenteel weinig toegevoegde waarde en wordt nauwelijks door inwoners gebruikt.
-

Gewenste Situatie:

- **Inpraak van het Communicatieteam:** Het team moet de mogelijkheid krijgen om te adviseren over het al dan niet inzetten van nieuwe communicatiekanalen. Dit voorkomt de introductie van kanalen die niet effectief zijn of waar geen behoefte aan is.
 - **Herziening van Functionaliteiten:** Als we besluiten de gemeente-app te behouden, moet er een grondige herziening plaatsvinden van de functionaliteiten en inhoud om ervoor te zorgen dat deze aansluit bij de behoeften van de inwoners.
-

5. In&Om

Huidige Situatie:

- **Verouderde Lay-out:** De lay-out van het In&Om-concept is niet meer aantrekkelijk en sluit niet aan bij moderne designstandaarden.
- **Onvoldoende Storytelling:** Interviews en reportages zijn momenteel niet optimaal ingezet voor storytelling, wat een kans laat liggen voor betrokkenheid bij de lezers.

Gewenste Situatie:

- **Frisse Lay-out en Nieuwe Rubrieken:** Een redesign van de lay-out om deze aantrekkelijker en gebruiksvriendelijker te maken. Het toevoegen van nieuwe rubrieken die storytelling bevorderen kan de betrokkenheid vergroten.
 - **Compacte Informatiepresentatie:** Terugkerende informatie moet beknopter worden gepresenteerd om meer ruimte te creëren voor andere, relevante content.
-

6. Interne Communicatie

Huidige Situatie:

- **Fragmentatie van Communicatie:** De interne communicatie is vaak gefragmenteerd, wat leidt tot een gebrek aan samenhang en betrokkenheid bij personeel.
- **Beperkingen van Huidige Tools:** Huidige tools zoals intranet zijn niet voldoende om al het personeel effectief te bereiken.

Gewenste Situatie:

- **Uitbreiding met Mobiele Apps:** Het intranet zou moeten worden uitgebreid met mobiele app-functionaliteiten zodat personeel op elk moment toegang heeft tot belangrijke informatie.
 - **Implementatie van Feedbacksystemen:** Een systeem voor het verzamelen van feedback van medewerkers kan helpen bij het identificeren van zwakke punten in de interne communicatie en het verbeteren van de algehele werkomgeving.
-

7. Organisatie

Huidige Situatie:

- Onvoldoende Communicatiereflexen: Er is een gebrek aan bewustzijn en opleiding met betrekking tot effectieve communicatie, wat leidt tot inconsistentie in de boodschap.
- Fouten door Niet-Gecoördineerde Kanalen: Beheerders van communicatiekanalen buiten het communicatieteam maken vaak fouten door een gebrek aan kennis over digitale communicatieprincipes.

Gewenste Situatie:

- Communicatiecoördinatoren: Aanstellen van communicatiereferenten binnen elk team om als schakel te fungeren tussen hun team en het communicatie-team. Deze personen kunnen feedback en ideeën aanleveren.
 - Training en Richtlijnen: Regelmatige trainingen en het opstellen van richtlijnen kunnen helpen om de kennis over effectieve communicatie binnen de organisatie te verbeteren.
-

8. Perscommunicatie

Huidige Situatie:

- Willekeurige Perscommunicatie: Er is momenteel geen gestructureerde aanpak voor perscommunicatie, waardoor belangrijke berichten mogelijk niet de juiste aandacht krijgen.

Gewenste Situatie:

- Gestandaardiseerde Procedures voor Persberichten: Het communicatieteam moet de verantwoordelijkheid hebben voor het bepalen van de noodzaak van persberichten en -conferenties. Dit zorgt voor een meer consistente en strategische aanpak.
-

9. Sociale Media

Huidige Situatie:

- Ontbreken van Richtlijnen: Er zijn momenteel geen duidelijke richtlijnen voor het gebruik van sociale media, wat leidt tot inconsistenties in berichten en branding.
- Beperkte Inhoud: De focus ligt momenteel enkel op het promoten van vacatures, waardoor belangrijke berichten en initiatieven onderbelicht blijven.

Gewenste Situatie:

- Ontwikkeling van Sociale Media Richtlijnen: Het opstellen van richtlijnen voor sociale media helpt om een consistente en herkenbare communicatie te waarborgen. Dit omvat tone of voice, visuele identiteit en frequentie van berichten.
 - Diversificatie van Inhoud: Promotie van belangrijke berichten naast vacatures om een breder publiek te bereiken en de betrokkenheid te vergroten.
-

10. Website

Huidige Situatie:

- **Slechte Gebruikerservaring:** De huidige website wordt vaak bekritiseerd vanwege de moeilijkheid om informatie te vinden en een niet-functionerende zoekbalk.

Gewenste Situatie:

- **Nieuwe Website met Gebruiksvriendelijke Functionaliteiten:** Lancering van een nieuwe website die gebruikersgemak vooropstelt, met een verbeterde zoekfunctie en een duidelijke navigatiestructuur.
 - **Promotie van E-loket:** Actieve campagne om het E-loket onder de aandacht te brengen en inwoners aan te moedigen om gebruik te maken van deze digitale diensten.
-

11. Meten is weten

Huidige Situatie:

- **Gebrek aan Evaluatie van Communicatie:** Er is een gebrek aan metingen en evaluatie van de effectiviteit van onze communicatie-inspanningen, waardoor we niet kunnen leren van onze ervaringen.
- **Strategisch Denken en Langetermijnplanning:** Recent aangesteld diensthoofd dat zich richt op strategische communicatieplanning en langetermijnprojecten, zodat we proactief kunnen inspelen op toekomstige uitdagingen en kansen.

Gewenste Situatie:

- **Implementatie van Meetbare KPI's:** Het opzetten van Key Performance Indicators (KPI's) om het bereik, de betrokkenheid en de effectiviteit van communicatie-inspanningen te meten.

Cijfergegevens

Social Media

Cijfergegevens mei 2024

tabel toevoegen uit document dienstverlening

Opmerking:

Geen cijfergegevens met betrekking tot het bereik van Instagram

Gemeentelijke website

Hieronder overzicht van de meest bezochte webpagina's (periode 1 januari 2024 – 30 september 2024) op de gemeentelijke website.

tabel toevoegen uit document dienstverlening

Communicatie in het kader Noord-Zuidverbinding - AS IS en TO BE

Waar staan we vandaag?

Op 24 mei 2024 keurde de Vlaamse Regering het Ontwerp Projectbesluit NZL – Fase 1 goed). Dat gaat onder andere over de aanleg van de tunnels onder Houthalen en Helchteren, de aansluitingen met lokale wegen en met de autosnelweg E314 en alle natuurmaatregelen en -compensaties. Het openbaar onderzoek over die plannen is intussen afgelopen.

De organisatie achter het project Noord-Zuid Limburg?

Achter de schermen van het complex project Noord-Zuid Limburg nemen De Werkvennootschap en het Departement Omgeving van de Vlaamse Overheid de coördinerende en uitvoerende rol op. Zij worden ondersteund door verschillende studie-, onderzoeks- en ontwerpbureaus binnen het consortium Studio NZL. Studiebureau Antena bekijkt de milieueffecten, onafhankelijk van Studio NZL, en communicatiebureau Connect staat in voor de projectcommunicatie, het stakeholdermanagement en het omgevingsmanagement.

Alhoewel het communicatiebureau instaat voor de projectcommunicatie zal de aanleg van de Noord-Zuidverbinding in Houthalen-Helchteren een aanzienlijke impact hebben op de communicatie van het lokaal bestuur. Hier zijn enkele belangrijke aspecten waarmee rekening gehouden moet worden:

1. Informatievoorziening

- Het lokaal bestuur moet inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden continu op de hoogte houden van de voortgang, tijdlijnen en eventuele wijzigingen in het project.
- Transparantie over de impact op mobiliteit, milieu en leefbaarheid is cruciaal om vertrouwen te behouden.

2. Stakeholdermanagement

- Lokale ondernemers, scholen, buurtverenigingen en bewoners moeten actief betrokken worden. Dit kan door regelmatige infosessies, nieuwsbrieven en online updates.
- Samenwerking met de Vlaamse overheid en andere betrokken partijen moet duidelijk gecommuniceerd worden.

3. Crisiscommunicatie

- Onvoorziene problemen, zoals vertragingen of hinder, vereisen een goed voorbereid crisiscommunicatieplan.
- Het lokaal bestuur moet snel en proactief communiceren over oplossingen en ondersteuning.

4. Participatie

- Inwoners betrekken bij beslissingen, zoals de inrichting van omliggende gebieden, kan weerstand verminderen.
 - Het opzetten van een participatieplatform kan zorgen voor een betere dialoog met de gemeenschap.
-

5. Digitale en traditionele communicatiekanalen

- Het gebruik van sociale media, een projectwebsite en apps kan real-time updates en interactie bieden.
 - Traditionele kanalen, zoals brieven, flyers en fysieke bijeenkomsten, blijven belangrijk om iedereen te bereiken.
-

6. Langetermijnvisie communiceren

- Het lokaal bestuur moet het bredere doel en de voordelen van de Noord-Zuidverbinding blijven benadrukken, zoals betere mobiliteit, economische groei en leefbaarheid.
- Dit helpt om weerstand tegen tijdelijke hinder te verminderen.

Door te focussen op duidelijke, tijdige en inclusieve communicatie, kan het lokaal bestuur de betrokkenheid en het vertrouwen van de inwoners behouden tijdens dit complexe project.

07

Hoofdstuk 7

Analyse en uitdagingen interne dienst- verlening

Hoofdstuk 7:

Analyse en uitdagingen
interne dienstverlening

7.1. Hr-management

HR-MANAGEMENT

- OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Leeftijdsopbouw personeel lokaal bestuur

grote uitstroom van collega's die met pensioen gaan

Sinds 2021: 86 medewerkers aangeworven alleen al voor het gemeentebestuur

Uitstroom sinds 2021: 71 medewerkers

We worden dus geconfronteerd met een gevarendriehoek in plaats van een piramide.

Verdere professionalisering

Vanuit de hogere overheid en samenleving is er een voortdurende druk naar verdere professionalisering en uitbreiding van deskundigheid van medewerkers.

Van een administratief medewerker wordt vandaag veel meer verwacht dan 10 jaar geleden.

Het is zaak om de medewerkers die in dienst zijn mee te krijgen in al die nieuwe evoluties, ze aan boord te houden en duurzame loopbanen uit te bouwen.

Daarnaast is er nood aan hogere inschaling van bepaalde profielen. Daar geeft onze leeftijds"driehoek" ons ook opportuniteiten.

Beperkte financiële middelen

Het soort werk dat moet uitgevoerd worden vereist steeds meer deskundigheid waardoor voor een aantal functies een hogere inschaling zich opdringt, terwijl de financiële middelen beperkt zijn.

Zo hebben we een periode niet elke administratief medewerker vervangen om met minder personeel, maar op een hoger niveau te werken. Dit is niet haalbaar gebleken. Weliswaar is er de mogelijkheid om verder in te zetten op digitalisering om de eenvoudiger taken te kunnen schrappen en zo toch financiële ruimte te creëren.

HR-MANAGEMENT-AMBITIENOTA – TO BE

Op vlak van HR-beleid legt het lokaal bestuur Houthalen-Helchteren haar accenten op 6 topics

- Een duurzaam HR-beleid
- Een flexibele lerende organisatie
- Een hybride loonmodel op basis van prestaties en wendbaarheid
- Integraal welzijnsbeleid
- Een moderne door technologie ondersteunde HR
- Een waardengerichte organisatie met focus op het algemeen belang

Krapte op de arbeidsmarkt – zie selecties

1. Een duurzaam HR-beleid

Een **kwantitatieve personeelsequipe** aangepast aan de veranderende samenleving en de noden van de organisatie.

Dit is geen nieuwe doelstelling, maar dit blijft de uitdaging ook voor de toekomst. Door de grote uitstroom van **medewerkers op pensioenleeftijd** staan we voor de uitdaging te zorgen dat de kennis in de organisatie blijft en nieuwe medewerkers aan te trekken en op te leiden.

Druk vanuit hogere overheid en samenleving naar **verdere professionalisering** en uitbreiding van deskundigheid van medewerkers.

De zoektocht naar meer **gekwatificeerde profielen** betekent ook een hogere kostprijs. Daartegenover staan de beperkte financiële middelen.

Hoe hieraan tegemoet komen?

Continue optimalisatie van de organisatiestructuur en personeelsinzet in functie van wijzigende behoeften.

As is 2024: Grondige herziening organisatiestructuur in 2021, met continue upgrades in functie van wijzigende behoeften.

Evaluatie: We kunnen kort op de bal spelen, ook door aanstellingsbevoegdheid AD/bevoegdheid organogram en personeelsformatie gedelegeerd vanuit de Raad naar college.

To do: Continue screening en aanpassing organogram blijft noodzakelijk. Upgrade van niveaus blijft een aandachtspunt.

Kennisborging bij personeelsverloop

As is 2024: dubbelloop voor bep. functies/inzetten op digitalisering

Evaluatie: vlottere overdracht van taken

To Do: Er is nog geen structurele aanpak. Maar is dit wenselijk?

Van de organisatie wordt een grote wendbaarheid verwacht

Duurzaam personeelsstatuut

Waar willen we voor gaan:

Moderne RPR met een goed evenwicht tussen de noden van de organisatie, de individuele noden van de medewerker en rekening houdend met de evoluties op de arbeidsmarkt en in de regelgeving.

Wat hebben we? RPR is er sinds 2009, met regelmatige updates. Grote wijzigingen zijn opgenomen - recente dwingende wetgeving werd nog niet geïntegreerd.

Evaluatie: In 2023: nieuw decreet rond minimale voorwaarden voor de rechtspositieregeling: zeer grote vrijheid aan lokale besturen om eigen RPR op maat uit te werken.

Hier werd nog maar beperkt iets mee gedaan.

Er zijn ook een aantal dwingende regels van de hogere overheid die we in de praktijk uiteraard al toepassen maar nog niet geïntegreerd zijn in de RPR vb Ziekte van 1 dag zonder ziektebriefje.

To Do: Update RPR in functie van actuele behoeften en evoluties op de arbeidsmarkt (excl. luik loonhuis en verloning)

Onthaal- en exitbeleid

Warm onthaal nieuwe medewerkers

Medewerkers die de organisatie verlaten blijven ambassadeurs

warm onthaal nieuwe medewerkers

We hebben een structuur op poten gezet die op zich goed werkt (dag 1-proeftijd), maar die is zeker nog voor verbetering vatbaar.

As is 2024: Onboarding zit geconcentreerd op dag 1 van de tewerkstelling.

Evaluatie: (te) veel informatie en niet altijd duidelijk wie wat communiceert en op welk moment

To Do: Draaiboek om rollen en communicatie te verduidelijken

As is 2024: dag 1 onthaalbrochure

Evaluatie: Is up-to-date, maar niet digitaal ontsloten

To do: Meenemen in verdere digitalisering workflows (P&O)

As is 2024: Onthaalgesprek

Evaluatie: wordt als positief ervaren door medewerkers

To do: bewaken dat hoeveelheid van info behapbaar blijft- digitale flow op punt zetten

As is 2024: Startgesprek met functiekaart

Evaluatie: wordt als positief ervaren door medewerkers, maar vindt soms te laat plaats na start van tewerkstelling.

To do: systematisch binnen de 2 weken na start van de tewerkstelling laten plaats vinden

As is 2024: Opvolgggesprek HR-coach volgt na 4-6 weken

Evaluatie: wordt als positief ervaren door medewerkers, voordeel dit onafhankelijk van enige aansturing/evaluatie te kunnen doen. Er is aandacht voor eventuele knelpunten en mogelijkheid om bij te sturen waar nodig,

To do: vervolgoverleg systematisch inplannen, zeker bij bepaalde bezorgdheden

As is 2024: Peter/meter

Evaluatie: wordt voorzien bij de start van de tewerkstelling, meerwaarde als ondersteuning

To do: Rol moet duidelijker omschreven worden + nog niet in elk team?

As is 2024: opleiding rond procedures/ ICT-pakketten/werking lokaal bestuur
(online via Vandenbroele Connect)

Evaluatie: wordt in voldoende mate (verplicht) voorzien, maar effect is afhankelijk van de mate waarin de toepassing door de medewerker wordt gebruikt

To do: -

As is 2024: opleiding op de werkvloer

Evaluatie: op maat van de opdracht van de medewerker- evaluatie/ontbreken van uitgeschreven draaiboeken en procedures

To do: opvolging mee te nemen door coördinator in tussentijdse gesprekken/evaluaties/Opmaak geschreven workflows op teamniveau, beleidsniveau, organisatieniveau?

Medewerkers die de organisatie verlaten blijven ambassadeurs

As is 2024: bij ontslag na problemen op de werkvloer is een degelijk gesprek voorzien, bij pensionering of 'niet problematisch vertrek niet systematisch

Evaluatie: Geen structurele aanpak exitgesprekken (HR-coach/coördinator)

To do: exitgesprek coördinator en HR-coach

As is 2024: Gepast afscheid bij laatste werkdag

Evaluatie: Moment van afscheid is niet altijd gekend in de ruime organisatie

To do: communicatie ivm laatste werkdag door coördinatoren (aan alle medewerkers?)

Werving en selectie

Lokaal bestuur Houthalen-Helchteren als sterk merk

As is 2024: Focus op een waardengerichte organisatie in vacatures en publicaties/employer branding (voordelen in de kijker)

Evaluatie: hier wordt veel aandacht aan besteed, waardoor deze voor nieuwe medewerkers duidelijk gecommuniceerd zijn en in interne communicatie regelmatig zichtbaar zijn

To do: Blijven ingaan op nieuwe tendensen op de arbeidsmarkt om hier gepaste wervingscampagnes rond te organiseren (wat is voor wie belangrijk)

Bovenlokale samenwerking

As is 2024: Provinciaal project (Limburgse RPR): lid stuurgroep werving en selectie

Evaluatie: Nog in opstart: een meerwaarde voor intense samenwerking (gemeenschappelijke wervingsprocedures, uitbouw gemeenschappelijke dienstverlening ...), kennisdeling en verruiming van visie

To do: Concrete uitwerking moet nog gebeuren

Aangepaste selectieprocedures

As is 2024: Versoepeling aanwervings- en bevorderingsvoorwaarden (bv. geen assessment niveau C)

Evaluatie: biedt extra flexibiliteit in keuze van procedures afhankelijk concrete job en aantal verwachte kandidaturen.

To do: -

As is 2024: Valorisatie privé-anciënniteit of ervaring als zelfstandige

Evaluatie: HH is wellicht het enige bestuur in Limburg dat nog geen anciënniteit meerekent. Kandidaten haken af oww de verloning.

To do: Dringend zoeken naar aanvaardbaar (niet ideaal!) scenario in afwachting van het nieuwe loonhuis (functieweging/niveau?)

2. Een flexibele lerende organisatie

Persoonlijke ontwikkeling en doorgroeimogelijkheden

loopbaan in eigen handen

As is 2024: Traject loopbaanontwikkeling- 45 medewerkers - 23 talentanalyses

Evaluatie: Ok, maar medewerkers houden soms onvoldoende rekening met hun profiel bij het kandideren voor vacatures.

To do: -

As is 2024: Mobiliteitspool- 80 medewerkers ingeschreven.

Evaluatie: Ok maar medewerkers kunnen nog meer de reflex maken om bij vacatures vooraf match met functie te bespreken met HR-coach.

To do: mobiliteit niet als oplossing voor blijvende knelpunten mbt functioneren.

As is 2024: Maximaal aandacht voor interne loopbaankansen bij vacatures: meestal stap 1 mobiliteit, stap 2 bevordering, stap 3 aanwerving. Specifieke functies worden rechtstreeks extern opengesteld.

Evaluatie: Wordt over het algemeen als positief ervaren, zowel door coördinatoren als medewerkers (wel groeitraject doorlopen). Ook een sterk element in het retentiebeleid. Versterkt onze positie ten opzicht van andere besturen.

To do: -

Evaluatie: Vanzelfsprekend gevolg: gaten in de organisatie/ontevredenheid niet-geslaagden/ blijvend ongenoegen in de organisatie.

To do: Ingrijpen door MAT bij blijvende negativiteit.

Evaluatie: Meer dan 90% van de bevorderingen verloopt succesvol voor de medewerker zelf en de organisatie.

Levenslang leren en leercultuur

Leertrajecten op maat met eigen inbreng in plaats, tijd en ruimte

As is 2024: online leerplatform GoodhabitZ

Evaluatie: gedeeltelijke uitrol is gerealiseerd. Het warm houden in de organisatie blijft noodzakelijk

To do: Uitrol goodhabitZ binnen de ruimere organisatie en verdere structurele implementatie

As is 2024: Vormingsaanvraag kan op initiatief van medewerker/ coördinator/organisatie

Evaluatie: de opleidingskansen worden als positief ervaren- er is een afsprakenkader

To do: In feedbackgesprekken: vorming en persoonlijke ontwikkeling onder de aandacht brengen/houden

As is 2024: Ruim vormingsbudget

Evaluatie: Geen rapportering rond vorming voorhanden - overzicht bij P&O?

To do: -

3. Een nieuw verloningsbeleid

Een modern marktconform loonhuis Uitbouw cafetariaplan

Al heel wat gerealiseerd rond extra-legale voordelen
Zeker bij de betere besturen:

We hebben al een aantal extra-legale voordelen

As is 2024: Eco-cheques aan maximumbedrag van 250 Euro per medewerker

Evaluatie: OK

To do: -

As is 2024: Uitrol GSM's – is een afgeleide van het cafetariaplan

Evaluatie: Ok: medewerker kan individuele keuze maken

To do: -

As is 2024: Uitrol mogelijkheid tot fietslease als 1ste onderdeel

Evaluatie: 46 medewerkers zijn ingestapt vanaf 2024

To do: Project Cafetariaplan op Limburgs niveau: ophijsting mogelijkheden volgens principe pick&Pay

Maar tendens in de privé is om medewerker zijn verloningspakket zelf te laten samenstellen via cafetariaplan

Systeem van fiscale optimalisatie/optimalisatie i.k.v. sociale zekerheid van het loon, waardoor de individuele medewerker netto meer kan besteden.

Uitgangspunt: dit is steeds een individuele keuze van de medewerker.

We kunnen in principe evenveel als de privésektor, maar het budget waarmee moet gewerkt worden is tot nu toe nog beperkt:

Enkel EJP
Bovenwettelijke verlofdagen

Ultieme voorbeeld: Fietslease

Andere voorbeelden uit de privé: laptop, tablet, ..

Verzekeringen zoals tandplan

Ook dit wordt op Limburgs niveau uitgewerkt met de 33 besturen ism EY: ook hier 3 modellen van basic tot zeer uitgebreid waar besturen keuzes kunnen maken.

4. Integraal Welzijnsbeleid

Als lokaal bestuur willen we dat onze medewerkers zich goed voelen in hun job en in hun werkomgeving. We zetten hier al geruime tijd op in via verschillende invalshoeken. Enkele voorbeelden:

- aanpassing organogram in 2022 met uitbouw middenkader om medewerkers op de werkvloer beter te kunnen ondersteunen in hun job.
- Uitbouw telewerk ikv work-life balance en als alternatief voor de drukke landschapskantoren
- Initiatieven ikv happy@work
- ...

Het ACV voerde in de 2de helft van 2024 een algemene enquête bij het personeel van lokale besturen in Vlaanderen om de arbeidstevredenheid te meten (totaal aantal respondenten: 8880). In 2018 deed ACV al een zelfde bevraging en de algemene conclusie is dat de arbeidstevredenheid erop achteruit gaat (7,08 in 2024 tov 7,44 in 2018).

Als lokaal bestuur van Houthalen-Helchteren gaan we echter in tegen deze trend: niet alleen scoren we met 8,10 aanzienlijk beter dan het Vlaams gemiddelde. De tevredenheid van het personeel bij ons lokaal bestuur is sedert 2018 ook significant gestegen van 7,11 naar 8,10. Zo klimmen we binnen Limburg van de 25ste plaats in 2018 naar de 5de plaats in 2024. Meer nog: van de besturen met meer dan 30.000 inwoners zijn we de best scorende organisatie.

Terecht iets om fier op te zijn en het bewijs dat inzetten op het welzijn van medewerkers loont.

We willen dan ook verder gaan op de ingeslagen weg.

<https://www.hetacv.be/het-acv/sectoren/overheidsbedrijven-en-openbare-diensten/sectoren/lokale-besturen/rapport-lokale-besturen>

Er-welzijnsbeleid

aanwezigheidsbeleid

As is 2024: Re-integratiepolicy ism IDEWE

Evaluatie: Nog in opstart- opleiding voor alle coördinatoren gerealiseerd

To do: Aanwezigheidsgesprekken door coördinatoren vanaf 2025

As is 2024: Rapportering verzuimcijfers: cijfers?

2023: 10,59% (Arbeiders: 14,42/bedienden: 7,76) (ziekte meer dan 1 jaar niet meegerekend)

Evaluatie: Verzuimcijfers zijn op organisatieniveau beschikbaar, maar gaan te weinig in de diepte.

To do: Verzuimdashboard per beleidsdomein/team

As is 2024: Activering dossiers langdurig zieken

Evaluatie: Opgestart in 2024 langdurig zieken werden gecontacteerd met oog op mogelijke terugkeer naar de werkvloer

To do: -

Psychosociaal Welzijn

As is 2024:

Trainingen goodhabitz

Ondersteuning IDEWE

Vertrouwenspersonen + opleiding

Evaluatie:

Werk-privé balans/Deconnectie/Werkplekanalyse

As is 2024: Hybride werken: kantoorwerk gecombineerd met telewerk

Evaluatie: Landschapskantoren nog te druk/te weinig stilteplekken

Telewerk komt gedeeltelijk tegemoet aan de behoefte van medewerkers om rustig te werken

To do: Nood aan afspraken in de kantoren/ mogelijkheden onderzoeken om binnen de beschikbare ruimte stilteplekken te creëren (project human based workplace)

As is 2024: Opleiding beheer mailbox

Evaluatie: Nood aan interne afspraken rond deconnectie/ communicatie-afspraken

To do: Vernieuwde e-policy noodzakelijk rond thema's: deconnectie/vergadervrije momenten / regels rond mailing – agendabeheer

As is 2024: heel wat initiatieven die bijdragen tot een goed gevoel op de werkvloer:
Fit@work, healthy@work: fruit op het werk, nieuwjaarsreceptie, viering gepensioneerden
Ieder van ons heeft hierin een rol op te nemen. Deze acties staan niet op zich maar maken deel uit van een breder kader.

Evaluatie: appreciatie van de medewerkers.

to do: happy@work verder blijven uitdragen als een rode draad doorheen het HR-beleid.

Financieel welzijn

Meer financiële slagkracht voor medewerkers op lagere niveaus
bv uitgebreidere werkuren voor poetsdames (meerderheid werkt meer dan 50%°)

Dienstverlening voor heel wat tussenkomsten
GSD-V is gekend en wordt gebruikt.

5. Een moderne door technologie ondersteunde HR

HR-rapportering als hefboom voor personeelsbeleid op maat

Optimalisatie digitale HR-tools

Enerzijds: Meten is weten

As is 2024: Bijster-tool aangekocht + WQM-rapporten in Lima

Evaluatie: Bijster-tool voldoet onvoldoende aan verwachtingen lokaal bestuur, omdat niet gewerkt kan worden via de brondata

To do: Oplossing via HR-analytics? Power BI

Evaluatie: Aanleveren gegevens is momenteel zeer tijdsintensief

To do:

- Periodieke rapportering MAT/ coördinatoren: samenstelling personeel (niveau/statuut/leeftijd/geslacht/diversiteit), afwezigheden (LO, ziekte, gepresteerde uren), opvolging loonbudgetten)
- Mogelijkheden AI in personeelsbeleid?

Anderzijds: HR-documenten

As is 2024: Formulieren voor personeel zijn beschikbaar via Intranet

Evaluatie: Formulieren zijn niet gebruiksvriendelijk. De documenten werden gedigitaliseerd, er is geen digitale flow

To do: Digitale flow documenten onderzoeken (bruikbaar in de bredere organisatie)

Medewerkers als digi-ambassadeurs voor de organisatie

Hier zit de link ook met het e-inclusiebeleid

As is 2024: Uitrol Smartphone - Iedereen een eigen e-mail adres

To do: Infosessies rond gebruik smartphone & werkgerelateerde apps

6. Een waardengerichte organisatie met focus op algemeen belang

Medewerkers dragen de waarden van de organisatie uit.

We nemen onze waarden (respect, verantwoordelijkheid, objectiviteit en vertrouwen) mee van onboarding tot exit. Ze vormen ook de basis van de interne communicatie, samenwerking, feedbackcultuur en dienstverlening.

As is 2024: Waarden van de organisatie zijn opgenomen in de functiekaarten en de deontologische code: zowel gericht op de interne organisatie, als op de burger/beleid.

Deze deontologische code geeft een duidelijk antwoord over wat integer handelen binnen onze organisatie concreet betekent. Het is bedoeld als praktische leidraad om in iedere situatie een inschatting te kunnen maken van wat wel of niet kan.

Evaluatie: ok

To do: Systematisch medewerkers betrekken in kleinere projectjes op organisatieniveau: waarom doen we als organisatie wat we doen? Breder kader waarbinnen we werken.

Identiteit als organisatie ook naar buiten brengen.

As is 2024: Waarden van de organisatie worden in aanwervingsproces meegenomen, zowel bij de publicatie van de vacature als in de selectieprocedure ahv bedrijfsfilmpjes, fotomateriaal bij vacatures, employer branding acties via BelgiëVacature en sociale media

Evaluatie: Waarden worden door kandidaten en nieuwe medewerkers als duidelijk en herkenbaar ervaren

To do: -

As is 2024: Implementatie van onze waarden in interne communicatie (NicNac, screensaver en Intranet)

Evaluatie: ad hoc en op specifieke momenten (bv complimentendag, dag van het geluk,...)

To do: /

As is 2024: Feedbackcultuur

Evaluatie:

Rechtstreekse feedback blijft een uitdaging

Feedbackgesprekken worden niet systematisch gevoerd in alle teams

To do: Opvolgingssysteem feedbackgesprekken + voorbeeldfunctie MAT

As is 2024: Jaarlijkse theatervoorstelling om waarden en organisatiecultuur in de kijker te zetten.

Evaluatie: tips en tricks worden gebruikt op de werkvloer

To do: Inspelen op issues van het moment

Elke onderdeel van het HR-beleid is essentieel om onze missie van professionele, klantgerichte organisatie waar te maken en om de waarden van onze organisatiecultuur te realiseren. Welbevinden van elke medewerker is daarbij de rode draad.

Omwille van de implementatie en integratie van alle pijlers is er een sterk HR-beleid en hebben we heel wat troeven op de concurrentiële arbeidsmarkt.

Als we willen blijven investeren in een organisatie.

- Met een integraal HR-beleid
- Waar welbevinden centraal staat
- Die vooruitstrevend en future proof is (talentontwikkeling, professionalisering,...)
- Die concurrentieel is op de arbeidsmarkt
- Met bovenlokale ambities

vraagt dit aandacht voor de nodige mensen en middelen.

7.2. Financiën

In deze analyse worden de voornaamste financiële kerncijfers van gemeente en OCMW Houthalen-Helchteren vergeleken met verschillende benchmarks, namelijk het Vlaams gemiddelde, de buurgemeentes en de Belfius-Cluster1. Opportuniteiten en aandachtspunten voor de komende legislatuur worden besproken.

Structureel evenwicht: autofinancieringsmarge

De autofinancieringsmarge (AFM) is het eerste evenwichtscriterium volgens de BBC-wetgeving en moet gedurende het laatste jaar van een meerjarenplanperiode minstens 0 zijn. Een positieve AFM wijst erop dat het bestuur zijn nettolasten uit kapitaalaflossingen van leningen en leasings kan dragen met het overschot uit de gewone werking (exploitatiesaldo). Het geeft weer of er nog voldoende middelen overblijven om een deel van de investeringsuitgaven rechtstreeks te financieren of om bijkomende leningen aan te gaan.

De laatste meerjarenplanaanpassing geeft weer dat het gemeente- en OCMW-bestuur van Houthalen-Helchteren, gezien de positieve autofinancieringsmarge (AFM) in 2025, in staat is om een structureel evenwicht te bekomen. De AFM van het lokaal bestuur lag de afgelopen jaren echter wel lager dan deze van de benchmarks. Om de oorzaak van deze lagere gemiddeldes te onderzoeken, kan er gekeken worden naar het exploitatiesaldo, enerzijds, en de netto periodieke leninglast, anderzijds.

1. Exploitatiesaldo

Een eerste bepalende factor voor de grootte van een AFM is het exploitatiesaldo dat gerealiseerd kan worden. Deze parameter is het verschil tussen alle reguliere ontvangsten (bv. belastingen, werkingssubsidies) minus alle uitgaven uit de gewone werking (bv. personeelskosten, diensten en goederen). Figuur 2 geeft weer dat de AFM van gemeente- en OCMW-bestuur Houthalen-Helchteren sterk onder het Vlaams en clustergemiddelde schommelt. In de secties 'exploitatie-ontvangsten' en 'exploitatie-uitgaven' worden enkele mogelijke redenen opgelijst voor de lager dan gemiddelde saldo's op gebied van exploitatie.

2. Netto periodieke leninglasten

De tweede bepalende factor voor de AFM zijn de netto-periodieke leninglasten. Deze liggen voor gemeente en OCMW Houthalen-Helchteren tevens lager dan de benchmarkgemiddeldes. De stippellijnen (gebaseerd op ramingen van de jaren 2024-2025 zoals opgenomen in het aangepast meerjarenplan) geven echter weer dat de netto-periodieke leninglast van Houthalen-Helchteren richting het clustergemiddelde zal stijgen in 2025. In het laatste meerjarenplan werd namelijk een leningopname van €21 miljoen voorzien, verspreid overheen 2024-2025 (hetgeen niet onlogisch is gezien er een sterk investeringsprogramma voorzien is in die desbetreffende jaren).

Verskillende strategische projecten (de 'vlaggenschepen') in combinatie met een waaier aan reguliere infrastructuurprojecten (o.a. buitengewoon onderhoud) werden reeds gerealiseerd of zijn in uitvoering of gepland. In de laatste versie van de meerjarenplanaanpassing werd maar liefst €66 miljoen aan investeringsuitgaven voorzien voor de periode 2020-2025, waarvan een aanzienlijk deel ingepland is in 2024-2025. Teneinde een 'toestandsevenwicht' te behouden (positief BBR, zie verder), zal er in de nabije toekomst (allicht begin 2025) een nieuwe lening moeten worden opgenomen.

3. Totale financiële schuld

Het is echter wel belangrijk om te nuanceren dat een groot gedeelte van de schuldenlast bij de autonome gemeentebedrijven vervat zit (en meer bepaald het AGB Masterplan). Tabel 1 geeft de totale schuldenlast van gemeente en OCMW incl. AGB's weer. De afgelopen legislatuur werden de totale financiële schulden van het lokaal bestuur afgebouwd, van €2.083 per inwoner (eind 2019) naar €1.782 per inwoner (eind 2023). In totaal daalden de financiële schulden met bijna €8,7 miljoen overheen een vierjarige periode. Wanneer de schuldgraad van 2022 (laatst beschikbare cijfer in de Gemeente- en Stadsmonitor) vergeleken wordt met de benchmarks (incl. AGBs), wordt duidelijk dat de schuld per inwoner (incl. AGBs) hoger ligt in Houthalen-Helchteren (€1.886 Houthalen-Helchteren versus €1.486 Vlaanderen, €1.114 buurgemeentes en €1.276 Belfius-cluster).

Aandachtspunten:

Een lage AFM (veroorzaakt door het lage exploitatiesaldo) geeft weer dat de capaciteit om met eigen middelen investeringsbeleid te voeren (of nieuwe leningen aan te gaan) kleiner zijn ten opzichte van de benchmarks³.

Hierdoor zullen overige financieringskanalen (anders dan leningen), zoals het aantrekken van investeringssubsidies en het vrijmaken van middelen ten gevolge van desinvesteringen (patrimoniumverkoop), een grote impact hebben op de uiteindelijke grootteorde (en haalbaarheid) van het investeringsprogramma in 2026-2031.

Aan de start van de volgende legislatuur zullen bovendien nieuwe leningen dienen opgenomen te worden. Gezien de grote fluctuaties in de rentestanden de afgelopen jaren (van negatieve rentes in 2021 naar erg hoge (korte termijn) rentes in 2024), is het des te belangrijker om de timing van opname alsook de voorwaarden van de lening strategisch te bepalen, in samenspraak met de financieel directeur. Bovendien zullen de nieuwe leningen ook een verzwarend effect hebben op de toekomstige AFM's (periode 2026-2031), waardoor de 'evenwichtsoefening' voor de planningsperiode 2026-2031 (i.e., het behouden van positieve AFM's) bemoeilijkt wordt.

Toestandsevenwicht: Beschikbaar budgettair resultaat

Het tweede evenwichtscriterium stelt dat het BBR altijd positief moet zijn (toestandsevenwicht), wat inhoudt dat het bestuur op het einde van het jaar meer budgettaire middelen overhoudt dan het plant uit te geven volgens het meerjarenplan (of heeft uitgegeven volgens de jaarrekening).

Dit evenwichtscriterium drukt als het ware een 'kastoestand' van beschikbare middelen uit.

Een hoog beschikbaar budgettair resultaat geeft weer dat er nog voldoende (rest)middelen zijn om toekomstig beleid te kunnen voeren.

Eind 2022 bedroeg het gecumuleerd budgettair resultaat nagenoeg 16 miljoen euro, hetgeen op een bedrag neerkomt van €518 per inwoner. Eind 2023 (laatst goedgekeurde jaarrekening) daalde dit naar €468 per inwoner. De totale BBR (gemeente en OCMW incl. AGB's) was in 2022 vergelijkbaar met deze van de benchmarks. De laatst goedgekeurde meerjarenplanaanpassing van gemeente en OCMW Houthalen-Helchteren geeft weer dat het toestandsevenwicht voor elk jaar gerespecteerd wordt (mits de opname van nieuwe leningen), met een minimum BBR van zo'n €500.000 in 2024.

Exploitatie-ontvangsten

Beide evenwichtscriteria worden in sterke mate gestuurd door de ontvangsten en uitgaven uit exploitatie. Hogere exploitatiesaldo's (exploitatie-ontvangsten minus exploitatie-uitgaven) geven namelijk aanleiding tot een hogere AFM en BBR. Naast de inkomsten uit het gemeentefonds en die uit de aanvullende personenbelasting behoort de ontvangst die een lokaal bestuur haalt uit de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV) tot de top drie van de jaarlijkse exploitatieontvangsten.

3. Opcentiemen op de onroerende voorheffing

De onroerende voorheffing is een gewestbelasting, gevestigd op het kadastraal inkomen van onroerende goederen: gronden, woningen, gebouwen en sommige bedrijfsuitrusting. Gemeenten en provincies vestigen opcentiemen op de gewestelijke basisbelasting. Het bedrag aan opcentiemen bedraagt sedert 2018 929 in Houthalen-Helchteren (hetgeen een verlaging betreft t.o.v. de periode ervoor). Een vergelijking met de benchmarks geeft weer dat veel besturen in 2018 de opcentiemen verlaagden en dat het huidige bedrag aan opcentiemen van Houthalen-Helchteren bovengemiddeld is vergeleken met het Vlaams gewest en de buurgemeenten. De opcentiemen zijn daarentegen wel vergelijkbaar (en zelfs nipt lager) is dan het Belfius-cluster (gemiddelde versus €1.486 Vlaanderen, €1.114 buurgemeentes en €1.276 Belfius-cluster).

Een belangrijke nuance is het feit dat het hoger dan gemiddeld bedrag aan opcentiemen niet meteen leidt tot effectief hoger dan gemiddelde inningen (in euro's). Figuur 8 geeft weer dat het geïnde bedrag aan OOV per inwoner (in euro's) €315 bedroeg in 2022, hetgeen lager is dan de 3 benchmark-gemiddeldes. Dit geeft weer dat het gemiddelde kadastrale inkomen in Houthalen-Helchteren lager is dan de benchmark-gemiddeldes.

Aandachtspunten:

Wat betreft de inningen aan OOV zijn er twee belangrijke aandachtspunten voor het gemeentebestuur. Een eerste opportuniteit betreft de mogelijkheid om bij het vaststellen van gemeentelijke OOV vrijstellingen en verminderingen of een andere vorm van differentiëren met lagere tarieven te bepalen, mits naleving van de voorwaarden en procedures vastgelegd in het decreet over het lokaal bestuur en de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Zo kan een bestuur ervoor opteren om de opcentiemen te laten variëren per buurt of categorie belastingplichtige (bv. bedrijven versus natuurlijke personen). Momenteel (status 2024) zijn er reeds 11 besturen die een differentiatie toepassen, waarbij er vaak een hoger tarief bepaald wordt voor de belastbare kadastrale inkomens die vallen onder "nijverheid" en "materieel en outillage". In de toekomst zou gemeentebestuur Houthalen-Helchteren een 'op maat gemaakte' differentiatie kunnen toepassen, rekening houdend met de specificiteit van het lokaal bestuur (o.a. differentiaties n.a.v. de werken aan Noord-Zuid verbinding).

Een tweede aandachtspunt houdt verband met het feit dat er, ondanks het hoge bedrag aan opcentiemen, een lager dan gemiddelde inkomstenstroom gerealiseerd wordt. Dit kan mede het gevolg zijn van het feit dat de KI's niet aangepast zijn aan de actuele, lokale situaties wegens het gebrek aan perequatie (herwaardering) van de KI's (hetgeen enkel gebeurt i.g.v. een omgevingsvergunning). Sommige gemeentes namen daarom het heft in eigen handen om zo tot een herschatting van KI's te komen (met meeropbrengsten OOV tot gevolg). Zo richtte Zoutleeuw samen met 3 andere lokale besturen een intergemeentelijke vereniging op met als opdracht om de KI's van bepaalde woningen te herwaarderen. Aangezien de extra ontvangst uit de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing een recurrent gegeven is, lijkt het inzetten van een schatter om het kadastraal inkomen te herwaarderen het overwegen waard.

2. Aanvullende belasting op de personenbelasting

Gemeenten kunnen een aanvullende belasting vestigen op de basispersonenbelasting. Dat is een jaarlijkse belasting die de federale overheid heft op het inkomen van particulieren. Met een APB van 8% ligt Houthalen-Helchteren licht boven de benchmark-gemiddelden (Vlaanderen 7,2%; Belfius 7,3% en buurgemeenten 7,5%). De evolutie van de APB geeft bovendien weer dat het niveau aan APB in Houthalen-Helchteren de afgelopen 10 jaar ongewijzigd gebleven is, terwijl andere besturen (Belfius-cluster en buurgemeenten) in 2019 gemiddeld genomen over een verlaging van het APB-percentage beslist hebben.

Ook hier is het interessant om na te gaan welke inningen (in euro's) per inwoner gepaard gaan met het APB-percentage van 8%. Net zoals bij de OOV, int Houthalen-Helchteren, ondanks het hogere percentage, minder belastingontvangsten (in euro's) per inwoner. Concreet is het geïnde bedrag aan APB per inwoner 271 euro in 2022. Dit ligt lager dan alle overige benchmarkgemiddeldes. Een reden voor dit lage gemiddelde betreft het feit dat de demografische samenstelling van Houthalen-Helchteren meer gezinnen met lagere inkomens bevat. Een stijging van 1% in de APB heeft in euro's daarom een beperkter effect in Houthalen-Helchteren dan in de overige benchmarks.

Aandachtspunt: Wat betreft de APB zijn twee belangrijke tendensen die nauwgezet opgevolgd moeten worden de vergrijzing van de bevolking (met lagere APB inningen tot gevolg) alsook de bovenlokale tax shifts die een impact kunnen hebben op de belastinginningen.

3. Gemeentefonds

Een derde grote financieringsbron voor gemeentebesturen betreft het Gemeentefonds. De Vlaamse Regering verdeelt de hoofddotatie van het Gemeentefonds jaarlijks onder alle gemeenten volgens een aantal criteria. Gemeenten die minder eigen ontvangsten kunnen voortbrengen door de socio-economische samenstelling van hun inzittenden, krijgen meer middelen uit het fonds en omgekeerd. Het aandeel van elke gemeente in de hoofddotatie van het Gemeentefonds wordt bepaald op basis van een reeks van objectieve parameters die de centrumfunctie, de fiscale draagkracht, de open ruimte en een aantal sociale aspecten voor die gemeente meten.

De evolutie van het aandeel van gemeente- en OCMW-bestuur Houthalen-Helchteren in het gemeentefonds geeft weer dat er jaar na jaar een daling waarneembaar is van het aandeel (cfr. laatste kolom van Tabel 2). Belangrijk om te melden is dat wijzigingen in het aandeel van Houthalen-Helchteren voor bepaalde parameters niet uitsluitend te maken hebben met de evolutie van die parameters voor onze gemeente, maar evenzeer met de evolutie voor alle andere gemeenten.

Aandachtspunt:

Het is belangrijk om mee te geven dat er in de toekomst een herziening van de parameters doorgevoerd wordt. Het Steunpunt Bestuurlijke Vernieuwing publiceerde hieromtrent een uitgebreid verslag 'Naar een vernieuwd Gemeentefonds 2.0', waarin er verscheidende simulaties opgenomen worden betreffende nieuwe verdeelmaatstaven. Zo wordt er o.a. gesproken over het opnemen van de realisatie van lange termijn doelstellingen op het vlak van klimaat als bijkomende parameter van het gemeentefonds. Het is bijgevolg belangrijk voor ons lokaal bestuur om in te spelen op eventuele nieuwe (uiteraard beheersbare) parameters.

Exploitatieuitgaven

1. Inflatie

Sterk oplopende inflatiecijfers betreffen een zware uitdaging voor de lokale besturen. De prijsstijgingen hebben al snel en automatisch een impact op de gemeentelijke uitgaven door onder andere de automatische indexaanpassing van de lonen en de bijhorende pensioenuitgaven (eerste en tweede pijler). Figuur 13 geeft bijvoorbeeld al een goed beeld van de sterke stijgingen die de lonen de afgelopen meerjarenplanningsperiode hebben vertoond. Ook bij gunningsdossiers met een lange duur wordt een prijs herzieningsformule voorzien, waarbij de prijs geïndexeerd kan worden en waardoor ook de totale uitgaven aan diensten en goederen (en investeringskosten) stijgen.

De afgelopen planningsperiode werd gekenmerkt door sterke inflatiecijfers aan uitgavezijde. De toekomstige inflatie wordt echter wel milder ingeschat. Op basis van recente vooruitzichten (oktober 2024) zou de gemiddelde jaarinflatie (o.b.v. de gezondheidsindex) 3,3% bedragen in 2024. In 2025 is het inflatiecijfer zelfs gelijk aan de beoogde inflatie vanuit de ECB (waar er een inflatie van 2% beoogd wordt op middellange termijn). Dit is beduidend lager dan het behaalde inflatiecijfer van 2022 (9,25%) en 2023 (4,33%). De vooruitzichten bleven de afgelopen maanden ook quasi stabiel; het risico op sterke, onverwachte uitgavestijgingen is daarmee ietwat verzwakt.

Aandachtspunt: Een belangrijk aandachtspunt betreft het feit dat de inflatie aan uitgavezijde beperkt alsook vertraagd worden opgevangen door inflaties aan ontvangstenzijde. Hoewel inflatie naar de toekomst toe allicht een minder sterke rol zal spelen vergeleken met de vorige legislatuur, blijft het voor een lokaal bestuur een belangrijk aandachtspunt om de mismatch tussen indexaties aan uitgaven- en inkomstenzijde te minimaliseren. Een sterke mismatch kan namelijk aanleiding geven tot sterk dalende exploitatiesaldo's, met een impact op beide evenwichtscriteria.

Een (recente) opportuniteit hieromtrent betreft het feit dat lokale belastingontvangsten ook geïndexeerd kunnen worden (mits dit voorzien is in het lokaal belastingreglement). Houthalen-Helchteren maakte tot op heden nog geen gebruik van die mogelijkheid wat betreft haar lokale belastingreglementen, maar de bestuursploeg zou hiervoor kunnen opteren bij de herziening van de belastingreglementen in 2025.

2. Pensioenproblematiek

A. Eerste pijler

De lokale besturen in België staan volledig zelf in voor de financiering van hun lokale ambtenarenpensioenen. Een lokaal bestuur dat voor de financiering van zijn ambtenarenpensioenen aangesloten is bij het Gesolidariseerd Pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen, betaalt een basisbijdragevoet op de loonmassa van zijn statutaire medewerkers. Wanneer deze basisbijdrage (2024: 45%) op het salaris van actieve statutaire personeelsleden niet volstaat om de huidige pensioenlast van de gepensioneerd personeelsleden van het betrokken lokaal bestuur te betalen, moet het bestuur een aanvullende werkgeversbijdrage betalen, de zogenaamde "responsabiliseringsbijdrage". De te betalen responsabiliseringsbijdrage is gelijk aan het verschil tussen de door het bestuur betaalde basisbijdrage op de lonen van het actief statutair personeel en de totale pensioenlast van het bestuur, vermenigvuldigd met een responsabiliseringscoëfficiënt. Die laatste bedroeg in 2023 plusminus 70% en stijgt in 2029 zelfs door tot 85% (bron: Simulatie Federale Pensioendienst). Door de tussenkomst van de Vlaamse Overheid ten bedrage van 50% van de responsabiliseringsbijdrage wordt deze factuur momenteel 'gehalveerd'.

In 2024 was er enkel een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd voor het OCMW (alsook Zorg). Voor de gemeente zijn de afdrachten wat betreft basisbijdragen de eerstkomende jaren nog groter dan de pensioenbetalingen, waardoor er vooralsnog geen respo-factuur volgt. Prognoses van de Federale Pensioendienst maken wel duidelijk dat de respolast van gemeente en OCMW Houthalen-Helchteren de komende jaren sterk zal toenemen, hetgeen gereflecteerd dient te worden in de nieuwe meerjarenplancijfers.

Aandachtspunt:

De beheersrapporten van 2023 geven weer dat de reserves binnen het Ethias-fonds nagenoeg uitgeput zijn, hetgeen betekent dat er in de toekomst aanzienlijke stortingen dienen te gebeuren teneinde aan de pensioenverplichtingen te kunnen blijven voldoen voor het gesolidariseerd personeel. In de komende beleidsperiode zal er een nauwgezette evaluatie dienen te gebeuren van de evolutie van het fonds en de dekkingsgraad van de toekomstige verplichtingen, alsook een bijsturing van de doorstortingsparameters. Recent aangeleverde pensioensimulaties van Ethias (dd. 2024) kunnen hiervoor als basis dienen. Het inschrijven van deze doorstortingen in het meerjarenplan, zal opnieuw een verlagend effect hebben op de exploitatiesaldo's (en beide evenwichten).

Naast de pensioenafdrachten aan het gesolidariseerd pensioenfonds, zijn er tevens pensioenuitgaven van niet-gesolidariseerd personeel (mandatarissen en een gedeelte van het gepensioneerd statutair personeel). Er werd een pensioenverzekering afgesloten bij Ethias om de financiering en betalingen van deze pensioenen te beheren. Ook hier zal er een nieuwe Ethias-studie gebeuren eind 2024 teneinde een goed beeld te krijgen van de pensioenverplichtingen m.b.t. het niet-gesolidariseerd personeel, opdat ook deze verplichtingen kunnen ingeschreven worden in het meerjarenplan 2026-2031.

B. Tweede pijler

Gemeente Houthalen-Helchteren is voor de tweede pensioenpijler (aanvullend pensioen van het contractueel personeel) aangesloten bij Plan Limburg. De reserves in dit Plan zijn de afgelopen jaren sterk gekrompen. Ook voor dit pensioenproduct werd er door Ethias een doorstortingssimulatie aangeleverd die in de nabije toekomst dient afgeklopt te worden met de nieuwe beleidsplaoeg.

Aandachtspunt:

Simulaties van Ethias geven weer dat de doorstortingen verhoogd moeten worden teneinde een voldoende hoge dekkingsgraad te bekomen. Deze verhoging is het gevolg van het feit dat de verwachte rentebetalingen stijgen overheen de toekomst, ten gevolge van nieuwe pensioneringen.

De federale overheid gaf recent (augustus 2024) te kennen dat het systeem van de kortingen op de responsabiliseringsbijdrage (voor besturen met een tweede pijler) gewijzigd wordt vanaf 2025. De korting zou teruggebracht worden van 50% naar ongeveer 10% van de kostprijs van de tweede pensioenpijler.

3. Werkingstoelagen

De inflatie (zie eerder) legt ook een sterke druk op de financiën van verschillende verbonden entiteiten, zoals de twee AGB's en welzijnsvereniging Zorg, alsook de brandweer- en politiezones. Dit leidt tot een verhoogde nood aan werkingstoelagen aan deze entiteiten. De afgelopen jaren was er al een stijgende evolutie aan werkingstoelagen zichtbaar voor het lokaal bestuur Houthalen-Helchteren (waarbij de dotatie aan de politiezone een belangrijke rol speelde). De stijging van de dotatie aan de brandweerzone bleef nagenoeg beperkt; hier kan er voor de komende legislatuur een sterke stijging verwacht worden. De oefening over hoeveel de toekomstige brandweerdotaties dienen te bedragen opdat de zonale werking niet in het gedrang komt, zal in de nabije toekomst verder vorm gegeven worden. Het staat echter vast dat de voorgehouden verhoging van 1% (zoals beslist door de huidige leden van de zoneraad) niet zal volstaan om de kosten vanaf 2026 te drukken.

7.3. Interne zaken

7.3.1. Archief & Documentenbeheer

ARCHIEF & DOCUMENTENBEHEER – OMGEVINGSANALYSE - AS IS

Archiefbeheer omvat vandaag de dag veel meer dan het bewaren en ontsluiten van fysieke documenten. In een wereld waar alles draait rond digitalisering, wordt het steeds belangrijker dat archief- en documentenbeheer nauwer samenhangt met het ICT-gebeuren.

Meer dan ooit moeten we beseffen dat correct archiveren de belangrijkste steunpilaren zijn voor onze hele informatiehuishouding, of die nu op papier of digitaal gebeurt.

Hoewel we de laatste decennia overspoeld worden met digitale informatiebronnen, is er nog nooit zoveel informatie verloren gegaan dan de laatste 25 jaar. Jawel, de informaticasystemen zorgen via back-ups voor gigantische opslag van data. Maar data hebben is één ding, ervoor zorgen dat ze ook binnen vijftig tot honderd jaar nog leesbaar en toegankelijk zijn, is iets anders.

Daarom werd er in 2018 gestart met een nieuwe mappenstructuur gebaseerd op taken en functies. Binnenkort zal de mappenstructuur op de N-schijf opnieuw van vorm veranderen. Tot op vandaag is deze op het hoogste niveau de weergave van een oud organogram dat ondertussen al diverse keren (veel of weinig) werd gewijzigd. Nodeloos te vermelden dat we dus vaak door de bomen het bos niet meer zien op de N-schijf. Een vereenvoudiging is dan ook meer dan wenselijk. Het duidelijk benoemen van documenten is meer dan ooit essentieel voor het later terug vinden van het digitale document. Hier moeten we collega's blijven op attent maken anders hervallen ze makkelijk in slechte gewoontes.

Hoe zien we onze taken binnen de organisatie?

De kerntaak van archivariissen is de dossiers te beoordelen op hun administratieve, juridische, historische en culturele waarde: wat mag weg en wat moet behouden, bewaard blijven? Dit geldt voor zowel fysieke (steeds minder in aantal) als digitale documenten.

Wat we bewaren moet duurzaam en efficiënt beheerd worden. We moeten de reflex hebben dat dit gebeurt op het moment dat het document aangemaakt wordt.

Het is daarom belangrijk dat bij aankoop van nieuwe softwarepakketten rekening wordt gehouden met:

- Hoe worden de gecreëerde data opgeslagen in de toekomst (in de cloud)?
- Onder welke vorm worden ze weggeschreven?
- Waar worden de data bewaard?
- Wie is eigenaar van de data na de administratieve waarde? Onze organisatie moet altijd eigenaar blijven zonder dat er kosten tegenover staan bij het verlaten van het pakket.
- Bij het aanmaken van een nieuwe mappenstructuur mag de structuur niet organogra gevoelig zijn.

Het is belangrijk dat het gemeentebestuur **bepaalt hoe de datagegevens worden opgeslagen en bewaard** en eventueel worden overgedragen naar het archief. Dit zou steeds vervat moeten zijn in alle lastenboeken.

Een ander zeer belangrijk item waar rond gewerkt wordt zijn de sensibiliseringsacties voor het personeel. Deze worden nu op regelmatige basis herhaald en bijgestuurd, met ondersteuning van zowel het ICT-team als het communicatieteam. Dit vergt een aanzienlijke tijdsinvestering. De tijdsbesparing komt pas achteraf, maar zoals we weten is tijd besparen ook geld besparen. Bij het sensibiliseren moet zeker aandacht besteed worden aan:

- Duidelijke naamgeving van documenten: we moeten de context beschrijven in de vorm van metadata, los van de vraag of de software of hardware nog bestaat om het te openen
- Welke documenten zijn werkdocumenten (zogezegde 'kladversies'), welke zijn definitieve documenten met (administratieve) waarde (= leren digitale selecties maken)?
- Leren om regelmatig digitaal te archiveren: net zoals we vroeger dozen uit onze kast verhuisden, moeten we leren onze mappenkast op te ruimen door te archiveren wat belangrijk is en te verwijderen wat weg mag.
- Ook e-mails moeten we klasseren. Zij zijn vandaag een volwaardig onderdeel van digitale dossiervorming.
- Hardleerse medewerkers moeten kunnen 'bestraft' worden.

Door een betere mappenstructuur, met bestanden met een duidelijke naamgeving, kunnen we gemiddeld tot 33% sneller dossiers terugvinden. Dit is tijdsbesparend en dus ook geld besparend, maar – en dit is eveneens belangrijk – dit draagt bij tot minder stress op de werkvloer.

ARCHIEF & DOCUMENTENBEHEER - AMBITIES - TO BE

In de toekomst zal de klassieke benaming van archivaris steeds meer overhellen naar informatiebeheerder. De archivaris die enkel maar bezig is met de oudheid en erfgoed verdwijnt. Er moeten tools aangereikt worden zodat deze info ook digitaal ter beschikking is. Zo moet onze genealogische informatie en inventarissen van historisch informatie via het gemeentelijk web kunnen ontsloten worden. Maar het wordt alsnog duidelijker dat de archivaris naast al deze taken ook de algemene controle moet krijgen op het digitale documentbeheer met toezicht op het naleven van de bijhorende richtlijnen.

Deze taak ligt momenteel nog ergens tussen de archivaris en de informaticus, maar hiervoor moet in de toekomst zeker een afzonderlijke functie 'informatiebeheerder' voorzien worden in het organogram.

De rol van een ICT-er is momenteel duidelijk in het organogram. Maar elke organisatie die orde wil scheppen in zijn alsnog omvangrijkere digitale databeheer, zal moeten beseffen dat de rol van de archivaris nog belangrijker wordt op digitaal vlak aangezien het beheer van digitale informatie een veelvoud kost van het beheer van analoge informatie. Archiefzorg en archiefbeheer zijn decretale taken, de archiefdienst speelt een sleutelrol in het kader van regelgeving over openbaarheid van bestuur. De archiefdienst is een stafdienst die de afzonderlijke beleidsdomeinen overstijgt. De functie 'informatiebeheerder' op hoger niveau (A-functie) mag daarom in de toekomst niet meer weg te denken zijn uit het organogram.

De archiefdienst moet zich stilaan ook gaan verdiepen in de materie van het serieregister. Het door Vlaanderen opgelegde serieregister of centraal register is de plek waar alle categorieën van bestuursdocumenten (=series) en hun selectieregels gepubliceerd moeten worden wil men effectief op een juridisch correcte manier kunnen vernietigen. Het serieregister heeft o.a. de volgende kernfunctionaliteiten:

- Het aanmaken van series;
- Het ter goedkeuring indienen van series(selectieregels) bij de bevoegde selectiecommissie (op Vlaams niveau).

Het serieregister staat nog maar in zijn kinderschoenen en is voor vele lokale besturen nog een complexe en weinig ingeburgerde materie waarbij het Vlaamse niveau en het federale niveau tot een bepaalde overeenkomst zijn gekomen. Hoe dit in de lokale praktijk zijn uitwerking zal krijgen, en hoeveel impact dit op de werkvloer zal hebben, zal de nabije toekomst moeten uitwijzen.

7.3.2. ICT

ICT – OMGEVINGSANALYSE – AS IS

In voorjaar 2024 werd in samenwerking met V-ICT-OR een 'ICT-Beleidsplan 2025-2030' opgemaakt waaraan organisatiebreed een bevraging was gekoppeld. Het uitgebreide traject leidde tot onderstaande analyse van de huidige situatie, de gewenste situatie én de daaraan gekoppelde projecten om deze te bereiken. Voor de uitgebreidere versie wordt naar het einddocument verwezen.

Binnen de organisatie is een toekomstgerichte visie op digitale transformatie duidelijk aanwezig. De kern van deze strategie is het besef dat technologische vooruitgang hand in hand moet gaan met menselijke en structurele ontwikkeling om duurzaam succes te bereiken.

Openheid voor innovatie staat centraal binnen de organisatiecultuur, waarbij nieuwe ideeën, oplossingen en methodes niet alleen verwelkomd maar ook actief gezocht worden.

Het ICT-team, dat functioneert als een dynamisch platform, is een cruciale factor in deze evolutie. Dit team richt zich niet alleen op de technologische aspecten, maar plaatst ook de behoeften en ervaringen van zowel interne als externe klanten op de voorgrond.

Uniforme hardware en gestroomlijnde ondersteuning door het ICT-team zorgen voor consistentie en betrouwbaarheid in de technologische infrastructuur. Dit uniforme beleid draagt bij aan de efficiëntie en minimaliseert de complexiteit van het technologiebeheer, wat cruciaal is voor een organisatie die een breed scala aan diensten levert.

De invoering van telewerk heeft, versterkt door de pandemie, de digitalisering binnen de organisatie aanzienlijk bevorderd. Dit heeft niet alleen de digitale vaardigheden van individuele medewerkers verbeterd, maar ook de collectieve capaciteit van de organisatie om op afstand en digitaal efficiënt te functioneren.

Er is een groeiende bezorgdheid binnen de organisatie over de brede trend van digitalisering en de vraag of het personeel in staat is de snelheid waarmee technologieën zich ontwikkelen bij te benen. Het vermogen van medewerkers om zich aan te passen aan de nieuwe digitale werkomgeving is een belangrijk aandachtspunt geworden.

De organisatie streeft naar een omgeving waar medewerkers niet alleen worden uitgedaagd en aangemoedigd om professioneel te groeien, maar waar ook rekening wordt gehouden met de unieke capaciteiten en behoeften van elk individu.

Een ambitieuze doelstelling voor de organisatie is de implementatie van een enkel, gestroomlijnd authenticatiesysteem voor alle softwaretoepassingen. Systemen zoals ACM-IDM of itsme kunnen de gebruikerservaring standaardiseren, terwijl tegelijkertijd de toegankelijkheid en de veiligheid van de systemen wordt verbeterd.

De organisatie legt de nadruk op het creëren van een inclusieve digitale omgeving die iedereen in staat stelt om mee te doen en waarde toe te voegen.

Een coherent ICT-strategisch beleidsplan en -visie staan centraal in de organisatie. Het vindt de juiste balans tussen de voortdurende optimalisatie van digitale middelen en het behoud van toegankelijkheid voor zowel medewerkers als de gemeenschap.

Er wordt een proces van kritische evaluatie onderhouden waarbij bestaande toepassingen regelmatig worden beoordeeld om te zorgen dat ze nog steeds de meest effectieve oplossing bieden voor de behoeften van de organisatie.

Er worden afspraken gemaakt over interne processen en de manier waarop gedigitaliseerde workflows worden beheerd en uitgevoerd, met het doel om deze processen zo soepel en gebruiksvriendelijk mogelijk te maken.

Er is een duidelijk commitment aan de digitale transformatie die wordt gedreven door de wens om een vooruitstrevende, veilige en inclusieve digitale omgeving te creëren.

ICT – AMBITIES – TO BE

Beheer van data en digitaal archief: Met de toenemende digitalisering en mogelijkheden om overal informatie op te slaan, komt de nood om een alomvattend beheersysteem voor data te implementeren. Het doel is om data-integriteit te behouden en tegelijkertijd de bruikbaarheid te maximaliseren.

Selectie van werkbare systemen: De uitdaging ligt in het selecteren van systemen die intuïtief zijn voor de gebruikers. Deze systemen moeten niet alleen voldoen aan de operationele behoeften van de gemeente, maar ook aan de gebruikservaring van de burger.

Integratie van digitale hulpmiddelen: De focus ligt op het samenvoegen van de verscheidene beschikbare digitale hulpmiddelen in een enkel, gestroomlijnd platform. Dit vereist zorgvuldige planning en uitvoering om ervoor te zorgen dat alle tools naadloos met elkaar communiceren en samenwerken, waardoor dubbel werk wordt geëlimineerd.

Implementatie van bovenlokale bouwstenen: Om kosten te besparen en de dienstverlening te uniformeren, kan de gemeente bovenlokale digitale oplossingen onderzoeken en toepassen. Belangrijk is om hier steeds kritisch naar te kijken. Deze bouwstenen zijn niet altijd vanzelfsprekend of op elk moment heiligmakend.

Inclusieve digitalisering: Een inclusieve benadering is essentieel om te verzekeren dat alle burgers, ongeacht hun leeftijd of digitale vaardigheid, van de digitale diensten kunnen profiteren.

Temporiseren van innovatie: Innovatie is van vitaal belang, maar het moet op een duurzame en doordachte manier worden benaderd. Dit betekent soms het tempo van veranderingen vertragen.

Medewerkersbetrokkenheid: Het actief betrekken van medewerkers in het digitaliseringsproces is cruciaal.

Dataveiligheid: Het waarborgen van de veiligheid van data is niet onderhandelbaar. De gemeente moet strenge beveiligingsmaatregelen implementeren en handhaven om datalekken en andere beveiligingsincidenten te voorkomen.

Diversiteit aan materies beheersen: Het aanpakken van diverse materies met een beperkte hoeveelheid mankrachtdiversiteit vergt een sterke organisatie en strategie. Dit vereist slimme toewijzing van personeel en middelen.

Ontwikkeling van een toekomstbestendig ICT-beleid: Een ICT-beleid dat niet alleen de huidige behoeften adresseert, maar ook flexibel en robuust genoeg is om opkomende technologieën en onvoorziene uitdagingen in de toekomst aan te kunnen.

Infrastructuur en connectiviteit: de gemeente heeft een solide fundering gelegd met haar huidige infrastructuur en connectiviteit die dienstdoet als de betrouwbare ruggengraat van haar digitale diensten. Deze stabiliteit komt voort uit een weloverwogen mix van on-premise oplossingen en cloud-gebaseerde toepassingen (SAAS en IAAS) die samen zorgen voor een optimale balans tussen snelheid, beschikbaarheid en kostenefficiëntie. Dit versterkt de gemeente in haar operationele activiteiten en biedt de gebruikers een consistente en betrouwbare ervaring.

Organisatiebeheersing (in casu communicatie):

De gemeente heeft een grondige kennis van wat er nodig is voor een effectieve communicatiestrategie, zowel naar binnen gericht naar haar medewerkers als naar buiten richting de gemeenschap en andere belanghebbenden. Deze noodzaak voor duidelijke en doeltreffende communicatie is stevig ingebed in de lange termijn doelstellingen en plannen, zoals gereflecteerd in het meerjarenplan.

Niettemin, op het gebied van technologische innovatie en het gebruik van nieuwe media, zijn er nog steeds kansen voor verbetering. De snelle evolutie van communicatietechnologieën vereist een constante herbeoordeling van de gebruikte tools en kanalen.

Er is nood aan verduidelijking van de communicatiestrategie, met expliciete vermelding van verantwoordelijkheden. Dit zal helpen bij een samenhangende aanpak waarbij elke afdeling en medewerker weet wat er van hen verwacht wordt en hoe zij kunnen bijdragen aan een duidelijke en consistente communicatie met alle belanghebbenden.

Informatiebeheer:

Terwijl het papieren archief van de organisatie een schoolvoorbeeld is met een goed gedefinieerd klasseringssysteem dat zorgt voor het behoud van relevante en betrouwbare informatie, worstelt het digitale archief met overzichtelijkheid en betrouwbaarheid. Het ontbreekt aan een duidelijke structuur om informatie terug te vinden. Er worden meer en meer documenten opgeslagen, maar minder en minder gearchiveerd. Dit is nefast voor de toekomst.

De huidige werkwijze voor de verwerking van inkomende en uitgaande post is eveneens suboptimaal en mist een efficiënte, systematische aanpak.

Om deze kwesties aan te pakken, is er behoefte aan een duidelijke, gecoördineerde strategie voor informatiebeheer. Een strategie die niet alleen de structuur en de verwerking van informatie verbetert, maar ook verantwoordelijkheden toekent aan diegenen die het best gepositioneerd zijn om deze veranderingen te implementeren en te beheren. De rol van de informatiebeheerder wordt hierbij centraal gesteld. Deze persoon is verantwoordelijk voor het orkestreren van de opkuis en het bijhouden van het digitale archief, evenals voor het vaststellen van protocollen voor de verwerking van informatie.

Procesbeheer:

Er is een herkenbaar probleem met de interne informatiestroom tussen verschillende teams binnen de organisatie. Informatie raakt vaak ingekapseld binnen individuele domeinen, met een merkbaar gebrek aan communicatie en samenwerking die dit veroorzaakt. Het beheer van rechten op applicaties en mappen is niet optimaal georganiseerd, waardoor het moeilijk is om een heldere en vlotte informatie-uitwisseling te waarborgen.

Een sprekend voorbeeld van deze problematiek is het 'People in/People out'-proces, dat duidelijk maakt dat er een behoefte is aan gestandaardiseerde, organisatiebrede processen. Dit illustreert de noodzaak voor een fundament van generieke processen die als basis kunnen dienen voor de meeste of alle diensten.

Daarnaast wordt er geen gebruik gemaakt van lokale authentieke gegevensbronnen, wat betekent dat er een dringende behoefte is aan een systeem voor herbruikbare gegevens. Dit zou ervoor zorgen dat dezelfde data consistent, centraal en transparant bewaard blijven voor iedereen binnen de organisatie, waardoor de kans op fouten vermindert door verouderde of incorrecte informatie.

Om deze kwesties aan te pakken, moet de organisatie haar processen herzien en vereenvoudigen. Dit betekent een verschuiving van de focus van het simpelweg digitaliseren van formulieren naar het herstructureren van de werkprocessen zelf. Het doel is het creëren van gestroomlijnde, intuïtieve processen die de interne informatiestromen faciliteren, ondersteund door een duidelijk beheersysteem voor toegangsrechten.

Aankoopdossiers:

De gemeente heeft een robuust en transparant systeem voor het beheer van aankoopdossiers ontwikkeld. Elk dossier wordt gekenmerkt door volledigheid en grondige documentatie, wat de transparantie en traceerbaarheid van de aankoopprocessen waarborgt. Deze nauwgezetheid strekt zich uit tot het waarborgen van mededinging, waarbij duidelijke en consistente richtlijnen worden gehanteerd om eerlijke concurrentie te garanderen, zelfs bij de minder omvangrijke aankopen.

Ondanks het feit dat er soms een beperkt aanbod is, wordt de gemeente aangemoedigd om consequent de markt te verkennen en alternatieven af te wegen. Dit houdt in dat men niet alleen reageert op de beschikbare opties, maar ook actief op zoek gaat naar nieuwe mogelijkheden en innovatieve oplossingen. Deze aanpak vereist een voortdurende marktanalyse en een openheid voor nieuwe ideeën en technologieën die de efficiëntie kunnen verhogen en de kosten kunnen verlagen. Het doel is om te verzekeren dat de gemeente de beste producten en diensten verkrijgt die bijdragen aan het welzijn van haar burgers en de operationele effectiviteit van haar diensten

Concrete ICT-gerelateerde projecten

Er werden naar aanleiding van de workshops enkele concrete projecten gedefinieerd. Er moet zorgvuldig worden gekozen tussen verschillende projecten, met een nadruk op het stellen van prioriteiten en het gedetailleerd verder uitwerken van projectfiches. De projecten moeten in de tijd worden gepositioneerd om ervoor te zorgen dat ze correct worden ingepland en voltooid.

1. Herordenen mappenstructuur

Er is een uitgesproken nood aan een herziening van de huidige mappenstructuur, die als onoverzichtelijk wordt ervaren. Dit vraagt om een duidelijk stappenplan en een doordachte aanpak om de toegankelijkheid en organisatie van documenten te verbeteren.

2. Verbetering webshopsysteem

Er is behoefte aan een werkbaarder en meer toegankelijk systeem voor de webshop, wat duidt op de noodzaak om e-commerce en online dienstverlening te optimaliseren.

3. Digitalisering van interne formulieren

Er wordt een 'echte' digitalisering van interne formulieren gezocht, waarbij de mogelijkheid tot het digitaal invullen en ondertekenen door meerdere personen wordt benadrukt. Dit zal de efficiëntie van processen binnen de organisatie bevorderen.

4. Mobiel werken voor technische medewerkers

Het uitrollen van smartphones wordt gezien als een kans om de werkvloer meer digitaal te maken, wat de mogelijkheid biedt voor technische medewerkers om efficiënter en flexibeler te werken.

5. Inzetten op Vlaamse initiatieven

Er wordt een 'echte' digitalisering van interne formulieren gezocht, waarbij de mogelijkheid tot het digitaal invullen en ondertekenen door meerdere personen wordt benadrukt. Dit zal de efficiëntie van processen binnen de organisatie bevorderen.

6. Data en rapportagemogelijkheden

Er is een behoefte aan betere rapportagemogelijkheden om antwoorden te vinden op specifieke vragen van het beleid. Dit omvat de implementatie van systemen zoals Pepperflow en het benutten van PowerBI voor gegevensanalyse.

7. People IN – People OUT Proces

Er bestaat een zorg omtrent het proces van personeelsin- en uitstroom, waarbij het lezen van eID's en het correct toewijzen van rollen en rechten binnen verschillende toepassingen efficiënter moet.

8. Inzetten op SaaS

Er is een voorkeur om zoveel mogelijk in te zetten op Software as a Service (SaaS).

7.3.3. Kopieercentrum

KOPIEERCENTRUM – OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Het kopieercentrum wordt op dit moment uitgebaat door 1FTE die binnen afzienbare tijd de organisatie verlaat wegens pensionering. Het productietoestel wordt geleased tot medio 2027.

Met die wetenschap in het achterhoofd is het belangrijk in te schatten of het productietoestel, dat circa 630 euro (btw exclusief) per maand kost, nog te verantwoorden is ten opzichte van de standaardtoestellen die ongeveer 110 euro (btw exclusief) per maand kosten. Het stopzetten van de leasing (=afkopen) heeft ook een financiële consequentie; te weten per 28/02/2025 = 20.451,75 euro, per 31/05/2025 = 18.592,50 euro en per 31/08/2025 = 16.733,25 euro. Prijzen zijn exclusief btw.

In surplus op het productietoestel moet ook nog de loonkost voor het personeelslid in kwestie in rekening gebracht worden.

Sinds COVID19 is het verenigingsleven veranderd en hebben een groot aantal vrijwilligers afgehaakt. Ongetwijfeld heeft dit ook zijn impact gehad op het gebruik van het kopieercentrum aangezien net de oudere groep vrijwilligers, waarvan er velen afhaakten, gebruik maakten van het kopieercentrum. Helaas kan dit niet makkelijk gestaafd worden met feiten door de overgang naar een nieuw boekhoudpakket dat in de periode 2019/2020 ingevoerd werd. Daarom beperken we ons noodgedwongen tot de cijfergegevens van 2023 en 2024 om conclusies te trekken.

In 2023 werden er 296 printopdrachten geregistreerd. Minder dan 5% van deze opdrachten waren bedoeld als interne dienstverlening voor Zorg HH of OCMW. Circa 70 unieke gebruikers deden een beroep op het kopieercentrum, waarbij 17 klanten goed zijn voor meer dan 60% van de opdrachten:

Voor 2024 ziet de situatie op 30 juni er als volgt uit:

Er werden 62 opdrachten geregistreerd voor 34 unieke klanten. Hiervan zijn er 7 goed voor 47% van de opdrachten.

Ricoh liet medio augustus 2024 weten dat het productietoestel op maandbasis 22.000 afdrukken maakt wat relatief weinig is. Het toestel is dus duidelijk overgedimensioneerd. Maar de keuze voor het toestel was destijds in se ingegeven door kwaliteitsvereisten en technische specificaties, zoals bvb. het aankunnen van hogere grammages, afdrukkwaliteit, ook bij recto verso afdrukken,

In die wetenschap dat

- voor het betrokken personeelslid de pensioenleeftijd (bijna) bereikt is;
- dit type productietoestel quasi 5x duurder is dan 1 MFP (zoals bvb. in de zone Financiën);
- er slechts een beperkt aantal verenigingen zijn die 'groot gebruiker' zijn en eenvoudig drukwerk aanvragen;

moet de organisatie overwegen of het huidige productietoestel wel een toekomst heeft. Een mogelijk alternatieve piste is het samenwerken met lokale drukkerijen al dan niet op basis van een subsidiereglement dat tussenkomt om de kosten voor de verenigingen betaalbaar te houden.

Op jaarbasis (= cijfergegevens 2023) zijn er ook circa 70 lay-out opdrachten voor team Communicatie waaraan een printopdracht gekoppeld werd. Het gaat over de meest diverse projecten en taken die door de teams, verspreid over de organisatie, worden opgenomen. Bijkomend zijn er ook een 60-tal 'zuivere' printopdrachten op jaarbasis. 40 daarvan hebben een oplage van meer dan 20 exemplaren.

KOPIEERCENTRUM - AMBITIES – TO BE

Vanuit de vereiste flexibiliteit die de teams najagen om op korte termijn over drukwerk te beschikken, evenwel wetende dat een aanvraag toch 10 dagen op voorhand ingediend moet worden, lijkt het weinig waarschijnlijk te denken dat we deze taak extern kunnen laten uitvoeren met dezelfde flexibiliteit en diverse bijzondere wensen van afwerking. Of moeten we als teams onze kwaliteitseisen naar onder bijstellen? Of drukken we als teams zelf meer op andere en zwaardere toestellen?

Kortom, het is een hele afweging hoe we het kopieercentrum in de toekomst denken in te bedden in onze organisatie. Niet enkel qua te bedienen doelgroep (intern of extern), maar ook qua fysieke locatie gezien de huidige zone voorbestemd lijkt te zijn voor de wegenpolitie.

Tot slot, omwille van de kwetsbaarheid van de plotter staat deze niet meer in de afgelegen ruimte van het kopieercentrum, maar wordt hij beheerd door team Omgevingsvergunning in hun eigen zone. Dit toestel blijft nodig in functie van het snel kunnen leveren van planafdrukken op kleine schaal in functie van vragen van beleid en administratie.

7.3.4. Overheidsopdrachten

OVERHEIDSOPDRACHTEN - OMGEVINGSANALYSE – AS IS

De laatste jaren was het een hele uitdaging personeel met de juiste opleiding te vinden om intern de materie overheidsopdrachten te beheren. Gezien de specifieke capaciteiten en interesse waarover medewerkers moeten beschikken werd noodgedwongen verder ingezet op het inhuren van consultants om de dossiers te begeleiden. De complexiteit van de materie en de procesbereidheid bij verliezende partijen houdt in dat we deze ondersteuning op korte termijn niet kunnen afbouwen. Onze doelstelling moet zijn om dossiers op een kwaliteitsvolle wijze binnen een aanvaardbare doorlooptijd te gunnen, waarbij de wetgeving gerespecteerd blijft. Deze aanvaardbare doorlooptijd is enerzijds onderhevig aan de termijnen die de wetgever oplegt. Doch anderzijds bepalen interne procedures en (het ontbreken van) een voorbereiding hoe snel een dossier kan lopen.

OVERHEIDSOPDRACHTEN - AMBITIES - TO BE

Het is aangewezen te blijven insteken op het centraal bewaken van de kennis over procedures overheidsopdrachten en niet dossiers decentraal door diverse dossierbeheerders te laten verlopen. Dit zorgt hoegenaamd niet voor even kwaliteitsvolle dossiers met een snellere doorlooptijd. Bovendien zal evenzeer team Financiën en team Overheidsopdrachten haar inbreng/controle moeten doen doch op meer ongestructureerde wijze, wat niet tegen goede komt aan de efficiëntie van de procedure. Het meer insteken in manuren binnen team Contractbeheer is de enige zaligmakende oplossing.

Het aantal aangemelde dossiers evolueerde van 110 dossiers per jaar (2021 en 2022) naar 130 dossiers in 2023, waarbij er op 30/7/2024 al 90 dossiers waren aangemeld.

Deze hoeveelheid aan dossiers leidde tot onderstaand aantal punten in Meeting (op basis van de 'rapportering' van Remmicom):

7.3.5. Contracten

CONTRACTEN - OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Veel gemeentebesturen besteden het deel Contractbeheer uit aan een notaris. De notaris is echter louter een uitvoerende instantie waarbij de interne procedures van de gemeente niet gekend zijn en dus ook niet kritisch nagedacht kan worden bij bepaalde projecten.

Momenteel behandelen we de dossiers van verschillende entiteiten, namelijk: het gemeentebestuur, AGB Masterplan, AGB Sport, OCMW en Zorg. Het merendeel van de dossiers heeft betrekking op het gemeentebestuur.

Wij proberen zoveel mogelijk dossiers binnenhuis af te handelen. Zo kunnen wij zakelijke rechten en aankopen perfect afhandelen zonder tussenkomst van een externe notaris. Dit komt doordat de burgemeester gemachtigd is voor het verlijden van aankoopaktes en aktes mbt zakelijke rechten.

Complexere dossiers of dossiers waarbij het verlijden ervan niet door de burgemeester kan gebeuren, worden overgemaakt aan een notariskantoor uit onze gemeente.

Eigen aan alle dossiers is dat deze steeds een lange doorlooptijd hebben. Een dossier begint eerst met het opvragen van alle nodige documenten. Hiervoor zijn wij afhankelijk van andere entiteiten zoals FOD (eigendomsattesten, hypothecaire getuigschriften), OVAM (bodemattesten), schattingen etc.

Nadien kan de overeenkomst opgemaakt en pas ondertekend worden door alle partijen wanneer het dossier goedgekeurd werd door de respectievelijke raden. Hierna kan de opmaak van de notariële akte beginnen die dan opnieuw door alle partijen ondertekend moet worden. Tot slot moet de akte nog per post ter registratie verzonden worden naar het registratiekantoor. Om maar te kaderen dat een grondige voorbereiding vereist is om een kwaliteitsvol dossier op te leveren.

CONTRACTEN - AMBITIES - TO BE

Wij beginnen ook te merken dat sinds de Vlaamse Regering op 22 april 2022, in het kader van het Complex Project Noord-Zuidverbinding Limburg, het tracé van de Noord-Zuidverbinding via de goedkeuring van het Voorkeursbesluit definitief heeft vastgelegd, er ook meer en meer projectgronden vrijkomen en dus het aantal dossiers in de toekomst zal toenemen.

Momenteel gebeuren grondverhandelingen als er concrete plannen zijn of als er vraag naar is. Dit is een reactief of passief grondbeleid waarin er enkel verschuivingen gebeuren met bepaalde projecten die gerealiseerd gaan worden.

Best kan er ook overgestapt worden naar een actief grondbeleid. Een actief grondbeleid is één van de benaderingen die een gemeentebestuur kan hanteren bij het beheren en ontwikkelen van grond op haar grondgebied. Bij zo'n actief grondbeleid speelt de gemeente een actieve rol in de verwerving, ontwikkeling en uitgifte van grond, met als doel ruimtelijke, economische en maatschappelijke doelen te realiseren. Door actief grondbeleid kan de gemeente dus meer invloed uitoefenen op de invulling van (nieuwe) gebieden.

Ook worden we steeds meer en meer geconfronteerd met foutjes uit het verleden over percelen die bijvoorbeeld in het midden van een openbare weg liggen, maar eigendom zijn van particulieren. Ook al maken deze geen deel uit van het openbaar domein, mag men ze niet afsluiten. In de toekomst willen wij graag een eenvoudige, correcte oplossing om al deze percelen te verkrijgen en over te dragen naar het openbaar domein. Dit kan door een gratis grondoverdracht van de eigenaar (=meest eenvoudige oplossing). Indien dit niet mogelijk is, omdat veel eigenaars gratis grondoverdracht weigeren), kan de gemeente gebruik maken van de nieuwe wet over de gemeentewegen, namelijk de 30-jarige verkrijgende verjaring.

Omgekeerd geldt dit natuurlijk ook voor particulieren/bedrijven die ongestoord gedurende 30 jaar gemeentelijke gronden in gebruik hebben. Kordaat en consequent optreden namens het lokale bestuur is ook dan de boodschap.

7.3.6. VERZEKERINGEN

VERZEKERINGEN - OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Risicobeheersing

Verzekeringen helpen bij het afdekken van financiële risico's door schade of aansprakelijkheid. Dit zorgt ervoor dat onverwachte kosten een minimale of geen impact hebben op de beschikbare budgetten. Doordat we de risico's proberen te identificeren en op die manier ook verzekeren, kunnen we als gemeentebestuur potentiële verliezen voorkomen.

Doordat we zelf onze aangiftes doen bij onze verzekeraar Ethias nv en AXA Belgium hebben we een zicht op welke schadegevallen er zich voordoen in onze gemeente.

Door snel en effectief te reageren op incidenten, kunnen we onze collega's van de regie ter plaatse sturen om de situatie in kaart te brengen en kan men over gaan tot herstel. Deze werkwijze zorgt ervoor dat we een volgend schadedossier op dezelfde locatie kunnen vermijden.

Verzekeringopolissen en schadegevallen

Vanuit team Contractbeheer beheersen we bijna alle verzekeringopolissen, waaronder de burgerlijke aansprakelijkheid, alle risico's polissen, brandpolis, wagenpark, Dit alles omvat een totaal van 46 polissen verspreid over de 5 entiteiten namelijk Gemeente, OCMW, Welzijnsverenigingen Zorg Houthalen-Helchteren, AGB Masterplan en ten slotte AGB Sport.

De arbeidsongevallen en schoolongevallen worden elders in de organisatie behartigd.

BA = burgerlijke aansprakelijkheid

BRAND = brandpolis

AR = alle risico's polissen

EXTRA AR = bijkomende alle risico's polissen bv. expo's, tentoonstellingen,

WAGENS = wagenpark + omnium dienstverplaatsing

Interne samenwerking

Effectieve communicatie is de basis van een goede samenwerking. Door regelmatige overlegmomenten (wekelijks) streven we een open en transparante communicatie na tussen de verschillende teams voor wat betreft de opvolging van schadedossiers. Doordat we onze informatie en feedback tijdig delen, kunnen we misverstanden voorkomen en kan iedereen op dezelfde lijn blijven.

Door de goede samenwerking tussen onze interne teams kan er vlot gereageerd worden om indien nodig de verzekering in orde te brengen. Het wekelijks overleg van team Contractbeheer, waar dossiers besproken worden, zorgt voor een efficiënte workflow en kan er direct actie ondernomen worden.

Jaarlijks komt het verzekeringscomité samen waarin met het MAT, team P&O en een afgevaardigde van Zorg teruggekoppeld wordt over de grote lijnen van het verzekeringsbeleid.

Extern trachten we eveneens op jaarbasis af te stemmen met onze verzekeraars in functie van het opvolgen van openstaande dossiers en onze schadestatistieken. Preventief beleid is eveneens een aandachtspunt tijdens deze overlegmomenten

VERZEKERINGEN - OMGEVINGSANALYSE - AS IS

Toekomstplannen

In het najaar 2024 zal een nieuwe overheidsopdracht aangemeld worden om opnieuw een markt onderzoek te starten als voortraject voor het afsluiten van nieuwe verzekeringspolissen die zullen ingaan op 1 januari 2026.

Het is tevens onze doelstelling dat de collega's uit het gemeentelijk onderwijs en Zorg op zelfstandige basis de schadegevallen kunnen opvolgen in de portaalsites om zo zelf een up to date status te kunnen geven aan ouders/klanten.

7.3.7. Beleidsondersteuning

BELEIDSONDERSTEUNING - OMGEVINGSANALYSE - AS IS

Het team Beleidsondersteuning bestaat uit 4 medewerkers en 1 coördinator (4 VTE). Het team voert taken uit die kaderen binnen de domeinen Secretariaat, Organisatiebeheersing en Informatieveiligheid. Voorbeelden van taken uit die domeinen zijn:

Secretariaat

- De registratie van de inkomende poststukken en mails. In 2023 werden 5.981 brieven en 7.420 mails geregistreerd. Goed voor in totaal 13.401 inkomende poststukken.
- De verzending van de uitgaande poststukken inclusief aangetekende zendingen. In 2023 werden 4.701 uitgaande brieven en mails geregistreerd in Confidesk. In totaal werden 30.453 handtekeningen in eSignflow geplaatst.
- Het beheer van de mailboxen info@, secretariaat@, informatieveiligheid@.
- Het volledig notulenbeheer van 21 bestuursvergaderingen (dagorde, uittreksels, briefing).
- Voorbereiding van de gemeenteraadszitting (voorverslag, V&A).
- Het publiceren en melden van diverse documenten (besluitenlijsten, reglementen).
- Het bijhouden van het register der bekendmakingen.
- Het opmaken van eigen dossiers (de vele intercommunales, mandatenlijsten en andere).
- Het beheer van de toepassingen Confidesk, Meeting.net, Meeting.mobile, eSignflow, Pepperflow (en Phished) inclusief gebruikersbeheer, opleiding en contacten met de helpdesk.
- Het beheer van de agenda en de technieken van de raadzaal.

Organisatiebeheersing

- Het klachtenbeheer.
- De behandeling van verzoeken in het kader van Openbaarheid van Bestuur.
- De behandeling van diverse interne of externe vragen i.v.m. de werking en/of het NAC.
- Planning en opvolging interne audits.
- De opmaak van het jaarrapport Organisatiebeheersing.

Informatieveiligheid

- Het rechtenbeheer op Vlaams en Federaal niveau.
- Vragen inzake informatieveiligheid en contacten met DPO.
- Informatieveiligheidsdienst (=IVD).
- Papierwerk mb.t. MAGDA, certificaten, protocollen, verwerkersovereenkomsten,

Bezetting - analyse

Het team Beleidsondersteuning is zoals ieder ander beleidssecretariaat in een grote onderneming een klassieke draaischijf binnen de organisatie. De medewerkers zijn doorgaans de eerste schakel in de keten (postregistratie) of juist de laatste schakel (notulenbeheer). Vanuit haar centrale positie is het team Beleidsondersteuning regelmatig een aanspreekpunt voor interne teams.

Bij een normale bezetting en tijdens reguliere periodes vormt zich doorgaans geen probleem, maar bij drukte of afwezigheid (ziekte, verlof) zorgt dit voor een taakverschuiving binnen het team en voor extra druk op de schouders van de overige medewerkers. We zien sowieso een piek rond de zitting van de gemeenteraad of tijdens seizoensgebonden opdrachten zoals bijvoorbeeld het verwerken van de inkomende belastingsaangiften (>1.600 aanslagbiljetten).

Met het oog op taakvariatie en in functie van de interne dienstverlening wordt binnen het team gewerkt aan de creatie van een overlap in kennis en kunde. Op heden is nog niet iedereen even slagvaardig in bijvoorbeeld het notulenbeheer of het verwerken van intercommunales. De deeltijdse uurroosters, glijtijden en het thuiswerk maken het ook niet altijd evident om een voltijdse en afwisselende bezetting tijdens de kantooruren te garanderen.

Digitale wereld-analyse

De interne en externe processen worden steeds verder gedigitaliseerd. Mede hierdoor worden de IT-toepassingen complexer. Ze verlopen via allerlei API's die met elkaar horen te koppelen, maar waar we moeten vaststellen dat dit zelden feilloos loopt. Het team Beleidsondersteuning heeft hier geen vat op, maar neemt dit steeds op met de externe softwareleveranciers. Tot op heden bestaat er bij de interne klanten (=de overige teams) voldoende begrip voor eventuele IT-problemen.

Digitaal werken zorgt zeker voor een aantal verbeteringen in de processen (bv. vlotte ondertekening, doorzoekbaarheid van data), maar betekent niet automatisch dat er minder werk op de plank ligt. Vaak dient er gewoon op een andere manier gewerkt te worden.

We zien duidelijk een omslag naar meer mailverkeer en minder fysieke poststukken. De cijfers staven dit. Zo werden in 2023 meer inkomende mails (7.420) dan brieven (5.981) geregistreerd. Het registreren en behandelen van mails brengt een extra uitdaging met zich mee omdat de inkomende mails weggetrokken wordt uit de klassieke mailcliënt Outlook, waardoor men een aantal functionaliteiten mist (adresboek, CC, vlaggen, categorieën, shared mailbox, ...). In functie van het dossierbeheer zouden mails beantwoord moeten worden vanuit het bestaande postpakket.

BELEIDSONDERSTEUNING - AMBITIES – TO BE

Opdrachten

Secretariaat:

- Op korte termijn willen we meer inzetten op de decretale publicatieverplichtingen van het lokaal bestuur. Zo ligt de uitrol van het geautomatiseerd publiceren en melden van besluiten nog op de plank. Hiervoor dienen een aantal softwarematige instellingen doorgevoerd te worden en zullen de interne teams gebriefd moeten worden over de input die van hun verwacht wordt.
- Daarnaast willen we via korte videofragmenten toelichting geven bij de diverse softwaretoepassingen.
- Veel aanvragen in het kader van Openbaarheid van Bestuur handelen over omgevingsvergunningen. Het zou efficiënter zijn om de collega's van team Omgevingsvergunningen op te leiden en deze vragen rechtstreeks door hun te laten behandelen.

Organisatiebeheersing:

- Er zijn de laatste jaren zeker stappen gezet, maar het is tijd om Organisatiebeheersing ten gronde te verankeren in onze werking. Onder andere de effectieve uitrol van Pepperflow als rapporteringstool vraagt de inzet van heel wat meer uren. Eventueel kan dit door de invulling van de openstaande functie binnen Organisatiebeheersing. Momenteel is deze functie voorzien op C-niveau, maar het lijkt eerder aangewezen om deze functie hoger in te schalen en om specifieke kennis aan te trekken. Dit met het oog op de creatie van een echte 'datacel'.
- Aangezien Organisatiebeheersing een verantwoordelijkheid is van de algemeen directeur kan overwogen worden om deze functie over te dragen naar Strategische Cel. Op deze manier kan ook synergie gecreëerd worden met de andere strategische (transversale) projecten.
- Er zitten opportuniteiten in de uitbouw van het 'klachten en meldingenbeheer', meer bepaald een korte opvolging van de meldingen, bijhorende communicatie en rapportage en het vieren van de eigen successen.
- Momenteel ontbreekt de decretaal verplichte ombudsman/vrouw.

Informatieveiligheid:

- Er is wat overlap met de teams ICT en Archief & Documentenbeheer. De vraag is dan ook of dit thema op de juiste plaats zit en of we niet beter naar de nog aan te stellen coördinator Informatiebeheer kijken om dit over te nemen.
- De aanstelling van een gezamenlijke DPO met de stad Genk kan opportuniteiten bieden.

Kabinet:

- Met de aanstaande pensionering van de kabinetmedewerkster (0,5 VTE) valt een stuk ondersteuning van de burgemeester weg. Afhankelijk van de verkiezingen zal gekeken moeten worden of en hoe dit ingevuld kan worden. Eventueel dient een extra luik toegevoegd te worden aan het team Beleidssteuning waardoor in ondersteuning van de burgemeester (en de algemeen directeur?) voorzien kan worden.

Hoofdstuk 8

Analyse en uitdagingen externe dienstverlening

08

Inleiding

Onder dit hoofdstuk behandelen we een aantal beleidsdomeinen volgens het organogram. De beleidsdomeinen worden uitgediept in beleidsthema's.

Binnen het **beleidsdomein Patrimonium** richten we ons op de volgende thema's:

- Omgeving
- Wonen
- Openbaar domein
- Regie
- Gebouwen
- Facility (sporthallenbeheer en onderhoud)
- Omgevingsvergunningen op te leiden en deze vragen rechtstreeks door hun te laten behandelen.

Binnen het **beleidsdomein Dienstverlening** richten we ons op de volgende thema's:

- Onthaal & Telefonie
- Burgerzaken
- Ondernemen
- Bibliotheek

Binnen het **Welzijn & Sociaal Beleid** richten we ons op de volgende thema's:

- Preventieve aanpak
- Curatieve aanpak

Met daarnaast aandacht voor de **transversale beleidslijnen** die eerder in deze nota benoemd werden.

Binnen het **Vrije Tijd** richten we ons op de volgende thema's:

- Algemene aandachtspunten in het vrijetijdsbeleid
- Inspraak en Participatie
- Sociaal Cultuurhuis Casino
- Toerisme
- Sportpromotie
- Evenementen
- Erfgoed
- Jeugd
- Socio-culturele verenigingen

Binnen het **Gemeentelijk Onderwijs** richten we ons op de volgende thema's:

- Aanbod en aantallen
- Personeelsomkadering
- Pedagogisch-didactische ruimte
- Impact van het ruime lokale beleid op het gemeentelijk onderwijs

8.1. Omgeving

OMGEVING – OMGEVINGSANALYSE- AS IS

Ruimtelijke kaders

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) dd. 2009 is nog steeds het ruimtelijk kader op gemeentelijk niveau.

Vastgelegde ruimtelijke principes zijn nog steeds valabel en werkbaar.

Nieuwe visie NZL geeft nieuwe inzichten inzake kernversterking, geënt op de nieuwe NZ-gerichte HOV-lijn (knooppuntwaarde).

Woon- en werkplekken nabij collectieve vervoersknopen of fietsinfrastructuur en concentraties van voorzieningen.

Subsidiariteitsprincipe: richten naar hogere beleidsplannen

Vlaams niveau: Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) ter vervanging van het RSV

Provinciaal niveau: Beleidsplan Ruimte Limburg (BRL) of Ruimtepact 2040 ter vervanging van het PRS

Hierin belangrijke beleidskeuzes gemaakt die een doorvertaling moeten krijgen in het op te stellen

Lokaal Beleidsplan Ruimte (LBR)

Nieuwe elementen uit het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (=BRV)

Strategische doelstellingen BRV

Terugdringen van het bijkomend ruimtebeslag

Transformeren vanuit maatschappelijke ambitie > Ruimtelijke ontwikkeling

moet bijdragen tot de realisatie van maatschappelijke ambities.

Geïntegreerde gebiedsontwikkeling als motor voor samenwerking

Ruimtelijke ontwikkelingsprincipes BRV

Meer doen met minder ruimte

Ruimtelijk rendement verhogen:

Huidige ruimtebeslag beter gebruiken: verweving/
hergebruik/intensivering/tijdelijk ruimtegebruik

Bijkomend ruimtebeslag stelselmatig verminderen.

ruimtelijk uitbreiden als uitzondering

geen netto stijging van het ruimtebeslag en afnemende
verhardingsgraad in de open ruimte

Multifunctioneel ruimtegebruik en verweving

- Robuuste en veerkrachtige open ruimte
- Functies bundelen en verweven in het ruimtebeslag

Ontwikkelen vanuit samenhang
 Samenhangende dorpen en steden
 Samenhang vanuit energie
 Samenhangende veerkrachtige (open) ruimte
Leefkwaliteit bevorderen
 Welzijn, woonkwaliteit en gezondheid

Kader Beleidsplan Ruimte Limburg (=BRL)

Belangrijke elementen inzake toekomstige woonontwikkelingen:

Kerntypering

Kern van Houthalen = Strategische woningmarktkern, zijnde een bovenlokale kern.
Kernen Helchteren, Lillo, Houthalen-Oost, Meulenberg en Sonnis zijn lokale kernen op gemeentelijk niveau.

Regionale woningmarkten

Er worden 10 regionale woningmarkten (RWM) onderscheiden:
H-H > 2 RWM: RWM Midden-Limburg oost en RWM Midden-Limburg west:
Houthalen-Oost maakt deel uit van Regionale woningmarkt Midden-Limburg oost, alle andere kernen liggen binnen de regionale woningmarkt Midden-Limburg west.

Verdeling woningobjectieven 2020-2040

Midden-Limburg Oost
 Houthalen-Oost: + 124
Midden-Limburg West
 Houthalen: + 521
Helchteren, Lillo, Houthalen-Oost, Meulenberg en Sonnis: + 181

Groeimogelijkheden voor Houthalen-Helchteren zijn zeer beperkt en stemmen niet overeen met ontwikkelingspotentieel HOV-knooppunten NZL.
In de toekomst zeer strategische keuzes maken inzake woonontwikkelingen

Zuidelijk deel Houthalen-Helchteren met bedrijventerreinen Europark en Centrum-Zuid + Greenville als incubator = gelegen binnen de 'Innovatieregio rond Hasselt-Genk'.
Europark en Centrum-Zuid blijven aangeduid als regionale bedrijventerreinen.

Rapport Ruimtegebruik

Relevante cijfers inzake Ruimtegebruik in Houthalen-Helchteren

Ruimtebeslag en open ruimte

In Houthalen-Helchteren wordt 33,6% van de totale oppervlakte ingenomen door ruimtebeslag, 66,4% is open ruimte
> vergelijkbaar met Limburg en Vlaanderen

Niet bebouwde ruimte

79,3% van de oppervlakte in H-H is effectief niet bebouwd
Ten opzichte van 2013 ging de niet bebouwde ruimte er met 4,0% (of 263 ha) op achteruit in Houthalen-Helchteren.

Verharding (inclusief bebouwing)

Periode 2014 t.e.m. 2022 > daling verhardingsgraad
Percentage verharding t.o.v. de totale oppervlakte = 12,7% in Dat is 0,7 % lager dan in Limburg en 2,4 % lager Vlaanderen

Enkele vaststellingen inzake Ruimtelijke Ordening in huidige situatie

Ruimtelijke ordeningsprincipes vrij traditioneel
Er worden vrij veel appartementen gebouwd, steeds minder ééngezinswoningen
> sinds 3 jaar meer appartementen dan woningen
Weinig inzet ruimtelijke instrumenten:

- Dichthedenplan bepaalt waar appartementen kunnen worden toegelaten
> kernen + langs invalswegen
- Parkeernorm appartementen
- Geen stedenbouwkundige lasten (bv aanleg collectieve groene ruimte)

Grote verdichtingsvraag op eigen perceel
Weinig tot geen vernieuwende woonvormen
Verouderde bedrijventerreinen, lage V/T, zeer grote vraag naar opsplitsing voor KMO-units

Uitdaging: strategische doelstellingen BRV laten doorwerken tot op vergunningenniveau.

Sectorale studies/visies bepalend voor de toekomst

Studie 'Gebiedsregie bedrijventerreinen': bedrijventerreinen Europark en Centrum-Zuid bekijken als één economische entiteit die inzet op regionale bedrijven met focus op cleantech, bouw, afval & recyclage
Domeinenschakel als verbindingsroute tussen recreatieve domeinen Hengelhoeft - Kelchterhoeft en Molenheide
Gebiedsdeal droogte
Strategisch project Kolenspoor
Strategisch project 'Gebiedsprogramma Noord Zuid Limburg - Regionale HOV-knooppunten als hefboom voor ruimtelijke transitie en geïntegreerde gebiedsontwikkeling (Pelt, Houthalen-Helchteren, Hasselt)
Projecten Klimaatwijken
Proeftuin Onthardingsprojecten

Masterplan Helchteren
Masterplan Knoop-Zuid
RUP's voor kernen Lillo en Houthalen-Oost

Uitdaging: deze visies omzetten in bruikbare en afdwingbare instrumenten

8.2. Wonen

WONEN – OMGEVINGSANALYSE- AS IS

Verplichte taken lokaal bestuur inzake wonen

3 Vlaamse beleidsprioriteiten voor wonen

- De gemeente zorgt voor een divers en betaalbaar woonaanbod afhankelijk van de woonnoden.
- De gemeente werkt aan de kwaliteit van het woningpatrimonium en de woonomgeving.
- De gemeente informeert, adviseert en begeleidt inwoners met vragen over wonen.

3 Vlaamse beleidsprioriteiten voor wonen

- woonkwaliteitscontroles
- bijhouden leegstandsregister
- werken aan realisatie BSO > zoeken naar samenwerkingen private ontwikkelaars: CBO-procedure, geconventioneerd verhuur
- Lokaal woonoverleg met alle woonactoren (WiV, WiL, interne diensten OCMW/Welzijn)
- IGS Woonfocus – Stebo
- Woon- en energieloket
- Collectieve wijkrenovaties

Wonen – kerncijfers

Inwoners en huishoudens

In Houthalen-Helchteren wonen in totaal 31.898 mensen of 12.351 huishoudens op een totale oppervlakte van 78,2 km².

Evolutie leeftijdsgroepen

Onderstaande grafiek geeft de evolutie weer van de bevolking, opgesplitst in leeftijdsklassen van 20 jaar. Bij een positief groeipercentage is er sprake van een toename; een negatief groeipercentage duidt daarentegen op een afname van die leeftijdsklasse.

Huishoudtypes

Onderstaande grafiek geeft de evolutie weer van de bevolking, opgesplitst in leeftijdsklassen van 20 jaar. Bij een positief groeipercentage is er sprake van een toename; een negatief groeipercentage duidt daarentegen op een afname van die leeftijdsklasse.

Evolutie huishoudensgrootte

De gemiddelde huishoudensgrootte kent reeds meerdere jaren een algemeen dalende tendens die vnl. bepaald wordt door enerzijds de toename van het aantal alleenstaanden, en anderzijds de afname van het aantal gezinnen met kinderen.

Huishoudprognoses

Huishoudprognoses > welke huishoudtypes gaan in de toekomst op zoek zijn naar een woning.

Woongelegenheden naar woningtype en grootte

In Houthalen-Helchteren heeft een aanbod van 10.312 woongelegenheden in ééngezinswoningen en 2.989 woongelegenheden in meergezinswoningen.

Dat komt neer op 77,5% ééngezinswoningen en 22,5% meergezinswoningen.

Binnen de categorie van meergezinswoningen zijn er in Houthalen-Helchteren

- 47,0% meergezinswoningen met maximum 5 woongelegenheden;
- 22,2% meergezinswoningen met 6-10 woongelegenheden
- 30,8% meergezinswoningen met meer dan 10 woongelegenheden

Bouwvorm

Voor Houthalen-Helchteren geldt dat 61,1% van de woongelegenheden in een ééngezinswoning een open bebouwing betreft; 29,4% is een halfopen bebouwing en 8,7% een gesloten bouwvorm.

Aandeel huurders en eigenaars

In Houthalen-Helchteren bedraagt het aandeel huurders 26,9%; in Limburg is dit 26,9% en in het Vlaams Gewest 31,0%.

Sociale huur

8.3. Openbaar domein

OPENBAAR DOMEIN – OMGEVINGSANALYSE- AS IS

Wetgeving en regelgeving

Bermbesluit

Verbod op gebruik pesticiden op openbaar terrein: sedert 01.01.2015 mogen geen pesticiden meer gebruik worden door gemeentebesturen

Decreet Lokaal Bestuur

Standaardbestek 250

Openbaar domein – kerncijfers

Conclusies:

- Houthalen-Helchteren heeft een groter aandeel natuur
- Houthalen-Helchteren heeft een kleiner aandeel landbouw

Verharding

Conclusies:

- Houthalen-Helchteren heeft een groter aandeel natuur
- Houthalen-Helchteren heeft een kleiner aandeel landbouw

Bebouwing

Conclusie:

- de oppervlakte die wordt ingenomen door bebouwing is nog altijd in stijgende lijn
- In Houthalen-Helchteren zijn er 2.057 onbebouwde percelen te vinden die woningen en aanverwante functies toelaat. Dat gaat om een totale oppervlakte van 279 ha. In die cijfers zijn ook de woonuitbreidingsgebieden inbegrepen. Woonuitbreidingsgebieden zijn reservegebieden, waarvoor de voorwaarden om deze aan te snijden strenger zijn dan die voor andere woongebieden. Opgelet, dat betekent niet dat die gronden momenteel beschikbaar zijn op de markt of dat er een gelijkaardige woonbehoefte aanwezig is.

Toegankelijk groen

Dit brengt de oppervlakte en de nabijheid van vrij toegankelijke groene ruimte in kaart. Dat wil zeggen dat zowel privétuinen, als groen op commerciële en industriële percelen zijn uitgesloten. Ook het groen op kerkhoven, golfterreinen, zoo en attractieparken, sportterreinen en campings wordt niet meegeteld, omdat dit niet als vrij toegankelijk groen beschouwd wordt, waar bv. kinderen vrij kunnen spelen, men de hond kan uitlaten ed. Ook het groen op militaire domeinen is uitgesloten, omdat dit niet vrij toegankelijk is.

Conclusie:

- Houthalen-Helchteren is duidelijk een groene gemeente binnen Limburg en zeker binnen Vlaanderen.
- In 98,7% van de gevallen is het groen ook bereikbaar voor de burger en bezoeker.

Openbaar domein

Grasvelden	
Bermen	316.669,50 m ²
Grachten	
Hagen	3.161,00 Lm
Perken	
Boomspiegels	
Bomen	
Wegenis	360.000,00 Lm
Fietspaden	26.470,00 Lm

(Klimaat)

Energieverbruik

Conclusie:

- doen het goed: huishoudens, openbaar vervoer, industrie, landbouw
- doen het minder goed: particulier en commercieel vervoer, tertiair en openbare verlichting

Hernieuwbare energie

Conclusie:

Zit in stijgende lijn. Warmtekrachtkoppeling (WKK) heeft waarschijnlijk te maken met het wegvallen van de gasmotoren van Remo door sluiting van de stortplaats.

Geïnstalleerd vermogen

Conclusie:

Vooral de kleine (huishoudelijke) installaties stijgen, de rest blijft nagenoeg status quo.

Benuttingsgraad daken

Conclusie: hier ligt nog een groot potentieel

Natuur

Uit de bodembedekkingskaart (BBK) kan men de verspreiding van bomen, gras en struiken in Vlaanderen afleiden. In Houthalen-Helchteren vinden we 2.969,15 hectare bomen en 1.517,09 hectare gras en struiken (niet-landbouw). Dit betekent dat ongeveer 57% van de totale oppervlakte van Houthalen-Helchteren bedekt is met bomen, gras en struiken.

Conclusie: we zijn en blijven een groene gemeente.

Water

Conclusie: Houthalen-Helchteren heeft hoge rioleringsgraad, maar dit was al zo bij overdracht van de rioleringen naar Fluvius. Gezien de beperkte interesse van Vlaanderen en Fluvius voor subsidiëring van renovaties zal dit een hoge kost worden voor Houthalen-Helchteren.

Grondwaterwinningen

Conclusie:

Zowel voor de (gekende) private grondwaterwinningen als voor de industriële grondwaterwinningen doet Houthalen-Helchteren het goed.

Mobiliteit

Vervoersmiddelengebruik

Conclusie:

In Houthalen-Helchteren gaan meer mensen met de auto dan gemiddeld in Limburg en Vlaanderen en gebruiken de mensen minder het openbaar vervoer, de fiets of te voet.

Aantal wagens

Conclusie:

In Houthalen-Helchteren zijn er gemiddeld meer wagens per gezin dan in Limburg en Vlaanderen, maar de groei lijkt te stagneren.

Laadpalen

Conclusie:

Hier scoort Houthalen-Helchteren gemiddeld ten opzichte van Limburg en Vlaanderen, maar we zien wel meer dan een verdubbeling als we vergelijken met 2023.

Fietssnelwegen

Fietspaden

Openbaar vervoer

Inwoners in buffer rond treinstation of halte openbaar vervoer

Conclusie:

tov van het Limburgse gemiddelde scoren we lager voor wat betreft het wonen binnen een straal van 200m rond treinstation of halte openbaar vervoer. Voor wat betreft de aanwezigheid van een treinstation zitten we pal op het Limburgse gemiddelde.

Buslijnen in Houthalen-Helchteren

Buslijnen naar Houthalen-Helchteren station:

19, Bree Busstation
31, Genk Station Perron
196, Bocholt
X18, Lommel Vreyschoring
X19, Neerpelt Station
35, Diest Station
319, Zonhoven Dorp
197, Hasselt – Bree
198, Zonhoven – Bocholt
316, Zonhoven – Zwartberg
464, Boxberg – Helchteren

Verkeersveiligheid

Conclusie:

- Algemeen ligt het aantal letselongevallen per 1.000 inwoners in Houthalen-Helchteren hoger dan het Limburgs cijfer.
- De stijging voor de auto tov 2020 heeft wellicht te maken met Corona
- De stijging voor de fiets is hoogst waarschijnlijk te wijten aan de speedpedelec

Verwondingsgraad

Conclusie:

- gemiddeld meer lichtgewonden dan in Limburg en Vlaanderen
- weinig zwaargewonden en verkeersdoden

8.4. Regie

1. Tabel met personeel (situatie 13/11/2024)

Gepensioneerde medewerkers van de TD gaan we niet één-op-één vervangen. We gaan hier flexibel mee omspringen. Hierbij gaan we rekening houden met volgende wijzigingen:

a. Kleinere ploegen met meer aansturing

Momenteel hebben we gemiddeld 11 techniekers onder 1 ploegbaas.

Dit aantal willen we verlagen naar 7 of 8. Op die manier krijgen we een beter overzicht, en kan er efficiënter gewerkt worden.

2. Wijkwerking toepassen bij Openbaar Domein

Samenvoegen van de volgende ploegen:

- Afval en sluikstort
- Groendienst
- Ongediertebestrijding
- Centra
- Begraafplaatsen (?)
- Wegen (?)

Deze groep willen we dan verdelen over de volgende wijken/deelkernen:

- Houthalen-Centrum
- Lillo
- Laak
- Meulenberg
- Helchteren
- Sonnis
- Houthalen-Oost

Zo trachten we meer eigenaarschap bij de techniekers te krijgen. Inhoudelijk zullen deze ploegen meer all-round inzetbaar zijn. Flexibiliteit van de techniekers is hierbij enorm belangrijk.

3. Professionaliseren/administratieve ondersteuning

Momenteel is 91% van de technische dienst in weddeschaal D of E. Om de toekomstige uitdagingen een hoofd te bieden moeten we professionaliseren. Voorbeelden van de uitdagingen zijn:

- Nood aan rapportering
- Opvolgen van budgetten
- Gebruik van digitale, geautomatiseerde systemen (3P werkopdrachten, Dipla)
- Analyse van het gebruik van die systemen
- Bedienen en onderhouden van meer en meer complexe machines en voertuigen (Claes Tractor, Volvo Excavator, Trillo maaizuigcombinatie, Jumbo maaiwagens, bandenkraan, ...)
- Verdere optimalisatie van de logistieke processen

Het gemeentebestuur van Houthalen-Helchteren profileert zich ook als een werkgever die doorgroeimogelijkheden biedt. Voor technisch geschoold personeel betekent dit vaak uitwijken naar een andere dienst. Wij willen het voor onze medewerkers ook mogelijk maken om binnen de Technische Dienst een mooie loopbaan uit te bouwen.

Om deze redenen willen we de verhouding D-E-weddeschalen binnen de Technische Dienst terugdringen naar 82%.

4. Tabel uren evenementen

5. Tabel met meldingen (3P), begravingen, uitleen

Voor de volgende gegevens hebben we ons gebaseerd op de data uit 3P van november 2023 tot en met november 2024.

Meldingen in 3P duren gemiddeld 9 dagen om op te lossen. Meldingen mbt. Zwerfvuil, sluikstort en gebouwen lossen we het snelste op, meldingen over speelpleinen, noodsituaties en verzekeringen staan achteraan in de rij.

Via onderstaande grafiek zien we dat we ca. 85% van de meldingen oplossen binnen 14 dagen na het aanmaken van de melding.

In de toekomst willen we vooral het aantal meldingen terugdringen. Door de wijkwerking te implementeren verwachten we dit vooral te doen door meldingen mbt. groenonderhoud, zwerfvuil, sluikstort en ongedierte te verminderen.

8.5. Gebouwen

Strategische Vastgoedvisie Gemeente Houthalen-Helchteren

Categorisering Patrimonium

Het patrimonium van gemeente Houthalen-Helchteren bestaat uit vier categorieën vastgoed, die elk een eigen aanpak vereisen op vlak van gebouwenbeheer, onder meer door verschillende wettelijke vereisten:

- Gebouwen waar ons personeel werkt
- Gebouwen met een publieke functie
- Historische gebouwen met erfgoedwaarde
- Gebouwen voor huisvesting

Inleiding en Doelstelling

De gemeente Houthalen-Helchteren beschikt over een uitgebreide vastgoedportefeuille. Om deze optimaal te beheren is een doordachte strategische visie essentieel. Deze visie moet bepalen hoe we omgaan met ruimtegebruik, hoe we onze gebouwen maximaal ten dienste stellen van onze inwoners, en hoe we de waarde van ons patrimonium behouden en versterken. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is het verhogen van de bezettingsgraad van onze gebouwen. Door slim multifunctioneel gebruik en een betere planning kunnen we onze infrastructuur efficiënter benutten en meer rendement halen uit onze vastgoedinvesteringen. Hierbij moeten we inspelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen zoals het nieuwe werken, duurzaamheid, veiligheid, toegankelijkheid en circulaire economie.

Huidige Situatie en Toekomstige Aanpak

Momenteel ligt bij investeringsbeslissingen in gebouwen (renovatie, restauratie en nieuwbouw) de nadruk voornamelijk op de bouwkosten zelf. De administratie wil in de toekomst ook een duidelijk beeld krijgen van de exploitatiekosten die volgen na oplevering, zoals onderhoud, schoonmaak, facilitair beheer en nutsvoorzieningen. Op dit moment ontbreken de instrumenten om deze kosten accuraat te voorspellen. In de toekomst willen we gebruik maken van de tools die ter beschikking zijn om dit inzichtelijk te maken, bv. Terra.

Wetgeving en Duurzaamheid

We zien dat de wetgeving rond veiligheid en welzijn voortdurend evolueert (bijvoorbeeld aanpassingen AREI, asbestrichtlijnen) en dat overheden nieuwe eisen stellen (energiezuinigheid, duurzaamheid, EPC-certificaten). Om hier een voorbeeldfunctie in te vervullen, moet er voor elk gebouw een duidelijke toekomstvisie zijn. Qua duurzaamheid werken we nu nog te vaak ad hoc. Hoewel we ons energieverbruik goed monitoren, maken we te vaak keuzes zonder grondige onderbouwing. Dit moet worden omgezet in een langetermijnvisie waarbij onderhoud en beheer focussen op duurzame, veilige en moderne gebouwen.

Conditiestaat en Onderhoud

Het is cruciaal om een nauwkeurig beeld te hebben van de staat van ons vastgoed, zodat we precies weten waar er onderhoudsachterstanden zijn. Dit stelt ons in staat om gefundeerde prioriteiten te stellen bij het wegwerken van deze achterstanden. Nu worden we te vaak gedwongen tot directe oplossingen en interventies op vraag van gebruikers, zonder objectieve afweging. We willen evolueren naar een aanpak gebaseerd op een langetermijnvisie, waardoor ad-hoc herstellingen en kleine ingrepen minder frequent nodig zijn.

8.6. Facility

1. Overzicht sporthallen

2. Bezetting sporthallen

8.7. Patrimonium

AMBITIES – TO BE – 2025-2031

In tegenstelling tot andere thema's in deze nota werd er binnen het beleidsdomein patrimonium voor gekozen om de ambities voor de volgende jaren niet te benaderen per thema (zie hoger AS IS), maar te werken met **een ambitienota die inzet op een integrale benadering**.

De ambities worden geformuleerd aan de hand van volgende doelstellingen:

1. HOV-knooppunten als motor voor nieuwe ontwikkelingen
2. Inzetten op duurzame mobiliteit
3. Circulaire economie en Cleantech
4. Groenblauwe dooradering
5. Terugdringen ruimtebeslag
6. Duurzaam beheer van patrimonium
7. Organisatie versterken & verder professionaliseren

Dwars op deze doelstellingen worden er nog 3 rode draden gelegd:

Noord-Zuid Limburg
Energie & klimaat
Inclusief samenleven

Ambitie 1

HOV-knooppunten als motor voor nieuwe ontwikkeling

Acties:

- Vrijtijdslocaties meer afstemmen op HOV knooppunten
- Woonprogrammatie centraliseren in kernen, in nabijheid van Hoppinpunten
- Woonaanbod differentiëren
- Bijkomend sociaal woonaanbod voornamelijk realiseren in kernen van Houthalen en Helchteren
- Ruimte rond hoppinpunten nuttig gebruiken (concurrentiële ruimte) > gedifferentieerd woonaanbod: gemengde woonprojecten privaat/sociaal
- Handelsprogrammatie per deeltkern (hiërarchie) bepalen i.f.v. schaal, perimeter en afzetgebied
- Faciliteiten rond HOV-knooppunten: handel, horeca, sport
- Houthalen en Helchteren verder uitbouwen tot hoofdkernen: knooppuntwaarde en voorzieningenniveau/andere kernen (Meulenberg, Houthalen-Oost, Lillo, Sonnis als lokale kernen (verbeteren lokale handel en voorzieningen)
- Ruimte rond HOV-knooppunten moet kwalitatief zijn en uitnodigen om er te 'verblijven'
- Kwaliteitsvol openbaar domein
- Bereikbaarheid werkplaatsen Gemeentebestuur Houthalen-Helchteren verhogen door knooppunten

Ambitie 2

Inzetten op duurzame mobiliteit

Acties:

- Functionele fietsnetwerken uitrollen op lokale wegen
- Goed uitgeruste en veilige fietspaden/fietsstallingen
- Optimaliseren fietsinfrastructuur om modal shift te stimuleren
- Aanbieden van stadsfietsen aan bv. de sporthallen/taak zaalwachter? /oplossingen last mile
- Trage wegen: opwaarderen buurtwegen, gemeentewegen
- Focus op schoolomgevingen
- Collectieve vervoersmodi op maat
- Vervoer op maat op (inter)lokaal niveau uitwerken
- Mobiliteitsplan bedrijventerreinen Centrum-Zuid en Europark
- Laadpalenplan opmaken
- Parkings van recreatie- en sportterreinen goed uitrusten met laadpalen (geen snelladers)
- Visie rond voetgangers
- In grote (woon)projecten aandacht voor doorsteken zachte weggebruikers
- Wegen maximaal aanpassen aan de zwakke weggebruikers
- Tijdens werken NZL: bereikbaarheid OD voor nodige diensten/voertuigen (bv. tractor, graafmachine, vrachtwagen)
- Tijdens werken NZL: bereikbaarheid werkplaatsen Gemeentebestuur HH verzekeren
- Eigen wagenpark:
 - Elektrificeren
 - Meer fietsen
- Faciliteiten in de buurten?

Ambitie 3

Circulaire economie en Cleantech

Acties:

- Uitwisseling tussen bedrijven stimuleren en regisseren
- Centrum-Zuid en Europark als één energiebedrijf op basis van groene energie
- Collectieve voorzieningen voor bedrijventerreinen
- Inzetten op transitiezones Centrum-Zuid en Europark
- In vergunningenbeleid: meer aandacht voor:
- Uitgiftebeleid (juiste bedrijf op juiste plaats)
- Cleantech
- Bedrijfskavel zelf: meer kwaliteit door meer groen en water
- Richtlijnen hieromtrent in vergunningenbeleid:
- Wonen bv. Groendaken
- Bedrijven (samenwerking)
- Hergebruik hoogwaardig (afbraak)materiaal (niet altijd zelf stockeren)
- Groen: siergrassen splitsen! Arbeidsintensief
- Gebouwen aanpassen aan moderne technologie (ook de oude?!)
- Poetsproducten en materiaal:
- Cradle to cradle
- Oplostabletten
- Robotica
- Ecolabel op producten

Ambitie 4

Groenblauwe dooradering

Acties:

- Doel = aanvullen grondwaterstand > ! Te diepe opvang
- Stuwen van de bekkens Groenstraatbeek
- Blue deal > Natuurgebieden Laambeek, Roosterbeek, Broekbeek, Groenstraatbeek
- Oplossing waterproblematiek Centrum-Zuid
- Materiaalgebruik: waar mogelijk waterdoorlatend
- Groen:
 - Bomenplan
 - Klimaatadaptatie
 - Inzetten op kwalitatief groen (klimaatbestendig)
- Duurzamer + onderhoudsvriendelijker maken van het groen
- Waardevolle bomen op ons grondgebied inventariseren (en beschermen) > statuut geven
- Toegankelijk- en ontoegankelijkheid van openruimte en groen voor toeristen en recreanten integraal uitwerken
- In navolging van ecopassages NZL > missing links aanpakken (bv. Laambeek Weg naar Zwartberg)
- Strikter kapbeleid toepassen in vergunningen
- Stedenbouwkundige verordening voor kappen van bomen
- In vergunningen: meer aandacht voor groen + wateropvang > moet geïntegreerd worden in ontwerp > Landschapsplan als onderdeel van vergunning
- Ruimte voor water bij vergunningen > max. verhouding vastleggen
- Stimuleren aanplant bomen (bv. In de voortuin)
- Strenger beleid voor bouwen in waterrijke gebieden
- Sporthallen hebben grote dakoppervlakte
- Zonnepanelen en -boiler
- Opvang regenwater op strategische locaties (toegankelijkheid): water geven planten, bluswater brandweer
- Overleg met Fluvius, als beheerder van de rioleringen: ook subsidiëring van Vlaanderen voor renovaties van rioleringen en niet alleen voor nieuwe projecten

Ambitie 5

Terugdringen ruimtebeslag

Acties:

- In- en uitbreidingsgebieden enkel nog in centrumkernen
- Verweven van ambachtelijke functies in woonzones > kader
- Aangesneden ruimte efficiënt gebruiken bv. Centrum-Zuid > hoe stimuleren en toch doelstelling regionale bedrijventerreinen realiseren?
- Verdere aansnijding open ruimte i.f.v. uitbreiding woningbouw/industrie/voorzieningen tegengaan > herbruik reeds ingenomen sites
- Meervoudig gebruik gebouwen
- Omgevingsvergunning: groene ruimte inpassen
- Handhaving: verharding aanpakken
- Bij vervangbouw van eigen patrimonium: programma realiseren op kleinere footprint
- Traditionele sporthal? 1 of meerdere accommodatie multifunctioneel maken
- Sloopbeleid verderzetten
- Ontharden over-gedimensioneerde kruispunten, pijpenkoppen, wegen, pleintjes (Gildenplein, Oude bemdens, e.a.)
- Wijken met stoepen inventariseren en ontharden door het wegnemen van de stoepen
- Ontharden van grotere oppervlaktes bv parkings, speelplaatsen, ...
- Max. toegelaten, verhardingsoppervlakte opnemen in richtlijnen vergunning (los van hemelwater)
- Minder parkings > zachte verbindingen optimaliseren en uitdagend maken (spelelementen op pad naar scholen).
- Een actief huisvestingsbeleid voeren. Leegstand meer proactief aanpakken en minder repressief. Dwz minder werken op basis van heffingen, omdat we zien dat dit niet echt werkt, maar meer insteken op sensibilisering.

Ambitie 6

Duurzaam beheer patrimonium

Acties:

ORGANISATIE

- Duidelijkheid in 'wie doet wat'
- Data-gestuurd werken > proactief (zie ook 7.)

MATERIALEN

- Duurzame beplanting > klimaatbestendig
- Poetsproducten en -materialen met een eco-score (A t/m E) > vergelijkbaar met energiescore

BEZETTING

- Sloopbeleid verderzetten/meervoudig gebruik van gebouwen
- Creëren van efficiënte sporthalbezettingen (gegroepeerd/aangepaste tarieven)
- Afweging durven maken tussen behoud (verouderd) patrimonium versus (ver)nieuwbouw
- Gebouwen collectief gebruiken > meervoudig rendement creëren bv. Meervoudig gebruik van scholen, centraliseren van verenigingen
- Duurzame keuzes maken van patrimonium (gebouwen aankopen + renoveren, wegen en planten) met het oog op onderhoud

BELEID

- Kerkenbeleidsplan opmaken
- CO2-reductie eigen werking (LEKP, convenant)
- Samenwerkingen opzetten eigen patrimonium gemeente en OCMW met SHM WiL
- Aandachtspunt toegankelijkheid HOV-haltes

Ambitie 7

Organisatie versterken en verder professionaliseren

Acties:

MIDDELEN

- (Poets-)personeel blijvend informeren, bijleren over ergonomie + investeren in werkkledij en -materialen
- Projectleiders aanduiden + opleiden (evt. in niveaus)
- Opleiding projectmatig werken (tools, aanpak) – zeker voor de deskundigen
- Rollend materieel uitbreiden + geschikte/bekwame machinisten opleiden/aanwerven
- Aannemers/eigen diensten laten werken met digi-tools: DIPLA, inventarisatie, opp. verharding, ...
- Geen vergaderingen zonder agenda

PARTICIPATIE

- Extra inzetten op participatie & intensievere externe communicatie

Ambities per team

Team OV en wonen

- Grote uitdaging om strategische doelstellingen BRV te laten doorwerken tot op vergunningenniveau
- Klimaatdoelstellingen vertalen in vergunningen
- Kwaliteit openbaar domein bewaken bij vergunningsaanvragen: mogelijke instrumenten zijn plaatsbeschrijvingen, opmaak reglement, ...
- Afschaffen leegstandsbelasting: meer insteken op sensibilisatie dan op het repressieve
- Handhaving: RO verderzetten en prioriteiten opmaken voor milieu. Milieu mee integreren in de IGS Handhaving
- Sociale woningbouw:
 - Huidig BSO (+ 112 sociale huurwoningen) moeilijk realiseerbaar door tal van renovatieprojecten WIL
 - Zeer lange wachtlijsten voor sociale woningen
 - Weinig doorstroom op wachtlijst > circa 40 toewijzingen/jaar
- Tegen 2050 moeten alle woningen energielabel A halen > verouderd patrimonium
- Zeer veel renovaties van sociale huurwoningen gepland o.a. wijk De Standaard, De Zelle-Bleuwske, Vogelkersstraat H-Oost > interne samenwerking OCMW/Welzijn versterken
- Betaalbare woning vinden is moeilijk, zowel huur- als koopmarkt
- Tal van nieuwe woonprojecten, vnl. appartementen, urban villa's
- Implementeren nieuwe woonvormen: ingezet op hamsterhuren, wooncoop, cohousing > tot nu toe geen resultaten
- Circulaire woningen bouwen die flexibel inzetbaar zijn voor diverse doelgroepen
- 4-ogen principe op vergunning
- Huidige graad van kwaliteit minstens behouden
- We zijn de beste leerling in de klas ivm doorlooptijd van omgevingsvergunningen. We willen dit blijven.
- We zetten in op huisvesting voor specifiek doelpubliek (sociaal, arbeidsmigranten, begeleiding NZL,...)

Team OD

- Insteken op ontharding
- Visie rioleringsbeleid:
 - RWA in open grachten
 - middelen bepleiten bij Vlaanderen voor renovatie van DWA
- Kwaliteit van onze wegen verhogen door:
 - opmaak investeringsplan in correlatie tot NZL en mobiliteitsprojecten
 - belijning bij wegen en niet bij mobiliteit
 - meer middelen naar wegen
- Openbare verlichting:
 - verderzetten van verledding
 - brandregime durven herbekijken
- Nutsleidingen:
 - zal in de komende jaren intensiever worden door nettransitie en uitrol van fibre

- Mobiliteit:
 - exponentiële vermeerdering van signalisatievergunningen en inname OD te verwachten
 - reglementen aanpassen, waarbij er een onderscheid moet gemaakt worden naar locatie (centrum is anders dan buitengebied) en dringendheid (NZL kan een andere prioriteit vragen)
 - inzetten op modal shift: getrapte opbouw. Inrichten van fietsstraten en aanpassen van bestaande straten wegenis met fietsfaciliteiten in het kader van de NZL. Dit zowel voor de werffase als voor de definitieve inrichting na realisatie van de NZL.
 - inzetten op communicatie: door NZL komen we echt in een traject van verandermanagement. Dit is nog een niveau hoger dan participatie.
 - parkeerbeleid opmaken
- - trajectcontroles opstarten
- Groen:
 - aanpassing van ons groen aan het wijzigende klimaat
 - onderhoud van groen volledig in kaart brengen en digitaliseren
 - oefening maken om te kijken hoe het groenbeheer best verdeeld wordt tussen private partners en eigen diensten
 - Verder inzetten op de nodige machines en materialen
 - inzetten op communicatie
- Projecten van afgelopen periode:
 - verhoging van veiligheid mobiliteit: renovatie fietspaden Ossevenstraat, Oude Postbaan, Peersedijk, Molenheide, ...
 - verhoging van de veiligheid mobiliteit: verkeersingrepen (kruispunt Bronweg-Korte Hofstraat, Edelweisstraat, kruispunt Bergbeemden-Kruisstraat, aanleg vrijliggende fietspaden Grote Baan, fietsbrug Helchteren, missinglink F74 naar Meerstraat, Hofstraat/Korte Hofstraat, ...)
 - infrastructuur openbaar vervoer: Hoppinpunt Helchteren, Houthalen-Centrum, halte-accommodatie, ...
 - vergroening: aanplant geboortebos, aanplant klimaatbomen, omvorming perken naar klimaatrobuuste beplanting, aanpassing groenbeheer naar extensief beheer, label bij-vriendelijke gemeente, Maai mei niet-campagne, ...
 - ontharding: meer groen in projecten, meer waterdoorlatende verharding, opstart dossier rond verwijderen van stoepen en grote verharde pleinen, ...

Team Gebouwen

- Uitwerken van een duurzaam strategisch vastgoedplan
- verduurzaming van onze gebouwen: LED-verlichting in sporthallen, zonnepanelen NAC, zonnepanelen Vinkenhof, optimalisatie energiecontracten (VEB), opmaak EPC, EPB-optimalisatie in projecten, ...
- optimalisatie patrimonium: afbraak Red Star Laak, Oude Sijsjes, Kantine De Plas
- uitwerken van een gebouwenbeheerssysteem: 3P, Terra, Project LEMMA

Team Regie

- Bij vervanging van medewerkers willen we meer inzetten op kleinere ploegen met meer aansturing, het toepassen van wijkwerking dwz dat we eigenaarschap willen geven aan ploegen door de verschillende disciplines in de ploegen te integreren (groen, afval en sluikstorten, ongediertebestrijding, wegen en signalisatie) en doorgroeimogelijkheden binnen het eigen team.
- Inzetten op administratieve ondersteuning van de technische teams: brieven, mails, digitale werkbonnen, ...
- Meldingen:
 - melding duren gemiddeld 9 dagen om op te lossen
 - we lossen 85% van de meldingen op binnen de 14 dagen na aanmaak van de melding
- Ambitie is om de behandelingstermijn te verlagen, maar vooral om het aantal meldingen terug te dringen door de wijkwerking te initiëren.
- We gaan terug meer werken in eigen beheer doen, omdat aannemers niet tijdig kunnen reageren op onze vragen en omdat de maatschappij vraagt dat we sneller op de bal spelen. Dit impliceert uiteraard de juiste investeringen in materiaal en personeel.
- Verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening. Vooral tijdens de werken van de NZL zorgen dat we vanuit onze uitvalsbasis de burger vlot kunnen bereiken.

Team Facility

- verduurzaming van onze sporthallen: LED-verlichting, zonnepanelen
- optimalisatie van de verhuringen : de gebruikersreglementering aanpassen en toepassen!
- verduurzaming van de poetsproducten inclusief opleiding personeel
- een efficiënt aankoopbeleid van materialen
- sporthalbeheer:
 - * efficiëntere personeelsinzet: enkel nog technische medewerkers/toezicht ipv technische beammbten poets
 - * geen hallen meer die speciaal moeten gepoetst worden ... en daardoor energieverbruik overdag voor 1 persoon --> taakverschuivingen
 - * meer sporthalbezettingen of -gebruikers overdag zoeken?
 - * naar robotica: inzet van machines die zelfstandig werken, aanwezigheid personeel blijft noodzakelijk, maar kan gelijktijdig ander taken verrichten

8.8. Eerstelijns dienstverlening

Klantencontactcenter

Een klantgerichte en efficiënte dienstverlening is essentieel voor het succes van elke organisatie, inclusief lokale overheden. Het vermogen om de behoeften en verwachtingen van burgers te begrijpen en hierop in te spelen, is van cruciaal belang voor het opbouwen van vertrouwen, het verbeteren van de kwaliteit van leven en het stimuleren van betrokkenheid bij de gemeenschap. In deze nota zullen we het belang van een klantgerichte, efficiënte dienstverlening in een lokaal bestuur bespreken, evenals de rol van een klantencontactcenter in het verbeteren van deze dienstverlening.

Belang van Klantgerichte Dienstverlening in een Lokale Overheid:

- **Burgers als Klanten:** burgers hebben recht op efficiënte en effectieve diensten die aan hun behoeften voldoen. Een klantgerichte benadering houdt in dat de overheid luistert naar de stem van haar burgers, reageert op hun feedback en hun belangen behartigt.
- **Vertrouwen opbouwen:** Door klantgerichte dienstverlening op te nemen als kernwaarde, kan een lokale overheid het vertrouwen van haar burgers vergroten. Wanneer burgers ervaren dat hun behoeften serieus worden genomen en dat de overheid zich inzet voor hun welzijn, ontstaat er een positieve relatie tussen de overheid en de gemeenschap.
- **Verbetering van de Dienstverlening:** Door te streven naar klantgerichtheid, wordt de kwaliteit van de dienstverlening verbeterd. Dit kan leiden tot snellere responstijden, betere toegankelijkheid van diensten en meer gepersonaliseerde ondersteuning voor individuele behoeften.
- **Betrokkenheid:** Een klantgerichte benadering moedigt betrokkenheid aan. Wanneer burgers het gevoel hebben dat ze serieus worden genomen, zijn ze eerder geneigd deel te nemen aan lokale initiatieven, beleidsvorming en andere aspecten van het gemeenschapsleven.

Belang van Efficiënte Dienstverlening in een Lokale Overheid:

- **Optimalisatie van Middelen:** Efficiëntie is cruciaal voor het effectief beheren van middelen in een lokale overheid. Door processen te stroomlijnen en te automatiseren, kan de overheid meer doen met minder, waardoor de belastingdruk op de gemeenschap kan worden verminderd.
- **Snellere Respons:** Efficiënte dienstverlening zorgt voor snellere respons op vragen, verzoeken en klachten van burgers. Dit draagt bij aan een positieve beleving van de overheid door haar klanten en versterkt het vertrouwen in haar vermogen om problemen op te lossen.
- **Kostenbesparing:** Efficiëntie gaat vaak hand in hand met kostenbesparing. Door processen te vereenvoudigen en te optimaliseren, kan een lokale overheid haar uitgaven verminderen en meer middelen vrijmaken voor essentiële diensten en investeringen in de gemeenschap.

Een klantencontactcenter speelt een cruciale rol in het bieden van klantgerichte en efficiënte dienstverlening in een lokale overheid. Enkele belangrijke functies zijn:

- **Centraal Aanspreekpunt:** Het klantencontactcenter fungeert als het centrale aanspreekpunt voor burgers die vragen hebben, hulp nodig hebben of klachten willen indienen. Door één toegangspunt te bieden, wordt de toegankelijkheid van overheidsdiensten vergroot.
- **Snelle Respons:** Een goed klantencontactcenter staat garant voor een snelle en doeltreffende respons op vragen en verzoeken van burgers. Dit kan worden bereikt door goed opgeleid personeel en geavanceerde communicatietechnologieën.
- **Feedbackmechanismen:** Het klantencontactcenter kan fungeren als een belangrijk feedbackmechanisme voor de lokale overheid. Door systematisch feedback van burgers te verzamelen, kan de overheid haar diensten voortdurend verbeteren en aanpassen aan de behoeften van de gemeenschap.
- **Informatieverstrekking:** Het klantencontactcenter voorziet burgers van accurate en actuele informatie over overheidsdiensten, programma's en beleid. Dit draagt bij aan transparantie en vertrouwen in de overheid.

Een klantgerichte en efficiënte dienstverlening is van vitaal belang voor het succes van een lokale overheid. Door te luisteren naar de behoeften van burgers, te streven naar efficiëntie en een klantvriendelijke benadering te hanteren, kan de overheid het vertrouwen van haar klanten vergroten, de gemeenschapsbetrokkenheid bevorderen en de algehele kwaliteit van leven verbeteren. Een goed functionerend klantencontactcenter speelt hierbij een centrale rol door een naadloze en responsieve communicatie tussen de overheid en haar burgers te faciliteren. Een klantencontactcenter kan de dienstverlening in een openbaar bestuur aanzienlijk verbeteren door efficiënte ondersteuning te bieden via fysieke, telefonische en digitale communicatiekanalen. Dit verhoogt de toegankelijkheid en responsiviteit naar de burgers toe.

Cijfergegevens

Werken op afspraak

Op 9 september 2019 startte onze gemeente met 'Werken op afspraak'.

Onderstaande campagne werd gelanceerd:

Een burger moest sinds deze datum een afspraak voor alle producten van burgerzaken, omgeving, milieu en ondernemen. Bij de heropening van de gemeentehuizen na de coronacrisis kwamen hier de producten van de snelbalie bij.

Het maken van een afspraak heeft volgende voordelen:

- Kortere wachttijden: je hebt een afspraak en je moet dus nauwelijks wachten om geholpen te worden.
- Je komt niet voor niets: we weten waarvoor je komt en zorgen ervoor dat er een specialist aanwezig is om jou te helpen.
- Extra persoonlijke aandacht: we houden je dossier en/of de nodige stukken al bij de hand.
- Privacy: als je voor een gevoelige kwestie komt, reserveren we een afgesloten gespreksruimte.
- Je komt goed voorbereid: bij het maken van de afspraak vertellen we je wat je allemaal moet meebrengen.

Vanaf 1 januari tot en met 15 december zijn er in het totaal 28.820 afspraken ingepland waarvan 14.974 afspraken via internetafspraken. Van deze 28.820 afspraken melden 3.032 afspraken zich niet binnen, en waren er 4.646 burgers te laat waren voor hun afspraak. Er werden in totaal 25.644 afspraken afgehandeld. We merken de laatste maanden een stijging op van burgers die niet of te laat op hun afspraak verschijnen

De top 10 van de populairste afspraken ziet er als volgt uit:

Digitaal loket

Daarnaast werd gelijktijdig met het 'Werken op afspraak' het digitaal loket gelanceerd. Als inwoner van Houthalen-Helchteren kan je een hele reeks aktes en attesten van thuis uit aanvragen via het digitaal loket van onze gemeente. Dat is snel, veilig en eenvoudig. Natuurlijk blijf je nog welkom in het NAC. De loketten worden niet gesloten. Maar voortaan kan je ook buiten de openingsuren bij ons terecht.

Er kunnen 24/7 officiële documenten zoals bijvoorbeeld geboorte- en huwelijksaktes, attesten van gezinssamenstelling of een uittreksel uit het bevolkingsregister aangevraagd worden én dit voor de burger zelf en voor de inwonende kinderen jonger dan 18 jaar.

Vanaf 1 januari tot en met 15 december zijn er in het totaal 10.290 digitale aanvragen via het digitaal loket binnen gekomen. Van deze aanvragen werden er 9.222 afgehandeld waarvan 5.724 aanvragen automatisch verwerkt werden in eGovFlow. 3.788 aanvragen werden verder afgehandeld door een tussenkomst van een ambtenaar.

De top 10 van de populairste digitale aanvragen via ons digitaal loket ziet er als volgt uit:

Telefonie

Tijdens de lockdown-periode hebben we vooral binnen de administratie geleerd te werken met Teams en rolden we ter ondersteuning headsets uit. Onze manier van omgaan met de telefonie op de werkvloer en thuis onderging hierdoor een hele metamorfose.

Het afgelopen jaar werd de evaluatie gemaakt van het telefoniegebeuren. De bereikbaarheid van de gemeentelijke organisatie voor interne en externe klanten wordt vanuit deze insteek tegen het licht gehouden.

Eén stap die we alvast in 2024 gezet hebben is de algemene uitrol van een smartphone voor iedere medewerker.

De bedoeling is in de eerste plaats om onze werkmethodes tijdens de werkuren verder te digitaliseren (bv. digitale werkbonnen voor het technisch personeel) en alle medewerkers toegang te bieden tot allerlei online tools en leertrajecten die het werk kunnen vergemakkelijken.

Uiteraard zal voor degenen die dit wensen de nodig opleiding voorzien worden voor het gebruik van het toestel.

Onze medewerkers worden op deze manier dé ambassadeurs bij uitstek van ons digitaal lokaal bestuur en kunnen in hun privéleven familie, vrienden en kennissen helpen wegwijs maken in de digitale dienstverlening.

Dienstverleningsconcept TO BE

Als lokaal bestuur staan we ten dienste van onze klanten. Onze klanten zijn inwoners, maar ook verenigingen, ondernemingen, professionele klanten of bezoekers. Om ervoor te zorgen dat we een klantgerichte en kwaliteitsvolle dienstverlening kunnen garanderen, hanteren we een aantal principes die gelden voor de hele organisatie.

Het dienstverleningsconcept focust op de volgende vier thema's: klantgericht, geïntegreerd, bereikbaar en digitaal.

Klantgericht

- Klant voorop: Iedere klant heeft recht op een uitstekende en professionele dienstverlening. Klantgericht zijn betekent dat we voorrang geven aan de tevredenheid van de klant. We zijn transparant en hoffelijk in onze contacten en behandelen dossiers correct, efficiënt en binnen een redelijke termijn.
- Afstemmen op doelgroepen: Elke klant is anders. Sommige klanten prefereren een online loket, terwijl anderen liever fysiek langskomen voor overleg. Voor al onze producten en diensten zorgen we dat iedere klantgroep een volwaardige dienstverlening krijgt.
- Proactief: We informeren klanten proactief als zij in aanmerking komen voor een product of dienst. Bijvoorbeeld bij het vernieuwen van een e-ID of andere voorspelbare dienstverlening (geboorte, meerderjarigheid, vergunningen).

Geïntegreerd

- Eén geheel: We treden naar buiten als één lokaal bestuur. Het gemeentehuis heeft een centrale rol, met onthaal, snelbalie, loketten en spreeklokalen.
- Diversificatie: Het onthaal behandelt standaardvragen, zowel fysiek, telefonisch als via e-mail. Complexe vragen worden doorverwezen naar het juiste team of expert.

- Decentrale dienstverlening: Ook op andere locaties, zoals een wijkcentrum of bibliotheek, bieden we eenvoudige producten en diensten aan, zodat klanten niet altijd naar het gemeentehuis hoeven te komen.
- Backoffice: De backoffice is een afgeschermd werkruimte zonder klantencontact, waar medewerkers in optimale omstandigheden kunnen werken.

Bereikbaar

- Onthaal: Het gemeentehuis is vrij toegankelijk tijdens openingsuren. Het onthaal en de snelbalie staan klaar om klanten te helpen.
- Telefonie: Teams zijn telefonisch bereikbaar tijdens openingsuren. Buiten deze uren wordt een automatische boodschap afgespeeld. Terugbelverzoeken worden geregistreerd en binnen twee werkdagen opgevolgd.
- Afspraak: De meeste diensten werken op afspraak, met uitzondering van een aantal eenvoudige producten. Klanten kunnen afspraken maken binnen vijf werkdagen, met opties in de ochtend, middag en avond.
- E-mail: Groepsmailboxen zorgen voor een snelle opvolging van e-mails. Binnen drie werkdagen ontvangt de klant een antwoord of een indicatie van de termijn.
- Sociale media: We communiceren directer met specifieke doelgroepen via sociale media, waarbij team Communicatie de huisstijl en richtlijnen bewaakt.

Digitaal

- Multikanaal: Digitale opties, zoals een online loket en selfservicekiosk, maken dienstverlening tijd- en plaatsonafhankelijk. Klanten die liever fysiek langskomen, blijven welkom.
- Zaaksysteem: Alle aanvragen en dossiers worden digitaal behandeld. Klanten kunnen via een online portaal hun dossierstatus opvolgen.
- Minimaliseren papier: We zetten maximaal in op digitale kanalen en beperken papiergebruik, tenzij wettelijk verplicht of als dit drempelverlagend werkt.

We wensen te werken volgens onderstaand algemeen dienstverleningskader dat gebaseerd is op volgende basisprincipes:

- 100% op afspraak:
 - Loketten werken 100% op afspraak ook voor snelproducten (afhalen documenten)
 - Vrije inloop enkel aan het onthaal (vuilzakken) en voor speedprocedures
 - Wegwerken of verminderen 'no shows', beperkte flexibiliteit, combinatie van afspraken minder eenvoudig)
- Klantencontactcenter als eerste aanspreekpunt:
 - Loketten werken 100% op afspraak ook voor snelproducten (afhalen documenten)
 - Vrije inloop enkel aan het onthaal (vuilzakken) en voor speedprocedures
 - Wegwerken of verminderen 'no shows', beperkte flexibiliteit, combinatie van afspraken minder eenvoudig)
- Bereikbaarheid:
 - E-inclusiebeleid verder uitzetten
 - Armoedetoets
 - Streven naar een toegankelijke website
- Digitaal aanbod:
 - Verbreding dienstenaanbod (bv. Ondernemersloket, ...)
 - Digitale vaardigheden verder ontwikkelen
 - Cybersafety > Phished Academy

- Afsprakenkader bereikbaarheid:
 - Leidraad met dienstoverschrijdende afspraken rond externe en interne bereikbaarheid inzake telefonie, mail, interne communicatie, afspraken, ...
 - Streven naar een klantgerichte dienstverlening voor alle externe en interne diensten

Een goede communicatie tussen het lokaal bestuur en haar inwoners is zeer belangrijk. Enerzijds blijft het lokaal bestuur op de hoogte van noden, wensen en klachten die inwoners hebben. Anderzijds blijven inwoners op de hoogte van waar het stadsbestuur mee bezig is.

Ook interne communicatie blijft een belangrijk aandachtspunt.

- We spelen in onze communicatie de unieke sterktes van onze gemeente uit en buigen zwaktes en bedreigingen om naar kansen. Op die manier positioneren we Houthalen-Helchteren als sterk merk.
- Papieren communicatie wordt, waar mogelijk, vervangen door andere dragers.
- We bouwen het klantencontactcenter verder uit. Een belangrijke uitdaging hierbij is het structureren en ter beschikking stellen van informatie die via de teams aan het klantencontactcenter wordt bezorgd. Een specifieke softwaretoepassing dient hiervoor te worden gebruikt.
- We maken heldere afspraken over hoe en wat we intern communiceren. We zorgen voor één centraal kanaal waar medewerkers alle correcte interne informatie kunnen terugvinden.
- We zorgen voor een correcte en tijdige afhandeling van meldingen en klachten.
- We zetten in op transparantie en verduidelijking van procedures om het vertrouwen van de burger te versterken.
- In al onze communicatie trachten we aandacht te hebben voor diversiteit. Ook hanteren we een planmatige aanpak en prioritering inzake de communicatie naar verschillende doelgroepen.
- We maken werk van een breed bruikbaar fotoportfolio met kwaliteitsvol en publieksgericht beeldmateriaal, dat ondergebracht kan worden in een beeldbank. De teams beschikken over sjablonen voor grafisch ontwerp in een eenvoudige tool of app, zodat zij zelf aan de slag kunnen.

8.9. Burgerzaken

BURGERZAKEN

– OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Stijging vernieuwing identiteitskaarten 2024-2028

Situatieschets

Het afleveren en vernieuwen van identiteitsdocumenten voor de burger vormt één van de basistaken van het team Burgerzaken. Elke burger dient er zelf op toe te zien een geldige identiteitskaart op zak te hebben. Het gemeentebestuur helpt hierbij door 3 maanden voor verval een oproepingsbrief te versturen. Na (online) afspraak door de burger wordt de nieuwe identiteitskaart aan het loket aangevraagd. 2 à 3 weken later ontvangt de burger zijn nieuwe PUK-code in de brievenbus waarna hij (opnieuw na afspraak) aan het loket kan komen activeren en afhalen. Voor deze procedure worden er 18 minuten afhandeltijd voorzien, hieronder verder uitgesplitst per deeltaak.

Doorgaans vormt deze basistaak een relatieve belasting in de tijdsbesteding van het team. Vanaf 2024 verwachten we echter een geleidelijke maar substantiële toename van het aantal eID-vernieuwingen voor Belgen met 2025 als piekjaar en tot 2028 een geleidelijke afbouw naar het huidige normaal.

Hieronder een overzicht:

De voorbije jaren werden er jaarlijks gemiddeld een 1.500-tal identiteitskaarten vernieuwd. Met een verwerkingstijd van +/- 18 minuten heeft dit doorgaans een wekelijkse belasting van 9 uren. In 2024 zien we al een verdubbeling in het aantal eID-vernieuwingen: de wekelijkse tijdsbesteding stijgt naar 20 uren. In het piekjaar 2025 verwachten we +6.000 vernieuwingen met een wekelijkse tijdsbesteding van 36 uren. Dat wilt zeggen dat er in 2026 iemand voltijds zal bezig zijn met enkel het vernieuwen van de identiteitskaarten. In 2026, 2027 en 2028 bouwt dit aantal stilaan af.

Aanpak

Om de burger ook de komende jaren steeds vlot en snel te kunnen helpen en daarmee een basistaak van team BZ goed te kunnen blijven uitvoeren, is het belangrijk goed voorbereid te zijn op deze stijging.

Selfservice kiosk

Een antwoord kan de aankoop van de selfservice kiosken zijn die door de projectgroep Gemeente zonder Gemeentehuis wordt voorgesteld. Met deze selfservice kiosk kan de burger bv. in het atrium zelfstandig zijn eID-kaart vernieuwen.

Belangrijke kanttekeningen hierbij:

- De aankoop van 1 kiosk wordt geschat op € 30.000 en een jaarlijkse servicekost van €6.000. Houthalen-Helchteren zou 2 kiosken nodig hebben om de voorspelde stijging aan te kunnen.
- Er dient permanent een medewerker beschikbaar te zijn bij de kiosken om de burger verder te helpen.
- De huidige werkwijze (verplichte afspraak, aanmelden ter plaatse, oproeping) is niet evident toe te passen op de onafhankelijke werking van een kiosk.
- De kiosken zijn enkel bruikbaar voor de 'happy flow': de standaard eID-vernieuwingen. Voor spoedbestellingen, aanvragen na verlies/diefstal, aanvragen na schrapping, ... moet men bij het loket zijn.
- Een vlotte navigatie aan de kiosken vraagt enige digitale geletterdheid en zelfstandigheid, geen vanzelfsprekendheid.
- De vervolgspraak om de eID-kaart te activeren en af te halen blijft aan het loket.

Voorstel:

- De collega's van team onthaal aangevuld (indien de drukte dit vereist) met inzet collega's van team burgerzaken.
- Takenpakket: basisproducten, snelbalie, digitaal loket, telefonie en onthaal.
- De loketten worden uitgerust met up-to-date biometrisch materiaal wat de processing moet versnellen en efficiënter gebruik van de loketten moet mogelijk maken. (Het huidig biometrisch materiaal laat dit niet toe waardoor elke collega momenteel over een eigen loket beschikt. Hier willen we vanaf stappen zodat enkel collega's met baliedienst aan het loket zitten en 1 loket door alle collega's kan gebruikt worden.
- Daarnaast worden idealiter 4 loketten (2x basis, 1x BS RBW, 1x VR) uitgerust met een camera-pakket om het live enrollment project aan de balies uit te rollen. De baliemedewerker kan hierdoor ter plaatse (kosteloos) pasfoto's nemen van de burger die voor haar zit. De burger hoeft dus niet eerst nog ergens foto's laten maken die bij inscannen aan het loket regelmatig ongeschikt blijken. > nu: 2 pakketten 'Live enrollment': 1 basis & 1 Niet-Belgen

Voordelen:

- De poule van medewerkers met kennis van basisproducten wordt erg vergroot; we kunnen van dag-tot-dag inspelen op de eID-stijging.
- Resultaat: de burger kan snel een afspraak reserveren en wordt ter plaatse vlot geholpen.
- Elke burger wordt persoonlijk en op maat geholpen aan het loket, niet enkel de happy flow.
- Het live enrollment zorgt voor een klantvriendelijkere en meer efficiënte verwerking van de pasfoto's.
- Ook na de stijging kunnen we met deze bezetting handig inspelen op actuele tendensen: denk aan de jaarlijkse paspoortpiek, wilsverklaringen, verval papieren rijbewijzen in 2033, ...
- De deelteams BS & RBW en Niet-Belgen kunnen zich meer en beter focussen op hun eigen procedures die complexer en tijdsintensiever zijn en waarbij een bezetting van 2VTE per deelteam als minimaal ervaren wordt om de dienstverlening aan het loket te waarborgen. Anderzijds zijn de basisprocedures ook bij deze collega's gekend zodat ook zij kunnen ingezet worden voor basisproducten moest dit nodig zijn.
- Team BZ zet sterk in op het digitaliseren van procedures en processen, hier willen we in de toekomst nog meer op inzetten. Tegelijk is het duidelijk dat bij elke online aanvraag van om het even welk product een backoffice verwerking aan de orde blijft.
- De materiële kost (bioboxen en camera-uitrusting) ligt een pak lager dan de selfservice kiosken:

Cijfergegevens 2023:

- Egovflow: 7.500 aktes en attestaten afgewerkt
- Shared mailbox: 8.500 mails behandeld
- Loket: 26.000 afspraken ingeboekt, waarvan 23.000 afgehandeld. Onder andere:
 - 600 aankomsten uit het buitenland
 - 410 aanvragen Belgische nationaliteit
 - 1.700 EIDS
 - 1.300 EIDS niet-Belgen
 - 1.600 reispaspoorten
 - 750 nieuwe AI's
 - 1.200 AI's verlengingen
 - 3.100 rijbewijzen
 - ...
- 8.250 financiële transacties
- €321.000 ontvangen, waarvan
 - 95% via bankkaart
 - 3% via cash
 - 2% via payconiq

Hieronder de cijfers van de aangevraagd bankkaartmodellen.

Ongeveer 65 procent daarvan zal 10 jaar later een hernieuwing vragen

- 2014: 1581
- 2015: 2245
- 2016: 1790
- 2017: 1893
- 2018: 1396
- 2019: 1215

In januari 2023 waren er in HH nog 10226 actieve papieren rijbewijzen in omloop, deze komen te vervallen in 2033.

Begraafplaatsen

Houthalen-Helchteren telt 3 begraafplaatsen: Houthalen, Helchteren en Laak.

Op de begraafplaats te Laak wordt niet meer begraven. Deze begraafplaats wordt enkel nog onderhouden door de onderaannemer. De begraafplaatsen van Houthalen en Helchteren hebben elk hun eigen karakter, deze willen we behouden. De ambitie is van de begraafplaats een rustpunt en een parkbegrafplaats te maken. Waar bezoekers in een groen decor hun overledenen kunnen herdenken. We gaan inspanningen leveren om van de gekende grijze begraafplaatsen groene levendige begraafparken te maken.

We willen niet uit het oog verliezen dat een begraafplaats een plek is waar op de eerste plaats de overledenen worden herdacht. Daarom willen we inspanningen leveren op twee domeinen, het algemeen beleid van de begraafplaatsen maar ook een ecologisch beheer toepassen. We gaan samen werken met centrum duurzaam groen om ons op weg te helpen naar dit ecologisch beheer. Zij hebben een plan uitgewerkt dat rekening houdt met het specifieke karakter van de begraafplaats maar ook inspeelt op de nieuwe tendens zoals een natuurbegraafplaats waar de ecologische voetafdruk zo klein mogelijk wordt gehouden. Hier werken we met biologisch afbreekbare urnen. Ook een strooibos komt hieraan te pas, waar de nabestaanden in een groene omkadering de assen kunnen uitstrooien.

Belangrijk is om op een menselijke manier onze begraafplaats te gaan beheren. We ondervinden momenteel verschillende knelpunten in onze werking en de enige manier om in te spelen op de behoeften van de burgers is ons reglement aan te passen. Als gemeentebestuur zijn we verplicht om verschillende gedenkvormen te voorzien. Hiervoor dienen we ons huidig reglement aan te passen om in alle gedenkvormen concessies alsook niet-concessies te voorzien.

Laat ons eerst enkele cijfers op een rij zetten. Van 2011 tot en met 2022 zijn er in totaal op beide begraafplaatsen 2459 personen begraven, waarvan 2029 te Houthalen. 58% van de personen die sterven kiest voor crematie. De nabestaanden hebben de mogelijkheid om te kiezen om de assen te plaatsen in een columbarium (14,5%), te begraven in het urnenveld (meest gevraagd 50,5%) of uit te strooien (18,5%). Ook de assen bijzetten in een grafconcessie is een mogelijkheid (8%). De resterende 8,5% kiest voor een thuisbewaring of het uitstrooien van de assen op een andere plaats.

Als de stoffelijke resten begraven worden biedt het gemeentebestuur ook verschillende gedenkvormen aan. De nabestaanden kunnen kiezen voor een begraafing in een niet-geconcedeerd graf (geen concessie). Voor deze vorm kiest 35%. We bieden ook concessies aan, grafconcessie met kelder (38,5%), grafconcessie zonder kelder (6%), moslimbegraving (19%) en kinderen en foetussen (1,5%).

Uit de cijfers blijkt dat jaar na jaar het aantal mensen dat begraven wordt daalt. Meestal wordt bij begraafing gekozen voor een concessie met kelder gevolgd door een begraafing in een niet-geconcedeerd graf. Bij crematies wordt vooral gekozen voor het urnenveld.

Hier zitten we met een probleemstelling in ons huidig reglement, er zit geen verschil tussen een concessie en een niet-geconcedeerd graf. Men betaalt voor een concessie met kelder 1000 euro en voor de andere concessies (columbarium, grafconcessie zonder kelder) 500 euro, en deze concessies zijn geldig voor 50 jaar. In ons huidig reglement is geen termijn opgenomen voor niet-geconcedeerde graven, deze blijven volgens ons huidig reglement eeuwig bestaan. Dit staat in contrast tot een concessie waarvoor men betaalt en de concessie blijft maar 50 jaar duren. Ook is er geen verlenging van de termijn voor de concessies opgenomen in het reglement. Eveneens bieden we niet voor alle gedenkvormen concessies aan. Wat wel volgens het decreet van 26 januari 2004 van toepassing op lijkbezorging en begraafplaatsen moet.

In dit opzicht dringt een nieuw reglement zich op. Aangezien er geen ontruiming voorzien is in het huidig reglement kampen we ook met veel verwaarloosde graven en een plaatsgebrek op beide begraafplaatsen.

Plaatsgebrek

Begraafplaats te Helchteren

Op de begraafplaats van Helchteren zijn nog ongeveer 260 plaatsen beschikbaar.

We kunnen ongeveer begraven tot 2030.

We hebben ondertussen aan een aantal tussenoplossingen gewerkt.

In 2018 hebben we de coniferen aan de ingang van het kerkhof te Helchteren verwijderd en op deze manier hebben we nog twee rijen bij gecreëerd.

Tussen de bestaande rijen zijn er verschillende graven terug beschikbaar. Meer dan 10 jaar geleden heeft hier een opgraving plaats gevonden en deze graven kunnen we terug hergebruiken.

Het gaat hier om een 80-tal graven. Dit wordt ondertussen al toegepast.

Er is in 2018 ook een muur voor het columbarium bij gemetst.

Een duurzame oplossing op lange termijn dringt zich op!

Begraafplaats te Houthalen

Op de begraafplaats van Houthalen zijn nog ongeveer 640 plaatsen beschikbaar.

We kunnen ongeveer begraven tot 2031.

Moslimbegraafplaats

Momenteel kampen we met een plaatsgebrek op de Islamitische begraafplaats. In 2017 is er een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd om 2100m² te ontbossen, de compensatievergoeding bedroeg 7500 euro. Dit zijn echter oplossingen op korte termijn.

Op dit moment worden er, volgens het huidig reglement, geen concessies aangeboden op de moslimbegraafplaats. Echter is hier wel vraag naar, hier dringt zich ook een reglementswijziging op. Hier is het noodzakelijk dat we een retroactieve rechtzetting uitvoeren, zodat we de nabestaanden de kans geven om alsnog een concessie aan te kopen.

Urnenveld en columbarium

De laatste jaren is er meer vraag naar crematie dan begraving.

De plaatsen op de urnenvelden en columbariums zijn op het moment beperkt. In 2018 is er een kapvergunning aangevraagd om drie bomen te verwijderen en hebben we nog 2 rijen extra kunnen bij maken. Hierdoor kunnen we ongeveer tot eind 2021 begraven.

Eveneens zijn dit weer tussenoplossingen en dringt een uitbreiding van de begraafplaats zich op.

Ook stellen we voor aangezien er bij de urnenvelden geen concessies worden aangeboden in het huidig reglement, een éénmalige retroactieve rechtzetting uit te voeren.

Waardoor we de nabestaanden de keuze geven om het urnengraf om te vormen tot een concessie.

Begravingen

Er is een tekort aan plaats voor de gewone begravingen en de concessies met en zonder kelder, in totaal zijn er nog een 150 plaatsen beschikbaar. Zonder uitbreiding kunnen we nog 8 jaar begraven. Indien we de begraafplaats gaan uitbreiden mag het nieuwe stuk grond onmiddellijk gebruikt worden voor begravingen.

Retributie

In ons huidig reglement kunnen niet-inwoners kiezen of ze een concessie nemen of niet-concessie nemen mits betaling van € 1.000. (Zoals eerder vermeld een concessie = retributie (€ 500 of € 1.000)/50jaar en een niet-concessie = gratis/geen einddatum.) Hierdoor krijgen we veel aanvragen van niet-inwoners, waarvan de meeste een niet-concessie nemen.

In omliggende gemeenten zijn niet-inwoners verplicht om een concessie te nemen, ze moeten dan de retributie als niet-inwoner betalen + de retributie van de concessie. Door dit toe te passen krijgen zij maar zelden aanvragen van niet-inwoners.

Hieruit blijkt dat onze gemeente veel goedkoper is voor het begraven van niet-inwoners dan andere gemeenten. Als we dit aanpassen zullen er minder aanvragen van niet-inwoners zijn.

Oplossing op lange termijn:

In Houthalen kunnen we overgaan naar een uitbreiding van de begraafplaats.

Punten waar we rekening mee moeten houden zijn:

- Groot kostenplaatje voor ontbossing en wegeniswerken
Ontbossing indien we op langere termijn de volledige zone willen ontbossen in functie van een nieuw ontwerp, is de compensatiebijdrage natuurlijk een heel stuk hoger. De te ontbossen oppervlakte bedraagt dan ongeveer 42 000 m² en de bijdrage wordt geraamd op € 147 000. De andere en goedkopere optie is het compenseren in natura, waarbij we een aantal percelen in de gemeente gaan bebossen. De bebossing moet worden uitgevoerd in zones met als bestemming groengebied, natuurontwikkelingsgebied, parkgebied, buffergebied, bosgebied, bosuitbreidingsgebied, agrarisch gebied in de ruime zin, recreatiegebied, gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen of in een zone die vergelijkbaar is met al die gebieden, zoals die zijn aangeduid op de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen. De nadelen van compensatie in natura is dat de beboste percelen voor minstens 30 jaar bebost moeten blijven en de procedure duurt iets langer omdat we de nodige vergunningen moeten verkregen zijn vooraleer we een compensatievoorstel kunnen indienen.
- Extra personeel voor het onderhoud (het terrein te Houthalen is groter maar de begraafplaats te Helchteren dient ook nog onderhouden te worden)
- Begraafplaats te Helchteren zal uiteindelijk gesloten moeten worden, hier is geen plaats voor uitbreiding.
- Natuurbegraafplaats wordt aanzienlijk kleiner
- Meer verwaarloosde graven

Vaak beginnen mensen pas na te denken over een gedenkvorm op het moment dat ze geconfronteerd worden met het verlies van een naaste. Op dit moment moeten ze heel wat praktische beslissingen nemen. Het eerste, en vaak ook het enige, aanspreekpunt is de begrafenisondernemer. Belangrijk hierin is dat wij vanuit het gemeentebestuur Houthalen-Helchteren een neutraal en volledig overzicht bieden van alle gedenkvormen die we in de toekomst gaan aanbieden. Alsook de gevolgen van bepaalde keuzemogelijkheden. Een doelgerichte communicatie naar de verschillende begrafenisondernemers bij het invoegen treden van het nieuw reglement is prioriteit, samen met een communicatie via de andere mediakanalen. Het ontwerpen van een folder die verspreid kan worden via verschillende dienstencentra en de verschillende begrafenisondernemers is misschien wel handig.

Van begraafplaats naar begraafpark

Op termijn willen we de begraafplaatsen omvormen tot begraafparken, die een belangrijk onderdeel uitmaken van de gemeentelijke groenstructuur. Ze moeten voor de bezoeker een oase van rust alsook groenbeleving zijn.

Het ecologisch aspect is een zeer belangrijke factor. We willen samen met duurzaam groen ervoor zorgen dat de juiste planten en bomen op de juiste plaats staan zodat ze ruimte krijgen om te ontwikkelen. Werken vanuit een ecologisch oogpunt betekent niet alleen aandacht voor natuurlijke processen maar ook voor insecten en vogels, ...

Milieuvriendelijk werken behoort ook tot onze prioriteiten. Bestrijdingsmiddelen zijn al langer geweerd maar we willen de begraafplaatsen ook beheren met zo weinig mogelijk meststoffen, zoveel mogelijk groenafval vermijden en werken met duurzame en milieuvriendelijke materialen.

Er wordt ook rekening gehouden met de specifieke uitstraling van onze begraafplaatsen. Zo heeft de begraafplaats te Houthalen door zijn grootte het potentieel om omgevormd te worden tot een begraafpark. Voor de begraafplaats te Helchteren gaat er eveneens een beplantingsplan uitgewerkt worden om het dagelijks onderhoud te vergemakkelijken.

Hierbij is een duidelijke communicatie naar de burger toe ook weer heel belangrijk. In het begin kan deze verandering waarbij grasperken omgevormd worden tot bloemenvelden een verkeerd beeld oproepen bij de burgers. Vandaar dat we de burgers, bij elke stap die we zetten in de groene richting, goed moeten informeren.

Voor de begeleiding van het beplantingsplan is zoals eerder vermeldt gekozen voor een samenwerking met centrum duurzaam groen. Centrum Duurzaam Groen heeft al eerdere ervaring met het omvormen van begraafplaatsen. En van de opgevraagde offertes zijn zij er het beste uitgekomen.

De bedoeling van centrum duurzaam groen is een begraafpark te Houthalen te creëren met een open gevoel en ruimte. Ze willen een structuurrijke bosrand creëren met inheemse struiken. Het grasland extensiever beheren.

Gedenkmonument foetusweide

Ook willen we een gedenkmonument voorzien bij de foetusweide waar de nabestaanden een 'naamplaatje' kunnen ophangen. Zo hebben ze toch een persoonlijk aandenken aan hun groot verlies.

De eerste aanzet naar de omvorming is ondertussen al gestart. In het voorjaar van 2018 werden er twee afscheidsruimtes voorzien op de begraafplaatsen. Op de begraafplaats te Houthalen werd de afscheidsruimte geplaatst waar het metalen kruis staat. Het metalen kruis werd teruggeplaatst.

Het ontwerp van de afscheidsruimte is van architect Hans Maes.

DIENSTVERLENING (BURGERZAKEN) – AMBITIES – TO BE

Gemeente zonder gemeentehuis

Naar het gemeentehuis trekken als dat geen meerwaarde biedt? Nee, burgers en ondernemers verkiezen een gemeente die de klok rond online bereikbaar is. Waar ze met een klik op de muis hun dossier inkijken en transacties uitvoeren. Waar ze een persoonlijk gesprek voeren via videochat. Zonder verplaatsing, zonder tijdverlies, zonder gedoe. Maar waar ze altijd welkom zijn op het gemeentehuis als ze dat wensen.

Meer dan ooit digitaal

Met het subsidieprogramma Gemeente zonder gemeentehuis ondersteunt Vlaanderen lokale besturen die samen innovatieve, digitale oplossingen uitwerken om hun dienstverlening efficiënter en klantgerichter te maken. De eerste oproep werd geopend in september 2021, de laatste oproep liep tot 30 september 2022.

Resultaten

In totaal kregen 61 aanvraagdossiers groen licht voor subsidiëring.

Die projecten beogen een verbetering van de:

- innovatieve dienstverlening aan burgers, ondernemers en verenigingen,
- digitale participatie om burgers beter te raadplegen, te adviseren, te laten (mee)beslissen
- werkplek van de toekomst zodat medewerkers van de gemeente op decentrale locaties dicht bij de burger aan de slag kunnen.

Sinds de zomer van 2022 stromen previews van de eerste voorlopige resultaten binnen.

De eerste toepassing, met directe impact voor de burger, trad in werking in november 2022!

De burger centraal

Burgers en ondernemers vinden het normaal om hun bankzaken met de pc of een app te regelen. Ze bestellen vanuit hun zetel bij een online winkel, ontvangen pakketjes thuis of halen ze af in de krantenwinkel om de hoek.

Op dezelfde manier willen ze hun persoonlijk dossier bij de gemeente inkijken en transacties uitvoeren, met een eenvoudige klik op de muis. In alle veiligheid. Zonder verplaatsing, zonder tijdverlies, zonder gedoe.

Ze willen een persoonlijk gesprek wanneer dat nodig is, via een ruime keuze aan digitale communicatiemogelijkheden of via een fysieke ontmoeting. Maar laat ze vooral zelf kiezen.

Digitaal als het makkelijker is, fysiek als het meerwaarde biedt.

Kiezen ze voor een fysieke ontmoeting, dan liefst dicht bij huis. Het gemeentehuis is niet langer de enige ontmoetingsplaats. Ambtenaren kunnen even goed burgers te woord staan in cultuurcentra, bibliotheken of eender welke geschikte decentrale locatie. Of waarom zouden ze de burger niet thuis opzoeken?

Wie zegt 'digitaal', zegt meteen ook 'gebruiksvriendelijk', via eenvoudige, intuïtieve toepassingen die onderling verbonden zijn. Zo hoeft de burger informatie maar een keer door te geven, en stroomt die info razendsnel door naar andere toepassingen, met de nodige veiligheidschecks.

Proactieve dienstverlening op maat

Gemeenten kunnen die beschikbare data trouwens slim inzetten om de burgers en ondernemers proactief diensten voor te stellen en automatisch steunmaatregelen toe te kennen.

Waarom info opvragen waarover je al beschikt?

Al die kennis over de burger laat de gemeente ook toe om maatwerkdienstverlening te bieden bij complexere vragen. Met respect voor de privacy want de burger is eigenaar van zijn of haar data.

Daarenboven kunnen burgers hun stem laten horen via digitale platformen en zo het lokale beleid mee vormgeven.

Bovendien kunnen ze focussen op de essentie van hun werk: oplossingsgericht meedenken met de burger, op basis van correcte en geactualiseerde data. Ze moeten die gegevens vaak niet zelf invoeren dankzij het "only once"-principe. Door maximale gegevensdeling tussen overheden kunnen lokale besturen gekende informatie hergebruiken. Dankzij optimalisatie en digitalisering van processen, behoren tijdsintensieve, repetitieve taken tot het verleden.

Tot slot: als je burgers en ondernemers kan tonen hoe digitale oplossingen hen het leven makkelijker maken, daar word je blij van. Werken voor de gemeente is top!

8.10. Ondernemen

ONDERNEMEN

– OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Werkzoekenden en Werkgelegenheid - cijfers

Arbeidsmarktgegevens mei 2024:

- Vacatures ontvangen: 771 (waarvan 77 via VDAB)
- Studievereisten vacatures:
 - Geen vereiste: 51/77
 - Middengediplomeerd: 11/77
 - Hogeronderwijs: 15/77
- Top 3 sectoren met vacatures:
 - Groot- en kleinhandel
 - Maatschappelijke dienstverlening
 - Bouw
- Werkzaamheidsgraad: 73,6%
- Werkzoekendengraad: 7,1%
- Aantal werkzoekenden: 1006 (waarvan 176 met arbeidsbeperking en 830 zonder)
- Taalvaardigheden werkzoekenden:
 - 793 hebben voldoende kennis van het Nederlands,
 - 213 hebben beperkte kennis
- Spanningsindicator: 2,10 (gemiddelde voor Limburg)

Belangrijkste groepen werkzoekenden:

- Gewone werkzoekenden: 830
- Werkzoekenden met individueel maatwerk: 176
- Personen ten laste van OCMW en Artikel 60 privé: 98 (gemiddeld)

Ondernemers

Voor ondernemers in Houthalen-Helchteren zijn de volgende kwaliteitsaspecten essentieel:

- Bereikbaarheid en Toegankelijkheid: Ondernemers moeten vlot bereikbaar zijn, zowel fysiek als digitaal.
- Deskundigheid en Correctheid: Professionele en correcte ondersteuning is noodzakelijk.
- Ondernemersgerichtheid: De gemeente moet zich actief inzetten voor de belangen van ondernemers.
- Transparantie en Betrouwbaarheid: Duidelijke communicatie en betrouwbaarheid in de dienstverlening zijn cruciaal.
- Eenvoud en Gemak: Diensten moeten toegankelijk en gemakkelijk te gebruiken zijn.

Het team dat verantwoordelijk is voor ondernemers moet goed bereikbaar zijn via digitale kanalen zoals e-mail en internet. Daarnaast is een zichtbaar onthaal of loket voor ondernemers essentieel, met aangepaste openingstijden en korte responstijden op vragen.

Kermissen en markten

Leegstand in de centra

Leegstandscijfers:

- Houthalen-Helchteren (zonder grote baan): 9,5%
- Houthalen-Centrum: 13%
- Helchteren (Kazernelaan/Sint-Trudoplein): 32%

Industriebeleid en samenwerking met bedrijven

Houthalen-Helchteren telt 2824 actieve ondernemingen (2023), met 321 oprichtingen en 199 stopzettingen.

ONDERNEMEN – AMBITIES – TO BE

Ambitie 1

Verhogen van de werkzaamheidsgraad

Er is al werk gemaakt van de samenwerking met OCMW, VDAB en andere lokale partners om werkzoekenden beter te ondersteunen. Het doel is om de werkzaamheidsgraad verder te verhogen door gerichte maatregelen.

Actiepunten:

- Werkkansenuitwisseling: Met vertegenwoordigers van VDAB, Sociaal Huis, armoedeplatform en Lokaal Partnerschap worden de barrières voor werkzoekenden besproken. Dit overleg richt zich op het verhogen van stagekansen en samenwerking met bedrijven.
- Eerste resultaten: Bedrijvenlijsten die openstaan voor stages, ook voor mensen met beperkte taalvaardigheid en/of die werken met maatwerkbedrijven.
- LAP2-subsidie: Dit project zal mogelijk leiden tot de tewerkstelling van 23 extra personen, onder voorbehoud van goedkeuring door Vlaanderen in juli 2024.
- Planvorming: Er moet een plan komen om deze personen aan het werk te krijgen, in samenwerking met VDAB en lokale factoren.
 - Samenwerking met VDAB om opleidingstrajecten, zoals de metaalopleiding in Leopoldsburg voor asielzoekers, verder uit te breiden.

Werkzoekenden via OCMW en Artikel 60 privé:

- Ontwikkeling van promotiefolders voor Artikel 60 privé, waarbij de voordelen voor werkgevers worden uitgelegd.

Ambitie 2

Wegwerken van drempels voor werkzoekenden

Er zijn diverse drempels die mensen ervan weerhouden om werk te vinden.

Deze moeten aangepakt worden om de werkzaamheidsgraad verder te verhogen:

- Het ontwikkelen van arbeidsattitudes en -skills, vooral via stages en IBO-projecten.
- Taalvaardigheden: 21% van de werkzoekenden in Houthalen-Helchteren heeft beperkte kennis van het Nederlands.
- Voorstel om technologie zoals "In ear"-technologie (Emino) in te zetten voor 1-op-1 gesprekken en gratis taalcoaching aan te bieden gedurende het eerste jaar van tewerkstelling via individueel maatwerk.
- Lokale initiatieven zoals het Taalpunt in de bibliotheek moeten gestimuleerd worden. Er is nood aan meer vrijwilligers.
- Kinderopvang: Een tekort aan kinderopvang vormt een belemmering voor veel werkzoekenden. Er moet onderzocht worden of er voldoende opvangmogelijkheden zijn binnen de gemeente.
- Vervoer/ Bereikbaarheid van werkplekken, zoals het industrieterrein Centrum-Zuid, is problematisch door een gebrek aan openbaar vervoer. Samenwerkingen met bedrijven zoals Bewel kunnen helpen om alternatieve vervoersoplossingen te bieden, zoals taxibusjes.

Ambitie 3

Ondersteunen van lokale ondernemers

Actie 1 Maatregelen om het kopen in eigen gemeente te stimuleren, vooral gezien omstandigheden van bereikbaarheid nav geplande werken NZ.

Aanvullen: reminder aan Jan B. gestuurd

Actie 2 Minderhinderplan ifv bereikbaarheid?

Aanvullen: reminder aan Jan B. gestuurd

Actie 3 Uitbouw ondernemersloketbereikbaarheid?

Het ondernemingsloket is het centrale contactpunt voor starters en bestaande ondernemingen om de administratieve formaliteiten te vervullen.

Als u een eenmanszaak begint, moet u zich eerst wenden tot een erkend ondernemingsloket. Voor een vennootschap is de eerste stap in de meeste gevallen de notaris, gevolgd door de neerlegging van de statuten bij de griffie van de ondernemingsrechtbank; om uw inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen helemaal af te ronden, moet u daarna nog naar een ondernemingsloket gaan.

Rol van het ondernemingsloket

Het ondernemingsloket vervult verschillende taken:

- het gaat na of u voldoet aan de wettelijke eisen om de door u gewenste activiteit te mogen uitoefenen;

- het zorgt voor uw (verplichte) inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- het kan in uw plaats bepaalde administratieve formaliteiten afhandelen, zoals:
- uw identificatie bij de btw of de RSZ regelen;
- verschillende toelatingen aanvragen (FAVV, SABAM, ...).

Daarnaast bieden de loketten ook nog andere diensten aan zoals:

- de aansluiting bij een sociaalverzekeringsfonds voor zelfstandigen (elke ondernemingsloket beschikt over een verbonden sociaalverzekeringsfonds);
- de aansluiting bij een verbonden sociaal secretariaat;
- de verstrekking van advies bij de oprichting van uw project;
- de opstelling van dossiers voor subsidieaanvragen;
- opleidingen;
- een begeleiding tijdens de eerste activiteitsmaanden, enz.

Ambitie 4

Verhogen van de beleving en aantrekkelijkheid van de centra

Actie 1 Aanpak van leegstand

Aanpak van leegstand door het stimuleren van POP-UP's, etalage-tentoonstellingen van lokale kunstenaars, en raamstickers met gedichten.

Actie 2 Ondersteuning van nieuwe winkels

bijvoorbeeld door het aanbieden van ondersteuning bij opstart.

Actie 3 Beleving in de kernen

Beleving verhogen om ervoor te zorgen dat het aantrekkelijk wordt om in Houthalen-Helchteren te winkelen.

Ambitie 5

Succesvolle organisatie van kermissen en markten

Actie 1 Draaiboeken ontwikkelen voor de organisatie van kermissen, markten en braderieën. Hierbij wordt er aandacht besteed aan de veranderde wetgeving en digitalisering van de vergunningsaanvragen.

Actie 2 Verhogen van de beleving

Kermissen: het verhogen van de beleving, afweging van de noodzaak van kleine kermissen en mogelijke alternatieve locaties.

Markten: het verhogen van de marktbeleving, met initiatieven zoals de "Maand van de Markt" met 600 deelnemers en uitbreiding van het aanbod met kramen zoals kaas en vis.

Ambitie 6

Stroomlijnen van regelgeving horeca (vergunningen)

1. Structuur brengen in de aanvragen van exploitatievergunningen. (checklist)
2. Terrassen: aanzet voor reglement van uniforme terrassen.
3. Controle van de Objectieve aansprakelijkheidsverzekering.
4. Controle van de exploitatievergunningen
5. Handhavingsbeleid

Momenteel hebben wij niets in handen om inbreuken op vergunningen te behandelen.

Ambitie 7

Het stimuleren van het industriebeleid en samenwerking met bedrijven

Actie 1 Leegstand in de industriezones in kaart brengen en aanpakken om meer ruimte te creëren voor bedrijven.

Actie 2 Gebiedsregie voor industrieterreinen zoals Europark en Centrum-Zuid.

Actie 3 Promoten van samenwerkingen tussen bedrijven op het gebied van energievoorziening, logistiek en afvalbeheer.

Actie 4 Partnerschappen met bedrijfsleven versterken, zodat bedrijven bij vragen efficiënt doorverwezen kunnen worden naar instanties zoals LRM, POM of VLAIO.

8.11. Welzijn & Sociaal Beleid

WELZIJN&SOCIAAL BELEID – OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Het lokaal bestuur heeft een belangrijke regierol in het voeren van een inclusief sociaal beleid. Een inclusief sociaal beleid vereist van alle beleidsdomeinen een permanente aandacht voor maatschappelijke kwetsbaarheid en voor de sociale impact van iedere beleidsmaatregel. Eigen aan het lokaal sociaal beleid is dat er zeer veel actoren en belanghebbenden in het vizier komen. Om de alsmat complexer wordende maatschappelijke uitdagingen aan te pakken zal samenwerking met partners nodig zijn, door middel van samenwerkingsovereenkomsten met externe organisaties met een specifieke (sociale) expertise, door lokaal/bovenlokaal netwerkoeverleg, door projectwerkingen, Het betrekken van kwetsbare burgers en doelgroepen (ervaringsdeskundigen) is daarbij erg belangrijk.

Strategische doelstellingen

1. edere burger in Houthalen-Helchteren krijgt kansen om een menswaardig bestaan te leiden (sluit aan bij de missie van het lokaal bestuur 'allemaal helemaal centraal')
2. Geen enkel kind in Houthalen-Helchteren wordt 12 jaar zonder handvatten om uit (kans) armoede te geraken

Welzijnsteams

Onder 'welzijnsteams' binnen de gemeentelijke organisatie verstaan we:

- Team Doelgroepenwerking:
 - wijkwerkingen, wijkteams, adviesraden ((seniorenraad, werkgroep personen met een beperking, diversiteitsraad)
- Team Preventieve Gezinsondersteuning:
 - jeugdwelzijnswerk, schoolopbouwwerk, Huis van het Kind
- Team Preventie :
 - straathoekwerk, gemeenschapswachten, cel overlastpreventie
- Team Sociaal Huis
 - Individueel maatschappelijk werk

De lokale welzijnsteams focussen op de sociale grondrechten, waarbij zij streven naar zowel een preventief als een curatief aanbod voor maatschappelijk kwetsbare burgers en doelgroepen, met speciale aandacht voor (gezinnen van) jonge kinderen. Wetenschappelijk onderzoek heeft namelijk op overtuigende wijze aangetoond dat de eerste 1000 levensdagen cruciaal zijn voor de ontwikkelingskansen van een kind. Het gezegde 'it takes a village to raise a child' is meer dan ooit waar, maar die village komt er niet vanzelf.

PREVENTIEVE AANPAK

“Voorkomen is beter (en goedkoper) dan genezen”

Ambitie 1

Blijven investeren in wijkgerichte basiswerkingen en veldwerkers

Om signalen van maatschappelijke kwetsbaarheid te detecteren is het aangewezen om voldoende professionals en vrijwilligers in te zetten, die op laagdrempelige wijze dicht in contact staan met maatschappelijk kwetsbare doelgroepen en burgers (outreachers). Het is belangrijk dat beleidsmensen blijven investeren, coördineren en vooral luisteren naar jeugdwelzijnswerkers, schoolopbouwwerkers, straathoekwerkers, buurt- en wijkwerkers, gezondheidswerkers, ervaringsdeskundigen in de armoede, jeugdleiders, sportcoaches, vrijwilligers in (sociale) organisaties of verenigingen, ...

Zij zijn als het ware de voelsprietten op het terrein of anders gezegd ‘de kanaries in de koolmijn’.

Door een ruim aanbod aan betaalbare en zinvolle vrijetijdsbesteding en ontmoetingsmomenten te voorzien voor kwetsbare doelgroepen, dragen de welzijnsteams bij aan het fysiek en mentaal welzijn van onze inwoners. We richten ontmoetingsplekken in en organiseren diverse activiteiten afgestemd op hun interesses en behoeften.

Voornaamste doelen:

- Versterken van het sociaal netwerk van kwetsbare burgers (uit isolement halen)
- Bieden van persoonlijke ontwikkelingskansen
- Informeren en sensibiliseren
- Bevorderen van sociale cohesie tussen (groepen van) inwoners
- Meegeven van waarden & normen
- Vinger aan de pols houden
- Voorkomen van (kleine) criminaliteit en overlast

Een greep uit het aanbod (al dan niet in samenwerking met externe partners)

- Buurthuizen en wijkcentra
- Jeugdwelzijnswerkingen/jeugdcentra
- Vrouwenwerkingen
- Zomerschool
- Brabbelnesten/taalkampen
- OverKophuis
- Sociaal sportproject/summer soccer
- Fietslessen
- Wijkteams en netwerkoeverleg
- ...

Ambitie 2

Inclusieve en projectmatige aanpak van organisatiebrede thema's rond maatschappelijke kwetsbaarheid

1.4. Toegankelijkheid:

De gemeente ondertekende het charter 'Naar een toegankelijke gemeente' in samenwerking met vzw Inter. Een toegankelijke gemeente is een gemeente waar iedereen gelijkwaardig en onafhankelijk toegang heeft tot de gebouwen, publieke ruimte, dienstverlening en communicatie.

- Infrastructuur: fysieke toegankelijkheid van gebouwen en publieke ruimte (Universal Design-principe)
- Dienst- en hulpverlening: makkelijk bereikbare dienst- en hulpverlening, dicht bij de burger, ...
- Communicatie: voor iedereen begrijpbaar taalgebruik, inzetten van diverse communicatiekanalen, ...
- Digitale inclusie (e-inclusie): digitale optimalisatie van dienst- en hulpverlening, automatische rechtentoekenning, digitale vaardigheidstrainingen, ...

Aandachtspunt: behoefte/nood aan een ambtelijke trekker of regisseur die hiervoor wordt vrijgesteld (eindverantwoordelijke)

1.5. Armoedebeleid:

We definiëren armoede als “een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Het scheidt mensen in armoede van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving. Deze kloof kunnen zij niet op eigen kracht overbruggen.”

Het gemeentelijk armoedepplatform treedt op als actieve trekker van het armoedebeleid, in verbinding/relatie met alle beleidsdomeinen.

Voornaamste doelen op korte termijn:

- opstarten van een armoedetoets voor (grote) beleidsdossiers i.s.m. SAAMO Limburg
- uitrollen van de UitPas

1.6. Taalbeleid

Een goed uitgewerkt lokaal taalbeleid is een meerwaarde voor:

- het jonge kind (voorschoolse taalontwikkeling)
- anderstalige inwoners
- laagtaalvaardige inwoners
- inwoners met een beperking
- oudere inwoners
- hoogopgeleide inwoners

In het kader van Plan Samenleven willen wij een integraal lokaal Taalbeleid ontwikkelen, onder begeleiding van het Agentschap Integratie & Inburgering. Hiervoor wordt een kerngroep samengesteld, met een afvaardiging uit alle beleidsteams.

1.7. Inburgeringsbeleid

Het lokaal bestuur is verantwoordelijk voor de regie van het lokaal inburgeringsbeleid van nieuwkomers.

- participatietraject van nieuwkomers (o.a. 40 uren vrijwilligerswerk)

1.8. Gezondheidspreventie

Het belang van gezondheidspreventie, zowel fysiek als mentaal, neemt alsmaar toe. Belangrijke doelen zijn:

- Uitbouwen van een gecoördineerd gezondheidsbeleid i.s.m. LOGO Limburg, gebaseerd op de gezondheidscijfers van onze gemeente.
 - bevorderen van de deelname van kwetsbare doelgroepen aan bevolkingsonderzoeken (vb. kankerscreenings, ...)
 - aansluiten bij innovatieve intergemeentelijke projecten zoals Bewegen Op Verwijzing (beweegcoaches)
- Bijzondere aandacht voor de toenemende noden rond psychisch welzijn:
 - ondertekenen van het charter Warme Gemeente met het Warme William aanbod, als kapstok voor een gecoördineerde aanpak van psychisch welzijn.
 - vroegdetectie van milde psychische klachten via een laagdrempelig aanbod o.a. eerste lijns psychologen en OverKophuis
 - verder uitbouwen van een dementiebeleid

1.9. Onderwijsbeleid

Onderzoek toont hoge cijfers rond onderwijs-kansarmoede aan in onze gemeente. Er is meer ongekwalificeerde uitstroom, minder doorstroom naar hoger onderwijs,...

Huidige initiatieven (flankerend) onderwijs:

- Het schoolopbouwwerk zet al jaren in op de ouderbetrokkenheid van kwetsbare gezinnen in de schoolloopbaan van hun kinderen, onder andere door:
 - peuter- en kleuterprojecten in de lokale basisscholen
 - speltheek (uitleendienst) met educatief spelmateriaal
 - werkgroep kleuterparticipatie (warme transitie naar het onderwijs)
- Lokaal Overleg Platform (LOP): Overleg rond Gelijke Onderwijskansen voor alle kinderen en jongeren (samenstelling: schooldirecties, CLB's en sociale partners).
 - LOP basisonderwijs (alle kleuter- en basisscholen van Houthalen-Helchteren)
 - LOP secundair onderwijs (alle secundaire scholen van Houthalen-Helchteren, Heusden-Zolder en Hechtel-Eksel)

Aandachtspunt: Ondanks deze initiatieven ontbreekt het aan een globale visie op lokaal onderwijsbeleid. Wij ervaren o.a. een behoefte/nood aan een uniek aanspreekpunt (SPOC) in onze gemeentelijke administratie voor alle scholen op ons grondgebied, enerzijds om de toenemende vragen en verwachtingen van scholen ten aanzien van het lokaal bestuur te capteren en op te volgen, anderzijds om interessante (sociale) projecten te implementeren in scholen.

Functies

- 'vindplaats': wij vragen de scholen iets of de scholen vragen iets aan ons
- 'marktplaats': wij bieden iets aan bvb. schoolvoorstellingen, weerbaarheidstrainingen,
- 'bouwplaats': wisselwerking vanuit school én gemeente (co-creatie) vb. taalbeleid uitwerken voor anderstalige nieuwkomers, peuterprojecten, armoedebeleid op school, ...

Voorstel

Wij pleiten er voor om een externe partner in te schakelen die onze organisatie begeleidt om in overleg met interne en externe stakeholders te komen tot:

- het formuleren van uitdagingen, ambities en doelstellingen op het vlak van (flankerend) onderwijsbeleid in Houthalen-Helchteren
- een interne en externe organisatie- en overlegstructuur op het vlak van (flankerend) onderwijsbeleid

Noot:

Wij pleiten er voor om een externe partner in te schakelen die onze organisatie begeleidt om in overleg met interne en externe stakeholders te komen tot:

CURATIEVE AANPAK

Naast preventieve acties om het maatschappelijk welzijn te bevorderen en maatschappelijke uitsluiting te voorkomen, zijn ook curatieve acties noodzakelijk. Het gaat dan hoofdzakelijk om hulpverleningsinitiatieven voor burgers die niet op eigen kracht volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving.

1. Maatschappelijke hulpverlening

Sociaal Huis (OCMW)

Is hart van een ruim netwerk wil het Sociaal Huis voor de burger een laagdrempelige toegangspoort zijn voor elke (sociale) hulpvraag. Het Sociaal Huis wil bijdragen tot een menswaardig bestaan van alle burgers van Houthalen-Helchteren, door zo ruim mogelijk informatie te verstrekken over het dienst- en hulpverleningsaanbod en door er over te waken dat alle burgers hun individuele rechten kunnen uitoefenen (o.a. sociale bijstand). De maatschappelijk werkers van het Sociaal Huis werken hoofdzakelijk individueel en vraaggestuurd, volgens de maatzorgprincipes. Netwerkontwikkeling met andere private of semi-publieke hulpverleners is daarbij zeer belangrijk.

De maatschappelijk werkers van het Sociaal Huis zetten zich met hart en ziel en deskundig in voor de meest kwetsbare burgers, die vaak kampen met complexe problematieken en die te maken krijgen met uitsluitingsmechanismen waardoor zij in de marge van de samenleving terecht komen.

Aandachtspunt:

Het is dus van groot belang dat het lokaal bestuur de nood van een goed werkend Sociaal Huis inziet en voldoende erkenning en ruimte geeft aan maatschappelijk werk, om o.a. voldoende noodopvangpanden voor daklozen te kunnen voorzien, om zorgmijders toch de nodige zorg te kunnen bieden, om outreachend te kunnen werken, om te kunnen starten met projectwerking, ... en zo veel meer. Onze inwoners verdienen dit.

2. Psychische hulpverlening

Mensen wachten lang vooraleer ze de eerste stappen zetten naar professionele hulp. Er zit gemiddeld 10 jaar tussen de start van de psychische stoornis en het begin van de behandeling. De meeste stoornissen ontwikkelen rond de leeftijd van 20 jaar. Dat wil zeggen dat iemand pas rond zijn 30ste hulp zoekt.

- **Eerste lijns psychologen**

Het aanbod van terugbetaalde eerste lijns psychologische hulp voor milde tot matige psychische klachten, heeft voor een aardverschuiving gezorgd. Mensen die hier beroep doen, blijken gemiddeld slechts 4 in plaats van 10 jaar te hebben gewacht om psychische hulp te zoeken. Dus een besparing van 6 jaar aan complicaties. In onze gemeente zijn een 4-tal eerste lijns psychologen actief op verschillende publieke locaties zoals het NAC, het Lokaal Dienstencentrum Perron-Oost en de Kindcampus Meulenberg.

- **OverKophuis**

Een OverKophuis is een veilige en fijne ontmoetingsplek voor jongeren van 12 tot 25 jaar, waar zij kunnen deelnemen aan verschillende activiteiten, maar waar ze ook terecht kunnen als ze willen babbelen over kleine of grote zorgen. Zo willen we meer dan ooit aandacht hebben voor het mentale welzijn van kinderen en jongeren. Want het is oké om je even niet oké te voelen. We zijn volop bezig met de voorbereiding van een OverKophuis in Helchteren (oud gemeentehuis-De Zool).

- **Vonk! (voormalig Kind in Nood)**

De Vonk!-werking is ingebed in het kinder- en jongerenteam van het CGG West-Limburg. Ons OCMW is al vele jaren partner. Deze laagdrempelige werking richt zich naar maatschappelijk kwetsbare gezinnen met kinderen en jongeren van 0 tot 21 jaar waarbij er sprake is van psychosociale en/of kinderpsychiatrische problemen en waarvoor de reguliere hulpverlening ontoereikend is. Het multidisciplinair Vonk!-team wordt ondersteund door een kinder- en jeugdpsychiater.

- **Ikaros (thuisbegeleidingsdienst vzw Daidalos)**

De Vonk!-werking is ingebed in het kinder- en jongerenteam van het CGG West-Limburg. Ons OCMW is al vele jaren partner. Deze laagdrempelige werking richt zich naar maatschappelijk kwetsbare gezinnen met kinderen en jongeren van 0 tot 21 jaar waarbij er sprake is van psychosociale en/of kinderpsychiatrische problemen en waarvoor de reguliere hulpverlening ontoereikend is. Het multidisciplinair Vonk!-team wordt ondersteund door een kinder- en jeugdpsychiater.

3. Caritatieve hulpverlening

Enkele armoede-organisaties op ons grondgebied bieden belangrijke caritatieve hulp zoals voeding, huishoudproducten, kledij en huisraad aan, aan de meeste kwetsbare burgers:

- Sint-Vincentius (afdeling Sint-Lutgardis)
- Vzw Warm Hart (vereniging waar armen het woord nemen, erkend door het Netwerk tegen Armoede)
- Vzw Weggeefwinkel (burgerinitiatief)

Ambitie: Groei naar één Welzijncampus

Enkele jaren geleden heeft het lokaal bestuur verkennende gesprekken gevoerd met deze armoedeverenigingen om samen te groeien naar één welzijns-campus, op de site van Sint-Vincentius langs de Grote Baan nr.60.

Hoofddoel: één laagdrempelig inloophuis voor kwetsbare burgers, met een niet-concurrentieel aanbod aan hulpgoederen en dienstverlening/ondersteuning.

Dit proces werd echter doorkruist door ontwikkelingen rond de nieuwe Noord-Zuid wegverbinding (tunnels), waardoor deze locatie niet langer geschikt is voor dergelijk project.

MAAR: We zien zeker nieuwe opportuniteiten in de bovengrondse ontwikkelingszones langs de nieuwe Noord-Zuid wegverbinding (zone Houthalen-Centrum).

4. Zorgaanbod

In het kader van een inclusief sociaal beleid is ook een toereikend zorgaanbod voor verschillende leeftijdsgroepen cruciaal.

- Kinderopvang
 - Het lokaal bestuur heeft een regierol te vervullen rond voorschoolse kinderopvang (baby's en peuters). Dit gebeurt binnen het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK) waar alle aanbieders vertegenwoordigd zijn. Grootste aanbieder is Zorgvereniging Houthalen-Helchteren met het kinderdagverblijf De Sijsjes (86 erkende opvangplaatsen).
 - Daarnaast organiseert Zorgvereniging Houthalen-Helchteren ook een unifom aanbod van buitenschoolse kinderopvang (BKO) en vakantieopvang voor alle basisscholen in onze gemeente.
- Thuiszorgdiensten
 - gezinshulp aan huis
 - maaltijden aan huis
 - dorpsrestaurants in verschillende wijken
 - lokale dienstencentra op wijkniveau
 - mantelzorgondersteuning

Naast private aanbieders organiseert Zorgvereniging Houthalen-Helchteren een aanzienlijk publiek thuiszorgaanbod.

Aanbeveling: Gelet op:

- de doelstellingen en opdrachten van een lokaal dienstencentrum
 - de bestuursambitie om dienstverlening via wijkklokken te organiseren lijkt het aangewezen om de lokale dienstencentra in te bedden in de gemeentelijke organisatie, m.a.w. te onttrekken uit Zorgvereniging Houthalen-Helchteren.
- Ouderenzorg:
 - bejaardenwoningen
 - assistentiewoningen
 - rusthuisbedden (woonzorgcentrum)

Ook hier zijn er private aanbieders in onze gemeente (vb. Sociale huisvestingsmaatschappij Wonen In Limburg, Woonzorgcentrum 't Dorp Helchteren), maar wordt het grootste aanbod toch georganiseerd door Zorgvereniging Houthalen-Helchteren, en dit in patrimonium dat eigendom is van het lokaal bestuur.

8.12. Bibliotheek

BIBLIOTHEEK - OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Rol van de bibliotheek

De bibliotheek van Houthalen-Helchteren is een laagdrempelige plek die toegang biedt tot informatie en cultuur, diep geworteld in de lokale gemeenschap. De bibliotheek richt zich op het bieden van gelijke kansen, leesplezier, educatie, digitale geletterdheid, en cultuurparticipatie.

Voor bibliotheekbezoekers ligt de drempel laag; kinderen en jongeren tot 18 jaar kunnen gratis gebruikmaken van alle diensten. De bibliotheek biedt een actueel aanbod aan boeken, tijdschriften en films, afgestemd op de wensen van de gebruikers. Daarnaast is er toegang tot internet en digitale media.

De dienstverlening van de bibliotheek is gericht op empowerment en afgestemd op de behoeften van de gebruikers.

De taken die de bibliotheek op zich neemt, zijn divers en dragen bij aan de persoonlijke ontwikkeling van gebruikers, het verbeteren van maatschappelijke kansen, en het bieden van ontspanning en vrije tijd op een toegankelijke manier.

Dit wordt gerealiseerd door:

- Leesbevordering en leesplezier te stimuleren.
- Kennis en informatie beschikbaar te stellen voor alle gebruikers.
- Educatie en ontwikkeling te faciliteren.
- Ontmoetingsmogelijkheden en gespreksruimten aan te bieden.
- Gebruikers kennis te laten maken met verschillende maatschappelijke aspecten, zoals kunst, cultuur en media.
- Voorzieningen, materialen en hulpmiddelen te bieden voor gebruikers die dat nodig hebben.

De bibliotheek in cijfers

De bibliotheek van Houthalen-Helchteren vervult een veelzijdige rol binnen de gemeenschap. De primaire doelgroep bestaat uit de inwoners van de gemeente, maar de bibliotheek staat ook open voor gebruikers van buiten de gemeentelijke grenzen.

Actieve leners per postcode

Bezoekers

1. Individuele Bezoekers

De bibliotheek trekt een breed scala aan individuele bezoekers, elk met unieke profielen en specifieke behoeften. De beschikbare collecties en diensten zijn als volgt:

- Fysieke Collectie: Een breed assortiment van boeken, tijdschriften, dvd's, luisterboeken, en Taalpunt-materialen.
- Digitale Collectie: Toegang tot e-boeken, Gopress, Fundels, Daisy-boeken en online leerplatforms.
- Praattafels: Voor het leren van Nederlands voor anderstaligen, door middel van ontmoeting en gesprek.
- Digitale hulp in het Digipunt: Aanbod van hulp en opleidingen voor het gebruik van digitale tools.
- Leesbevorderende Activiteiten: Zoals Bestemming Bib, Verrassingen in je valies, en de Leesjury.
- Kennismakingsactiviteiten: Bijvoorbeeld Jeugdboekenmaand en de Schatkist van de Vlieg.
- Voorlees- en knutselmomenten: Specifiek gericht op jonge kinderen, met programma's zoals Boekstart en rugzakjes met aangepaste boekjes.
- Digitale Diensten**: Een gebruiksvriendelijke website waar gebruikers hun bibliotheekaccount kunnen beheren en materialen kunnen reserveren of verlengen.
- Studie- en Ontmoetingsruimtes**: De bibliotheek biedt plekken om te studeren, lezen en ontmoeten, evenals het gebruik van internet-pc's.

2. Groepen

De bibliotheek richt zich ook op groepen, met een breed scala aan aanbod:

- Onderwijs: Laagste scholen kunnen inschrijven voor aangepaste activiteiten en klasuitleningen. Leerkrachten kunnen boekenpakketten aanvragen voor gebruik in de klas.
- Gezinsactiviteiten: Activiteiten die ouders en kinderen samenbrengen, in samenwerking met schoolopbouwwerk.
- Leesclubs: Zowel voor volwassenen als voor kinderen, zoals de Leesjury.
- Informatiesessies en Opleidingen: Onder andere via het Digipunt, met focus op digitale vaardigheden.
- Praattafels: Voor anderstaligen, in samenwerking met Qrios.
- ontmoeten, evenals het gebruik van internet-pc's.

Tevredenheid bestendigen

De bibliotheek heeft momenteel een solide basis opgebouwd en bereikt verschillende doelgroepen. De samenwerking met scholen en de diverse activiteiten zoals Jeugdboekenmaand en Poëzieweek worden over het algemeen positief ontvangen.

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- Het behouden van de kwaliteit van de collectie, wat afhankelijk is van voldoende financiële middelen voor vernieuwing.
- De toenemende belangstelling voor digitale geletterdheid en het succes van het Digipunt.
- Het behoud van alle huidige mogelijkheden en tools.

BIBLIOTHEEK - AMBITIENOTA – TO BE

De bibliotheek heeft verschillende ambities om de dienstverlening uit te breiden en te verbeteren:

Nieuwe doelgroepen bereiken:

Actief inzetten op senioren en jongeren door specifieke activiteiten te organiseren.

Aanpassen van openingsuren:

Bemane openingsuren naar analogie van de andere gemeentelijke diensten: De laatste jaren is het aantal personeelsleden sterk verminderd. Daardoor is er onvoldoende ruimte om extra activiteiten te organiseren of in te zetten op nieuwe dingen. Door de openingsuren aan te passen aan die van het gemeentehuis ('s middags om 13 uur in plaats van 14 uur opengaan en op vrijdag om 12u00 sluiten), komt er tijd en ruimte vrij om andere dingen te organiseren en specifiek en meer doelgroepgericht te werken.

Onbemande openingsuren: uitbreiding openingsuren volgens het Open+-systeem. Dankzij de flexibele openingsuren van Open+ kom je naar de bib wanneer het jou past. Dat is handig 's avonds, tijdens het weekend, in de zomervakantie of als je wilt studeren in de bib. Tijdens dit bezoek is er geen personeel aanwezig en ook niet bereikbaar vandaar dat een Open+-gebruiker wel al een beetje "thuis" moet zijn in de bib om vlot van deze service gebruik te kunnen maken. Met open+ kunnen individuele leden, ouder dan 16 jaar en ten minste 3 maanden lid, toegang krijgen tot een onbemande bibliotheek. Kinderen onder 16 jaar komen mee met hun ouders. Werkwijze: na het verplicht volgen van een infosessie en het ondertekenen van het reglement krijgen zij met een badge toegang tot de bib buiten de bemande openingsuren. De toegang is dus strikt persoonlijk. Het is niet toegestaan om anderen (uitgezonderd eigen (klein) kinderen tot 15 jaar) binnen te laten.

Doorlopende geletterdheid:

De focus op geletterdheid voortzetten, van kleuter- en lager onderwijs naar het secundair onderwijs.

Investeren in digitale middelen:

Aankoop van tablets en computers, samen met de benodigde software, is cruciaal in deze digitale tijd.

Opleidingen voor Personeel:

Zowel interne als externe vormingen zijn noodzakelijk om bij te blijven met veranderingen.

Communicatie:

Introductie van een nieuwsbrief om gebruikers op de hoogte te houden van nieuwigheden en activiteiten.

Website en Social Media:

Deze platforms actueel houden om nieuwe gebruikers aan te trekken en het aanbod te communiceren.

Samenwerking met andere diensten:

Verdere uitbouw van kruisbestuiving met andere lokale diensten.

Werkingbudget: :

Behoud of vergroting van het budget is essentieel om toekomstige plannen te realiseren.

Activiteitenruimtes:

Creëren van multifunctionele ruimtes voor activiteiten, lezingen en opslag van materialen om de dienstverlening te verbeteren.

Uitbreiden aanbod naar scholen én dit zowel naar de kleuter-, lagere als secundaire scholen: Momenteel kan elk leerjaar (met uitzondering van het 6de leerjaar) van elke lagere school op het grondgebied van Houthalen-Helchteren met de bus naar 1 klasactiviteit (met klasuitlening) komen

Conclusie

De bibliotheek van Houthalen-Helchteren is een waardevolle voorziening voor de gemeenschap, met een breed scala aan diensten en activiteiten. Door te investeren in de toekomst en te focussen op groei en ontwikkeling, kan de bibliotheek haar rol in de maatschappij verder versterken en uitbreiden.

8.13. Algemene aandachtspunten vrijetijdsbeleid

Ambitie 1

Het ontwikkelen van een aanpak en visie mbt VRIJWILLIGERSWERK

Zowel de verenigingen als onze eigen organisatie kan niet zonder vrijwilligers. Vrijwilligers worden echter alsnog schaarser, engageren zich eerder voor korte projectmatige opdrachten dan structureel, ze hebben een keuze binnen een heel breed gamma van mogelijk vrijwilligerswerk, ...

Willen we in de toekomst voor onze eigen evenementen nog beroep kunnen doen op vrijwilligers, dan zal er een gestructureerde en intense aanpak uitgerold moeten worden.

Een aantal steden en gemeenten zetten vandaag al in op een **coördinator vrijwilligerswerk**. Vanuit deze functie wordt er gecommuniceerd over de mogelijkheden, gescreend, gecoacht en bedankt. De opdrachtgever gaat op zoek naar vrijwilligers voor de brede gemeentelijke organisatie, maar ondersteunt ook verenigingen in het zoeken naar vrijwilligers.

Naar ons aanvoelen is dit een tendens waar we niet omheen kunnen. We moeten binnen het beleidsdomein vrije tijd bekijken in welke mate er in de toekomst ingezet kan worden op een dergelijk profiel.

Ook hier is de aandacht voor een gepaste communicatiestrategie van cruciaal belang.

Concrete ondersteuning in de opmaak en uitvoering van deze communicatie-aanpak is een must.

Ambitie 2

Het uitrollen van een systeem zonder drempels voor vrijetijdsparticipatie – UITpas

De Uitpas is een breed beproefd systeem in Vlaanderen dat meerdere doelen dient:

De Uitpas stimuleert de vrijetijdsparticipatie van de totale bevolking (door een spaarpuntensysteem)

De Uitpas stimuleert de vrijetijdsparticipatie van kwetsbare doelgroepen (door de automatische toekenning van een korting – de gebruiker betaalt 20 %)

De Uitpas levert een schat aan data over vrijetijdsparticipatie in de gemeente

De Uitpas werkt zowel voor het gemeentelijke aanbod, het aanbod door verenigingen als het aanbod door derden (commercieel)

Ambitie 3

Intergemeentelijke samenwerking

binnen ECRU (erfgoed en cultuur)

Een IGS bovenlokale cultuurwerking moet vanaf 2027 minstens 85.000 inwoners tellen, net zoals dit geval is voor een erfgoedcel.

binnen IOED (onder vleugels van RLLK)

Voor wat betreft de samenwerking met de IOED, noodzaakt de nieuwe wetgeving de IOED's tot schaalvergroting en een meer intense aanpak. Dit heeft gevolgen voor de financiële bijdrage die aan het gemeentebestuur zal gevraagd worden.

Financieel traject

In 2025 wordt een werkingsbudget geïnstalleerd voor de IOED. Met dit budget kunnen intergemeentelijke uitgaven worden bekostigd. Voorbeelden zijn de cofinanciering van intergemeentelijke projecten, intergemeentelijke publiekswerking, de jaarlijkse inspiratiedag voor gemeenten, de bijdrage aan het Limburgs Erfgoedmoment en opleiding van personeel. Het budget bedraagt **2.000 euro per gemeente** en wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex van de maand december van het voorafgaande jaar. Het werkingsbudget staat op de rekening van de projectvereniging.

In 2026 wordt een eerste verhoging van de gemeentelijke bijdrage voorzien. De verhoging is 50% van de totale verhoging naar de 120.000 euro in 2027.

Vanaf 2027 zullen de voorstellen uit de visienota van kracht zijn en wordt de gemeentelijke bijdrage verhoogd naar 120.000 euro. Jaarlijks wordt de bijdrage geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex van de maand december van het voorafgaande jaar, identiek aan de indexering van de Vlaamse subsidie. Het bedrag wordt verdeeld over de gemeenten op basis van inwoneraantal en oppervlakte. Globaal komt dit neer op een **verviervoudiging van de huidige bijdrage**.

Lokale netwerken vrijetijdsparticipatie

De lokale netwerken vrijetijdsparticipatie moeten een bovenlokale aanpak ontwikkelen. Dit moet in nauwe samenwerking met een IGS bovenlokale cultuurwerking gebeuren, die op inhoudelijk vlak dus met verbreding naar jeugd en sport te maken zal krijgen.

Ambitie 4

Uitbouw van een toegankelijk vrijetijdsaanbod

Als het beleid zich wil profileren als toegankelijke gemeente met toegankelijke evenementen dan is het van belang dat de locatie/omgeving op zich al aan zoveel mogelijk toegankelijkheidsnormen voldoet (uitpuilende tegels, gevaarlijke stoepen, rolstoelonvriendelijke bestrating...)

Ambitie 5

Uitbouw van een duurzaam vrijetijdsaanbod

Als het de bedoeling is om een nog milieuvriendelijkere versie van het gemeentelijke vrijetijdsaanbod neer te zetten, dan is het voor ons handig als we over de nodige faciliteiten beschikken: we motiveren het publiek om met de fiets naar de evenementen te komen maar beschikken zelf niet over voldoende, efficiënte en makkelijk hanteerbare fietsnadar.

Ambitie 6

COMMUNICATIE over het vrijetijdsaanbod

Zichtbaarheid van het aanbod

- vergt een eigentijdse aanpak (niet blijven vastzitten in flyers, affiches en klassieke posts op social media)
- vergt een goed geplande communicatie-mix per event/activiteit, maar evenzeer een samenhang in de communicatie over het volledige aanbod

Toegankelijkheidsaspecten in de communicatie:

- Eenvoudig, begrijpbaar taalgebruik zonder onnodige tierlantijnen
- Gebruik van beeldmateriaal waar alle mensen in de gemeente zich in herkennen
- Communiceren over de mate van toegankelijkheid, ook communiceren wat niet toegankelijk is. Een mogelijke aanpak hier is het systematisch voorzien van een QR-code op communicatiemateriaal waar men extra info over toegankelijkheid van het event kan vinden.

Expertise

- Binnenhalen van externe expertise lijkt aangewezen
- Taalcoach ivf begrijpbaarheid
- Wat met gebruik van juist geschreven Nederlands? Hoe garanties (zeker bij externe communicatie) inbouwen als we dit belangrijk blijven vinden op korte termijn?

Ambitie 7

Opslagruimte voor het verenigingsleven én de eigen gemeentelijke teams

Eigen aan de vrijetijdssector is dat zowel het verenigingsleven als de eigen gemeentelijke teams voor de uitbouw van hun activiteiten en evenementen over heel wat materiaal beschikken dat regelmatig opnieuw gebruikt wordt.

Om materiaal te kunnen herbruiken, is er degelijke opslagruimte nodig. Het ontbreken van dergelijke opslagruimte is een vaak gehoord knelpunt bij al deze organisatoren.

Bij elke renovatie en nieuwbouw komt de vraag naar voldoende m² stockageruimte aan bod. Vaak worden daardoor dure m² in een bouwproject ingezet als stockageruimte. We zijn ervan overtuigd dat sporadisch gebruikt materiaal, gaande van verenigingsarchief tot siorpalen van jeugdverenigingen op een meer efficiënte en goedkope wijze een plek kan krijgen in een te realiseren of te huren depot. Bovendien zou dit het polyvalent gebruik van onze infrastructuur zeker ten goede komen. Vanuit het beleidsdomein Vrije Tijd pleiten we dus voor een ernstig onderzoek van deze piste.

8.14. Inspraak en participatie

INSPRAAK- OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Bij aanvang van de beleidsperiode en de installatie van de gemeentelijke adviesraden en werkgroepen werd ervoor gekozen om volgende inspraakstructuren formeel op te richten:

INSPRAAKSTRUCTUREN SAMENLEVING (welzijn en vrije tijd)

De inspraakstructuren samenleving hebben als bedoeling de bewoners van de gemeente Houthalen-Helchteren maximaal te informeren over de beleidsthema's vrije tijd en welzijn en bieden de bewoners de gelegenheid over diezelfde thema's advies te geven aan het beleid.

Met de inspraakstructuren samenleving worden volgende structuren bedoeld:

- cultuurraad
- sportraad
- jeugdraad
- seniorenraad
- diversiteitsraad
- beheerscommissie bibliotheek
- beheerscommissie culturele centra
(casino, Kerkje van Laak en Ontmoetingscentrum Het Park)

Daarnaast organiseert en ondersteunt het gemeentebestuur 3 werkgroepen:

- het gemeentelijke armoedeplatform
- de gemeentelijke werkgroep personen met een beperking
- de werkgroep ontwikkelingssamenwerking/duurzaamheid

Het achterliggende idee bij de oprichting van deze inspraakstructuren ging uit van de (het?) idee

- deelnemers aan te trekken met effectieve interesse en actieve deelname aan het betrokken beleidsveld
- een klankbord samen te stellen van kritische- constructieve deelnemers die zelf de agenda van de vergadering bepaalden
- de samenstelling van de raden zo te organiseren dat er een zo divers mogelijk publiek van geïnteresseerden werd aangetrokken

We stellen vast dat de cultuurraad, de sportraad en de beheerscommissie bibliotheek in de voorbije periode nauwelijks is samengekomen en dat er geen agendapunten werden aangereikt. De jeugdraad bleef samenkomen, maar de formule blijft een zoektocht naar de nodige interactie.

Dankzij een doorgedreven begeleiding vanuit de administratie bleef de seniorenraad en de werkgroep personen met een beperking een zeer intense werking uitrollen.

De werkgroep personen met een beperking nam het initiatief om het traject toegankelijkheidsbeleid met succes uit te rollen binnen de gemeentelijke organisatie.

De beheerscommissie culturele centra vergaderde kwartaalgewijs en bleek nog steeds een goed klankbord voor de werking van het huis.

PARTICIPATIETRAJECTEN i.k.v. STRATEGISCHE PROJECTEN

Hoewel de klassieke adviesstructuren minder in de kijker stonden, werd er deze beleidsperiode heel intens ingezet op burgerparticipatie in het kader van de strategische projecten.

Voorbeeld bij uitstek waren

- de talrijke buurtateliers en infomarkten in het kader van de NZ
- de buurtateliers, buurtlabo's en events in het kader van het masterplan Meulenberg
- de buurtateliers in het kader van de inrichting Koolmijnlaan
- de werksessies met de gebruikers en omwonenden van de pastorie in Helchteren

Ondanks een breed gamma aan kanalen dat ingezet werd voor het bereiken van betrokken bewoners, blijkt stevast dat eenzelfde groep zich aangesproken voelt om deel te nemen aan dergelijke info- en inspraaksessies.

Bovendien stellen we vast dat bewoners (creatieve) ideeën aanbrengen, maar voor de uitvoering ervan telkens opnieuw naar het gemeentebestuur kijken. Een enkeling is bereid om ook effectief de handen uit de mouwen te steken.

Verder werden een aantal buurtspeelpleintjes ingericht op basis van een intens traject met geëngageerde kerngroepen:

- speelplein Steenbergwijk
- speelplein Kunselveld
- speelplein Laak
- speelplein Merelstraat

Gezien de concrete en vooral afgebakende vraag van een aantal betrokken ouders naar de realisatie van een speelplein, slaagden we erin om bij de realisatie van de genoemde speelpleinen een gedragen gezamenlijk traject af te leggen. Tot en met de opening is het engagement van de initiële kerngroep groot.

Voor het nazorgtraject (sociale controle, onderhoud, ...) leggen ook deze groepen echter de bal in het kamp van het gemeentebestuur.

ZWERFVUIL&MOOIMAKERS

Een van de meest aangehaalde knelpunten in de gemeente is de aanwezigheid van zwerfvuil op het grondgebied.

Niettemin zet het gemeentebestuur 9 FTE's op haar grondgebied in om het probleem van zwerfvuil onder controle te houden.

Een hele tijd leek het concept **MOOIMAKERS** een werkbare oplossing om bovenop de gemeentelijke inzet het probleem onder controle te houden, maar in sommige wijken (oa. Meulenberg) haken de Mooimakers uit frustratie af.

Zwerfvuil vermijden en onder controle houden is echter een opdracht waarin burgerparticipatie een cruciale schakel is.

INSPRAAK - AMBITIES -TO BE

INSPRAAKSTRUCTUREN SAMENLEVING (welzijn en vrije tijd)

Aangezien de vrije tijd van mensen schaars is en het aanbod om zich te engageren erg divers, lijkt het uitrollen van klassieke adviesraden zeker voor een aantal beleidsdomeinen, niet langer op maat van onze samenleving.

Eerder dan het opnemen van een rol in een strikt vormgegeven adviesraad, voelen mensen zich aangetrokken

- tot specifieke thema's die ze goed kennen en waarover ze een deskundige inbreng willen leveren
- tot specifieke thema's die hun interesse opwekken en waar men meer over wil weten
- tot thema's die een onmiddellijke impact hebben op hun woon- en leefomgeving

Rekening houdend met deze vaststellingen, lijkt het aangewezen om in te zetten

- Structureel geplande infomomenten op vlot toegankelijke plekken en in een heldere taal
- Regelmatige herhaling van dezelfde informatie omdat altijd een gedeelte van de burgers nog niet bereikt werd
- Simultane informatieverbreiding via diverse kanalen
- Structureel ingeplande voortgangsrapportage

In de lopende beleidsperiode werd er reeds geëxperimenteerd met dit soort momenten onder de naam 'sectormomenten'.

BURGERBUDGET

Willen we het actieve aandeel van de burgers in het vormgeven van hun eigen woonomgeving versterken, dan kan het werken met burgerbudgetten een antwoord bieden.

Met het burgerbudget willen we de sociale cohesie in de buurt bevorderen, participatie van de inwoners verhogen, initiatiefkraft van bewoners versterken en de leefbaarheid verbeteren. Participatie als doel en als middel dus om te komen tot sterke buurtnetwerken.

Het centrale uitgangspunt van het burgerbudget is dat burgers voorstellen indienen voor hun buurt, wijk of stad en deze projecten later ook zelf realiseren. De thema's waarvoor men een project kan indienen, worden bepaald door de beleidsploeg en vastgelegd in een reglement. De omvang van het burgerbudget varieert naargelang de aard van het project (5.000 – 100.000 euro)

ZWERFVUIL

De zoektocht naar methode om vanuit gezamenlijke inspanningen burgers-bestuur de strijd te blijven aangaan tegen zwerfvuil, blijft een aanhoudende uitdaging.

Een mogelijke nieuwe aanpak die in het Genkse positieve resultaten opleverde is gekend onder de benaming 'nudging'.

De salient nudge of opvallenhidsnudge bij overheidscampagne

Als mens hebben we van nature een voorkeur voor zaken die opvallend en waarneembaar zijn. We concentreren ons dus eerder op items die 'saillant' zijn of afwijken en we negeren bijgevolg de minder zichtbare zaken uit onze omgeving. In de cognitieve psychologie noemt men deze vertekening de 'saliency-bias'.

Voorbeelden van de salient nudging in een overheidscontext:

Minder peuken op de grond

In Vilvoorde onderzochten ze hoe rokers hun sigaretten niet meer overal op straat zouden gooien. De oplossing hiervoor was het toepassen van een salient nudge en het invoeren van peuktegels. Op bepaalde locaties werd er een kader rond de peuktegel. Uit dit onderzoek bleek dat het aantal peuken dat in de peuktegel kwam met 47% steeg.

Minder zwerfvuil

Een Vlaamse studie testte verschillende opties uit om zwerfvuil tegen te gaan. Hieruit bleek dat als er een fluo vlag naast vuilbakken werd geplaatst, de hoeveelheid zwerfvuil enorm verminderde. Dit is een voorbeeld dat wanneer iets opvalt, het meer onze aandacht trekt en gemakkelijker ons gedrag zal sturen.

Blijven proberen , maar wel steeds goed evalueren

Op studiedagen en congressen over het thema inspraak en participatie komt het zoeken naar een geschikte aanpak vaak als onderwerp aan bod.

Heel erg met de voeten op de grond is een veel gehoorde suggestie een verhaal van trial and error, het werken op maat van doelstelling en doelgroep, maar vooral ook inzetten op:

- vooraf helder bepalen van de doelstellingen van het inspraak- of participatietraject (geen inspraak om de inspraak)
- tussentijds evalueren
- evalueren en bijsturen
- het verzamelen met 'lessons learned' uit afgelegde trajecten

8.15. Sociaal cultuurhuis Casino

CASINO - OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Algemeen

In de periode 2021 en 2022 ging het team casino de uitdaging aan om visietraject af te leggen onder externe begeleiding.

Waarom een visietraject?

- Na 2 jaar corona
- Casino per ongeluk in Meulenberg versus 'noodzakelijkerwijs'
- Integratie LDC Meulenberg (opening maand voor corona)
- Profilering tav cultuurhuizen in de buurt
- Grote personeelsswissel

Dit traject resulteerde in een nieuwe kijk op de totale werking van het huis en haar rol op diverse niveaus.

Er werd kritisch gekeken naar de interne werking, naar het imago van het huis intern en extern, naar de relevantie van het aanbod en de opportuniteiten die voorliggen.

Het visietraject van het casino stond niet los op zichzelf, maar liep parallel met de opmaak van het masterplan 'Groene Long Meulenberg'. Het visietraject is in essentie een onderdeel van de visie in dat masterplan.

Doel Groene Long Meulenberg:

De context van het casino

Lokaal

Het casino van Houthalen-Helchteren (Meulenberg) kent een lange en rijke geschiedenis. Gebouwd ten tijde van de mijnexploitatie diende het als ontspannings- en ontmoetingsplek voor de werknemers van de mijn. Toneelgroep Thalia kende er haar oorsprong en werd er groot (winnaar landjuweel).

Jaren later ging het gebouw over in handen van het gemeentebestuur en nog een tijd later nam de vzw Culturele Centra het gebouw en haar werking onder haar vleugels.

Midden jaren '90 kreeg het huis een plek als bovenlokaal cultuurcentrum (in categorie C).

Dit betekende dat het aanbod een publieksbereik van minimaal 50% bezoekers buiten de eigen gemeente aantrok.

Op basis van het nieuwe decreet lokaal cultuurbeleid (begin jaren 2000) werd het cultuurcentrum casino destijds als het best scorende centrum in categorie C Vlaams gesubsidieerd. Nadruk in het decreet lag op een programmatie op maat van de context en gemeenschapsvormend werk.

Nieuwe begrippen in die periode.

Bovenlokaal

Een bovenlokale opdracht betekent het realiseren van een cultuuraanbod dat bezoekers van buiten de gemeentegrenzen aantrekt. Dat betekent tegelijk een fors programmatiebudget en een uitdrukkelijke keuze van het gemeentebestuur om te investeren in podiumaanbod en infrastructuur. De laatste jaren slonken de programmatiebudgetten en stegen de uitkoopsommen van de artiesten en gezelschappen.

In naburige gemeenten werd de keuze gemaakt om extra in te zetten op programmatie en nieuwe infrastructuur, waardoor het casino in een moeilijke concurrentiepositie belandde (muze Heusden-Zolder, C-Mine Genk, Casino Beringen ...). Een herpositionering drong zich dus op.

Het aanbod van het casino – analyse

- Hoe dan ook beperkt aanbod – beperkt budget – welke keuzes maken ? (profilering)
- Sterke schoolprogrammatie met maximale bezetting
- Humor en theater doen het goed bij ons
- Muziek is populair maar heeft hoge uitkoopsommen voor grote namen
- Familievoorstellingen lopen moeilijk (gegeven schoolprogrammatie)
- Aandacht voor verenigingen is positief
- Samenwerkingen met partners (minder systematisch dan een tijd terug)

De infrastructuur

- Hoofdgebouw: casino – Meulenberg: eigen programmatie en verhuringen
- Ontmoetingscentrum Het Park – Houthalen-Oost: verhuringen
- Kerkje van Laak – Laak: eigen programmatie en verhuringen

Casino – Meulenberg

(Zie ook nota erfgoed)

Het herstel van de originele toestand (Isia Isgour 1956)

Historische foto's en de originele bouwtekeningen tonen aan dat het exterieur van het gebouw doorheen de jaren ingrijpend werd gewijzigd. De belangrijkste transformatie was het bekleden van grote delen van de gevels met een geprofileerde staalplaat (1983). Het aanbrengen van de industriële bekleding was een relatief gemakkelijke en goedkope oplossing voor het probleem van vochtinfiltratie doorheen het parement. Met de ingreep werden ook verschillende grote glaspartijen verkleind. De gevelbekleding, een industrieel plaatmateriaal in een sombere, roodbruine kleur, maakt dat de oorspronkelijke allure van het gebouw volledig verdwenen is. Andere delen van de gevel werden wit geschilderd. Eind jaren negentig werd de toneeltoren voorzien van een nieuw parement in gevelsteen (De Gregorio en Partners, 1998).

In het kader van dit dossier zijn volgende ingrepen voorzien:

- Het terug open maken van de originele gevelopeningen.
- Het opnieuw zichtbaar maken van het parement in lichtgele baksteen.
- Het terug plaatsen van buitenschrijnwerk met slanke profielen in staal.
- Het terugplaatsen van de dakranden in geprefabriceerd beton.
- Het herstel van de originele omgevingselementen (verhardingen, muurtjes,...).

Ontmoetingscentrum Het Park (Houthalen-Oost)

Ontmoetingscentrum Het park is werkelijk het zorgenkind van het gemeentebestuur. Al sinds de oplevering van het gebouw in 1976 kende het doorheen de jaren allerlei bouwtechnische mankementen.

Ondanks verschillende inspanningen van het gemeentebestuur om het gebouw te renoveren en te optimaliseren, stellen we vast dat het gebouw 'zijn tijd echt gehad heeft'.

De sporthal (onderdeel van het complex) werd in het najaar 2024 al ontruimd en werd met een nieuwbouw ondergebracht op de site van KFC Park.

Afbraak van zowel het sport- en als cultuurgedeelte dient zich dringend aan.

Ondertussen kreeg het gemeentebestuur eind 2023 de vraag van het kerkbestuur van Houthalen-Oost om zaal Lentedreef over te nemen.

Er werd een oefening gedaan in welke mate er voldoende infrastructuur in Houthalen-Oost beschikbaar is, om de gebruikers van het ontmoetingscentrum een nieuwe locatie in een ander bestaand gebouw aan te bieden.

Mits bijstelling van het ambitieniveau (geen permanent uitgeruste podiumaccommodatie), lijkt dit een haalbaar scenario.

Kerkje van Laak

Het Kerkje van Laak is een van de (weinige) beschermde gebouwen in de gemeente.

Het is een prachtige locatie, geschikt voor expo's en intieme concerten.

Het kerkje werd jaren terug voorzien van een servicegebouwtje (sanitair en beperkte keuken) hetgeen zorgt voor een goede bruikbaarheid van de locatie.

Aandachtspunt is het blijven investeren in degelijk en systematisch onderhoud om te vermijden dat grote renovatiewerken zich op termijn aandienen.

CASINO - AMBITIENOTA - TO BE

Rol van het casino

Op basis van het afgelegde visietraject besloten we dat het casino een rol te spelen heeft op 3 evenwaardige niveaus.

NIVEAU 1: huis in relatie tot de wijk

- sociaal-artistiek
- samen ontmoeten vrouwen
- Insteek lokaal dienstencentrum (LDC) als hefboom

NIVEAU 2: huis in relatie tot de gemeente (andere wijken)

- Ingekochte cultuurprogrammatie

Concreet betekent dit dat het casino in de toekomst haar rol als sociaal-cultuurhuis in de praktijk zal vertalen. Dit zal het casino doen op basis van 5 prioriteiten. .

Vijf prioriteiten voor het huis

Uitbreiden van de sociale dimensie: cultuurhuis + LDC + Huis van samenheid
Communicatie en relatie
Maximaal respect voor eigenheid + maximaal respect voor openheid
Belang van ontmoetingen in goede infrastructuur
Aanpassing van organisatiestructuur (horizontaal – maximale betrokkenheid)
Aangepaste profielen – hertekening taakverdeling
Aangepast aanbod

Een aangepast aanbod in functie van de nieuwe rol

• Aanbod in grote lijnen

Uitbreiden van de sociale dimensie: cultuurhuis + LDC + Huis van samenheid
Communicatie en relatie
Maximaal respect voor eigenheid + maximaal respect voor openheid
Belang van ontmoetingen in goede infrastructuur
Aanpassing van organisatiestructuur (horizontaal – maximale betrokkenheid)
Aangepaste profielen – hertekening taakverdeling
Aangepast aanbod

• Aanbod in relatie tot de niveauwerking

Inzetten op de drie niveaus: wijk – gemeente – bovenlokaal

Doelgroep: SENIOREN

Filmmatinée met taart en koffie
Dag van de senior
Nieuwjaarsconcert
= Werking op niveau 2 (gemeente)

Doelgroep: PEUTERS (0-3 jaar) - profilering

Peuteraanbod (muziek, theater, dans..)
Mogelijkheid tot eigen (co-)producties?
= Werking op niveau 1-2-3

Doelgroep: KINDEREN

Kinderfilm met omkadering op woensdagnamiddag= niveau 1-2
Kunsteducatie (vakantie-aanbod)= niveau 2
Schoolprogrammatie= niveau 2
Schooleducatie (lesmappen – pakket ‘voor de show’)= niveau 2

Doelgroep: VOLWASSENEN

Podium (nadruk humor en theater)= niveau 3
Voorstellingen op eigen risico/Te Gast = niveau 3
Projectwerking met insteek muziek= niveau 1-2
Buurtactiviteiten (partners)= niveau 1
Cursusprogrammatie volwassenen= niveau 1-2
Lezingen (bib)= niveau 2
Expo= niveau 2
Expo – experiment (curatorschap)= niveau 2-3
Podiumprogrammatie lokale verenigingen= niveau 2

Doelgroep JONGEREN

Project Klub Karbon (of alternatief) (kwetsbare situaties): talentontwikkeling
Jongeren als programmator (openingsweekend)
Podium voor jonge artiesten

Via
Vrijwilligers en monitoren (kindercircus)
Toeleiding via JWW

- **Aanbod nieuwe visie in relatie tot huidig budget**

Vaststelling

Te weinig marge voor sociaal-artistieke projecten
Grote namen geven persaandacht en die ontbreken (beperkt budget)
Grote namen zijn een eerste uithangbord van waaruit eigen promotie kan vertrekken
en andere voorstellingen kan aan ophangen
Een goede café-uitbating is een must voor bezoekers (podiumcafé als meerwaarde)
Moeilijkheden bij online boeken levert een grote drempel op waardoor klanten hun boeking
onderbreken (uit het huidige systeem kunnen we niet opmaken over hoeveel pogingen dit gaat)

Infrastructuur

Casino

Er is absoluut duidelijkheid nodig of het gemeentebestuur wil en kan inzetten op een grote renovatie (exterieur)

Er zijn permanent investeringen nodig zowel op vlak van het gebouw als de inrichting als cultuurspecifieke investeringen.

Noodzakelijke investeringen voor de volgende beleidsperiode worden verder opgesomd.

Ontmoetingscentrum Het Park

De afbraak van het huidige ontmoetingscentrum moet op korte termijn gerealiseerd worden.

Overname van en beperkte aanpassingen aan zaal lentedreef in combinatie met de andere beschikbare infrastructuur in Houthalen-oost geven kwaliteitsvolle alternatieven voor het verenigingsleven.

Kerkje van Laak

Aandachtspunt is het blijven investeren in degelijk en systematisch onderhoud om te vermijden dat grote renovatiewerken zich op termijn aandienen.

Na evaluatie van het pilootproject mbt de aanleg van het kerkhof (ism RLLK), dient een definitieve duurzame aanleg van het volledige kerkhof zich aan. In welke mate de werken aan de NZ hier moeten afgewacht worden is onderwerp van verder gesprek.

CASINO – INVESTERINGEN 2026-2031

Lopende dossiers

- Nieuwe brandcentrale

Onderhoudswerken

- Wateroverlast backstage
- Behandeling parket – zaal 2

8.16. Toerisme

TOERISME-OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Vaststellingen

- Houthalen-Helchteren vormt een centrale uitvalsbasis voor het beleavingsgebied Bosland/De Wijers/Nationaal Park Hoge Kempen.
- Houthalen-Helchteren ligt op het Kolenspoor.
- Houthalen-Helchteren maakt deel uit van De Wijers.
- Houthalen-Helchteren ligt op een boogscheut van Hasselt/Genk.
- Houthalen-Helchteren vormt onderdeel van de historische domeinencluster Bokrijk/Hengelhoef/Kelchterhoef/Molenheide.
- Houthalen-Helchteren bevat een groot toeristisch verblijfspotentieel, maar met een eenzijdig aanbod.
- Houthalen-Helchteren bezit een zeer aantrekkelijk potentieel voor zachte recreatie (wandelen en fietsen), maar onderscheidt zich niet van het aanbod van de landschapsparken en het Nationaal Park.

Rol voor Houthalen-Helchteren

Gedifferentieerd pallet aan verblijfsaanbod voorzien van waaruit de recreant de omgeving kan gaan ontdekken

Houthalen-Helchteren staat in de Limburgse TOP 3 (na Lommel en Peer) op vlak van aantal overnachtingen per jaar.

Het verblijfsaanbod in Houthalen-Helchteren kan omschreven worden aan de hand van 2 types:

- de vakantiewoningen en -appartementen (basis over comfort tot luxueus)(27)
- de grote verblijfsaccommodaties (basis en comfort)(27)
 - Park Molenheide (1300 personen)
 - Oostappen Vakantiepark Hengelhoef (4480 personen)
 - De Bosberg (234 personen)
 - Holiday Suites (56 personen)(overname)

Er is geen verblijfsaccommodatie van volgende types

- écht in de natuur (gevoel van volledig weg van alles)
- bijzondere vormen (in de bomen, op het water, ...)
- B&B
- mini-kamperen
- accommodatie voor trekkers

Voldoende faciliteiten voorzien in vervoerswijzen om het omliggend toeristisch-recreatief hinterland te gaan ontdekken

Als Houthalen-Helchteren haar rol als verblijfsplek voor bezoek aan de regio ten volle waar wil maken, is er zeker werk op vlak van mobiliteit.

Het gros van de bezoekers (geen cijfers beschikbaar) komt momenteel met de wagen en brengt eigen (elektrische) fietsen mee.

Sinds bezoekers elektrisch fietsen is 80km geen afstand meer ...'

De volledige regio ligt dus binnen fietsbereik.

Voor een aantal doelgroepen (wandelaars, gezinnen met kleine kinderen en oudere senioren) is het aan te raden in te zetten op

- verbeterde uitbouw van het openbaar vervoer
- dicht bij de deur: punten voor uitleen van elektrische bakfietsen, elektrische fietsen, ...

om op die manier de actieradius tijdens hun verblijf eveneens regiodekkend te maken.

Voldoende aantrekkelijk recreatief aanbod

Houthalen-Helchteren ligt centraal in wat men zou kunnen noemen het 'Park Limburg'.

Bezoekers die vandaag in de gemeente overnachten, doen dat omwille van

- de centrale uitvalsbasis voor het ontdekken van de volledige regio
- de groene, rustige omgeving
- het degelijke aanbod vakantiehuizen en -appartementen
- de onmiddellijke aansluiting op het aanwezige wandel- en fietsroutenetwerk
- de gunstige prijs voor overnachting in vgl. met steden als Genk of Hasselt

In ieder geval hebben onze bezoekers niet de bedoeling om tijdens hun verblijf enkel Houthalen-Helchteren te bezoeken.

Het gaat over de regio.

Hoewel mooi meegenomen als de bezoeker eens ter plaatse is, hebben korte wandelroutes, fietsroutes, zoektochten, ... rondom de verblijfplaats (zie bestaand aanbod) geen doorslaggevende aantrekkingskracht. Niettemin dragen dergelijke kleine belevingen ten volle bij aan het gastvrije onthaal waarvoor onze regio bekend staat.

De regio heeft een voldoende groot aanbod. Het fietsroutenetwerk blijft het paradepaardje bij uitsstek.

Ontbrekend element waar in onze gemeente veel vraag naar is, is een degelijke sfeervolle (overdekte) markt.

Hieraan gelinkt zouden vakantieverblijven meer kunnen inzetten op de promotie van speciaalzaken (korte keten, bio, verse vis, mediterrane aanbod ...). Gezien het aanbod vakantiewoningen en -appartementen hoort het koken ter plaatse bij de activiteiten die deel uitmaken van het vakantiegebeuren. (verder te onderzoeken)

TOERISME-OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Conclusies – rol voor Houthalen-Helchteren

Verblijf

Houthalen-Helchteren speelt een cruciale rol in de regio als het gaat over het aanbod van verblijfsaccommodatie. Op dit vlak is er plaats voor meer differentiatie (AI dan niet in combinatie met culinaire doe-het-zelf).

Aanbod

De gasten die verblijven in onze gemeente komen met de intentie om zich te verplaatsen en de attracties in de regio te bezoeken. Op dit vlak is een goed onderhoud van ons (historisch) patrimonium, ons FRNM, onze eigen domeinen (De Plas, Kelchterhoef en Molenheide) en ons openbaar domein van belang.

Mobiliteit

Voor een aantal doelgroepen (wandelaars, gezinnen met kleine kinderen en oudere senioren) is het aan te raden in te zetten op verbeterde uitbouw van het openbaar vervoer dicht bij de deur: punten voor uitleen van elektrische bakfietsen, elektrische fietsen, ... om op die manier de actieradius tijdens hun verblijf eveneens regiodekkend te maken.

Gemeentelijke toeristische domeinen : thematische accenten

- WWM Molenheide
 - Natuur
 - Familie
 - Erfgoed
 - Educatie
- Domein Kelchterhoef
 - Wandelen
 - Culinair
 - Speeltuin
 - Wildplukpaden
- De Plas
 - Wandelen
 - Culinair
 - Speeltuin
 - Wildplukpaden

Andere toeristische domeinen

- Hengelhoef
- Holiday Suites (overname)
- Engelfhof
- Oostappen
- NV Molenheide
- Tenhaagdoornheide
- Ter Dolen

Verbinden en beleven in Houthalen-Helchteren

Als we spreken over verbinden en beleven liggen er voor Houthalen-Helchteren 2 belangrijke assen op tafel.

Enerzijds aan de westzijde van onze gemeente waar er een directe relatie is met het kolenspoor, het pomphuis (klimaatgetuige), de schachtbokken, het drukkerijgebouw (LIMPRESSIONS), het mijnpark en het te vernieuwen centrum.

Anderzijds aan de oostzijde, waar er ter hoogte van de stad Genk een verbinding wordt beoogd vanaf Hengelhoef, richting Kelchterhoef/De Plas (Onthaalpunt De Wijers), en die zo verder naar het noorden toe een verbinding zoekt via de site van kasteel De Dool naar Molenheide in het uiterste noorden van onze gemeente en verderop aansluit op Bosland.

Op deze manier wordt er op grondgebied van Houthalen-Helchteren een interessante fietslus gerealiseerd tussen de drie verschillende, aaneengesloten landschappen van het Nationaal Park Hoge Kempen ten oosten van onze gemeente, De Wijers (waar de gemeente deel van uitmaakt) en Bosland in het noorden.

TOERISME – INVESTERINGEN 2026-2031

Afwerking toeristische vlaggenschepen – sterkhouders voor de toekomst

Pomphuis – Klimaatgetuige

Stand van zaken – 2024

Omgevingsvergunning	Ingediend 28/02/2024	Afgeleverd 01/07/2024
---------------------	----------------------	-----------------------

Uitvoering – 2025 ev.

Geraamd uitvoeringsbudget (inclusief erelonen)	1.019.561,18 euro	
Voorzien in MJP 2025	970.044,78 euro	

Schachtbokken

Stand van zaken – 2024

Aanbestedingsklaar dossier	Opgeleverd 2023	
Geraamd uitvoeringsbudget (inclusief erelonen)	7.619.593,07 euro	On hold

Uitvoering – 2025 ev.

Uitvoeringsbudget	Gemeente	Vlaams (standaardpremie)
	7.119.593,07 euro	500.000 euro

Drukkerijgebouw – LIMPRESSIONS

Stand van zaken – 2024

Omgevingsvergunning	Ingediend 21/08/2024	Voorzien 23/12/2024
---------------------	----------------------	---------------------

Uitvoering - 2025

Erelonen deel 2 concept	opgeleverd	MJP 1419 30.000 euro
Koopakte	Maart 2025	MJP 1419 986.000 euro
Beheersovereenkomst	CBS maart 2025	1 jaar
investeringsstoelage	GR maart 20245	MJP 1419 te bepalen
Voorzien in MJP 2025		MJP 1419 1.156.000 euro
exploitatievergoeding	30.000 euro	Te voorzien

Poortplek De Plas

Stand van zaken – 2024

Aanstelling ontwerper	12/08/2024	117.480,40 euro

Uitvoering - 2025

Omgevingsvergunning		
Goedkeuring bestek		
Publicatie bestek		
Indiening offertes		
Gunning		
Aanbestedingsklaar dossier		
Geraamd uitvoeringsbudget	1.402.561 euro	budgetspreiding
	542.364	Fase 1 infra strand
	360.914	Fase 2 aanlegwerk en activiteiten
	499.283	Fase 3 aanlegwerk en luifel

Recreatie Wild- en Wandelpark Molenheide

Stand van zaken – 2024

Recreatie P+		
imkerhal	in uitvoering gemeente - voorzien	60.000
dierenverblijven	in uitvoering gemeente - voorzien	25.000
Dak boskantine	In uitvoering gemeente - voorzien	15.000

Uitvoering – uiterlijk juni 2025

Recreatie P+		
aanleg nieuwe duinen	Voorzien P+	60.500
Aanplant toekomstbomen	Voorzien P+	18.150
Bodemverslag en archeologienota	Voorzien P+	9.000
Speelse educatieve elementen	Voorzien P+	60.000
Regenwaterkoppeling spelelementen		
Onthaal aan parking	Voorzien P+	10.000
Verbeteren wandelpaden	Voorzien P+	5.000
Educatieve brochure	Voorzien P+	3.500

Uitvoering – buiten P+

hondenlosloopzone		ANB
Belevingselementen langs wandelpad	Te voorzien	gemeente
Fietspad aftakking FRNW - boskantine	Te voorzien	Gemeente – geen extra belevingswaarde volgens provincie
Aanleg nieuwe dienstweg	Te voorzien	gemeente
Aanleg vlonder over duinen	Te voorzien	gemeente
Aanleg uitkijkpunt duintop	Te voorzien	gemeente
Toegankelijk sanitair boskantine	Te voorzien	gemeente

8.17. Sportpromotie

SPORT – OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Sportaanbod in Houthalen-Helchteren

Sportaanbod door team sportpromotie *

- Excl. aanbod naar scholen

Sportaanbod door andere gemeentelijke teams (jeugdwelzijnswerk)

Sportaanbod door privé-initiatiefnemers (6)

Sportaanbod door sportclubs (56)

Fitness en sportscholen (5)

Sportparticipatie in Houthalen-Helchteren

Conclusies

- De gemeente Houthalen-Helchtere zet duidelijk in op de klassieke sporten. Zeker voor de gevechts- en verdedigingssport, voetbal en wielersport is er een groot aanbod.
- Het aanbod richt zich naar diverse leeftijden. Er is een sport aanbod zowel voor kinderen, jongeren, volwassenen als voor ouderen.
- Door middel van de website en gemeentelijke sportaccounts op social media zorgt het gemeentebestuur van een goede zichtbaarheid van het sportaanbod
- Toch liggen er nog voldoende mogelijkheden om het sportaanbod in de gemeente te verbreden. Het gemeentebestuur kan bijvoorbeeld meer gaan inzetten op digitale mogelijkheden zoals apps of livestreams.

Sportinfrastructuur

Gemeentelijke sportinfrastructuur (indoor) (4)

1. Sportcentrum Helchteren
2. Sportcentrum Houthalen-Oost
3. Sporthal berkenveld Meulenberg
4. Sportpark Lakerveld

Gemeentelijke sportinfrastructuur (outdoor) (20)

1. Voetbalterreinen Houthalen VV
2. Voetbalterreinen Park FC Houthalen
3. Voetbalterreinen FC Helsen Helchteren
4. Voetbalterreinen FC eendracht Houthalen
5. Voetbalterreinen De Hutte FC
6. Voetbalterreinen Sportcomité Laak
7. Tennisterreinen KTC Meulenberg
8. Hondenschool De Roedel
9. Overdekte petanqueterreinen PC Kelchteren
10. Atletiekpiste Houthalen
11. Finse piste Houthalen
12. Finse piste Helchteren
13. Finse piste Houthalen-Oost
14. Wandel- en jogparcours Loopomploop Lillo
15. Mountainbikeroutes
16. Openlucht fitnesspark voor senioren Houthalen-Oost
17. Openlucht fitnesspark voor senioren Helchteren
18. Openlucht fitnesspark voor senioren Houthalen
19. Calisthenics
20. Multimovepad Kelchterhoef

Sportinfrastructuur in beheer door verenigingen (6)

1. Dansschool La Juana
2. Pegasus Houthalen
3. Terrein Pampa Modelflighters
4. Clublokaal TCC Palet
5. Dansstudio Katan
6. HRT Circuit

Niet-sportinfrastructuur (4) met een sportaanbod

1. Wijkcentrum 't Korhoen (Project Opboksen)
2. Gemeentelijke school de Griffel (sportief ouder worden)
3. Don Bosco Technisch instituut (Turnclub zonder zorgen)
4. Lokaal JWW Berkenveld (Fitness voor vrouwen)

Niet-sportinfrastructuur (4) met een sportaanbod

1. Zwembad Aquapolis (Saraland)
2. Zwembad De Bosberg Houthalen-Kelchterhoef
3. De plas (WAC Limburg en VVW Kelchteren)

Cijfers gebruik sportinfrastructuur in Houthalen-Helchteren

Conclusies

In de gemeente Houthalen-Helchteren is er een ruim aanbod aan sportinfrastructuur (zowel indoor als outdoor). De 4 sporthallen gelegen in de gemeente zorgen dat er voldoende mogelijkheden zijn voor de sportverenigingen om hun sportaanbod hier door te laten gaan.

Niettemin worden er een aantal noden aangegeven

Gemeentelijke sportinfrastructuur (indoor)

Aanleg parking nieuwe sporthal Houthalen-Oost

Gemeentelijke sportinfrastructuur (outdoor)

Vraag KFC Helson voor een tweede kunstgrasveld,
Vraag Bond de Heivinken (FC De Hutte) voor nieuwe pleinverlichting

Extra kansen

Aanleg skatepark

Ambities

- Inzetten op het organiseren van een laagdrempelig sportaanbod.
- Sport aanbieden en promoten bij de brede bevolking
- Kwaliteit van aangeboden sporten waarborgen en verhogen
- Inzetten op inhoudelijke thema's mbt verenigingen
- Basis-motorische vaardigheden aanleren aan kinderen

Ambitie 1

Inzetten op het organiseren van een laagdrempelig sportaanbod.

Door

Het realiseren van een aanbod aan democratische tarieven voor elke inwoner van Houthalen-Helchteren met bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen: Uit-pas

Het realiseren van zichtbaarheid en vindbaarheid van het aanbod via een goed doordachte communicatieplan en een gebruiksvriendelijke website

Aandachtspunten:

- verbetering van de structuur en inhoud van de gemeentelijke website
- mogelijkheid om promotie te maken in gemeentelijke en niet-gemeentelijke scholen

Ambitie 2

Sport aanbieden en promoten bij de brede bevolking.

Door

2.1. Het zichtbaar maken van sportclubs en -verenigingen (promotie en communicatie)
2.2. Het realiseren van een eigen sportaanbod, complementair aan het aanbod van de verenigingen

2.3. Het kenbaar maken van nieuwe sportdisciplines

Aan kinderen:

via scholen: sportkampen, kleuteraanbod

via vakantie-aanbod

Bij de brede bevolking

via eigen aanbod: proeflessen, workshops, ...

Ambitie 3

Kwaliteit van aangeboden sporten waarborgen en verhogen.

Door

3.1. Via subsidiereglementen
administratief zo eenvoudig mogelijk
met inhoudelijk duidelijke accenten
alternatief voor schoolsportsubsidies
Stimuleren van opleiding initiator bij clubs (in eigen regie)
aandacht voor G-sport

3.2. Via een volgehouden communicatie met de sportclubs (wisselende bestuursleden)
Inhoudelijke thema's in de kijker zetten
Subsidiemogelijkheden en de aanpak (verenigingengids)
Regelmatig inzetten op campagnes projectsubsidies
Veelvuldig herhalen van mailberichten (oproep subsidies, projecten, info-avonden)

Ambitie 4

Inzetten op inhoudelijke thema's, van belang voor verenigingen.

4.1. Het opvolgen van nieuwe ontwikkelingen en thema's binnen (sport)beleid (door het team)
Via congressen
Via netwerkmomenten
Via nieuwsbrieven
Via federaties

4.2. Het begrijpbaar en vertaalbaar maken van complexere (juridische) inhoud naar de verenigingen
De sectormomenten voor verenigingen uitbreiden en verdiepen (vooral voor verenigingen die niet aangesloten zijn bij een koepel)
Mogelijkheid tot gezamenlijke deelname aan vormingsmomenten georganiseerd door derden
(Het faciliteren van) advies op maat
Het vertalen van integrale thema's naar de sportclubs
Omgaan met armoede
Omgaan met agressie
Omgaan met pesten
...

Ambitie 5

Basis-motorische vaardigheden aanleren aan kinderen.

Door

5.1. Blijvende aandacht voor het realiseren en bekendmaken van het aanbod zwemlessen
Zoektocht naar mogelijkheden om het aanbod van de eigen zwemlessen uit te breiden
Zwemmen in Molenheide: budget in verhouding tot kostprijs van de banen
Kennis en bekendmaking van het aanbod door derden

5.2. Uitdrukkelijk aandacht besteden aan een aanbod dat de brede motorische vaardigheden van kinderen verhoogt
Via het eigen aanbod inzetten op de 12 domeinen multimove (tot 8 jaar)
Via het programma 'Multiskills' (kennismaken met sporttakken) (vanaf 8 jaar) ism scholen

5.3. In het kader van de mobile shift fietsen als sport en vervoersmiddel in de kijker zetten
Promotie
Ondersteuning
bekendmaking

8.18. Evenementen

EVENEMENTEN-OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Verenigingen en vrijwilligers – AS IS

Vrijwilligers en gemeentelijke evenementen

gratis vrijwilligerswerk voor gemeentebestuur bestaat bijna niet meer

Een handje vol is te vinden mits vrijwilligersvergoeding

betrokkenheid – eigenaarschap ontbreekt of wordt te weinig door ons gefaciliteerd

het beleid worstelt met de keuze tussen het belonen van vrijwilligers via een vrijwilligersvergoeding

en de concurrentie die de gemeente daardoor aangaat met het verenigingsleven dat evenzeer op

zoek is naar vrijwilligers

Aanbod – zichtbaar en duurzaam – AS IS

eigen grote evenementen

Extrema XO

Lachfestival

Zomernoten

Kelchteren Kermis

Het WAAROM van onze eigen grote evenementen

XO

zet Houthalen-Helchteren nationaal op de kaart

LACHFESTIVAL

traditie

dynamiek in Houthalen-centrum /samenwerking handelaars

bovenlokale uitstraling-imagobuilding-persaandacht

ZOMERNOTEN

ontmoeting van inwoners

fanclubs van de artiesten

bovenlokale uitstraling –imagobuilding – persaandacht

KELCHTEREN KERMIS

traditie

Kelchterhoef in de kijker

Ontmoeting

Familiegebeuren

Budget eigen grote evenementen (2024)

Naast het voorziene werkingsbudget wordt er ook gerekend op technische ondersteuning vanuit regie, team communicatie en de inzet van collega's uit andere teams op de dag van het evenement.

eigen kleine evenementen

Ondernemersaward

Dit event vergt een beperkte ondersteuning vanuit het team evenementen en wordt voor het grootste deel georganiseerd door VKW.

Carnaval

Hoewel er in de gemeente een beperkt aantal carnavalsgroepen actief zijn, bleef het beleid er de afgelopen jaren voor kiezen om deze groepen extra te verwennen tijdens de carnavalsperiode. Onderdelen van het programma:

- vrijdag receptie en pakket
- zondag drank (jenever) event doolridders

Tijdens corona werden de carnavalisten voorzien van een geschenkpakket per persoon ter waarde van 20 euro.

Na corona bleef deze attentie behouden bovenop het gewone programma. Het voorziene budget voor de carnavalsactiviteiten volstond in 2024 niet en werd aangevuld vanuit receptiekosten.

Openluchtfilms Kelchterhoef

Gezien de positieve reacties van het publiek werd er besloten om in de zomer van 2024 het aantal openluchtfilms uit te breiden van 1 naar 3

Open deur Hoeve Mieneke

Na de renovatie van Hoeve Mieneke enkele jaren terug, bleef de vraag komen naar een bestemming/gebruik van dit monument.

Gezien bij de renovatie van Hoeve Mieneke gekozen werd om het gebouw als monument te restaureren en niet te herbestemmen (budget), is het ook vandaag niet vanzelfsprekend om het gebouw te ontsluiten (geen sanitair, geen waterleiding, geen faciliteiten voor tentoonstellingen of recepties).

Voor 2024 koos het bestuur ervoor om Hoeve Mieneke 4x per jaar open te stellen voor publiek:

- Open tijdens Kelchteren Kermis
- Activiteit 'De Brouwerei' eventueel tijdens Hap, Trap, Beleef
- Activiteit met een "gespecialiseerde" vereniging, bijvoorbeeld een tentoonstelling van een fotoclub.
- Huis van de Kerstman (kerstperiode)

Vuuract Helchteren

Uitdagingen

Kostprijs van een geluidsarm vuurwerk op oudejaarsavond

Beschikbaar van personeel op oudejaarsavond

Budget eigen kleine evenementen (2024)

Aanbod door derden

Hoewel het gemeentebestuur een beperkt aantal eigen evenementen organiseert, gebeurt er heel wat meer in de gemeente.

Het feestloket werd in de afgelopen periode uitgebouwd tot een goed werkend systeem om evenementen door derden te ondersteunen: maximaal evolueren naar een éénloket-service waarlangs elke organisator zijn evenement bekend maakt, goedkeuringen en eventueel materiaal aanvraagt (uitleendienst).

Het feestloket is een bron van heel wat data over de evenementen die door derden georganiseerd worden in onze gemeente. Momenteel doen we niets met deze gegevens.

De zichtbaarheid van het volledige event-aanbod in de gemeente blijft echter te beperkt.

Een betere communicatiestrategie is hier een gemis.

Op vlak van duurzaamheid werden de eerste experimenten uitgerold met herbruikbaar cateringmateriaal en gescheiden afvalverzameling. Hier zijn in de toekomst nog stappen te zetten.

Toegankelijkheid van het aanbod – AS IS

Charter toegankelijke gemeente als goede eerste stap

Fysieke toegankelijkheid

Zomernoten als piloot – toegankelijkheidslabel (zie website)

Financiële 'toegankelijkheid' voor kansengroepen

Eigen gemeentelijke evenementen zijn gratis (LF, ZN, KeKe)

Pleidooi om de financiële toegankelijkheid te behouden: 3 gratis events

Voor mensen met een beperking is er een gratis aanbod XO

Communicatie

- Vernieuwde website visithouthalen-helchteren is momenteel nog erg vanuit een louter toeristisch oogpunt ingevuld. We stellen ons de vraag of het publiek via een visitwebsite op zoek gaat naar evenementen in de gemeente.
- Vanuit eigen expertise > communicatiemix

Infrastructuur – AS IS

Lachfestival

Van bij de aanvang van het Festival ondertussen 37 jaar geleden gaat het Lachfestival door in het centrum van Houthalen.

Deze keuze werd/wordt gemaakt vanuit het oogpunt om dynamiek in het centrum te stimuleren en bezoekers naar het centrum te trekken.

De samenwerking met horeca in het centrum verliep de laatste jaren constructief. Hoewel er altijd vragen blijven naar meer en anders.

Vanuit de organisatie zijn de pastorijtuin en de omgeving van het NAC interessante, sfeervolle plekken voor het plaatsen van straattheater.

Zomernoten

Met de verhuis naar het Mijnwerkersplein kreeg het festival een unieke, opvallende locatie (aan de voet van de schachtbokken).

Deze nieuwe locatie bracht echter ook uitdagingen met zich mee op vlak van logistiek (routing, licht, geluid, ...).

De omvang van het plein vraagt immers op verschillende vlakken een zeker volume in de organisatie van het festival (programma, aankleding, catering, ...)

Door de huidige ontwikkelingen op de site (omheining schachten en bouwprojecten) moet de organisatie rekening houden met een beperking van capaciteit op het terrein en alternatieve vluchtwegen.

Kelchteren Kermis

Het domein Kelchterhoef is met zijn pleinen en paden de ideale locatie voor de inrichting van dit evenement.

Niettemin moet er rekening gehouden worden met een aantal richtlijnen van ANB, waardoor bijvoorbeeld het plein aan Hoeve Mieneke niet langer beschikbaar is voor het event.

De talrijke aanwezigheid van everzwijnen op het domein zorgt ervoor dat we geen garantie kunnen bieden over de staat van het terrein. Maar dat is zeker niet onoverkomelijk.

De Plas

De Plas is een erg gegeerde plek voor organisatoren van events. De samenwerkingsovereenkomst met ANB bepaalt echter dat het terrein slechts voor 5 evenementen per jaar kan gebruik worden.

EVENEMENTEN – AMBITIENOTA – TO BE

Visie eigen evenementen (Lachfestival-Zomernoten-Kelchteren Kermis)

We kiezen ervoor onze drie grote eigen evenementen in te zetten als handelsmerk voor het event-imago van Houthalen-Helchteren:

- keuze voor traditie
- keuze voor een kwaliteitsvol programma
- keuze voor een toegankelijk (gratis) evenementenpakket

Keuze voor traditie

Onze drie grote events hebben al een lange traditie.

In 2024:

37° editie Lachfestival, 15° editie zomernoten, 46°editie Kelchteren Kermis

Op vlak van marketing is er nood aan (externe) expertise om dit 'pakket van 3' als sterkhouders op een eigentijdse manier in de markt te zetten.

Keuze voor een kwaliteitsvol programma

Ondanks de geleidelijke afbouw van het lachfestival in de voorbije jaren, bleef de programmatie van een hoog artistiek niveau.

Op dit elan willen we doorgaan. Een hernieuwde uitbreiding van het lachfestival naar een tweedaags gebeuren zou op dat vlak extra mogelijkheden bieden. Artiesten geven de voorkeur aan festivals waar men over meerdere dagen kan optreden.

Zomernoten zit op vlak van organisatie en logistiek aan haar plafond. Niettemin willen we blijven kiezen voor een programma met gekende namen op de huidige bijzondere locatie (Mijnwerkersplein). Kelchteren Kermis kent de langste traditie en gaat in de volgende beleidsperiode naar zijn 50ste editie.

De kern van het event blijft een grote rommelmarkt in een aantrekkelijk kader (domein Kelchterhoef).

Keuze voor een toegankelijk (gratis) evenementenpakket

Waar er in de voorbije editie vooral bij de organisatie van Zomernoten extra ingezet werd op (fysieke) toegankelijkheid van het evenement, trekken we dat in de volgende beleidsperiode door naar het lachfestival en Kelchteren Kermis.

Een stevige samenwerking met Inter is hierbij het ideale instrument.

Naast aandacht voor fysieke toegankelijkheid, zal de aandacht ook expliciet uitgaan naar laagdrempelige communicatie en duidelijke beeldvorming.

De keuze om onze 3 events gratis te houden, blijft behouden. Op die manier zijn onze 3 events een aanbod dat financieel toegankelijk is voor iedereen.

Verenigingen en vrijwilligers – TO BE

Zowel de verenigingen als onze eigen organisatie kan niet zonder vrijwilligers. Vrijwilligers worden echter almaar schaarser, engageren zich eerder voor korte projectmatige opdrachten dan structureel, ze hebben een keuze binnen een heel breed gamma van mogelijk vrijwilligerswerk, ...

Willen we in de toekomst voor onze eigen evenementen nog beroep kunnen doen op vrijwilligers, dan zal er een gestructureerde en intense aanpak uitgerold moeten worden.

Een aantal steden en gemeenten zetten vandaag al in op een **coördinator vrijwilligerswerk**. Vanuit deze functie wordt er gecommuniceerd over de mogelijkheden, gescreend, gecoacht en bedankt. De opdrachtgever gaat op zoek naar vrijwilligers voor de brede gemeentelijke organisatie, maar ondersteunt ook verenigingen in het zoeken naar vrijwilligers.

Naar ons aanvoelen is dit een tendens waar we niet omheen kunnen. We moeten binnen het beleidsdomein vrije tijd bekijken in welke mate er in de toekomst ingezet kan worden op een dergelijk profiel.

Ook hier is de aandacht voor een gepaste communicatiestrategie van cruciaal belang. Concrete ondersteuning in de opmaak en uitvoering van deze communicatie-aanpak is een must.

Aanbod – kwaliteitsvol, zichtbaar, duurzaam en toegankelijk – TO BE

Het buitenbeentje dat ons in de kijker zet

Extrema XO

Het festival heeft ondertussen een zeer ruime bekendheid en zet onze gemeente op de kaart.

In de toekomst wil het gemeentebestuur inzetten op het down-town-principe.

Het jongerenmuziekcentrum GWC biedt hier zeker de nodige opportuniteiten.

Ook het realiseren van een spin-offprogramma in het tegen dan gerenoveerde drukkerijgebouw

LIMPRESSION biedt interessante mogelijkheden.

Indien de organisatie van deze spin-offs in handen gelegd wordt van het gemeentebestuur zal er een werkingsbudget moeten voorzien worden.

Verder uit te bouwen lijnen:

verhoogde toegankelijkheid van het eigenlijke festival

verhoogde aandacht voor duurzaamheid: afvalbeperking en korte keten

Eigen grote evenementen

Lachfestival

Programma

Om budgettaire en organisatorische redenen werd het Lachfestival na corona teruggebracht naar een event van 1 dag op zondag.

Ook het partnership met de vakantiedomeinen werd omwille van geringe interesse van de vakantiedomeinen zelf, na evaluatie door het eigen team (aard van het aanbod) geschrapt.

We pleiten ervoor het Lachfestival in de toekomst terug uit te bouwen tot een tweedaags event.

Dat kan op meerdere manieren:

Geen zwaardere budgettaire last voor het gemeentebestuur:

Inschakelen van privépartners bijvoorbeeld vakantiedomeinen of andere locatiepartners die een eigen passende programmatie plaatsen en bekostigen.

Indien een verhoging van het werkingsbudget mogelijk is: op zaterdag naar de wijken met een aantal artiesten die ook op zondag een act doen in centrum. Aandachtspunt bij deze formule: koppeling met een initiatief van de wijk

Zaterdag op meerdere locaties geeft op zich geen conflict

Wijken: Houthalen-Oost, Helchteren, Meulenberg, Lillo

Raming extra budget: 30.000 euro

Win:

Breder gamma aan internationale artiesten kan geprogrammeerd worden. Artiesten geven immers de voorkeur aan meerdaags festival

Artiesten op zaterdag zijn dan een trigger voor toeschouwers om de rest van het programma op zondag te bezoeken. Dus: meer publieksbereik op zondag

Opportuniteit om nieuwe vrijwilligers te vinden

Verder uit te bouwen lijnen:

verhoogde toegankelijkheid van het festival

verhoogde aandacht voor duurzaamheid

nieuwe aanpak communicatie (voor de 3 grote events)

Nieuwe aanpak communicatie

Partnership vakantiedomeinen:

De vakantiedomeinen zijn vragende partij om naar gasten events in de gemeente (zeker lachfestival) te communiceren

Afstappen van klassieke aanpak van enkel flyers en affiches

Idee om in de kijker te lopen met iets als goodiebag – gesponsord door domeinen, horecapartners,

Idee om extern iemand in te huren voor brainstorm over communicatie naar toeristen of bij voorkeur ruimer: inhuren van expertise voor vermarkten van onze 3 grote events

Zomernoten

Programma

Met de verhuis van Zomernoten naar het Mijnwerkersplein werd de programmatie en logistieke uitbouw van het event groter.

Voor het avondgedeelte werd een samenwerking met jeugdcentrum GWC uitgerold.

Voor editie 2024 wordt er geëxperimenteerd met een kinderprogramma in de namiddag.

Zoals aangegeven in de ambitiefiche willen we blijven inzetten op Zomernoten in zijn huidige vorm met een programma van gekende artiesten.

Personeelsinzet

Het opbouwen van het event zou ook uitgegeven kunnen worden aan een externe firma. Op die manier wordt de druk op het team regie-evenementen verlaagd.

Kostprijs

De financiële haalbaarheid voor gemeentebestuur wordt steeds moeilijker.

Te overwegen:

Onderhandelingen te voeren met middenstand:

- Wat staat tegenover het verdienmodel voor de horeca, bijvoorbeeld logistiek, podium, licht, geluid ?
- Gemeentebestuur blijft instaan voor het bekostigen van de uitkoopsommen voor de artiesten.

Verder uit te bouwen lijnen:

- verhoogde toegankelijkheid van het festival
- verhoogde aandacht voor duurzaamheid
- nieuwe aanpak communicatie (voor de 3 grote events)

Kelchteren Kermis

De organisatie van de rommelmarkt met een plein vol animatie voor families met kinderen lijkt een formule die voldoet aan de wensen van de bezoekers.

De omvang van de animatie en het onderscheidend vermogen van de omkadering hangt samen met budget.

Her en der duikt de vraag op om opnieuw in te zetten op een bijzonder luik van de rommelmarkt vb. de creamarkt of een bijzonder thematisch aanbod in Hoeve Mieneke (vb. items uit de jaren '60, servies van bepaalde fabrikant, ...)

Verder uit te bouwen lijnen:

verhoogde toegankelijkheid van het festival
verhoogde aandacht voor duurzaamheid
nieuwe aanpak communicatie (voor de 3 grote events)

Eigen kleine evenementen

Ondernemersaward

Het vieren van succesmomenten wordt gezien als een belangrijk onderdeel in een gemeentelijk beleid. Vieren gaat uit van het erkennen van successen door inwoners/organisaties/verenigingen. Momenteel focust het event louter op ondernemerschap en wordt nu gelinkt aan een evenement dat door ondernemersclub en OCHH georganiseerd wordt. Vanuit de organisatoren wil men dit event in eigen kringen houden.

Successen vieren

In een ruimere bevraging over het aanbod evenementen (coördinatorenoverleg) dook de suggestie op om dit vieren en erkennen van successen opnieuw ruimer open te trekken; sportprestaties, culturele prestaties, prestaties van studenten/scholieren/scholen, ...

Dit zou kunnen vorm krijgen in een reeks gelijkaardige events die een bepaalde discipline in de kijker zet.

Carnaval

Hoewel de focus al decennia lang ligt op de carnavalsgroepen, zien we veel potentieel in een samenwerking met de lagere scholen in Houthalen-Helchteren. Scholen hebben doorgaans allemaal een carnavalsactiviteit die we vanuit het gemeentebestuur:

- in de kijker kunnen zetten
- kunnen coördineren tot een groot spektakel
- werken rond en meer uitspelen van de erfgoedbetekenis van carnaval (vb. machtsoverdracht)
- ...

Mogelijke nieuwe acties

Naar scholen, carnavalsverenigingen, betrokken partners:

Gestreamd programma met reporters ter plaatse waar we de carnavalsactiviteiten in beeld brengen

Naar scholen

digitale carnavalsvoorstelling -streamen cfr. corona

Gelijktijdige carnavalsfuif

Vooraf pakketten naar scholen voor knutselen van carnavalsoutfit

Inventaris van huidige activiteiten op scholen

Naar carnavalsverenigingen

Overdracht en bal verplaatsen naar casino voor volwaardig gebeuren (ism podiumcafé – Bart Wazz)

Voor het brede publiek

Tentoonstelling van de pins in atrium NAC (erfgoed)

Communicatie opfrissen

Openluchtfilms Kelchterhoef

De Openluchtfilm op Kelchterhoef bleek de voorbije jaren een succes. Met relatief beperkte inspanningen (personeel en budget) zetten we tijdens de zomermaanden een programma op én zetten we het domein Kelchterhoef in de kijker.

Om het unieke karakter van dit aanbod te behouden, wordt voorgesteld om dit concept te behouden op twee films per zomer.

Vuuract Helchteren > Nieuwjaarsevent

We pleiten voor een heroriëntering van dit gebeuren naar een nieuwjaarsevent voor de hele gemeente. Bijvoorbeeld: Nieuwjaarsdrink met duik in de Plas.

8.19. Erfgoed

ERFGOED-OMGEVINGSANALYSE – TO BE

Wat is erfgoed ?

- **Immaterieel erfgoed** (niet tastbaar): feesten, verhalen, liederen, rituelen, ambachten, tradities, ...
- **Roerend erfgoed** (in principe gemakkelijk te verplaatsen): schilderijen, wandtapijten, meubelstukken, juwelen, werktuigen, gebruiksvoorwerpen, voertuigen, ... maar evengoed documenten, archiefstukken of foto's.
- **Onroerend erfgoed** is de verzamelnaam voor monumenten, archeologische sites en landschappen die wel tastbaar zijn, maar niet verplaatst kunnen worden

Studie en ontsluiting met behulp van intergemeentelijke samenwerking

- Immaterieel en roerend Erfgoed : ECRU (vroeger Mijn-Erfgoed)
- Onroerend Erfgoed: IOED (intergemeentelijke onroerende erfgoeddienst)

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt het thema erfgoed behartigd door het team cultuur, jeugd en erfgoed.

De samenwerking met zowel ECRU als de IOED leveren heel wat inhoudelijke meerwaarde voor ons erfgoedbeleid.

Principes bij ontsluiting van Erfgoed

- Faciliteren van projecten door verenigingen en organisaties (Heemkundige Kring De Klonkviool, Erfgoedwerking Helchteren, ad hoc projecten door scholen en verenigingen): praktische ondersteuning en begeleiding bij subsidie-aanvragen
- Erfgoedprojecten ophangen aan nationale kapstokken: erfgoeddag, open monumentendag, Sint-Barbaraviering, 11-novemberviering, ...

Beschermde monumenten in onze gemeente

- Noordelijke schachtbok
- Zuidelijke schachtbok
- Hoofdgebouw mijn (Greenville)
- Pastorie Houthalen-Centrum
- Casino Meulenberg
- Sint-Martinuskerk, Houthalen-Centrum
- Sint-Catharina kapel Lillo

Vaststellingen

- We bereiken steeds hetzelfde, oudere publiek met onze erfgoedactiviteiten
- Voor ontsluiting van erfgoedactiviteiten blijven organisatoren (ook wij) vaak steken in boekvorm, tentoonstellingen of wandelingen.
- Beschermde monumenten in onze gemeente zijn schaars en dringend aan restauratie toe
- Heemkundige Kring De Klonkviool kent intern een aantal spanningen waardoor leden afhaken en in het beste geval op eigen houtje verder werken aan interessante erfgoedprojecten
- De erfgoedwerking in Helchteren bestaat uit 1 vrijwilliger op leeftijd.

ERFGOED – AMBITIES – TO BE

1. Intergemeentelijke samenwerking

Gezien de meerwaarde die zowel de samenwerking met ECRU als de samenwerking met de IOED de afgelopen jaren opleverde voor het erfgoedbeleid in onze gemeente, pleiten we voor een verderzetting van deze samenwerkingen.

Voor wat betreft de samenwerking met de IOED, noodzaakt de nieuwe wetgeving de IOED's tot schaalvergroting en een meer intense aanpak. Dit heeft gevolgen voor de financiële bijdrage die aan het gemeentebestuur zal gevraagd worden.

Financieel traject

In 2025 wordt een werkingsbudget geïnstalleerd voor de IOED. Met dit budget kunnen intergemeentelijke uitgaven worden bekostigd. Voorbeelden zijn de cofinanciering van intergemeentelijke projecten, intergemeentelijke publiekswerking, de jaarlijkse inspiratiedag voor gemeenten, de bijdrage aan het Limburgs Erfgoedmoment en opleiding van personeel. Het budget bedraagt **2.000 euro per gemeente** en wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex van de maand december van het voorafgaande jaar. Het werkingsbudget staat op de rekening van de projectvereniging.

In 2026 wordt een eerste verhoging van de gemeentelijke bijdrage voorzien. De verhoging is 50% van de totale verhoging naar de 120.000 euro in 2027.

Vanaf 2027 zullen de voorstellen uit de visienota van kracht zijn en wordt de gemeentelijke bijdrage verhoogd naar 120.000 euro. Jaarlijks wordt de bijdrage geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex van de maand december van het voorafgaande jaar, identiek aan de indexering van de Vlaamse subsidie. Het bedrag wordt verdeeld over de gemeenten op basis van inwoneraantal en oppervlakte. Globaal komt dit neer op een **verviervoudiging van de huidige bijdrage**.

2. Ontsluiting van gemeentelijk erfgoed

Algemeen

Het aantrekken van een nieuw publiek, betekent dat we een heel originele invalshoek moeten vinden.

Het benutten van interessante erfgoedlocaties biedt nieuwe invalshoeken voor ontsluiting (vb. tuin pastorie Helchteren en landschapspark centrum)

We gaan op zoek naar methodieken om scholen, families met kinderen en jongeren warm te maken voor hun eigen erfgoed.

Een aantal erfgoeditems verdienen in de komende beleidsperiode extra aandacht op vlak van zowel onderhoud als ontsluiting:

2.1. Kapelletjes

Onderhoud

- 1 kapel per jaar onder handen nemen
- Voorwaarde: eigendomsstructuren uit te klaren en aan te passen
- Opportuniteit: provinciale subsidies met beperkte co-financiering door de gemeente

Ontsluiting

- Zomerbarformule
- Stimulansen aan de buurt om de kapel in te zetten als ontmoetingsplek (los van religie)

2.2. Legaat Tysmans

In 2025 loopt het legaat Tysmans ten einde.

Het bestuur staat voor de keuze om het legaat al dan niet te vernieuwen.

Vanuit erfgoedstandpunt stellen we voor het legaat in bewaring te houden, maar geen engagement op te nemen naar frekwentie en vorm van ontsluiting. Degelijke ontsluiting vergt vanzelfsprekend werkingsbudget.

2.3. Renovatie kerkhofje Laak (kerkje van Laak)

Op 28/09/2023 sloot het gemeentebestuur een overeenkomst met RLLK voor uitvoering van werken aan onroerend erfgoed 'kerkhof Laak' (pilotproject).

Het gemeentebestuur engageerde zich om samen met het RLLK volgende werken uit te voeren

- een pilotproject waarin de inrichting van het kerkhof in verschillende zones wordt aangelegd.
- (De informatie uit het pilotproject kan gebruikt worden voor de definitieve vergroening van het kerkhof maar dit is geen onderdeel van het huidige project.)
- onderhoud/restauratie van de graven
- communicatie: ontwerpen en plaatsing infopanelen

Voor 2025 is er in het MJP een gemeentelijke bijdrage van € 15.084,00 voorzien.

2.4. Update van bestaand erfgoed aanbod (ontsluiting)

- Erfgoedwandeling Tysmans
- Foto- en infoborden erfgoed in heel de gemeente
- Evaluatie ontsluiting gerealiseerde podcasts
- Evaluatie en bijsturing bestaand erfgoed materiaal (brochure, kaarten, ...)

2.5. Zoektocht naar nieuwe erfgoedpartners in de gemeente

Vanzelfsprekend willen we bestaande erfgoedpartners (heemkundige kring, vrijwilliger Helchteren) zoveel mogelijk blijven ondersteunen en hun projecten faciliteren.

We mogen echter niet blind zijn voor de nood aan nieuwe erfgoedpartners en -vrijwilligers op middellange termijn.

In de volgende beleidsperiode willen we verschillende methodieken onderzoeken om een netwerk van nieuwe erfgoedgeïnteresseerden te vinden en warm te maken voor het opzetten van erfgoedprojecten.

3. Restauratie van beschermde monumenten in onze gemeente

3.1. Noordelijke schachtbok en Zuidelijke schachtbok

Stand van zaken – 2024

Uitvoering – 2025 ev.

3.2. Casino Meulenberg

Het herstel van de originele toestand (Isia Isgour 1956)

Historische foto's en de originele bouwtekeningen tonen aan dat het exterieur van het gebouw doorheen de jaren ingrijpend werd gewijzigd. De belangrijkste transformatie was het bekleden van grote delen van de gevels met een geprofileerde staalplaat (1983). Het aanbrengen van de industriële bekleding was een relatief gemakkelijke en goedkope oplossing voor het probleem van vochtinfiltratie doorheen het parement. Met de ingreep werden ook verschillende grote glaspartijen verkleind. De gevelbekleding, een industrieel plaatmateriaal in een sombere, roodbruine kleur, maakt dat de oorspronkelijke allure van het gebouw volledig verdwenen is. Andere delen van de gevel werden wit geschilderd. Eind jaren negentig werd de toneeltoren voorzien van een nieuw parement in gevelsteen (De Gregorio en Partners, 1998).

In het kader van dit dossier zijn volgende ingrepen voorzien :

Het terug open maken van de originele gevelopeningen

Het opnieuw zichtbaar maken van het parement in lichtgele baksteen.

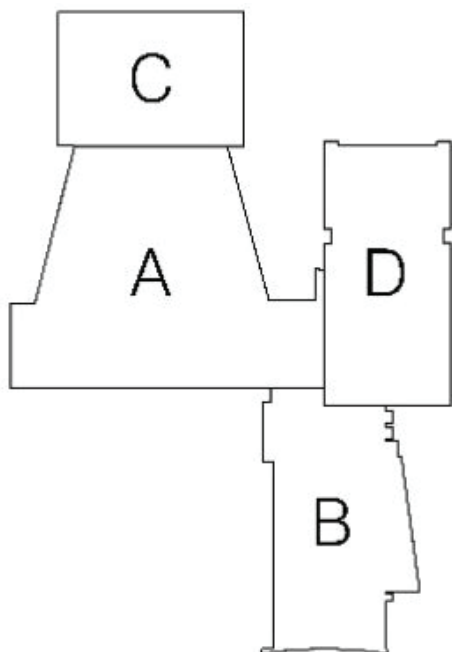
Het terug plaatsen van buitenschrijnwerk met slanke profielen in staal.

Het terugplaatsen van de dakranden in geprefabriceerd beton.

Het herstel van de originele omgevingselementen (verhardingen, muurtjes,...).

Urgentie

Anno 2024 zijn er dringende ingrepen nodig aan de daken van het casino omwille van ernstige waterinsijpeling. Het betreft de daken van de volumes B, C en D.

Budget raming van de onderdelen

3.3. Sint-Martinuskerk, Houthalen-Centrum

3.4. Sint-Catharina kapel Lillo

Rapport Monumentenwacht werd opgemaakt (2024):

Dringende ingrepen nodig

- aan dak
- scheuren in muurwerk

3.5. Pastorie Houthalen-Centrum

Rapport Monumentenwacht werd opgemaakt (2018):

Op termijn zou de dakbedekking van het woonhuis vernieuwd moeten worden. Om die kost terechtvaardigen zou er een functie aan het gebouw moeten worden gekoppeld. Daarbij kan ook de zolderruimte, die op zich een mooie ruimte is, worden geïntegreerd.

8.20. Jeugd

JEUGD – OMGEVINGSANALYSE – AS IS

Omschrijving gemeentelijk jeugdbeleid

Het gemeentelijke jeugdbeleid krijgt niet alleen vorm door de activiteiten die het team cultuur, jeugd en erfgoed voor zijn rekening neemt.

Andere belangrijke actoren die een aandeel leveren in het gemeentelijke jeugdbeleid situeren zich elders in de gemeentelijke organisatie of erbuiten:

- het gemeentelijke jeugdwelzijnswerk (Meulenberg, Houthalen-Oost, Centrum/De Standaard en recent ook de uitrol van een proefproject in Helchteren)
- het aanbod naar kinderen en jongeren vanuit het casino (vrije tijd en schoolprogrammatie)
- het aanbod van de bibliotheek (vrije tijd en schoolaanbod)
- het eigen gemeentelijke vakantie-aanbod voor kinderen en jongeren, georganiseerd door verschillende gemeentelijke teams
- het vakantie-aanbod door derden zoals SPW De Mirkens, WAC, sportverenigingen, High Five, SportVlaanderen, Techniek- en Wetenschapsacademie, vzw Kindcampus, ...
- het aanbod van jeugdverenigingen en sportclubs met een jeugdafdeling
- het jeugdcentrum Mine35, het jeugdhuis GetWoodCity met het jongerenmuziekcentrum, JH De Zool met het aanpalende Overkophuis (in wording)
- het uitgebreide aanbod BKO, ingericht vanuit de zorgvereniging
- het aanbod van het Huis van het Kind met antenne Kindcampus

In dit gedeelte van de nota kijken we terug op de activiteiten en methodieken die het team cultuur, jeugd en erfgoed de voorbije jaren hanteerden om het gemeentelijke jeugdbeleid mee vorm te geven. In een eerste rubriek benaderen we het aanbod in relatie tot de 2 belangrijkste doelstellingen uit de afgelopen beleidsperiode.

In een tweede rubriek beschrijven we specifiek de activiteiten die het team cultuur jeugd en erfgoed in functie van de invulling van het gemeentelijke jeugdbeleid uitrolde.

Evaluatie doelstellingen afgelopen beleidsperiode

Doel 1

Georganiseerd jeugdwerk is de ‘kweekschool’ voor geëngageerde burgers.

Toelichting

Het georganiseerde jeugdverenigingsleven wordt vandaag nog steeds gezien als de methodiek bij uitstek waar kinderen en jongeren de gelegenheid krijgen om te experimenteren met sociale rollen: samenwerken, verdraagzaamheid, initiatief nemen, leiderschap, ...

Evaluatie aanbod

We stellen vast dat we vanuit het gemeentelijk jeugdbeleid weinig impact hebben op het aanbod van het georganiseerde jeugdverenigingsleven.

Positief is de beweging die in gang gezet werd met de opmaak van een alcohol- en drugpreventie plan per vereniging, maar er is op dit vlak nog veel werk aan de winkel.

Voorlopig slagen we er niet in om integrale thema's als duurzaamheid, kansarmoede, ... als vanzelfsprekende inhoud in de werkingen in te bouwen.

infrastructuur

Hoe langer hoe meer lijken de vrijwilligers niet draagkrachtig genoeg om op een degelijke manier zorg te dragen voor het onderhoud en de uitbating van eigen infrastructuur. Het ziet ernaar uit dat het gemeentebestuur meer dan in het verleden dit deel voor zijn rekening zal moeten nemen. Anderzijds werden onze jeugdwerkingen in de voorbije jaren zodanig verwend dat er op vlak van infrastructuur een vanzelfsprekend eenrichtingsverkeer geïnstalleerd werd. Hoe buigen we dit om naar een gezondere verhouding waarin elke partner zijn (financieel) aandeel opneemt? Ook de nood om te werken aan het accepteren van polyvalent gebruik van infrastructuur zal nog heel wat voeten in de aarde hebben.

leiding en volwassenen begeleiding

Een jeugdvereniging kan maar bestaan als er een voldoende grote leidingsploeg zich engageert. Vandaag studeert het merendeel van de leiding tijdens de week elders in het land en concentreert de tijd die beschikbaar is voor engagement in de jeugdvereniging zich voornamelijk in het weekend. Bijgevolg is deze tijd beperkt.

Hoe kunnen we vanuit het gemeentebestuur deze leidingsploegen voldoende ontlasten zonder engagement en eigenaarschap te ondergraven.

Hoe kunnen we de rol van volwassen begeleiding in de jeugdwerkingen ondersteunen zodat het juiste evenwicht gevonden wordt tussen ondersteuning van de werking zonder de verantwoordelijkheden van de leiding uit handen te nemen?

Rol van het gemeentebestuur

De focus van het team jeugd (BD Vrije Tijd) ligt in hoofdzaak op de georganiseerde jongeren (jeugdverenigingen, jeugthuizen, speelpleinwerking). Zelfs in de jeugthuizen bereiken we voornamelijk de georganiseerde jongeren (Chiro enz.)

Ook op vlak van middelen gaat het grootste deel van de beschikbare budgetten naar het ondersteunen van deze vormen van jeugdwerk.

Vanzelfsprekend mikt het gemeentelijke jeugdbeleid op een bredere groep kinderen en jongeren via het aanbod van het team sportpromotie, de bibliotheek, cultuurhuis casino (schoolprogrammatie), het jeugdwelzijnswerk. Ieder van deze aanbieders bouwt een aanbod voor kinderen en jongeren uit volgens eigen specialisatie of specifieke kenmerken van de doelgroep.

Door het versnipperde aanbod vanuit de verschillende teams en deelgebieden, krijgt het gemeentebestuur regelmatig de bemerking dat er te weinig aanbod voor kinderen en jongeren in de gemeente is.

Een samenhangend beeld van het totale gemeentelijke jeugdbeleid is alleen voor insiders duidelijk.

Inzet – as is

- focus op begeleiding bij problemen rond jeugdinfrastructuur
- werkingsmiddelen (subsidies). Beschikbare subsidiemiddelen zijn heel hoog.
- doorverwijzing naar JWW als het gaat over niet-georganiseerde jongeren en doelgroepen
- doorverwijzing naar instanties (koepels, steunpunten, ...)
- voeling houden met elk van de werkingen vb. via kampbezoeken
- begeleiding van de jeugdraad als een kanaal voor informatie en vorming
- jeugdwerkingen in de kijker zetten: Dag van de jeugdbeweging, kamppakketten, social media

Inzet – to be

- beleid uitwerken voor 'nieuwe lokalen' en die in stand houden
- aandacht voor brandveiligheid van de jeugdinfrastructuur
- plaatsbezoek op jaarbasis
- Inzetten op polyvalent gebruik van de lokalen
- Voor een goed infrastructuurbeleid is een gestructureerde samenwerking met het beleidsdomein patrimonium van groot belang.

Doel 2

Kinderen leren op een positieve manier (live) in interactie gaan met hun omgeving. We bieden een alternatief aan de digitale vrijetijdsbesteding van kinderen.

Toelichting

Zowel op vlak van sociale als motorische vaardigheden merken we een sterke achteruitgang in de vaardigheden van jonge kinderen. Het gemeentelijk jeugdbeleid is partner bij uitstek om hier zelf initiatieven te nemen of partners praktisch en/of inhoudelijk te ondersteunen in het aanbieden van alternatieven.

Evaluatie

Hoewel het eigen gemeentelijke aanbod naar kinderen en jongeren beperkt is, zijn het net deze activiteiten waarmee we de niet-georganiseerde kinderen en jongeren bereiken én waar er contacten met de ouders mogelijk zijn.

Het bereiken van niet-georganiseerde kinderen en jongeren blijft een grote uitdaging en mag zeker geen exclusieve opdracht van het beperkte team jeugd zijn. Op dat vlak zit de samenwerking over de teams heen goed, maar moet een blijvend aandachtspunt zijn.

Inzet – as is

Het team jeugd werkt samen met een aantal andere teams aan een basisaanbod buitenspeel-activiteiten.

- eigen werkingen:
 - Speelkoffer De Standaard (JWW)
 - Zomersportkriebels Houthalen-Oost (Sport en Jeugd)(ook voor +12)
 - Speelpleinwerking Meulenberg
- inrichting en onderhoud van speelpleinen (participatie)
- eigen zomeraanbod in samenwerking met diverse teams
- communicatie over het totale zomeraanbod in de gemeente
- evenementen: buitenspeeldag (Sport en Jeugd), Internationaal Kinderfeest (Jeugd, Welzijn, casino, partners), speelstraten

Inzet – to be

Met dit aanbod bieden we als teams een antwoord op de vragen naar opvang van kinderen en veilige buitenspeelruimte.

Met de uitrol van het BOA-decreet (decreet buitenschoolse opvang en activiteiten) krijgt het gemeentebestuur de regierol in handen om buitenschoolse opvang en vrijetijdsactiviteiten voor kinderen maximaal op mekaar af te stemmen.

De uitrol van de BOA-beleid in samenwerking met de betrokken partners is de uitdaging bij uitstek voor deze nieuwe beleidsperiode.

Evaluatie acties en instrumenten ifv gemeentelijk jeugdbeleid – team cultuur, jeugd en erfgoed

Jeugdwerkingen, -verenigingen en projecten

Op het grondgebied van onze gemeente zijn er vandaag 14 verenigingen geregistreerd onder de categorie 'jeugd' (verenigingengids)

In beheer van gemeentebestuur

Financiële ondersteuning

De geregistreerde verenigingen worden financieel ondersteund op basis van een **subsidiereglement**. Het subsidiereglement werd in de voorbije beleidsperiode zo aangepast dat de administratieve last voor de vereniging in kwestie tot een minimum beperkt wordt. Er werd ook nagedacht over mogelijkheden om niet klassieke jeugdwerkingen te ondersteunen op basis van het reglement. Een blijvende kritische evaluatie van dit instrument blijft echter nodig. De vrije tijd van kinderen en jongeren blijft immers voortdurend in beweging.

Anderzijds zijn er de inkomsten die verenigingen binnen de gemeente kunnen verwerven door het organiseren van het wekelijkse **kienen** in Houthalen-Oost. Jaarlijks krijgen 52 verenigingen hierdoor de gelegenheid om max. 650-800 euro te verdienen. Vanuit de administratie wordt reeds langer de vraag gesteld om na te denken over een alternatief voor deze bron van inkomsten.

Inhoudelijke ondersteuning

Trajecten op maat

Een belangrijke meerwaarde die we blijvend willen aanreiken, is de begeleiding van inhoudelijke trajecten op maat van de verschillende jeugdverenigingen en jeugdwerkingen. We vinden dit een zeer belangrijk onderdeel van ons aandeel in het gemeentelijke jeugdbeleid. Er werd de voorbije periode heel wat tijd vrijgemaakt om deze trajecten intensief te begeleiden.

Voorbeelden

Begeleiding bij andere problemen (zie vb. Chiro Houthalen-Oost)

Inhoudelijke thema's onder de aandacht

Alcohol- en drugbeleidsplan werd gelanceerd in alle jeugthuizen, maar blijft een permanent op te volgen gegeven.

STIP-it – actie tegen pesten

Logistieke ondersteuning

Uitleendienst

De materialen van de uitleendienst worden door de verenigingen op heel regelmatige basis uitgeleend.

Vanuit de jeugdverenigingen blijft de vraag naar kampvervoer bestaan.

In het verleden werd ervoor gekozen dit kampvervoer af te schaffen en te vervangen door een serieuze kampsubsidie.

Infrastructuur

Een gedeelte van de geregistreerde jeugdverenigingen maakt gebruik van gemeentelijke infrastructuur of infrastructuur van het kerkbestuur (hetgeen naar financiering op hetzelfde neerkomt).

Ervaring van de voorbije jaren leert dat het zelfstandig beheren van jeugdlokalen of een jeugdhuis voor jonge vrijwilligers vandaag hoe langer hoe minder vanzelfsprekend is. Het probleem ligt niet zozeer in de infrastructuur an sich maar wel in het systematisch goed onderhouden ervan. Hoe garanderen we goed onderhoud?

Bovendien is het niet langer opportuun om (nieuwe) infrastructuur beperkt te gebruiken zowel naar weekbezetting als naar aantal gebruikers.

De eerste stappen naar het polyvalent gebruik van lokalen zijn reeds gezet. In de komende jaren moet deze oefening verder doorgedreven worden.

Leiding, monitoren en vrijwilligers

Monitoren-vrijwilligers

Het werven van monitoren (en vrijwilligers in het algemeen) voor gemeentelijke initiatieven blijft een moeilijk gegeven. Wanneer er een vriendengroep kan aangetrokken worden of wanneer zich een vriendengroep binnen het vrijwilligersteam vormt, geeft dit vaak garanties op een langer engagement. De afgelopen jaren werken we bij het aantrekken van vrijwilligers met een vrijwilligersvergoeding. Dit lijkt een doorslaggevend argument.

Niettemin pleiten we ervoor om binnen de gemeentelijke organisatie in te zetten op het aanstellen van een vrijwilligerscoach die het aantrekken en motiveren van vrijwilligers zowel voor gemeentelijke evenementen als voor (jeugd)verenigingen kan behartigen.

Dag van de jeugdbeweging

Het jaarlijks inzetten op de 'Dag van de jeugdbeweging' is een traditie die we wensen in ere te houden maar waarbij we regelmatig op zoek gaan naar een nieuwe invulling.

De link met Vlaamse campagne geeft meerwaarde – wordt via andere kanalen mee gepromoot.

Dag van de monitor

Wordt aangegrepen als een gelegenheid om vanuit het gemeentebestuur waardering uit te drukken voor de grote groep monitoren waarop speelplein De Mirkens kan rekenen. Speelpleinwerking De Mirkens is de enige speelpleinwerking die niet-gemeentelijk georganiseerd wordt.

Jeugdraad als klankbord

De jeugdraad als adviesraad is samengesteld uit een afvaardiging van het georganiseerd jeugdwerk. De uitdaging zit in een blijvend zoeken naar een formule die voldoende interactie garandeert.

Niet-georganiseerde jongeren vinden niet of nauwelijks hun weg naar de jeugdraad.

Hoe zorg je voor participatie van jongeren buiten jeugdraadcircuit? Hoe maak je een onderscheid tussen vraag van ouders dan wel kinderen of jongeren zelf? En tenslotte: in welke mate moeten ouders ook een stem hebben in het gemeentelijke jeugdbeleid?

Als medewerker kunnen we onmogelijk expert zijn in alle jongerenthema's. Hier ligt er mogelijk wel een opdracht en opportuniteit in meer contact en bevraging van jongeren die met specifieke tendensen bezig zijn.

Eigen aanbod door team cultuur, jeugd en erfgoed

Hoewel het eigen gemeentelijke aanbod naar kinderen en jongeren beperkt is, zijn het net deze activiteiten waarmee we de niet-georganiseerde kinderen en jongeren bereiken én waar er contacten met de ouders mogelijk zijn.

Naar kinderen

- Internationaal Kinderfeest/erfgoeddag
- Buitenspeeldag
- Vakantie- en zomeraanbod
- Zomersportkriebels en speelpleinwerking

Naar jongeren

- Extrema XO
- Lokale Helden
- X-mos
- Blokbar
- Bussen (Pukkelpop-Oudejaarsavon)
- Jongerenmuziekcentrum (zie verder)

Blokbar

Wordt georganiseerd voor studenten middelbaar onderwijs in en door de BIB
Wordt georganiseerd voor studenten hoger onderwijs door het team cultuur, jeugd en erfgoed.
De aanvankelijk bedoeling om jongeren uit kansengroepen te bereiken die geen rustige studieplek thuis hebben, wordt niet gerealiseerd. Niettemin blijft de blokbar editie na editie een populair aanbod.

Bussen (Pukkelpop-Oudejaarsavond)

Momenteel tekent het gemeentebestuur in op dit aanbod, maar de vraag stelt zich of dit inderdaad een opdracht is voor het gemeentebestuur. Zeker voor Pukkelpop gaat het over een groot commercieel event dat best zelf voor dergelijke dienstverlening kan instaan.

Vers van de pers en nog in volle ontwikkeling: jongerenmuziekcentrum

Met een vernieuwde werking in Get Wood City - Jongerenmuziekcentrum wil het gemeentebestuur ruimte bieden aan jong muzikaal talent om te experimenteren, te ontwikkelen en door te groeien naar Vlaamse en internationale podia. GWC is een plek voor muziekcreatie en muziekbeleving voor en door jongeren. GWC biedt een plek om muziek te maken, eerste stappen op een podium te zetten maar evenzeer om al luisterend jong talent te ontdekken. Partners zijn het naastliggend belevingscentrum LIMPRESSIONS, het cultuurhuis casino, VLAMO Limburg, de Academie voor Woord, Muziek en Dans (Beringen) en VI.BEr

Werking: Een groeipad op 3 niveaus

- Niveau 1: GWC als werkplaats
- Niveau 2: Experiment op het vrijdagpodium van Jeugdhuis GWC en in podiumcafé Casino
- Niveau 3: Doorgroeien naar podium casino

Inrichting van de openbare ruimte voor kinderen en jongeren

Inrichting van speelpleinen op wijkniveau

Inrichting van speelterreinen op niveau van de gemeente

Zie aparte nota speelpleinen

Communicatie en promotie

Info via website

- alle hoop op nieuwe website
- Moet moederschap van juiste basisinformatie zijn
- Screenen bij aanvang én systematisch bijsturen
- Nood om ad hoc door teams info te laten aanpassen

Info via sociale media

De instagrampagina van jeugd Houthalen-Helchteren wordt systematisch gevoed met nieuws dat kinderen en jongeren uit de gemeente kan aanspreken en dat de lezer/kijker een idee geeft van het reilen en zeilen binnen het gemeentelijke jeugdaanbod

Jeugd - Ambitienota – TO BE

Jeugdinfrastructuur

We pleiten voor enkele uitgangspunten op dit vlak

- aanpassing gebruiksovereenkomsten – afspraken rond het principe ‘goede huisvader’
- geen exclusief gebruik door 1 vereniging (dwz partners zoeken)
- ultieme doel bij investeren in infrastructuur : 1 euro versus 1 euro
- structurelere aanpak op vlak van controles, omschrijving van verwachtingen, enz.
- team cultuur, jeugd en erfgoed blijft eerste lijn-aanspreekpunt, maar vormt een tandem met het team van het BD Patrimonium

We kiezen voor een geleidelijke overname van het beheer en de uitbating van de jeugdhuizen. Deze worden omgevormd tot jeugdcentra waarin het jeugdhuis 1 van de functies is. Binnen dit vernieuwde concept is er ook aan gedacht voor de ondersteuning van het mentale welzijn van jongeren. De implementatie van het Overkophuis in Helchteren is hierbij een eerste stap.

Popraad/Kinderraad/Jeugdraad

popraad

Het gemeentebestuur wil haar aanpak en ondersteuning van muzikanten, DJ's en eventueel producers grondig aanpakken en daarbij oor hebben voor de noden in het veld.

VI.BE is daarbij een ideale partner.

Het gemeentebestuur wil samen met VI.BE de krachten bundelen met lokale besturen en zowel muzikanten als organisatoren oproepen om hun stem te laten horen en hun noden kenbaar te maken tijdens een Popraad, een innovatieve inspraakmethodiek die elke stad of gemeente kan aangrijpen om het lokaal beleid verder te verdiepen. Want met de juiste ondersteuning en samenwerking lokaal, kan de impact van deze talrijke en diverse groep op de lokale community enorm groot zijn.

<https://vi.be/lokaal>

Kinderraad

Voor wat betreft de uitrol van het BOA-decreet is er nog een hele weg af te leggen. Het valt te overwegen om in dit kader de stem van kinderen zelf aan bod te laten komen en zo te beluisteren waar zij zelf noden ervaren.

Jeugdraad

- moet in beweging blijven – voortdurend blijven aanpassen
- aandacht voor interactief werken - belang van uitdagen en prikkelen
- stem van jongeren bij specifieke thema's vb. bij vormgeving van jongerenmuziekcentrum
- aandacht voor een aanbod 12+ in de gemeente

Hoewel we zelf als medewerker onmogelijk expert kunnen zijn in alle jongerenthema's, ligt er mogelijk wel een opdracht en opportuniteit in meer contact en bevraging van jongeren die met specifieke tendensen bezig zijn.

Label Kindvriendelijke gemeente

Een kindvriendelijke stad of gemeente verbindt zich ertoe de rechten van het kind te realiseren en te implementeren doorheen alle beleidsdomeinen.

4 uitgangspunten voor kindvriendelijk beleid:

- In een kindvriendelijke stad of gemeente, zijn kinderen en jongeren volwaardige medeburgers. Ze zijn niet enkel de toekomst, ze zijn ook en vooral het nu. Ze hebben dus het recht om actief vorm te geven aan de samenleving.
- Kindvriendelijkheid gaat over alle levensdomeinen van kinderen en jongeren en heeft dus consequenties voor alle beleidsdomeinen. Een kindvriendelijk beleid is met andere woorden een horizontaal beleid en werkt integraal.
- De implementatie van kinderrechten zijn geen doel 'an sich', wel kunnen ze gehanteerd worden als hefboom voor verandering. Daarenboven moeten kinderrechten steeds binnen de reële context gezien worden. Kindvriendelijkheid is een dynamisch, veranderlijk proces waarin steeds nieuwe aspecten en uitdagingen worden toegevoegd.
- Kindvriendelijkheid kan gehanteerd worden als barometer voor goed lokaal beleid dat de leefbaarheid voor iedereen verhoogt. De lat leggen op niveau van de meest kwetsbare burgers, o.a. kinderen, maakt dat je beleid iedereen in ogenschouw neemt. Kindvriendelijkheid is dan een toets voor een toegankelijke, open en duurzame samenleving.

Te onderzoeken: traject met stappenplan uit te rollen

Eigen aanbod door team cultuur, jeugd en erfgoed

We blijven het belangrijk vinden om jongeren en hun entourage te motiveren om zo veel mogelijk zelf initiatief te nemen. Het gemeentebestuur neemt in dat geval een faciliterende rol op en zorgt voor de nodige extra's.

Daarnaast organiseren we zelf een aantal activiteiten en willen zo het aanbod naar kinderen en jongeren in onze gemeente aanvullen.

Naar kinderen

- Internationaal (Turks) Kinderfeest en het Marokkaanse Kinderfeest
- Het voorstel is om het kinderfeest te laten evolueren naar zelfstandig georganiseerd initiatief (vanuit de Turkse Moskee) dat een toelage ontvangt waardoor meer tijd kan gaan naar Erfgoeddag voor kinderen. Partnership in de zin van logistiek ondersteuning vanuit het gemeentebestuur blijft behouden.
- Ook het Marokkaanse kinderfeest is in ontwikkeling en kan rekenen op stuur vanuit het gemeentebestuur. Hoe verhoudt het ene zich naar ondersteuning tav het andere in de komende jaren ?
- Erfgoeddag
- Valt altijd op dezelfde dag als het Internationaal kinderfeest
- Het is onze ambitie om erfgoeddag meer toegankelijk te maken voor kinderen (in de zin van : een daguitstap voor gezinnen met kinderen).
- Buitenspeeldag
- We spelen met het idee om naar de scholen te trekken en naschools een aanbod te doen (eventueel in weken ervoor of erna – Buitenspeeldag breekt uit)
- Zomeraanbod - Zomerkriebels

In welke mate moeten we dat zelf blijven organiseren?

- we bereiken altijd dezelfde kinderen uit dezelfde gezinnen
- Anderzijds: onze moni's stromen uit die groep voort

Het idee om zomerkriebels te koppelen aan BKO – elke BKO versterken daarin – proeftuin op Meulenberg.

Naar jongeren

- Extrema XO
Het idee leeft om te werken met een downtown-luik cfr. pukkelpop
 - als aanbod in het jongerenmuziekcentrum 'Downtown XO'
 - Expo over XO special
- Lokale Helden
Bovenlokaal wordt dit event om de 2 jaar jaar georganiseerd. Ons idee is om in het tussenjaar toch een event te organiseren in het jongerenmuziekcentrum.

Een idee met een duidelijke link naar Extrema XO: Lokale helden techno editie – perfecte periode voor XO
- X-mos
We stellen ons vragen bij de mate waarin de betrokken leerlingen nog vragende partij zijn voor de formule die we reeds jaren hanteren (ontvangst op het gemeentehuis).

Het idee is om de leerlingen ruim op voorhand te bevragen en de formule waar mogelijk aan te passen aan hun wensen.

Een mogelijk alternatief is inzetten op een moment bij de proclamatie van alle zesdejaars vanuit het idee van 'ambassadeurs'.
- Jongerenmuziekcentrum
Inzetten op verdere uitbouw

Bij het realiseren van ons eigen aanbod willen we ons engageren om aandacht voor een aantal rode draden om te zetten in praktijk:

- **Aanpak van inclusie**
 - faciliteren door aantal richtlijnen om toegankelijkheid te verhogen
 - overzicht van organisatoren
 - de mate van toegankelijkheid zichtbaar blijven maken in onze communicatie
- **Rap op Stap**
 - Uitrol Uitpas alternatief of aanvullend voor Rap op Stap
 - Zelf meer inzetten op toeleiding

5.1. Communicatie en promotie, maar ook contact

- **Communicatie en promotie**

Social media

We blijven inzetten op onze instagram-pagina vanuit het brede interesseveld van kinderen, jongeren, jeugdverenigingen en jeugdwerkingen.

Website

De gemeentelijke website is het moederschip voor informatie. We willen pleiten voor het decentraal (op niveau van eigen team) opvolgen van de eigen webpagina's om informatie systematisch up to date te houden

Lay-out van digitale promo en prints

Om flexibel werken te garanderen pleiten we ook hier voor een meer decentrale werking waarbij we kort op de bal kunnen spelen en extra kunnen inzetten op promotie wanneer nodig. Vanzelfsprekend willen we daarbij rekening houden met een kader aangereikt door de gemeentelijke huisstijl.

- **Contactmomenten**

We zijn er van overtuigd dat geen enkel middel meer efficiënt is om onze doelgroepen te bereiken dan contact in het veld. rode draden om te zetten in praktijk:

We willen daarom volgende acties onderzoeken

- Kampbezoeken zijn fijn maar niet cruciaal ; het bezoek voelt soms als storend aan.
Kampbezoek vervangen door verrassingspakket
- Contacten op leidingskring (bij start werkjaar) ; idem bestuursvergaderingen jeugdhuisen
- Bereikbaarheid van jeugdwerkers voor doelgroep – lage drempel naar fysieke bereikbaarheid van team – vaste plek of wisselende plek (jeugdhuisen)
- Bij eigen activiteiten contacten met ouders en burens leggen

8.21. Speelpleinen

Context

Bestaande speelpleinen

Het gemeentebestuur Houthalen-Helchteren heeft op haar grondgebied 32 speelpleinen.

24 speelpleinen in wijken

3 speelpleinen op onze toeristische domeinen

5 speelpleinen op onze gemeentelijke scholen

Elk van die speelpleinen vergt

- risico-analyse
- onderhoud
- investeringen (wanneer toestellen volledig versleten zijn)

Het knelpunt zit in het feit dat

- er geen structurele investeringsbudgetten voorzien worden voor het vervangen van bestaande toestellen waar een gewoon onderhoud niet volstaat
- er geen duidelijk kader bestaat op basis waarvan er kan beslist worden of het zinvol is een versleten toestel al dan niet te vervangen.
- er geen duidelijk kader is wanneer er wordt overgegaan tot de afbouw of omvorming van een speelplein (de nota waarbij speelpleinen een bepaalde categorie toegewezen kregen, bleek onvoldoende helder)
- aansturing van externe firma risico-analyse en onderhoud
- budget voor risico-analyse en onderhoud volgt de uitbreiding van het aantal speelpleinen niet systematisch

Nieuwe speelpleinen

Sinds 2016 worden vragen voor het plaatsen van nieuwe speelpleinen benaderd vanuit een **participatieve insteek**.

Dit wil zeggen op basis van

- een duidelijke vraag van de buurt (petitie)
- het engagement van een kerngroep die de realisatie mee vorm geeft
- het engagement van de buurt op sociale controle en beperkt onderhoud

Een aantal speelpleinen werden de afgelopen jaren op deze manier gerealiseerd:

- Speelplein Steenbergwijk
- Speelplein Kunselveld
- Speelplein Laak
- Speelplein Merelstraat

Het gaat om zeer intensieve trajecten waarbij het engagement van de buurt/kerngroep om achteraf in te staan voor sociale controle en beperkt onderhoud tot nu toe niet duidelijk afgesproken werd.

Het budget voor het realiseren van een speelplein op wijkniveau bedraagt 75.000 euro per speelplein.

Een mogelijk nieuwe aanpak in de toekomst

Speelpleinen op wijkniveau

De FOD Economie ziet in ons land toe op de veiligheid van speelterreinen en speeltoestellen. In juni 2019 brachten ze een nieuwe gids uit met richtlijnen over de

[“veiligheid van avontuurlijke natuurspeelomgevingen”](#).

Het gaat hier over een combinatie van groen, creativiteit en speelexpertise in het ontwerpen van natuurlijk, duurzaam en ecologisch speelgroen.

Speelnatuur is geen nieuw fenomeen. Enkele decennia geleden was dit iets wat er gewoon was, iets wat vanzelf ontstond. Braakliggende terreinen tussen de bebouwing en de rand van de stad waren vanzelfsprekende ruige landjes om in te spelen. Nu worden speeltuinen, parken bewuster ingericht of beheerd als natuurspeelplekken.

Een mogelijk visie op inrichting van speelpleinen is om in de komende jaren de ingerichte klassieke speelpleintjes geleidelijk aan om te vormen tot pleintjes met de nadruk op groen en waar ontmoeting van buurtbewoners een belangrijke insteek is.

Een meer genuanceerde visie wordt aangereikt vanuit ons team openbaar domein:

- Bestaande speelpleinen op wijkniveau herzien op basis van de behoefte van de buurt.
- Bestaande speelpleinen waar enkel sporttoestellen staan omvormen tot sportterrein, geen controle nodig.
- Nieuwe speelpleinen op wijkniveau niet inrichten als natuurspeelplekken zoals Steenbergwijk, enkel in natuurgebieden waar de locatie er zich toe leent.
- Nieuwe speelpleinen op wijkniveau inrichten met speeltoestellen, voorstel Robinia hout om de natuurlijke feeling mee te geven.
- Bij de inrichting van nieuwe speelpleinen op wijkniveau is het oprichten van een groep Mooimakers een voorwaarde.

Speelpleinen op scholen

In de trend die al een aantal jaren furore maakt, pleiten we vanuit de werkgroep speelpleinen voor een vergroening en ontharding van de speelplaatsen.

Daarnaast lijkt het ons aangewezen om op de speelplaatsen te voorzien in speeltoestellen die maximaal inzetten op motorische ontwikkeling van de kinderen (klauteren, evenwicht, ...).

Vanuit deze visie is het van belang niet enkel middelen voor risico-analyse en onderhoud te voorzien, maar eveneens uit de gaan van een structureel budget voor investeringen zodat speeltoestellen in de gemeentelijke scholen vanuit een duidelijke plan van aanpak tijdig kunnen vervangen worden (meerjaren investeringsplan).

Speelpleinen op onze toeristische domeinen

In dit geval spreken we niet langer over een ingericht speelplein, maar over een volwaardig speeltuin.

De ambitie van de werkgroep speelpleinen is om een dergelijke speeltuin in te richten

- in het Wild- en Wandelpark Molenheide (ikv concept Fietsen en wandelen door de duinen)
- op Kelchterhoef (verder uitbouw combinatie speeltuin - multimovepad)
- aan De Plas (concept waterspeeldernis ikv Poortplek De Plas)

Een strikte opvolging via risico-analyse, systematisch en intens onderhoud en planmatige vernieuwingen zijn de randvoorwaarden om dit aanbod waar te maken.

8.22.

Sociaal-cultureel werk

1. OMGEVINGSANALYSE – AS IS

1.1. Begripsomschrijving cultuur

Binnen de context van deze analyse spreken we NIET over het aanbod van het cultuurhuis, maar ligt de focus op de rol die het gemeentebestuur vandaag speelt voor het socio-culturele verenigingsleven.

1.2. Focus op het socio-culturele verenigingsleven

Er is een lange traditie in het werken met en voor het klassieke socio-culturele verenigingsleven en het ondersteunen daarvan.

Vandaag zet het beleid vooral in op

- financiële ondersteuning (subsidiereglement)
- op vragen rond organisatie
- Informeren van verenigingen
- volgen van vernieuwingen op hoger niveau

In januari 2024 telden we in Houthalen-Helchteren 64 verenigingen, al dan niet specifiek verbonden aan een wijk.

Het lijkt erop dat verenigingen als formule voor vrijetijdsbeleving vooral blijven aanslaan bij jongeren en senioren. De leeftijdsgroep tussenin is vooral bezig met het runnen van het eigen gezin en beroepsmatige bezigheden. Schiet er nog tijd over, dan wordt er gekozen voor ontspanning en zelfzorg, eerder dan zich te engageren binnen de structuur van het socio-culturele verenigingsleven.

1.3. Verenigingen in een nieuwe context.

In tegenstelling tot alle negatieve signalen, is het verenigingsleven nog steeds 'in'. Een jaarlijkse peiling van de Studiedienst van de Vlaamse Regering toont aan dat de helft van de Vlaamse bevolking actief is in minstens één officiële vereniging. Al is er een opmerkelijke ommezwaai. Vooral ontspanningsverenigingen nemen een steeds groter aandeel in ten koste van verenigingen met een maatschappelijk doel. We verenigen dus steeds meer uit eigenbelang. Of toch niet?

Cijfers zeggen niet alles. Ook maatschappelijk verenigen blijft populair. We doen het evenwel ad-hoc en op korte termijn. Dit sluit beter aan bij de hedendaagse à-la-carte-levensvisie. Maar ook nieuwe communicatievormen (zoals de sociale media) zijn, in tegenstelling tot wat je zou denken, een stimulans voor deze 'nieuwe' verenigingsvormen. Zo kunnen initiatieven snel heel wat aandacht genieten en tot resultaten leiden.

We hoeven ons dus geen zorgen te maken. Mensen verenigen zich meer dan ooit voor en door een hoger maatschappelijk doel. Al doen ze het **op een andere manier**.

In de snel veranderende samenleving vandaag, neemt de druk op het individu ontegensprekelijk toe. De sociale cohesie tussen individuen wordt daardoor belangrijker én komt tegelijkertijd onder druk te staan. De mogelijkheden voor burgers om zich te verenigen nemen weliswaar voortdurend toe, zowel fysiek als in de virtuele wereld, maar dat zorgt niet noodzakelijk voor een sterke sociale cohesie. Burgerschap en identiteit ontwikkelen zich dan ook 'zoekend'. We stellen tegelijk vast dat burgers zich steeds meer zelf organiseren. Zelfzorg en zelfontplooiing manifesteren zich naast een professioneel georganiseerd en gespecialiseerd aanbod. De burger laat ook steeds meer van zich horen in het maatschappelijke debat.

Al die ontwikkelingen houden zowel bedreigingen als kansen in voor het beleid. Vanuit een zorgzame reflex moeten we zowel de sociale cohesie versterken als zelfzorg en zelfontplooiing stimuleren. We moeten flexibel inspelen op de behoeften van elke burger, de meest behoeftigen voorop. Alleen vanuit een geïntegreerde aanpak, die zowel beleidsdomeinen als sectoren overschrijdt, kunnen we werkelijk een stap vooruitzetten.

Inspelen op deze inzichten en op de behoeften van mensen om zich deel te voelen van een gemeenschap, zij het niet rigide verbonden aan één bepaalde vereniging, hoort tot de uitdagingen voor de volgende beleidsperiode.

1.1. Evaluatie van bestaande producten en diensten

Dienstverlening door team

- Minst aandacht naar cultuur, eerder naar jeugd en erfgoed
- Jeugd en senioren als focusdoelgroep
- Erfgoed als methodiek om mensen aan cultuur te laten doen
- Stimuleren van inwoners om aan cultuur te doen ? Wat is dat dan ? uitnodigen om te organiseren en zo te verbinden

Subsidiereglement

- Altijd in beweging – steeds moeilijker om een reglement te bedenken dat kan gelden voor de variatie van nieuwe verenigingsvormen
- Aanpassingen in functie van situatie
- Huidige aanpak om stimulansen te bieden aan werken met integrale beleidslijnen lukt niet

Subsidies

- Heel belangrijk voor jeugd en seniorenverenigingen
- Bij bepaalde verenigingen kan je de vraag stellen of die subsidies nodig hebben
- Bij seniorenverenigingen toch wel zorgen over lidgeld, tarief voor activiteiten, enz.
- Zou ook in Uitpas kunnen ingebouwd worden vb. meer subsidies indien veel leden met verhoogde tegemoetkoming

Kienvergunningen

- Eigenlijk gedoogbeleid
- Kan ook op andere manier aangepakt worden
- Veel administratie
- Sommige gemeenten leggen de organisatorische afhandeling volledig bij de vereniging

Straat- en wijkfeesten

- Belangrijk dat dit doorgaat
- Vraag of je 125 euro moet geven
 - voorbeeld Zonhoven ondersteuning voor feest indien de straat in die periode versierd is
 - verplichting om aparte rekening te openen op twee namen, brengt kosten met zich mee (6 euro per maand)
- Eventueel werken met een digitaal formulier met verplichte vakken – Reinhilde vraagt na of nood aan handtekening effectief is.

Nominatieve toelagen

- Politieke beslissing
- Administratie loopt via sjabloon

Amateurkunstenaars (volwassenen)

- wordt heel weinig op ingezet
- beperkt geïntegreerd in andere events
- promoten van 'Open atelierdagen'
- sinds 2024: beeldambassadeurs : amateurfotografen uit de gemeente die op de eigen activiteiten van het gemeentebestuur foto's maken

Dag van vrijwilliger

- bij elke editie wordt er gezocht naar een andere formule
- de vraag is of het eventmatig samenbrengen van een steeds terugkerende groep zinvol blijft

Uitleendienst

- bij elke editie wordt er gezocht naar een andere formule
- wordt sterk bevraagd (nadar, podium)
- intergemeentelijke uitleen bij tekort aan materialen waar mogelijk
- raamovereenkomsten voor huren van mobiele toiletten brengen grote kost met zich mee

Sectormomenten

- alternatief voor vroegere bijeenkomsten van gelijksoortige verenigingen
- bedoeling: info en advies over thema's die eenzelfde groep verenigingen aanbelangen
- Aantal sectormomenten mag omhoog of eerder verdiepen nl. opvolgen van verenigingen die niet deelnemen

Verenigingengids

- Registratietool voor verenigingen in de gemeente
- Basis voor subsidies en tarieven voor huur infrastructuur
- Blijvend aandachtspunt nl. drempel voor verenigingen om info systematisch te updaten
- In beweging

Infrastructuur

De opvolging van cultuurgebouwen in gebruik door socio-culturele verenigingen blijft een pijnpunt. Vanaf 2024 werd er werk gemaakt van gestroomlijnde gebruiksovereenkomsten per gebouw en vereniging.

Gemeentelijke infrastructuur met dringende nood aan structurele ingrepen:

- Houthalen-Oost: ontmoetingscentrum Het Park
- Lillo: alternatief voor de huidige ontmoetingszaal in de Hortelstraat
- Helchteren (Sonnis): zaaltje aan de Sint-Jozefssite

Vrijwilligersbeleid

- gratis vrijwilligerswerk voor gemeentebestuur bestaat bijna niet meer
- Een handje vol is te vinden mits vrijwilligersvergoeding
- betrokkenheid – eigenaarschap ontbreekt of wordt te weinig door ons gefaciliteerd
- het beleid worstelt met de keuze tussen het belonen van vrijwilligers via een vrijwilligersvergoeding en de concurrentie die de gemeente daardoor aangaat met het verenigingsleven dat evenzeer op zoek is naar vrijwilligers

Communicatie

- Nieuwsbrief : vloeit voort uit verenigingengids
- Verrassend Verenigingen als facebookpagina
- Website: meest recente info op website blijft een knelpunt
- Een degelijk communicatieplan ontbreekt - veel ad hoc

1. AMBITIES VOOR DE VOLGENDE BELEIDSPERIODE

In dit deel van de tekst behandelen we niet alle opportuniteiten die het gemeentelijke socio-culturele beleid omvat, maar kiezen we voor enkele belangrijke highlights.

Uitgaande van de vaststellingen uit de voorbije beleidsperiode liggen op vlak van socio-cultureel verenigingsleven volgende aandachtspunten zeker op tafel:

1.1. Vrijwilligersbeleid

Zowel de verenigingen als onze eigen organisatie kan niet zonder vrijwilligers. Vrijwilligers worden echter alsmäär schaarser, engageren zich eerder voor korte projectmatige opdrachten dan structureel, ze hebben een keuze binnen een heel breed gamma van mogelijk vrijwilligerswerk, ...

Willen we in de toekomst voor onze eigen evenementen nog beroep kunnen doen op vrijwilligers, dan zal er een gestructureerde en intense aanpak uitgerold moeten worden.

Een aantal steden en gemeenten zetten vandaag al in op een coördinator vrijwilligerswerk. Vanuit deze functie wordt er gecommuniceerd over de mogelijkheden, gescreend, gecoacht en bedankt.

De opdrachthouder gaat op zoek naar vrijwilligers voor de brede gemeentelijke organisatie, maar ondersteunt ook verenigingen in het zoeken naar vrijwilligers.

Naar ons aanvoelen is dit een tendens waar we niet omheen kunnen. We moeten binnen het beleidsdomein vrije tijd bekijken in welke mate er in de toekomst ingezet kan worden op een dergelijk profiel.

Tegelijk betekent dit ook toegankelijke (fysieke en digitale) dienstverlening (vorm, plaats en momenten waarop je dienstverlening aanbiedt.

Is ons NAC daarvoor de meest geschikte plek?

1.2. Verenigingen en initiatieven uit het veld

1.2.1. communicatie en promotie

Om verenigingen en initiatieven uit het veld te kunnen ondersteunen, is het van wezenlijk belang dat we als administratie zicht houden op wat er leeft, reilt en zeilt.

De klassieke structuren (verplichte deelname aan adviesraden, lijvige subsidiedossiers, ...) om dit waar te maken, zijn aan herziening toe.

Het gelanceerde platform 'verenigingsgids' is een eerste stap in die richting, maar staat zeker nog niet volledig op punt. Verenigingen hebben praktische hulp nodig voor toeleiding en opvolging van dit platform.

Daarnaast bevat ook het feestloket dat de voorbije jaren een zeer degelijke uitbouw kende, een schat aan informatie om ons beleid richting verenigingen en initiatieven te voeden.

Om verenigingen dicht bij te houden zijn er diverse acties mogelijk. We geven enkele voorbeelden:

- Nieuwsbrief : vloeit voort uit verenigingengids
- Verrassend Verenigingen als facebookpagina
- Website: meest recente info op website blijft een knelpunt
- Een degelijk communicatieplan ontbreekt - veel ad hoc

1.2.2. Aandacht nieuwe verenigingsvormen

Los van het klassieke verenigingsleven, ontstaan er gaandeweg nieuwe verenigingsvormen die mensen samenbrengen, vaak vanuit een specifieke of nieuwe behoefte.

Ons ondersteuningsbeleid (zowel financieel, inhoudelijk als logistiek) is vaak niet geënt op deze nieuwe waardevolle vormen van verenigen.

1.2.3. Maximale ondersteuning voor initiatieven van onderuit

Als gemeentebestuur lijkt het zinnvoller om in te zetten op het ondersteunen van initiatieven die ontstaan vanuit het veld, dan wel eigen initiatieven in leven te roepen.

Inzetten op een degelijk vrijwilligersbeleid is daar 1 aspect van. Het zorgen voor regelmatige ontmoetingsmomenten waar verbinding kan ontstaan of plekken voor ontmoeting is een ander cruciaal gegeven om initiatief van onderuit te voeden.

Hetzelfde geldt voor het blijven inzetten op vermindering van planlast/administratie en het leveren van maximale ondersteuning voor promotie en communicatie.

1.2.4. Financiële ondersteuning

Een nieuwe denkoefening over het financieel gezond houden van de eigen verenigingen is een gezamenlijke uitdaging.

Het gemeentebestuur en haar beperkte subsidiemogelijkheden kunnen niet de enige financiële houvast zijn voor het verenigingsleven van de toekomst.

- Hoe maken we verenigingen en initiatieven financieel sterker ?
- Welke rol kunnen gemeentelijke subsidies hier wel of niet in hebben ?
- Waar vinden we andere kanalen voor financiële ondersteuning ? (vb. Vlaanderen feest)
- Hoe maken we beter promotie zodat we meer deelnemers bereiken en meer inkomsten verwerven?

1.2.5. Infrastructuur

Een grote kost en uitdaging voor elk gemeentebestuur is het bieden van een antwoord op de vraag naar degelijke huisvesting voor bestaande en nieuwe verenigingen.

Waar in het verleden deze kost voor het grootste deel op rekening van het gemeentebestuur kwam, zijn we vanuit de administratie de mening toegedaan dat

- er bij nieuwe bouwprojecten gezocht moet worden naar een evenwichtige verdeling van de kosten (zowel exploitatie als investering) tussen de betrokken vereniging(en) en het gemeentebestuur
- er absoluut verder gewerkt moet worden op de tendens van het polyvalant gebruik van gebouwen
- er werk gemaakt moet worden van het afbouwen van verouderde infrastructuur zodat opgelegde normering op vlak van infrastructuur haalbaar wordt

1.3. Het uitrollen van een systeem zonder drempels voor vrijetijdsparticipatie – UITpas

De Uitpas zet in op het maximaal bekend en toegankelijk maken van het vrijetijdsaanbod in de gemeente ongeacht financiële draagkracht van de deelnemers.

Nieuwe voorwaarden voor het uitrollen van de UITpas

Een IGS bovenlokale cultuurwerking moet vanaf 2027 minstens 85.000 inwoners tellen, net zoals dit geval is voor een erfgoedcel. De lokale netwerken vrijetijdsparticipatie moeten een bovenlokale aanpak ontwikkelen. Dit moet in nauwe samenwerking met een IGS bovenlokale cultuurwerking gebeuren, die op inhoudelijk vlak dus met verbreding naar jeugd en sport te maken zal krijgen.

1.4. Tradities in ere houden

Tradities vieren en in ere houden zorgt voor verbinding binnen een gemeenschap en voor uitwisseling tussen gemeenschappen.

We vinden het belangrijk om die tradities vorm te geven en onder de aandacht te brengen

- vanuit een eigentijds concept (cfr. Sint Barbara, Erfgoeddag, Open Monumentendag, Oudstrijdersviering, Kinderfeest, ...)
- door diverse kunstvormen te integreren in het vieren van die tradities

09

Hoofdstuk 9

Gemeentelijk onderwijs

GEMEENTELIJK ONDERWIJS - OMGEVINGSANALYSE – AS IS

8.5.1. Aanbod en aantallen – as is

Het gemeentelijke onderwijsaanbod in onze gemeente bestaat uit

- De Lakerberg
- 't Centrum
- De Griffel

In het totaal telt de scholengemeenschap **1213 leerlingen** (teldatum 01/02/2024).

8.5.2. Personeelsomkadering – as is

Leerkrachtentekort

Zoals algemeen geweten is er in het onderwijs een leerkrachtentekort. Ook onze gemeentelijke scholen worden hiermee geconfronteerd, in het bijzonder bij vacatures die ontstaan in de loop van het schooljaar. Er moet nagedacht worden hoe wij hiermee omgaan in de toekomst.

Kinderverzorging

Jaren geleden werden er aan de kleuterscholen uren kinderverzorging toegewezen. Dit gaf toen al aan dat de noodzaak naar een verzorgende - specifiek voor de instappende 2,5-jarige kleuters - als noodzaak werd gevoeld door het ministerie. In de huidige situatie van ons schoolsysteem, merken we dat deze nood gedurende de laatste jaren alleen maar toegenomen is. Een extra paar helpende handen is in een instapklas de dag van vandaag niet meer weg te denken. Steeds vaker komen peuters die niet zindelijk zijn naar school. Hierdoor komt de kleuterleidster vaak niet meer toe aan haar eigenlijke opdracht: onderwijs geven. Om de verzorgende taken over te nemen, is de ondersteuning van een kinderverzorgster een must. Naast de zindelijkheid merken wij dat ook de zelfstandigheid van de kleuters voortdurend afneemt, dit maakt het zorgende stukje van onze opdracht steeds groter.

De scholengemeenschap heeft een grote, autonome kleuterschool met 2 vestigingsplaatsen, waar de nood aan verzorging, opvoeding en ondersteuning zeer groot is. De toegekende uren KV zijn op dit moment ontoereikend.

Onze instapklassen tellen 25, 27 en 24 kleuters. Dit zijn kleuters die stuk voor stuk nog individuele verzorging en begeleiding nodig hebben. Voor een kleuterleidster alleen is dit onmogelijk om dat optimaal te doen.

Beleidsondersteuning/administratie – as is

Vanuit de overheid/inspectie wordt er de dag van vandaag steeds meer gevraagd. Het onderwijs is zodanig veranderd dat we als scholengemeenschap vaak moeten schakelen en verschillende dingen moeten uitwerken.

Hiervoor heb je als directie een **beleidsteam** nodig dat de schouders zet onder het uitwerken en verwezenlijken van bepaalde ideeën en projecten.

De voorbije jaren konden wij in onderling overleg en heel wat gepuzzel en geschuif steeds rekenen op een voltijds **secretariaat**. Door het dalend leerlingenaantal binnen de scholengemeenschap wordt de marge om te schuiven kleiner.

Een bemand secretariaat is echter geen luxe voor een school. Ouders en externen zouden bijna altijd terecht moeten kunnen op het secretariaat.

In het verleden werden hiervoor ook andere punten ingezet, maar eigenlijk is dat niet verantwoord.

Ook **beleidsondersteuning** is van groot belang voor een goede werking van de school en voor de ondersteuning van de directies.

Het is enorm frustrerend om hiertussen te moeten kiezen.

ICT - as is

Dankzij de Digisprong kunnen scholen extra inzetten op ICT.

De extra ondersteuning voor ICT-middelen blijft een absolute must om de komende jaren de **opgebouwde voorsprong** te kunnen behouden. Het doel blijft dat de leraar in de klas alle kansen aan leerlingen biedt om te leren, zo kan met ICT sneller en beter geleerd worden. Hiervoor dient de aanwezigheid van de ICT-coördinator verhoogd te worden. Het materiaal dient tijdig vervangen of onderhouden te worden. Op die manier kan er goed ingespeeld worden op de noden. Op dit moment wordt de ICT-coördinator verdeeld over 4 scholen. Dit is niet altijd even praktisch. Een ICT-gerelateerd probleem kan niet altijd wachten op een oplossing tot de coördinator opnieuw in de desbetreffende school aanwezig is.

8.5.3. Pedagogisch-didactische ruimte – as is

Extra-muros

Vervoer en inkomgelden zijn overal fors gestegen. Het is dus geen evidentie om binnen de beperkingen van de maximumfactuur de kinderen dezelfde kansen te kunnen bieden als voorheen.

Aankoop nieuwe leermethodes

OVSG gaat de komende jaren tot vernieuwing van de leerplannen over. Leer Lokaal wordt de rode draad op de werkvloer vanaf 2025.

Aanpassing van de leermethodes zijn dan een logisch gevolg, maar hebben vanzelfsprekend financiële gevolgen.

Licenties leerplannen, ...

Door de onderwijsvernieuwing stellen we vast dat de licenties die gekoppeld zijn aan elke leermethode jaar na jaar duurder worden en een groot stuk uit het werkingsbudget van de school nemen. Deze licenties zijn ook nodig om de leerlingen digitaal te ondersteunen zowel op school als thuis.

8.5.4. Impact van het ruimere lokale beleid op het gemeentelijke onderwijs – as is

Vanuit het onderwijsveld komt de vraag om rekening te houden met de andere domeinen die het onderwijs aanbelangen. Ook wordt voorgesteld om de huidige werkingen verder te zetten en eventueel te optimaliseren. Bovendien ligt er de vraag om ook steeds tijdig overleg te plegen/te communiceren met de scholen.

Aanspreekpunt lokaal flankerend onderwijsbeleid

Het ontbreken van een aanspreekpunt lokaal flankerend onderwijs beleid wordt door de scholengroep al langer gezien als een gemis de scholengroep.

De vraag naar de aanstelling van een aanspreekpunt binnen het lokaal bestuur zou een meerwaarde betekenen zowel voor de scholen zelf als voor de afstemming tussen de verschillende gemeentelijke team/beleidsdomeinen en de scholen.

Taalvaardigheid van ouders en kleuter/leerlingen

Taalvaardigheid blijft een kritische succesfactor in een succesvolle schoolcarrière.

De kennis van het Nederlands blijft een aandachtspunt, zowel wat betreft de ouders als de kleuters/leerlingen zelf. Hierop blijven inzetten als gemeentebestuur vinden de scholen heel belangrijk.

Buitenschoolse kinderopvang

Houthalen-Helchteren beschikt over een uitgebreid aanbod van buitenschoolse kinderopvang.

De huidige initiatieven BKO blijven verderzetten zien de scholen als een belangrijk aandachtspunt.

Cultuurhuis Casino

In het kader van kunst- en cultuureducatie van de leerlingen zijn de scholen vragende partij naar een groter aanbod binnen de schoolprogrammering van het cultuurhuis casino. Het aanbod van films binnen de schoolprogrammering beschouwen de scholen niet als een volwaardige invulling van het cultuuraanbod.

Momenteel zien een aantal scholen zich genoodzaakt om uit te wijken naar culturele centra van de omliggende gemeenten omdat de omvang van het aanbod in de eigen gemeente niet kan tegemoet komen aan de vraag.

Sport

De gemeentelijke scholen geven aan dat zij het gemeentelijke aanbod naar leerlingen een meerwaarde vinden.

Het schoolzwemmen wordt hoe langer hoe meer een financieel knelpunt (maximumfactuur).

Bibliotheek

Klasontleningen/klaspakketten blijven aanbieden aan de scholen.

Kansarmoede

Scholen worden dagelijks geconfronteerd met het grote aantal kansarme gezinnen in onze gemeente. Kansarmoede thuis heeft een grote impact op diverse levensdomeinen van de betrokken kinderen.

Mobiliteit

De scholen zijn bereid om maximaal mee in te zetten op de modal shift. Ouders en leerlingen overtuigen om naar school te komen met de fiets of te voet wordt hoog in het vaandel gedragen. Dit vergt echter verkeersveilige schoolroutes en schoolomgevingen. Op dit vlak liggen er voor de komende beleidsperiode nog een aantal uitdagingen op tafel.

GEMEENTELIJK ONDERWIJS - AMBITIENOTA – TO BE

8.5.5. Aanbod en aantallen – to be

In het totaal telt de scholengemeenschap 1213 leerlingen (teldatum 01/02/2024).

Zal het aantal kleuters/leerlingen binnen de scholengemeenschap dalen, stijgen of stagneren?
Wat zeggen de prognoses en wat betekent dit?

8.5.6. Personeelsomkadering – to be

Leerkrachtentekort

Om te beletten dat in de loop van het schooljaar een aantal vacatures oningevuld blijven, moet er nagedacht worden over een aantal opportuniteiten:

- Samenwerken met andere schoolbesturen bij werving van mogelijke onderwijzers/ kleuteronderwijzers/leermeesters LO/leermeesters LBV ...

Om als gemeentebestuur een aantrekkelijke werkgever te blijven voor nieuwe personeelsleden, worden een aantal initiatieven voorgesteld:

- Zo veel als mogelijk dezelfde voordelen voorzien voor het personeel van het gemeentelijk onderwijs als voor het overige gemeentepersoneel (GSDV, fietslease, smartphones, ...)
- Initiatieven ontwikkelen om beginnende leerkrachten zo veel mogelijk te ondersteunen en te begeleiden.
- Initiatieven ontwikkelen om personeelsleden zo lang mogelijk aan het werk te houden.

Kinderverzorging

Door de omvang van onze instapklassen (kleuterschool, hoofd- en wijkafdeling) is er een grote noodzaak naar bijkomende uren kinderverzorging.

De bedoeling is deze in te zetten waar de nood het hoogst is en zo de kleuters degelijk te begeleiden.

Huidige uren kinderverzorging : 28/32 (telling) + 15/32 aangekochte uren kinderverzorging

Nood: huidige uren blijven aankopen + extra uren aankopen zodat elke instapklas minstens in de voormiddag extra ondersteuning kan inzetten.

Beleidsondersteuning/administratie

Nood: aankoop extra uren beleidsondersteuning zodat elke school in de scholengemeenschap een beleidsteam kan opstarten en beschikt over een voltijds secretariaat.

ICT

Nood: aankoop extra uren ICT te verdelen over de verschillende scholen.

8.5.7. Pedagogisch-didactische ruimte - to be

Extra-muros

Vervoer en inkomgelden zijn overal fors gestegen. Om de kinderen dezelfde kansen te kunnen bieden als voorheen, zou het budget dat het gemeentebestuur bovenop de maximumfactuur voorziet, aangepast en verhoogd moeten worden.

Aankoop nieuwe leermethodes

Vervoer en inkomgelden zijn overal fors gestegen. Om de kinderen dezelfde kansen te kunnen bieden als voorheen, zou het budget dat het gemeentebestuur bovenop de maximumfactuur voorziet, aangepast en verhoogd moeten worden.

Licenties leerplannen, ...

Door de onderwijsvernieuwing stellen we vast dat de licenties die gekoppeld zijn aan elke leermethode jaar na jaar duurder worden en een groot stuk uit het werkingsbudget van de school nemen. Deze licenties zijn ook nodig om de leerlingen digitaal te ondersteunen zowel op school als thuis. Aangezien dit een toegankelijk platform is, blijft dit een must om aan te kopen. Om dit te kunnen blijven aanbieden, is er een verhoging van budgetten schoolbehoeften nodig.

8.5.8. Impact van het ruimere lokale beleid op het gemeentelijke onderwijs – to be

Aanspreekpunt lokaal flankerend onderwijsbeleid

Vanuit de scholen komt de uitdrukkelijke vraag om over te gaan tot de aanstelling van een onderwijsambtenaar die het lokaal onderwijsbeleid opvolgt en een aanspreekpunt is voor de scholen.

Deze ambtenaar is dan de schakel tussen de scholen en andere gemeentelijke teams en komt in overleg tot een gedragen lokaal flankerend onderwijsbeleid.

Taalvaardigheid van ouders en kleuter/leerlingen

De kennis van het Nederlands blijft een aandachtspunt. Hierop blijven inzetten als gemeentebestuur vinden de scholen heel belangrijk (SOW/zomerscholen/huiswerkbegeleiding/...).

Bekijken of er aansluitend aan de schooluren (lieft per deelwijk) initiatieven kunnen ontwikkeld worden om kinderen op een speelse manier in contact te brengen met het Nederlands (sport, kunstonderwijs, toneel, ...) in samenwerking met externe partners (in kader van brede scholen). Dit aanbod zou dan gratis of tegen een kleine kostprijs aangeboden moeten worden aan de kansarme leerlingen die hier baat bij zouden hebben.

Een systeem dat de financiële drempels voor deelname verlaagt, moet verder onderzocht worden.

Buitenschoolse kinderopvang

De huidige initiatieven BKO blijven verderzetten zien de scholen als een belangrijk aandachtspunt.

Cultuurhuis Casino

Vanuit de gemeentelijke scholen komt de vraag naar een verhoging van het budget schoolprogrammering zodat er voldoende voorstellingen geprogrammeerd kunnen worden.

Sport

De gemeentelijke scholen geven aan dat zij het gemeentelijke aanbod naar leerlingen een meerwaarde vinden.

Het schoolzwemmen wordt hoe langer hoe meer een financieel knelpunt (maximumfactuur). Bekijken of er ondersteuning kan worden geboden voor het schoolzwemmen zodat scholen dit kunnen organiseren rekening houdend met de maximumfactuur.

Bibliotheek

Klasontleningen/klaspakketten blijven aanbieden aan de scholen.

Kansarmoede

Kansarmoede thuis heeft een grote impact op diverse levensdomeinen van de betrokken kinderen.

Met de nodige omkadering en ondersteuning kan de schoolomgeving voor deze doelgroep een belangrijk verschil maken. Met het oog daarop is een nauwe samenwerking met het lokale sociale beleid is wenselijk.

In het nieuwe Vlaamse Regeerakkoord zijn maatregelen voorzien om gratis maaltijden aan te bieden aan de leerlingen (co-financiering van 50%).

Mobiliteit

Bevorderen van verplaatsingen per fiets/te voet
(woon-werkverkeer en leerlingenverplaatsingen)

- **Verkeersveiligheid schoolroutes en schoolomgevingen**

Scholen en ouders stellen uitdrukkelijk de vraag om de komende legislatuur zeker in te zetten op verkeersveilige schoolroutes en schoolomgevingen zodat leerlingen veilig met de fiets/te voet naar school kunnen komen.

Een jaarlijkse actie georganiseerd op gemeentelijk niveau zou een meerwaarde zijn.

Ook de personeelsleden zijn bereid om in het kader van de modal shift het goede voorbeeld te geven en waar haalbaar met de fiets of te voet naar school te komen.

- **Motiverende randvoorwaarden**

Fietsenstallingen voor personeel/leerlingen

Graag zouden we in alle scholen voldoende overdekte fietsenstallingen voorzien voor de leerlingen. Voor het personeel zouden we graag een overdekte, afsluitbare fietsenstalling voor elke school willen voorzien waar eventueel de mogelijkheid is voor het opladen van elektrische fietsen.

De Lakerberg, 't Centrum: ok

De Kleine Kunstenaar: nog te voorzien (of samen met De Griffel)

De Griffel: te voorzien bij nieuwbouw

Voorzien van lockers en douchemogelijkheden

voor het personeel van de gemeentelijke scholen zodat ze hun kunnen douchen indien gewenst (analoog gemeentepersoneel).

Lockers nog overal te voorzien.

De Kleine Kunstenaar hoofdschool, 't Centrum : ok

De Kleine Kunstenaar wijksschool, De Lakerberg : nog te voorzien

De Griffel: te voorzien bij nieuwbouw

GEMEENTELIJK ONDERWIJS - INVESTERINGEN 2026-2031

8.5.9. Gebouwen

Voor alle onderwijsinstellingen: Agiondossier indienen

Dossiers indienen bij Agodi voor renovatie/nieuwbouw zodat we op de wachtlijst staan.

Tegen dat we aan de beurt komen, zijn er zeker noden.

Ook moeten de oude gebouwen (De Lakerberg, 't Centrum en De Kleine Kunstenaar) nog in orde worden gebracht conform de energienormen.

Daarnaast zijn er een aantal ingrepen op korte termijn nodig:

School De Lakerberg (nota met detail beschikbaar)

- Herstelling dak en plafond eetzaal
- Vervanging afsluiting van de school
- Turnzaal – akoestische ingrepen
- Speelplaats – shelter boven zandbak, afdak, vuilbakken
- Schoolomgeving – wandelpad, slagbomen, ...

School De Griffel (nota met detail beschikbaar)

- Toestand speelplaats
- Wateroverlast
- Pleisterwerk + verwarming
- Parking
- Zorglokalen en lokalen
- Zonnewering (2) klaslokalen
- Algemene opknapbeurt klaslokalen
- Turnzaal
- Uithangbord school
- Verven buitengevel oude gebouwen
- Renovatie toiletten 'nieuwbouw'
- Sleutelplan

De Kleine Kunstenaar (nota met detail beschikbaar)

Hoofdschool

- Renovatie klassen oude bouw (7)
- Renovatie instapklas oude bouw
- Vervanging linoleumvloeren
- Sanitair instapklas
- Houten ramen behandelen
- Aanpassing vensterbanken en ramen instapklas
- Vervanging vloer instapklas en hal
- Dak overgang oudebouw-nieuwbouw
- Geluidsdempende laag speelhoek klas 3
- Verfraaiing voorgevel
- Personeelsparkeerplaats en poort
- Fietsenrekjes en afscheiding
- Overkapping zandbak speelplaats instappers

Wijkschool

- Sanitair
- Turnzaal
- Vervanging container/prefab

8.5.10. Speelplaatsen

Plaatsen van nieuwe speeltuigen op de speelplaatsen van de gemeentelijke scholen: de kinderen hebben tussen de lessen door nood aan ontspanning. Maar een speelplaats is veel meer dan dat. Het zorgt ook voor leerkansen en ontplooiing van onze leerlingen op sociaal vlak. Op lagere school Lakerberg, De Griffel en kleuterschool De kleine kunstenaar werden de speeltuigen omwille van slijtage en veiligheid verwijderd.

De betrokken scholen zouden deze graag vervangen zien.

Voorstel: Combinatie klimtoestel 'Rome' (C002G-A): €47 448,94 (incl. BTW)

Vergroenen van de speelplaatsen

Waar mogelijk willen de scholen werk maken van de vergroening van de speelplaatsen zodat de leerlingen meer avontuurlijk kunnen spelen, er buitenklassen kunnen worden georganiseerd. Bovendien zorgt dit voor koelere speelplaatsen op hete dagen.

Dit zouden we willen grotendeels financieren met subsidies voor groene speelplaatsen.

Een kleine bijdrage van het gemeentebestuur is nodig (aanstellen ontwerper, voor kosten die niet gesubsidieerd worden).

Concreet zou het gaan over volgende projecten:

- het wijkschooltje van de gemeentelijke kleuterschool De Kleine Kunstenaar.
- de parking langs de gemeentelijke basisschool 't Centrum transformeren naar een groene speelplaats/park waar na de schooluren ook de buurtbewoners gebruik van kunnen maken.
- bij de nieuwbouw van De Griffel bekijken of we hier ook een groene speelplaats (deels) kunnen introduceren.

8.5.11. Meubilair

Een goede schoolcontext hangt ook samen met degelijk en ergonomisch aangepast meubilair voor leerlingen en personeel. Voor de volgende jaren gaat het over:

Vervangen van klasmeubilair

Klasmeubilair: banken (+/- €330/st) , stoelen (+/- €150/st)

Voldoende budget voorzien zodat om de 3 jaar een leerjaar voorzien kan worden van nieuw klasmeubilair.

Ander meubilair

Budget voorzien voor kasten, krukjes, eetzaalmeubilair, bureaustoelen, bureaumeubilair

Voldoende budget voorzien (+/- €15000 per school)

om de 4 jaar.

2026 - 2031: € 25000 per jaar

Omgevings -Analyse 2025

Ambities 2025-2031

GEMEENTEBESTUUR
HOUTHALEN-HELCHTEREN

NAC
Pastorijstraat 30,
3530 Houthalen-Helchteren

www.houthalen-helchteren.be

Strategische doelstelling: 1: Bestuur Houthalen-Helchteren

Bestuur Houthalen-Helchteren

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	408.688	407.435	406.154	404.844	403.506	402.256
Ontvangsten	648.921	648.921	648.921	648.921	648.921	648.921
Saldo	240.233	241.486	242.767	244.077	245.415	246.665
Investerings						
Uitgaven	160.000	100.000	100.000	100.000	100.000	165.000
Saldo	-160.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-165.000
Financiering						
Uitgaven	195.972	237.210	248.480	259.785	251.124	267.499
Ontvangsten	400.000	100.000	100.000	100.000	150.000	150.000
Saldo	204.028	-137.210	-148.480	-159.785	-101.124	-117.499

Beleidsdoelstelling: BD000001: BD1 Klantvriendelijke, toegankelijke en kwalitatieve dienstverlening

BD1 Houthalen-Helchteren biedt een klantvriendelijke, toegankelijke en kwalitatieve dienstverlening aan, afgestemd op de noden van haar inwoners.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren streeft naar een moderne, toegankelijke en kwaliteitsvolle organisatie. De gemeente garandeert klantgerichte dienstverlening via het klantencontactcentrum, burgerzaken en bibliotheek, en breidt haar digitale aanbod uit met aandacht voor toegankelijkheid en e-inclusie. Ze legt de nadruk op korte communicatielijnen en participatie, bewaakt haar financiële gezondheid en voert een krachtig personeelsbeleid. Daarnaast versterkt ze interne organisatiebeheersing en integriteit, investeert in een modern en veilig ICT-beleid, biedt kwalitatief basisonderwijs aan en voorziet ondersteunende middelen en externe expertise om de performantie van haar dienstverlening te verbeteren.*

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	49.684	48.431	47.150	45.840	44.502	43.252
Ontvangsten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Saldo	-39.684	-38.431	-37.150	-35.840	-34.502	-33.252
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	65.000
Saldo	0	0	0	0	0	-65.000
Financiering						
Uitgaven	195.972	237.210	248.480	259.785	251.124	267.499
Ontvangsten	400.000	100.000	100.000	100.000	150.000	150.000
Saldo	204.028	-137.210	-148.480	-159.785	-101.124	-117.499

Actieplan: AP000001: BD1AP1 Klantgerichte en toegankelijke dienstverlening

BD1AP1 Houthalen-Helchteren garandeert een klantgerichte en toegankelijke dienstverlening waarin elke burger zich gehoord, geholpen en welkom voelt met een consistente kwaliteitsstandaard binnen het klantencontactcentrum,

burgerzaken en bibliotheek.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000001: Klantgericht onthaal

BD1AP1AC1 Houthalen-Helchteren versterkt haar klantgericht onthaal

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000002: Geïntegreerde dienstverlening

BD1AP1AC2 In Houthalen-Helchteren ervaren burgers één geïntegreerde dienstverlening, ongeacht bij welke dienst (bibliotheek, onthaal of burgerzaken) ze aankloppen.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000002: BD1AP2 Digitale dienstverlening

BD1AP2 Houthalen-Helchteren breidt haar digitale dienstverlening uit met bijzondere aandacht voor toegankelijkheid, e-inclusie en automatisering.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000003: Uitbreiden en optimaliseren digitale dienstverlening

BD1AP2AC1 Houthalen-Helchteren breidt haar digitale dienstverlening uit en optimaliseert deze

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000004: Toegankelijke en gebruiksvriendelijke digitale platformen

BD1AP2AC2 Houthalen-Helchteren hanteert toegankelijke en gebruiksvriendelijke digitale platformen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000005: Bevorderen e-inclusie

BD1AP2AC3 Houthalen-Helchteren bevordert de e-inclusie bij alle burgers

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000003: BD1AP3 Communicatie, participatie en imagooversterking

BD1AP3 Houthalen-Helchteren legt de nadruk op korte communicatielijnen naar inwoners en bedrijven met de nadruk op communicatie, participatie en imagooversterkende initiatieven.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren zet in op burgerparticipatie via diverse inspraakstructuren en burgerbudgetten en stimuleert zo actieve betrokkenheid van inwoners bij het lokale beleid. Door het inzetten van inspraakmomenten, werkgroepen en het toekennen van burgerbudgetten krijgen burgers de kans om mee te denken, mee te beslissen en projecten op te zetten die hun leefomgeving verbeteren. Deze aanpak bevordert transparantie, versterkt het vertrouwen in het bestuur en zorgt voor een beleid dat beter aansluit bij de noden van de gemeenschap. Houthalen-Helchteren communiceert bovendien actief met haar inwoners via verschillende kanalen zoals sociale media, het gemeentemagazine In&Om, en de officiële website. Deze multichannel aanpak zorgt ervoor dat informatie breed toegankelijk is en dat burgers op de hoogte blijven van nieuws, projecten en inspraakmogelijkheden binnen de gemeente.*

Actie: AC000006: Burgerparticipatie

BD1AP3AC1 Houthalen-Helchteren zet in op burgerparticipatie via diverse inspraakstructuren en burgerbudgetten

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000007: Externe communicatie

BD1AP3AC2 Houthalen-Helchteren communiceert met haar inwoners via diverse kanalen (social media, In&Om, website)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000004: BD1AP4 Financieel gezonde organisatie

BD1AP4 Houthalen-Helchteren is een financieel gezonde organisatie met een nauwgezette monitoring van ontvangsten en uitgaven.

Toelichting: *In Houthalen-Helchteren is een gezond financieel beleid topprioriteit. Enerzijds wordt er ingezet op een efficiënt debiteurenbeheer, waarbij zowel fiscale als niet-fiscale ontvangsten nauwgezet worden opgevolgd. Deze aanpak draagt bij aan een gezonde financiële huishouding en zorgt ervoor dat openstaande bedragen tijdig worden geïnd. Houthalen-Helchteren bewaart bovendien haar financiële gezondheid door het innen van dividenden en het ontvangen van diverse werkingssubsidies. Deze inkomstenbronnen zorgen voor een stabiele basis om gemeentelijke werking en dienstverlening duurzaam te ondersteunen. Tenslotte voert Houthalen-Helchteren een actief beleid rond liquiditeits- en schuldbeheer. Door de beschikbare middelen efficiënt te beheren en schulden zorgvuldig op te volgen, verzekert de gemeente een stabiele financiële positie en voldoende ruimte om toekomstige investeringen en dienstverlening te blijven ondersteunen.*

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	12.429	10.917	9.373	7.795	6.183	4.653
Saldo	-12.429	-10.917	-9.373	-7.795	-6.183	-4.653
Investerings						
Financiering						
Uitgaven	195.972	237.210	248.480	259.785	251.124	267.499
Ontvangsten	400.000	100.000	100.000	100.000	150.000	150.000
Saldo	204.028	-137.210	-148.480	-159.785	-101.124	-117.499

Actie: AC000008: Efficiënt debiteurenbeheer

BD1AP4AC1 Houthalen-Helchteren zet in op een efficiënt debiteurenbeheer, met een nauwgezette opvolging van haar fiscale en niet-fiscale ontvangsten

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000009: Dividenden en werkingstoelages

BD1AP4AC2 Houthalen-Helchteren blijft financieel gezond via de inning van dividenden en diverse inkomende werkingssubsidies

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000010: Liquiditeit- en schuldbeheer

BD1AP4AC3 Houthalen-Helchteren doet aan actief liquiditeit- en schuldbeheer

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	12.429	10.917	9.373	7.795	6.183	4.653
Saldo	-12.429	-10.917	-9.373	-7.795	-6.183	-4.653
Investerings						
Financiering						
Uitgaven	195.972	237.210	248.480	259.785	251.124	267.499
Ontvangsten	400.000	100.000	100.000	100.000	150.000	150.000
Saldo	204.028	-137.210	-148.480	-159.785	-101.124	-117.499

Actieplan: AP000005: BD1AP5 Strategisch en krachtig personeelsbeleid

BD1AP5 Houthalen-Helchteren hanteert een strategisch en krachtig personeelsbeleid.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000011: Innovatief verloningsbeleid

BD1AP5AC1 Houthalen-Helchteren streeft naar een innovatief verloningsbeleid via haar deelname aan het Limburgs Loonhuis

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000012: Welzijn op het werk

BD1AP5AC2 Houthalen-Helchteren legt een focus op welzijn op het werk via diverse "happy@work" acties en een intensief er-welzijnsbeleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000013: Extralegale voordelen

BD1AP5AC3 Houthalen-Helchteren biedt aan haar werknemers interessante extralegale voordelen aan

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000014: Versterking personeelskapitaal

BD1AP5AC4 Houthalen-Helchteren zet in op het aantrekken, opleiden en behouden van bekwame medewerkers om zo een efficiënte dienstverlening te garanderen en haar positie als aantrekkelijke werkgever te versterken.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000015: Personeelssubsidies

BD1AP5AC5 Houthalen-Helchteren volgt de inkomende subsidies en andere opbrengsten met betrekking tot haar personeelsformatie op

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000016: Pensioenuitgaven

BD1AP5AC6 Houthalen-Helchteren volgt de pensioenuitgaven van haar mandatarissen en statutair personeel nauwgezet op

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000017: Personeelsmiddelen Administratie Facility

BD1AP5AC7 Personeelsmiddelen Administratie Facility

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000018: Personeelsmiddelen Administratie Gebouwen

BD1AP5AC8 Personeelsmiddelen Administratie Gebouwen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000019: Personeelsmiddelen Administratie Groen

BD1AP5AC9 Personeelsmiddelen Administratie Groen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000020: Personeelsmiddelen Administratie Wegen

BD1AP5AC10 Personeelsmiddelen Administratie Wegen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000021: Personeelsmiddelen Archief en Documentenbeheer

BD1AP5AC11 Personeelsmiddelen Archief en Documentenbeheer

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000022: Personeelsmiddelen Bestuur

BD1AP5AC12 Personeelsmiddelen Bestuur

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000023: Personeelsmiddelen Bibliotheek

BD1AP5AC13 Personeelsmiddelen Bibliotheek

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000024: Personeelsmiddelen Burgerzaken

BD1AP5AC14 Personeelsmiddelen Burgerzaken

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000025: Personeelsmiddelen Communicatie en Klantencontactcenter

BD1AP5AC15 Personeelsmiddelen Communicatie en Klantencontactcenter

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000026: Personeelsmiddelen Contractbeheer

BD1AP5AC16 Personeelsmiddelen Contractbeheer

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000027: Personeelsmiddelen Cultuur, Jeugd en Erfgoed

BD1AP5AC17 Personeelsmiddelen Cultuur, Jeugd en Erfgoed

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000028: Personeelsmiddelen Cultuurcentrum

BD1AP5AC18 Personeelsmiddelen Cultuurcentrum

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000029: Personeelsmiddelen Evenementen

BD1AP5AC19 Personeelsmiddelen Evenementen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000030: Personeelsmiddelen Financiën

BD1AP5AC20 Personeelsmiddelen Financiën

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000031: Personeelsmiddelen Gemeentelijk Onderwijs

BD1AP5AC21 Personeelsmiddelen Gemeentelijk Onderwijs

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000032: Personeelsmiddelen Huisvesting

BD1AP5AC22 Personeelsmiddelen Huisvesting

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000033: Personeelsmiddelen ICT en kopieercentrum

BD1AP5AC23 Personeelsmiddelen ICT en kopieercentrum

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000034: Personeelsmiddelen integratie en diversiteit

BD1AP5AC24 Personeelsmiddelen integratie en diversiteit

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000035: Personeelsmiddelen Interne Preventie

BD1AP5AC25 Personeelsmiddelen Interne Preventie

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000036: Personeelsmiddelen jeugdwelzijnswerk

BD1AP5AC26 Personeelsmiddelen jeugdwelzijnswerk

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000037: Personeelsmiddelen Limburgs Landschap

BD1AP5AC27 Personeelsmiddelen Limburgs Landschap

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000038: Personeelsmiddelen Management

BD1AP5AC28 Personeelsmiddelen Management

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000039: Personeelsmiddelen Milieu en Duurzaamheid

BD1AP5AC29 Personeelsmiddelen Milieu en Duurzaamheid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000040: Personeelsmiddelen Omgevingsvergunningen

BD1AP5AC30 Personeelsmiddelen Omgevingsvergunningen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000041: Personeelsmiddelen Ondernemen

BD1AP5AC31 Personeelsmiddelen Ondernemen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000042: Personeelsmiddelen Organisatiebeheersing

BD1AP5AC32 Personeelsmiddelen Organisatiebeheersing

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000043: Personeelsmiddelen Personeel & Organisatie

BD1AP5AC33 Personeelsmiddelen Personeel & Organisatie

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000044: Personeelsmiddelen Preventie

BD1AP5AC34 Personeelsmiddelen Preventie

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000045: Personeelsmiddelen Preventieve gezinsondersteuning

BD1AP5AC35 Personeelsmiddelen Preventieve gezinsondersteuning

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000046: Personeelsmiddelen Regie Gebouwen

BD1AP5AC36 Personeelsmiddelen Regie Gebouwen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000047: Personeelsmiddelen Regie Logistiek & Evenementen

BD1AP5AC37 Personeelsmiddelen Regie Logistiek & Evenementen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000048: Personeelsmiddelen Regie Openbaar domein

BD1AP5AC38 Personeelsmiddelen Regie Openbaar domein

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000049: Personeelsmiddelen Schoolopbouwwerk

BD1AP5AC39 Personeelsmiddelen Schoolopbouwwerk

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000050: Personeelsmiddelen Schoonmaak

BD1AP5AC40 Personeelsmiddelen Schoonmaak

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000051: Personeelsmiddelen Secretariaat

BD1AP5AC41 Personeelsmiddelen Secretariaat

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000052: Personeelsmiddelen Sociaal Beleid

BD1AP5AC42 Personeelsmiddelen Sociaal Beleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000053: Personeelsmiddelen Sportinfrastructuur

BD1AP5AC43 Personeelsmiddelen Sportinfrastructuur

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000054: Personeelsmiddelen Sportpromotie

BD1AP5AC44 Personeelsmiddelen Sportpromotie

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000055: Personeelsmiddelen Strategische Cel

BD1AP5AC45 Personeelsmiddelen Strategische Cel

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000056: Personeelsmiddelen Toerisme

BD1AP5AC46 Personeelsmiddelen Toerisme

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000006: BD1AP6 Uitbouw organisatiebeheersingssysteem

BD1AP6 Houthalen-Helchteren zet sterk in op organisatiebeheersing met als doel de interne beheersing, wendbaarheid en integriteit van de organisatie te versterken.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000057: Project- en procesmatig handelen

BD1AP6AC1 Houthalen-Helchteren integreert en versterkt project- en procesmatig handelen in haar dagelijkse werking

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000058: Datagedreven beleid

BD1AP6AC2 Houthalen-Helchteren streeft naar een datagedreven beleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000007: BD1AP7 Modern en veilig ICT-beleid

BD1AP7 Houthalen-Helchteren streeft naar een modern en veilig ICT-beleid.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Saldo	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	65.000
Saldo	0	0	0	0	0	-65.000
Financiering						

Actie: AC000059: Modern en veilig ICT-infrastructuur

BD1AP7AC1 Houthalen-Helchteren investeert in een moderne, veilige en betrouwbare ICT-infrastructuur

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Saldo	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	65.000
Saldo	0	0	0	0	0	-65.000
Financiering						

Actieplan: AP000008: BD1AP8 Kwalitatief onderwijsaanbod

BD1AP8 Houthalen-Helchteren biedt kwalitatief basisonderwijs aan.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000060: Kwalitatief en inclusief onderwijs

BD1AP8AC1 Houthalen-Helchteren biedt kwalitatief en inclusief basisonderwijs aan en ondersteunt het kunst- en muziekonderwijs op haar grondgebied

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000009: BD1AP9 Ondersteunende middelen en externe expertise

BD1AP9 Houthalen-Helchteren voorziet de nodige ondersteunende middelen en externe expertise om de performantie van haar dienstverlening te verbeteren en garanderen.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	33.255	33.513	33.777	34.045	34.319	34.599
Ontvangsten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Saldo	-23.255	-23.513	-23.777	-24.045	-24.319	-24.599
Investerings						
Financiering						

Actie: AC000061: Uitbestede personeelsmiddelen

BD1AP9AC1 Houthalen-Helchteren besteedt specialistische taken uit aan externe partners en volgt deze samenwerkingen kort op

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000062: Erelonen

BD1AP9AC2 Houthalen-Helchteren werkt samen met externe adviseurs (beëdigde beroepen: schatters, notarissen, architect en juristen)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Saldo	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Investerings						
Financiering						

Actie: AC000063: Administratieve uitgaven en ontvangsten

BD1AP9AC3 Houthalen-Helchteren voorziet budgetten voor noodzakelijke (administratieve) uitgaven en bijhorende ontvangsten om een kwalitatieve dienstverlening te garanderen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	29.255	29.513	29.777	30.045	30.319	30.599
Ontvangsten	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Saldo	-19.255	-19.513	-19.777	-20.045	-20.319	-20.599
Investerings						
Financiering						

Beleidsdoelstelling: BD000002: BD2 Belevenisvol Houthalen-Helchteren

BD2 Houthalen-Helchteren is een dynamische en bruisende gemeente waarin beleving, toerisme en een sterke lokale economie centraal staan.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Samen met de sector werkt de gemeente aan een nieuw toeristisch masterplan om een prominente rol in Limburg op te nemen. Daarnaast biedt ze een kwalitatief en betaalbaar vrijetijdsaanbod met bijzondere aandacht voor kansengroepen en stimuleert ze het bruisende karakter van de lokale economie via actieve ondersteuning van ondernemers. Houthalen-Helchteren versterkt haar maatschappelijke dynamiek door daarnaast lokale verenigingen en organisaties te ondersteunen met subsidies en logistieke ondersteuning.*

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Ontvangsten	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000
Saldo	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000
Investerings						
Financiering						

Actieplan: AP000010: BD2AP1 Ondersteuning van lokale verenigingen

BD2AP1 Houthalen-Helchteren ondersteunt lokale verenigingen en organisaties via subsidies en de uitleendienst.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000064: Reglementaire toelagen aan verenigingen

BD2AP1AC1 Houthalen-Helchteren ondersteunt geregistreerde lokale verenigingen sport, cultuur en jeugd, scholen en organisatoren van evenementen in de gemeente op basis van een subsidiereglement

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000065: Nominatieve toelagen aan verenigingen

BD2AP1AC2 Houthalen-Helchteren ondersteunt een beperkt aantal lokale organisaties en verenigingen op basis van een nominatieve toelage

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000066: Logistieke ondersteuning voor verenigingen

BD2AP1AC3 Houthalen-Helchteren ondersteunt geregistreerde lokale verenigingen sport, cultuur en jeugd en organisatoren van evenementen in de gemeente logistiek via de gemeentelijke uitleendienst

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000011: BD2AP2 Ontsloten toeristisch aanbod

BD2AP2 Houthalen-Helchteren werkt in samenwerking met de sector aan een nieuw toeristisch masterplan met als doelstelling een prominente toeristische rol op te nemen in Limburg.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren zet sterk in op toerisme en erfgoed. De gemeente promoot en ontsluit haar toeristisch*

aanbod actief en realiseert daarbij verschillende projecten: een nieuwe invulling voor het Pomphuis, de inrichting van Poortplek De Plas, de duurzame renovatie van de schachtbokken, een betere ontsluiting van het Duinenpark Molenheide en de ondersteuning van Limpsepressions als trekpleister. Zo wordt het toeristisch aanbod in de gemeente en de regio Midden-Limburg versterkt en aantrekkelijker gemaakt voor bezoekers.

Actie: AC000067: Promotie en communicatie over toeristisch aanbod

BD2AP2AC1 Houthalen-Helchteren zet in op communicatie over en promotie van het toeristisch aanbod in de gemeente en de regio Midden-Limburg

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000068: Ontsluiting toeristisch aanbod

BD2AP2AC2 Houthalen-Helchteren ontsluit het toeristisch aanbod in de gemeente

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000069: Project pomphuis

BD2AP2AC3 Houthalen-Helchteren voorziet een nieuwe invulling voor het Pomphuis (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000070: Project poortplek De Plas

BD2AP2AC4 Houthalen-Helchteren richt Poortplek De Plas in als toeristische trekpleister (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000071: Project Schachtbokken

BD2AP2AC5 Houthalen-Helchteren investeert in een duurzame renovatie van de schachtbokken (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000072: Project Duinenpark Molenheide

BD2AP2AC6 Houthalen-Helchteren investeert in een verbeterde ontsluiting van het Duinenpark Molenheide (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000073: Project Limpsepressions

BD2AP2AC7 Houthalen-Helchteren ondersteunt de uitbouw van Limpsepressions als toeristische trekpleister (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000012: BD2AP3 Kwalitatief en sociaal vrijetijdsaanbod

BD2AP3 Houthalen-Helchteren biedt een kwalitatief en betaalbaar vrijetijdsaanbod aan met bijzondere aandacht voor kansengroepen.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren zet sterk in op een rijk en toegankelijk vrijetijdsaanbod, via eigen werkingen en via samenwerkingen met externe partners. Het cultuurcentrum Casino blijft inzetten op een toegankelijke, belevenisvolle eigen programmatie. De gemeente organiseert daarnaast thematische jeugd-, cultuur-, erfgoed- en sportactiviteiten, evenals zomerevenementen. Houthalen-Helchteren investeert sterk in spel- en ontmoetingsinfrastructuur voor kinderen en jongeren. Ook het betaalbaar houden van sportlessen via het beheer van sporthallen is een belangrijke actie binnen dit actieplan.*

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Ontvangsten	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000
Saldo	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000
Investerings						
Financiering						

Actie: AC000074: Thematische (boven)lokale activiteiten

BD2AP3AC1 Houthalen-Helchteren organiseert thematische jeugd-, cultuur-, erfgoed- en sportactiviteiten en activiteiten gelinkt aan bovenlokale campagnes

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000075: Samenwerkingsovereenkomsten met vrijetijdspartners

BD2AP3AC2 Houthalen-Helchteren versterkt de kwaliteit van het vrijetijdsaanbod (jeugd, cultuur, sport en erfgoed) via een samenwerking met externe partners

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000076: Evenementenaanbod

BD2AP3AC3 Houthalen-Helchteren organiseert (zomer)evenementen voor haar inwoners

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000077: Uitbouw cultuurcentrum Casino

BD2AP3AC4 Houthalen-Helchteren bouwt het casino uit als cultuurcentrum met een eigen podiumprogrammatie

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000078: Betaalbaar sporten

BD2AP3AC5 Houthalen-Helchteren houdt via het beheer van meerdere sporthallen op haar grondgebied (door AGB Sport) sportlessen betaalbaar

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Ontvangsten	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000
Saldo	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000	555.000
Investerings						
Financiering						

Actie: AC000079: Spel- en ontmoetingskansen

BD2AP3AC6 Houthalen-Helchteren zorgt voor spel- en ontmoetingskansen voor kinderen en jongeren via de aanleg van aangepast spel- en sportinfrastructuur

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000080: Betaalbaar vrijetijdsaanbod

BD2AP3AC7 Houthalen-Helchteren zet in op de betaalbaarheid van het vrijetijdsaanbod op haar grondgebied

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000013: BD2AP4 Ondersteuning van lokale ondernemers

BD2AP4 Houthalen-Helchteren versterkt het dynamische en bruisende karakter van haar lokale economie via een ondersteuning van lokale ondernemers.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren zet sterk in op economische ontwikkeling en ondersteuning van ondernemers. De gemeente bereidt zich voor op de Noord-Zuidwerken als motor voor economie en jobs, versterkt de samenwerking en logistieke ondersteuning van lokale ondernemers en biedt via een centraal ondernemersloket advies en begeleiding. Ondernemers worden actief betrokken bij het beleid, terwijl de lokale handel gepromoot wordt via campagnes en evenementen. Daarnaast verhoogt de gemeente de aantrekkelijkheid van het centrum met initiatieven zoals citydressing en kerstverlichting, werkt ze aan het terugdringen van leegstand en monitort en evalueert haar handelskernbeleid om duurzame groei te verzekeren.*

Actie: AC000081: Impact Noord-Zuid op economie

BD2AP4AC1 Houthalen-Helchteren bereidt zich voor op de werken van de Noord-Zuid die een hefboom vormen voor de lokale economie en tewerkstellingskansen biedt

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000082: (Logistieke) ondersteuning voor lokale ondernemers

BD2AP4AC2 Houthalen-Helchteren versterkt de logistieke ondersteuning van en samenwerking met lokale ondernemers

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000083: Centraal ondernemersloket

BD2AP4AC3 Houthalen-Helchteren creëert een centraal ondernemersloket, waar ondernemers terecht kunnen voor advies, hulp en doorverwijzing

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000084: Ondernemersbetrokkenheid en communicatie

BD2AP4AC4 Houthalen-Helchteren betreft ondernemers actief bij het beleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000085: Promotie lokale handel

BD2AP4AC5 Houthalen-Helchteren promoot de lokale handel actief bij inwoners en bezoekers via campagnes, website en evenementen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000086: Centrumbeleving

BD2AP4AC6 Houthalen-Helchteren verhoogt de beleving en aantrekkelijkheid van het centrum (via citydressing, kerstverlichting, etc.) en dringt de leegstand in het handelscentrum terug

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000087: Handelkernbeleid

BD2AP4AC7 Houthalen-Helchteren monitort en evalueert haar handelskernbeleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Beleidsdoelstelling: BD000004: BD4 Ruimtelijke kwaliteit

BD4 Houthalen-Helchteren hanteert een kwalitatief ruimtelijk beleid afgestemd op het complex project Noord-Zuid.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Het complex project Noord-Zuid heeft een grote impact op het ruimtelijk beleid van Houthalen-Helchteren: het hertekent de verkeersstructuur, beïnvloedt de inrichting van de dorpskernen en creëert nieuwe kansen voor groen, mobiliteit en economische ontwikkeling. Het project fungeert als hefboom om leegstand en verkeersdruk in de dorpskern terug te dringen, nieuwe economische kansen te creëren en de openbare ruimte groener en aantrekkelijker te maken.*
Rekening houdend met voorgaande, voert Houthalen-Helchteren een toekomstgericht ruimtelijk beleid afgestemd op het complex project Noord-Zuid. Ze ontwikkelt aantrekkelijke, veilige en functionele kernen. Ze streeft daarnaast naar kwalitatieve ruimtelijke ordening met een afgestemd vergunningen- en handhavingsbeleid en versterkt de lokale economie door haar bedrijventerreinen verder ruimtelijk te ontwikkelen.

Actieplan: AP000016: BD4AP1 Complex project Noord-Zuid

BD4AP1 Houthalen-Helchteren stemt haar ruimtelijke plannen af op het complex project Noord-Zuid.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Het complex project Noord-Zuid heeft een grote impact op het ruimtelijk beleid van Houthalen-Helchteren: het hertekent de verkeersstructuur, beïnvloedt de inrichting van de dorpskernen en creëert nieuwe kansen voor groen, mobiliteit en economische ontwikkeling.*
De Noord-Zuidverbinding (N74/N715) loopt vandaag dwars door het centrum van Houthalen-Helchteren en zorgt voor problemen rond verkeersveiligheid, leefbaarheid en doorstroming. Het complex project voorziet daarom in twee tunnels onder de dorpskernen en een groene boulevard ter vervanging van de Grote Baan. Dit

betekent dat doorgaand verkeer ondergronds gaat, terwijl bovengronds ruimte vrijkomt voor lokaal verkeer, openbaar vervoer (trambus) en fietsers. Zo wordt de dorpskern leefbaarder en ontstaat er meer ruimte voor groen en ontmoetingsplekken. Voor het ruimtelijk beleid van de gemeente betekent dit dat mobiliteit, leefbaarheid en economische ontwikkeling samenkomen. Het project fungeert als hefboom om leegstand en verkeersdruk in de dorpskern terug te dringen, nieuwe economische kansen te creëren en de openbare ruimte groener en aantrekkelijker te maken.

Actie: AC000096: Impact project Noord-Zuid op ruimtelijke ordening

BD4AP1AC1 Houthalen-Helchteren integreert het complex project Noord-Zuid in haar ruimtelijk beleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000017: BD4AP2 Kernontwikkeling

BD4AP2 Houthalen-Helchteren ontwikkelt ruimtelijke plannen voor aantrekkelijke, veilige en functionele kernen.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000097: Ruimtelijke planning met aandacht voor blauw en groen

BD4AP2AC1 Houthalen-Helchteren zet in op groenblauwe dooradering bij de opmaak van haar ruimtelijke plannen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000018: BD4AP3 Ruimtelijke ordening, vergunningen- en handhavingsbeleid

BD4AP3 Houthalen-Helchteren streeft naar een kwalitatieve ruimtelijke ordening en stemt haar vergunningen- en handhavingsbeleid daarop af.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000098: Aangepast vergunningen- en handhavingsbeleid

BD4AP3AC1 Houthalen-Helchteren voert een aangepast omgevingsvergunningen- en handhavingsbeleid met inachtnaam van haar strikt beleid inzake waterhuishouding, kappingen, vergroening en maximale ontharding.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000019: BD4AP4 Ontwikkeling bedrijventerreinen

BD4AP4 Houthalen-Helchteren maakt lokale bedrijvigheid aantrekkelijk via een verdere ruimtelijke ontwikkeling van haar bedrijventerreinen.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000099: Project bedrijventerrein Europark

BD4AP4AC1 Houthalen-Helchteren optimaliseert het bedrijventerrein Europark, waarbij waterhuishouding, vergroening en mobiliteit belangrijke speerpunten zijn (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000100: Project bedrijventerrein Centrum-Zuid

BD4AP4AC2 Houthalen-Helchteren optimaliseert het bedrijventerrein Centrum-Zuid, waarbij waterhuishouding, vergroening en mobiliteit belangrijke speerpunten zijn (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000101: Project bedrijventerrein Houthalen-Oost

BD4AP4AC3 Houthalen-Helchteren optimaliseert het bedrijventerrein Houthalen-Oost, waarbij waterhuishouding, vergroening en mobiliteit belangrijke speerpunten zijn (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Beleidsdoelstelling: BD000005: BD5 Patrimoniumbeleid met inachtnaam van veiligheid, toegankelijkheid, duurzaamheid en groenblauw

BD5 Houthalen-Helchteren baseert haar patrimoniumbeleid (betreffende mobiliteit, wegenis, gebouwen, groen en milieu) op de speerpunten veiligheid, toegankelijkheid, duurzaamheid en groenblauwe dooradering.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren voert een duurzaam en toekomstgericht beleid rond infrastructuur en patrimonium. De gemeente zet in op toegankelijke en veilige mobiliteit voor alle verkeersdeelnemers en benadrukt milieubewustheid via groenblauwe dooradering die natuur, water, mens en dier beter verbindt. Ze investeert in de verduurzaming van het gemeentelijk patrimonium met aandacht voor toegankelijkheid en gedeeld gebruik, en werkt met een langetermijnplanning voor het onderhoud en de vernieuwing van begraafplaatsen, voertuigenvloot, wegen, riolering en verlichting. Daarnaast wordt samen met het Bisdom, het Centraal Kerkbestuur en de kerkraden een doordacht kerkenbeleidsplan uitgewerkt om het kerkelijk patrimonium te valoriseren.*

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	359.004	359.004	359.004	359.004	359.004	359.004
Ontvangsten	83.921	83.921	83.921	83.921	83.921	83.921
Saldo	-275.083	-275.083	-275.083	-275.083	-275.083	-275.083
Investerings						
Uitgaven	160.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Saldo	-160.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Financiering						

Actieplan: AP000020: BD5AP1 Toegankelijke en veilige mobiliteit

BD5AP1 Houthalen-Helchteren zet in op toegankelijke en veilige mobiliteit, waarbij de verkeersveiligheid en toegankelijkheid voor alle deelnemers in het verkeer verbeterd wordt.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000102: Verkeersveiligheid

BD5AP1AC1 Houthalen-Helchteren voert op basis van objectieve metingen aanpassingen uit om de verkeersveiligheid voor alle gebruikers te verhogen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000103: Modal shift

BD5AP1AC2 Houthalen-Helchteren stimuleert een modal shift door de fietspaden en overige fietsinfrastructuur (oplaadpunten, stallingen, etc.) op haar grondgebied te optimaliseren

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000104: Optimalisatie voetgangersinfrastructuur

BD5AP1AC3 Houthalen-Helchteren optimaliseert haar voetgangersinfrastructuur door trage wegen te opwaarderen en een degelijk voetpadennetwerk uit te bouwen, voornamelijk in de centra, rond schoolomgevingen en ouderenfaciliteiten.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000105: Duurzaam parkeerbeleid

BD5AP1AC4 Houthalen-Helchteren voert een duurzaam parkeerbeleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000106: Technologieën op vlak van mobiliteit

BD5AP1AC5 Houthalen-Helchteren zet in op projecten en nieuwe technologieën op vlak van mobiliteit

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000107: Mobiliteitsplan

BD5AP1AC6 Houthalen-Helchteren maakt een nieuw mobiliteitsplan op

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000108: Bestuurlijke handhaving (GAS4-5)

BD5AP1AC7 Houthalen-Helchteren zet in op bestuurlijke handhaving (GAS4 en GAS5) om de verkeersveiligheid te verhogen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000109: HOV knooppunten

BD5AP1AC8 Houthalen-Helchteren zet in op de ontwikkeling van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) knooppunten

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000021: BD5AP2 Milieubewustheid en groenblauwe dooradering

BD5AP2 Houthalen-Helchteren legt de nadruk op milieubewustheid en groenblauwe dooradering, met als doel natuur, water, mens en dier beter te integreren.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000110: Doordracht groen- en waterbeleid

BD5AP2AC1 Houthalen-Helchteren behoudt en vergroot haar ecologische waarden en bevordert klimaatadaptatie via een doordacht groen- en waterbeleid

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000111: Doordacht milieu- en afvalbeleid met sensibilisering en handhaving

BD5AP2AC2 Houthalen-Helchteren hecht belang aan een duidelijk milieu- en afvalbeleid waarbij in samenwerking met externe partners ingezet wordt op voorkoming en maximale scheiding aan de bron

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000112: Dierenwelzijn

BD5AP2AC3 Houthalen-Helchteren hecht belang aan dierenwelzijn

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000113: Wateroverlastproblematiek

BD5AP2AC4 Houthalen-Helchteren onderzoekt mogelijke maatregelen om wateroverlast in de woonwijken en op de industrieterreinen aan te pakken

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000022: BD5AP3 Verduurzaming gemeentelijk patrimonium

BD5AP3 Houthalen-Helchteren investeert in een verduurzaming van het gemeentelijke patrimonium met een bijzondere aandacht voor toegankelijkheid en gedeeld gebruik

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren voert een doordacht beleid rond haar gemeentelijk patrimonium. De gemeente onderhoudt en vernieuwt haar infrastructuur met aandacht voor klimaatdoelstellingen en toegankelijkheid, en hanteert een strategisch aankoop-, verkoop- en afbraakbeleid. Onroerende goederen worden actief beheerd, met nadruk op gedeeld gebruik. Daarnaast realiseert de gemeente concrete onroerend goedprojecten zoals de herbestemming van de Pastorie in Helchteren, nieuwe infrastructuur voor de Helchterense Chirojongens, de vernieuwing van schoolgebouw 't Centrum met gemeenschapszaal, en de renovatie van het Casino als beschermd erfgoed.*

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	359.004	359.004	359.004	359.004	359.004	359.004
Ontvangsten	83.921	83.921	83.921	83.921	83.921	83.921
Saldo	-275.083	-275.083	-275.083	-275.083	-275.083	-275.083
Investerings						
Uitgaven	160.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Saldo	-160.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Financiering						

Actie: AC000114: Onderhoud en vernieuwing gemeentelijk patrimonium

BD5AP3AC1 Het gemeentelijk gebouwenpatrimonium van Houthalen-Helchteren wordt onderhouden en vernieuwd met inachtnaam van de klimaatdoelstellingen en toegankelijkheidseisen

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	359.000	359.000	359.000	359.000	359.000	359.000
Ontvangsten	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
Saldo	-304.000	-304.000	-304.000	-304.000	-304.000	-304.000
Investerings						
Uitgaven	160.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Saldo	-160.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Financiering						

Actie: AC000115: Strategisch aan- en verkoopbeleid

BD5AP3AC2 Houthalen-Helchteren hanteert een strategisch aankoop-, verkoop- en afbraakbeleid voor het gemeentelijk patrimonium

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000116: Actief beheer onroerende goederen

BD5AP3AC3 Houthalen-Helchteren voert een actief beheer voor haar onroerende goederen (concessies, verhuringen, gebruikersovereenkomsten, erfpacht), met bijzondere aandacht voor gedeeld gebruik

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Exploitatie						
Uitgaven	4	4	4	4	4	4
Ontvangsten	28.921	28.921	28.921	28.921	28.921	28.921
Saldo	28.917	28.917	28.917	28.917	28.917	28.917
Investerings						
Financiering						

Actie: AC000117: Project Pastorie

BD5AP3AC4 Houthalen-Helchteren geeft een nieuwe invulling aan de Pastorie te Helchteren (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000118: Project Chirojongens Helchteren

BD5AP3AC5 Houthalen-Helchteren voorziet nieuwe infrastructuur voor de Chirojongens Helchteren (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000119: Project 't Centrum

BD5AP3AC6 Houthalen-Helchteren vernieuwt het schoolgebouw 't Centrum, waarbij een nieuwe gemeenschapszaal wordt ingericht (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000120: Project CC Casino

BD5AP3AC7 Houthalen-Helchteren renoveert het Casino als beschermd erfgoed (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000023: BD5AP4 Onderhoud en vernieuwing openbaar domein en wegenis

BD5AP4 Houthalen-Helchteren ontwikkelt en volgt een langetermijnplanning voor het onderhoud en de vernieuwing van haar begraafplaatsen, voertuigenvloot, wegenpatrimonium, riolering en verlichting

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Toelichting: *Houthalen-Helchteren zet sterk in op de kwaliteit en duurzaamheid van haar infrastructuur. De gemeente investeert in een degelijk wegen- en rioleringsnetwerk, onderhoudt en vernieuwt begraafplaatsen, en neemt een voorbeeldrol op vlak van elektrificatie en duurzaamheid in haar bedrijfsvoering. Daarnaast realiseert ze meerdere concrete projecten: de vernieuwing van het centrum in Houthalen in drie fasen, de heraanleg van de Weg naar Zwartberg, een nieuwe invulling voor de zone van OC Het Park, de renovatie van het openbaar domein te Sonnis, en de heraanleg van de Edelweisstraat en Essenstraat.*

Actie: AC000121: Kwalitatief wegen- en rioleringsnetwerk

BD5AP4AC1 Houthalen-Helchteren investeert in een kwalitatief wegen- en rioleringsnetwerk.

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000122: Gemeentelijke begraafplaatsen

BD5AP4AC2 Houthalen-Helchteren onderhoudt en vernieuwt de gemeentelijke begraafplaatsen met specifieke aandacht van de noden van haar inwoners

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000123: Voorbeeldfunctie in de bedrijfsvoering

BD5AP4AC3 Houthalen-Helchteren heeft een voorbeeldfunctie op vlak van elektrificatie en duurzaamheid en zet dit door in haar bedrijfsvoering (o.a. voertuigen- en machinevloot)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000124: Project Weg naar Zwartberg

BD5AP4AC4 Houthalen-Helchteren investeert in de Weg naar Zwartberg (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000125: Project Houthalen-Centrum

BD5AP4AC5 Houthalen-Helchteren vernieuwt het centrum in Houthalen in 3 fasen (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000126: Project OC Het Park

BD5AP4AC6 Houthalen-Helchteren investeert in een nieuwe invulling voor de zone van het OC Het Park (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000127: Project Renovatie Openbaar Domein Sonnis

BD5AP4AC7 Houthalen-Helchteren investeert in een renovatie van het openbaar Domein te Sonnis (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000128: Project Edelweisstraat

BD5AP4AC8 Houthalen-Helchteren legt de Edelweisstraat (schoolomgeving de Griffel en Kleine Kunstenaar) opnieuw aan (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000129: Project Essenstraat

BD5AP4AC9 Houthalen-Helchteren legt de Essenstraat opnieuw aan (project)

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actieplan: AP000024: BD5AP5 Kerkenbeleidsplan

BD5AP5 Houthalen-Helchteren werkt intensief samen met het Bisdom, het Centraal Kerkbestuur en de kerkraden om het kerkelijk patrimonium op haar grondgebied te valoriseren via de opmaak van een doordacht kerkenbeleidsplan

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Actie: AC000130: Langetermijnplanning kerkelijk patrimonium

BD5AP5AC1 Houthalen-Helchteren hanteert een langetermijnplanning voor de invulling van haar kerkelijk patrimonium en stemt de betoelaging hierop af

Van 01/01/2026 tot 31/12/2033

Het overzicht van de beleidsdomeinen en de beleidsvelden die er deel van uitmaken

Beleidsvelden beleidsdomein 'Algemene financiering'

- 0010 - Algemene overdrachten tussen de verschillende bestuurlijke niveaus
- 0020 - Fiscale aangelegenheden
- 0030 - Financiële aangelegenheden
- 0040 - Transacties in verband met de openbare schuld
- 0050 - Patrimonium zonder maatschappelijk doel
- 0090 - Overige algemene financiering

Beleidsvelden beleidsdomein 'Algemene organisatie'

- 0100 - Politieke organen
- 0101 - Officieel ceremonieel
- 0110 – Secretariaat **met beleidsitems:**
 - 10 – Management
 - 20 – Strategische cel
 - 30 – Secretariaat
- 0111 - Fiscale en financiële diensten
- 0112 - Personeelsdienst en vorming
- 0113 - Archief
- 0114 - Organisatiebeheersing
- 0115 - Welzijn op het werk
- 0119 - Overige algemene diensten **met beleidsitems:**
 - 10 – ICT & kopieercentrum
 - 20 – Contractbeheer
 - 30 – Communicatie en klantencontactcenter
 - 40 – Administratie gebouwen
 - 50 – Regie gebouwen
 - 60 – Administratie facility
 - 70 – Schoonmaak
 - 80 – Regie logistiek en evenementen
 - 90 – Algemeen
- 0130 - Administratieve dienstverlening
- 0150 - Internationale relaties
- 0160 - Hulp aan het buitenland
- 0171 - Gemeentelijk/stedelijk wijkoverleg
- 0190 - Overig algemeen bestuur
- 0200 - Wegen
- 0210 - Openbaar vervoer
- 0220 - Parkeren
- 0290 - Overige mobiliteit en verkeer
- 0300 - Ophalen en verwerken van huishoudelijk afval
- 0309 - Overig afval- en materialenbeheer
- 0310 - Beheer van regen- en afvalwater
- 0319 - Overig waterbeheer

- 0320 - Sanering van bodemverontreiniging
- 0329 - Overige vermindering van milieuverontreiniging
- 0340 - Aankoop, inrichting en beheer van natuur, groen en bos
- 0341 - Erosiebestrijding
- 0349 - Overige bescherming van biodiversiteit, landschappen en bodem
- 0350 - Klimaat en energie
- 0380 - Participatie en sensibilisatie
- 0381 - Geïntegreerde milieuprojecten
- 0390 - Overige milieubescherming
- 0400 - Politiediensten
- 0410 - Brandweer
- 0420 - Dienst 100
- 0430 - Civiele bescherming
- 0440 - Overige hulpdiensten
- 0450 - Rechtspleging
- 0460 - Kinderbescherming
- 0470 - Dierenbescherming
- 0480 - Bestuurlijke preventie (incl. GAS)
- 0490 - Overige elementen van openbare orde en veiligheid
- 0500 - Handel en middenstand
- 0510 - Nijverheid
- 0520 - Toerisme - Onthaal en promotie
- 0521 - Toerisme - Sectorondersteuning
- 0522 - Toerisme - Infrastructuur
- 0529 - Overige activiteiten inzake toerisme
- 0530 - Land-, tuin- & bosbouw
- 0540 - Visvangst
- 0550 - Tewerkstelling en activering **met beleidsitems:**
 - 10 – Trajectbegeleiders
 - 20 – Artikel 60
- 0590 - Overige economische zaken
- 0600 - Ruimtelijke planning
- 0610 - Gebiedsontwikkeling
- 0620 - Grondbeleid voor wonen
- 0621 - Bestrijding van krotwoningen
- 0622 - Woonwagenterreinen
- 0629 - Overig woonbeleid
- 0630 - Watervoorziening
- 0640 - Elektriciteitsvoorziening
- 0650 - Gasvoorziening
- 0660 - Communicatievoorzieningen
- 0670 - Straatverlichting
- 0680 - Groene ruimte **met beleidsitems:**
 - 10 – Administratie groen
 - 20 – Regie Openbaar Domein
- 0690 - Overige nutsvoorzieningen
- 0701 - Cultuurcentrum
- 0702 - Schouwburg, concertgebouw, opera
- 0703 - Openbare bibliotheken
- 0704 - Gespecialiseerde bibliotheken

- 0705 - Gemeenschapscentrum
- 0709 - Overige culturele instellingen
- 0710 - Feesten en plechtigheden
- 0711 - Openluchtrecreatie
- 0712 - Festivals
- 0719 - Overige evenementen
- 0720 - Monumentenzorg
- 0729 - Overig beleid inzake het erfgoed
- 0739 - Overig kunst- en cultuurbeleid
- 0740 - Sportsector- en verenigingsondersteuning
- 0741 - Sportpromotie en -evenementen
- 0742 - Sportinfrastructuur
- 0749 - Overig sportbeleid
- 0750 - Jeugdsector- en verenigingsondersteuning
- 0751 - Gemeentelijke dienstverlening gericht op kinderen & jongeren
- 0752 - Infrastructuur en faciliteiten ten behoeve van kinderen en jongeren
- 0759 - Overige activiteiten met betrekking tot jeugd
- 0790 - Erediensten
- 0791 - Niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen
- 0800 - Gewoon basisonderwijs
- 0820 - Deeltijds kunstonderwijs
- 0860 - Centra voor leerlingenbegeleiding
- 0869 - Overige ondersteunende diensten voor het onderwijs
- 0870 - Sociale voordelen
- 0879 - Andere voordelen
- 0889 - Ondersteunende diensten voor het algemeen onderwijsbeleid
- 0900 - Sociale bijstand
- 0901 - Voorschotten
- 0902 - Integratie van personen met vreemde herkomst
- 0903 - Lokale opvanginitiatieven voor asielzoekers
- 0905 - Dienst voor juridische informatie en advies
- 0909 - Overige verrichtingen inzake sociaal beleid
- 0910 - Woningen voor personen met een handicap
- 0911 - Diensten en voorzieningen voor personen met een handicap
- 0919 - Overige activiteiten inzake ziekte en invaliditeit
- 0920 - Werkloosheid
- 0930 - Sociale huisvesting
- 0940 - Jeugdvoorzieningen
- 0941 - Gezinsvervangende tehuizen
- 0943 - Gezinshulp
- 0944 - Preventieve gezinsondersteuning
- 0945 - Kinderopvang
- 0949 - Overige gezinshulp
- 0952 - Assistentiewoningen
- 0953 - Woon- en zorgcentra
- 0984 - Ontsmetting en openbare reiniging
- 0985 - Gezondheidspromotie en ziektepreventie
- 0986 - Eerstelijnsgezondheidszorg
- 0989 - Overige dienstverlening inzake volksgezondheid
- 0990 - Begraafplaatsen

- 0991 - Crematoria
- 0992 – Lijkbezorging

Het overzicht van de jaarlijkse uitgaven en ontvangsten voor de exploitatie, de investeringen en de financiering per beleidsveld

Beleidsveld - Soort Budget - Type Budget	Som van Transactiekrediet 2026	Som van Transactiekrediet 2027	Som van Transactiekrediet 2028	Som van Transactiekrediet 2029	Som van Transactiekrediet 2030	Som van Transactiekrediet 2031
0040 Transacties in verband met de openbare schuld						
Exploitatie						
Uitgaven	12.428,97	10.917,29	9.372,97	7.795,12	6.182,88	4.653,47
Financiering						
Ontvangsten	400.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	150.000,00	150.000,00
Uitgaven	195.971,92	237.209,51	248.480,13	259.784,62	251.123,90	267.498,92
0742 Sportinfrastructuur						
Exploitatie						
Ontvangsten	648.921,00	648.921,00	648.921,00	648.921,00	648.921,00	648.921,00
Uitgaven	396.259,36	396.517,47	396.780,74	397.049,28	397.323,18	397.602,56
Investerings						
Uitgaven	160.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00	165.000,00